

kutná hora

MANAGEMENT PLAN

**KUTNÁ HORA:
HISTORICKÉ CENTRUM MĚSTA
S KOSTELEM SV. BARBORY
A KATEDRÁLA PANNY MARIE V SEDLCI**

Dalibor Pituch
Jiří Neubert

listopad 2023

Město Kutná Hora

Havlíčkovo náměstí 552/1
284 01 Kutná Hora

Management Plan

Kutná Hora: Historické centrum města s kostelem sv. Barbory a katedrálou Panny Marie v Sedlci

listopad 2023

Autoři:

Ing. Dalibor Pituch,¹ tel. +420 731 507 404, e-mail dalibor.pituch@centrum.cz
Mgr. Jiří Neubert,² tel. +420 730 101 613, e-mail jiri.novybert@gmail.com

¹ abstrakt, kapitoly A.2, B.1, B.3.2, B.3.3, B.4, B.5.1, B.5.2, B.5.4, B.5.5, B.5.6, B.5.7, B.5.8, B.6.1, B.6.2, B.6.4, B.6.5, B.7, D.1, D.3, D.4, přílohy

² kapitoly A.1, B.2, B.3.1, B.3.3, B.3.4, B.5.3, B.5.6, B.5.9, B.5.10, B.6.3, B.6.6

OBSAH

ABSTRAKT	5
A OBEZNÁ CHARAKTERISTIKA STATKU A MANAGEMENT PLANU	6
A.1 Základní informace o statku	6
A.1.1 <i>Název statku</i>	6
A.1.2 <i>Výjimečná světová hodnota</i>	6
A.1.3 <i>Další hodnoty statku</i>	11
A.1.4 <i>Indikátory sledování hodnot a stability OUV</i>	22
A.2 Cíle Management Planu	28
B ANALYTICKÁ ČÁST	30
B.1 Identifikace statku	30
B.2 Odborně popisné údaje	32
B.2.1 <i>Historie statku</i>	32
B.2.2 <i>Slovní popis statku</i>	34
B.3 Současný stav a rizikové faktory	37
B.3.1 <i>Fyzický stav dochování</i>	37
B.3.2 <i>Významné investiční akce</i>	42
B.3.3 <i>Současné využívání statku</i>	45
B.3.4 <i>Negativní faktory</i>	52
B.4 Právní rámec	59
B.4.1 <i>Právní předpisy</i>	59
B.4.2 <i>Výkon správy a péče</i>	63
B.5 Dokumenty uchování a péče	70
B.5.1 <i>Územně plánovací dokumentace</i>	70
B.5.2 <i>Další dokumenty pro správu statku</i>	88
B.5.3 <i>Připravenost obnovy statku</i>	90
B.5.4 <i>Koncepce cestovního ruchu</i>	93
B.5.5 <i>Dopravní koncepce</i>	95
B.5.6 <i>Rozvojové a investiční tlaky a trendy</i>	102
B.5.7 <i>Technická infrastruktura</i>	109
B.5.8 <i>Demografická situace</i>	111
B.5.9 <i>Životní prostředí</i>	114
B.5.10 <i>Kulturní život a infrastruktura</i>	117
B.6 Služby pro návštěvníky a prezentace hodnot	119
B.6.1 <i>Dostupnost pro návštěvníky</i>	119
B.6.2 <i>Služby pro návštěvníky</i>	120
B.6.3 <i>Rozvojové potenciály statku a okolí</i>	123
B.6.4 <i>Počet návštěvníků</i>	127
B.6.5 <i>Odbornost personálu</i>	130
B.6.6 <i>Prezentace a spolupráce s veřejností</i>	131
B.7 Financování	134

C SWOT ANALÝZA	139
D NÁVRHOVÁ ČÁST	149
D.1 Cíle management planu	149
D.2 Opatření management planu	151
C1 Hmotná podstata (OUV)	153
C2 péče a prezentace hodnot	165
C3 Využívání	180
D.3 Postup a způsob realizace Management Planu	194
D.4 Periodická kontrola a způsob hodnocení Management Planu	195
PŘÍLOHY	196

ABSTRAKT

Management Plan je dokument, který by měl být zpracován pro všechny památky světového dědictví UNESCO. Slouží k ochraně výjimečné světové hodnoty a dalšímu udržitelnému rozvoji území. Management Plan není produktem, ale procesem, jehož by se měli aktivně zúčastnit všichni nositelé rozhodujících kompetencí v daném místě. Výsledkem Management Planu je vytvoření a realizace souhrnu aktivit směřujících k regeneraci, pravidelné údržbě a přiměřenému využití památky zapsané na Seznam světového dědictví.

Management Plan by měl být nástrojem aktivní ochrany hodnot a koncepčního řízení památky UNESCO. Hlavním jeho smyslem je popsat a komentovat všechny souvislosti zabezpečující existenci a rozvoj památky pro další časová období. Je žádoucí přiznat také nedostatky a naznačit směry, způsoby a časové možnosti jejich odstranění. Plán je tvořen ve prospěch památky a veškeré jeho části musí sledovat zájem o jeho uchování, regeneraci a prezentaci.

Cíle Management Planu jsou definovány tak, aby byla zajištěna ucelená ochrana a péče o město spolu se stavebními památkami a dalšími hodnotami území. Péče o lokalitu je definována systémem právních předpisů, jež jsou vzájemně provázány, vzájemně se respektují a vytvářejí podmínky pro uchování všech funkcí a hodnot.

ABSTRACT

A Management Plan is a document which should be drawn up for all UNESCO World Heritage Sites. It serves to protect universal outstanding value and it is a strategy for further sustainable development of a particular site. A Management Plan is not a product but a process in which all stakeholders in the given area should actively participate. Its result is the design and implementation of activities intended to regenerate, regularly maintain and reasonable use the listed property.

Management Plan should be a tool for active protection of values and conceptual management of a UNESCO World Heritage Site. Its primary purpose is to describe and comment the complex contextual requirements safeguarding the existence and development of the property in the future. It is advisable that it acknowledges possible deficiencies and outlines ways and time allowance for their removal. The Plan is designed to benefit a UNESCO World Heritage Site, and all its parts must strive to protect, conserve and present the property.

The objectives of the Management Plan are defined in a way which ensures a complex protection and management of the city, along with its architectural and other monuments. The management of the site is defined by a system of legal regulations which are interconnected, respect each other and create conditions for preservation of the site's functions and values in their complexity.

A OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA STATKU A MANAGEMENT PLANU

A.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O STATKU

A.1.1 Název statku

Kutná Hora: Historické centrum města s kostelem sv. Barbory a katedrálou Panny Marie v Sedlci

Kutná Hora: Historical Town Centre with the Church of St Barbara and the Cathedral of Our Lady at Sedlec

Kutná Hora : le centre historique de la ville avec l'église Sainte-Barbe et la cathédrale Notre-Dame de Sedlec

A.1.2 Výjimečná světová hodnota³

KH byla na Seznam světového dědictví zapsána na 19. zasedání Výboru pro světové dědictví v Berlíně dne 9. prosince 1995 rozhodnutím CONF 203 VIII.C.1. Zápis je uveden v dokumentu WHC-95/CONF.203/16⁴ pod identifikátorem 732 s tímto odůvodněním:

Výbor se rozhodl zapsat statek na základě kritérií (ii) a (iv) jakožto výjimečný příklad středověkého města jehož bohatství a prosperita byly založeny na stříbrných dolech. Kostel sv. Barbory a ostatní budovy byly vybrány jako mající mimořádnou architektonickou a uměleckou kvalitou a jakožto mající zásadní vliv na následující vývoj architektury ve střední Evropě.⁵

V roce 1995 byl statek na Seznam světového dědictví zařazen na základě přiznání dvou kritérií výjimečné světové hodnoty definovaných v Prováděcích směrnících k naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví, protože:

- ii) svědčí o výrazné výměně vlivů po dané období nebo ve vymezené kulturní oblasti, či ve vývoji stavebnictví nebo technologií, monumentálního umění, projektování měst nebo krajinné tvorby,
- iv) představuje vynikající příklad určitého typu stavby nebo stavebního či technologického komplexu anebo krajiny, která je dokladem jednoho či více významných období v dějinách lidstva.

³ Koncept výjimečné světové hodnoty je postupně precizován od vydání Úmluvy o ochraně světového dědictví a zejména od roku 1976, kdy byl poprvé adresně diskutován v rámci expertní skupiny UNESCO. Nyní je hodnota definována v rámci Prováděcí směrnice Úmluvy pod bodem 49 takto: *Výjimečná světová hodnota představuje kulturní a/nebo přírodní znak, který je tak mimořádný, že jeho význam překračuje hranice národů a je obecně významný pro stávající i budoucí generace lidstva. Jako takový zasluhuje ochranu mezinárodního společenství, v originále: Outstanding Universal Value means cultural and/or natural significance which is so exceptional as to transcend national boundaries and to be of common importance for present and future generations of all humanity. As such, the permanent protection of this heritage is of the highest importance to the international community as a whole.* Dějiny pojmu jsou pečlivě popsány ve studii Jukka Jokilehta, What is OUV? Defining the Outstanding Universal Value of Cultural World Heritage Properties. http://openarchive.icomos.org/id/eprint/435/1/Monuments_and_Sites_16_What_is_OUV.pdf

⁴ <https://whc.unesco.org/archive/1995/whc-95-conf203-16e.pdf>

⁵ *The Committee decided to inscribe the site under criteria (ii) and (iv) as an outstanding example of the medieval town whose wealth and prosperity was based on its silver mines. The Church of Saint Barbara and other buildings were underlined as having particular architectural and artistic quality and as having had a profound influence on subsequent developments in the architecture of Central Europe.*

*O mechanismech rozhodování při sestavování Seznamu světového dědictví a ochraně těchto památek, které na něm již jsou, hovoří Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví a její prováděcí dokument, nazvaný Prováděcí směrnice pro naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví (Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention).*⁶

Statky prohlášené před rokem 2007 nebyly při nominaci opatřovány prohlášením o výjimečné světové hodnotě a jejich hodnota byla nahlížena výhradně na základě přiznaných kritérií.⁷ Prohlášení o výjimečné světové hodnotě bylo KH shodně jako ostatním dříve prohlášeným statkům schváleno retrospektivně na 40. zasedání Výboru pro světové dědictví v Istanbulu dne 10. června 2016.

Retrospektivní prohlášení o výjimečné světové hodnotě (Adoption of retrospective statements of Outstanding Universal Value) je dostupné v originále jako součást dokumentu WHC/16/40.COM/8E.Rev,⁸ rozhodnutí je součástí dokumentu 40 COM 8E.⁹

Níže je uveden český překlad tohoto prohlášení děleného na stručnou syntézu, popis přiznaných kritérií prohlášení a dále prohlášení o autenticitě a integritě.¹⁰ Součástí retrospektivního prohlášení je i část věnovaná podmínkám ochrany a správy statku.¹¹

Stručná syntéza¹²

Historické jádro Kutné Hory s chrámem sv. Barbory a kostelem Nanebevzetí Panny Marie¹³ v Sedlci leží ve Středočeském kraji v České republice. Kutná Hora se od konce 13. století rozvíjela díky nálezům a těžbě bohatých žil stříbrné rudy. Ve 14. století se stala královským městem s budovami, které byly symbolem jeho vzrůstající prosperity. Katedrála sv. Barbory a bývalý cisterciácký konventní chrám Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci, vzdálený asi 1,5 km severovýchodně od historického centra města, zásadně ovlivnily architekturu ve střední Evropě. Dnes tyto skvosty reprezentující katedrální architekturu tvoří dominanty dobře zachovaného města se středověkou urbanistickou strukturou, v níž se nachází množství gotických a barokních městských staveb.

Nejvýraznější stavbou KH je chrám sv. Barbory, gotický klenot, jehož interiér je vyzdoben freskami zobrazujícími všední život středověkého horního města. Toto umělecké dílo mělo velký vliv na architekturu střední Evropy. Bývalý cisterciácký chrám Nanebevzetí Panny Marie, jenž je vzdálený přibližně 1,5 km severovýchodně od historického jádra města, byl obnoven na začátku 18. století Janem Blažejem

⁶ cit. <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-statusem/fotografie%20pamatek%20UNESCO/Pamatky%20UNESCO%20web.pdf> více v angl. jazyce zde <https://whc.unesco.org/en/guidelines/> (Prováděcí směrnice); <https://whc.unesco.org/?cid=175> (Úmluva o ochraně světového dědictví)

⁷ Prohlášení o výjimečné světové hodnotě je součástí nominací až na základě aktualizace prováděcího řádu od roku 2005. viz <https://whc.unesco.org/archive/opguide05-en.pdf>

⁸ <https://whc.unesco.org/archive/2016/whc16-40com-8E.Rev-en.pdf>

⁹ <https://whc.unesco.org/archive/2016/whc16-40com-19-en.pdf>

¹⁰ cit. <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-statusem/fotografie%20pamatek%20UNESCO/Pamatky%20UNESCO%20web.pdf>

¹¹ Prováděcí řád předpokládá zahrnutí těchto podmínek od roku 2015.

viz <https://whc.unesco.org/document/137843>

¹² cit. <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-statusem/fotografie%20pamatek%20UNESCO/Pamatky%20UNESCO%20web.pdf>

¹³ Chrám v Sedlci je zasvěcen Nanebevzetí Panny Marie a sv. Janu Křtitelovi.

Santinim. Ten zde poprvé použil svou koncepci barokně gotického stylu, který významně ovlivnil dějiny architektury.

Jednou z nejstarších částí města je Vlašský (Italský) dvůr, datovaný do počátku 14. století. Jeho součástí je jihovýchodní věž a původní gotická královská kaple, která se chlubí pozoruhodnou výzdobou interiéru. V sousedství tohoto areálu nalezneme kostel sv. Jakuba, rovněž ze čtrnáctého století, jehož vybavení pochází převážně z období pozdní gotiky. Hrádek je zajímavým příkladem středoevropského gotického paláce, který se zachoval zvnějšku i v interiérech v původním stavu.

Historické jádro KH na celé své rozsáhlé ploše odráží velmi specifickou středověkou strukturu půdorysu města, který byl ovlivněn těžbou stříbra a následně pouze částečně upravován. Navzdory dlouhodobému dynamickému rozvoji si KH uchovala původní uspořádání komunikací, které předcházelo vzniku samotného města. Historická zástavba, kterou tvoří mimořádná architektonická díla spolu s úchvatným panoramatem KH, je působivě obklopena okolní malebnou krajinou.

Kritérium (ii)

Městská struktura KH je tvořena množstvím budov vysoké architektonické a umělecké kvality. Pozoruhodný je zejména chrám sv. Barbory, který měl zásadní vliv na následný vývoj architektury ve střední Evropě.

Kritérium (iv)

Historické jádro KH s chrámy sv. Barbory a Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci představuje mimořádný příklad středověkého města, jehož bohatství a prosperita byly založeny na stříbrných dolech.

Integrita¹⁴

Všechny klíčové prvky, nezbytné k přiznání výjimečné světové hodnoty, se nacházejí uvnitř zapsané oblasti. Statek je také chráněn nárazníkovou zónou, která má odpovídající rozlohu a je jasně vymezena. Od zápisu na Seznam světového kulturního dědictví zde nedošlo k žádným zásadním změnám a ani se žádné takové změny v budoucnu neplánují. Dosud proběhly jen drobnější stavební úpravy obytných objektů, které závažně neovlivnily charakter jednotlivých budov a nemají podstatnější vliv na strukturu a celkové uspořádání města. Narůstající tlak na zřizování půdních vestaveb či nástaveb u stávajících domů však může mít negativní dopad na vizuální integritu střešní krajiny města, která je dosud velmi dobře zachována. Nicméně tato rizika jsou pod

¹⁴ Prohlášení o integritě určuje, jak je v rámci statku obsažen soubor prvků, procesů a/nebo atributů, jež jsou nositeli výjimečné světové hodnoty, dále že žádné významné součásti statku neztratily svou hodnotu, že nechybí žádné důležité prvky ani atributy a že statek prokazuje uspokojivý stav zachování a jeho hodnoty nejsou ohroženy. Proto se zkoumá: 1) celistvost, tj. zda statek obsahuje všechny atributy nezbytné pro vyjádření jeho výjimečné světové hodnoty, 2) intaktnost/neporušenost, tj. zda je rozsah statku takový, aby reprezentoval hodnoty, které jsou mu připisovány, 3) míra takového ohrožení z hlediska negativních vlivů spojených s rozvojem či nedostatečnou údržbou. Pro udržení, posouzení a zajištění integrity statku je důležité vymezení dostatečně efektivní nárazníkové zóny. (cit. <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-statusem/fotografie%20pamatek%20UNESCO/Pamatky%20UNESCO%20web.pdf>) Integritě se podrobně věnují body 87-95 Prováděcích směrnic.

dozorem státní památkové péče. Očekávané budoucí dílčí stavební úpravy tedy zřejmě ani v budoucnu nebudou mít významnější vliv na celkový ráz a urbanistickou strukturu města.

Autenticita¹⁵

Statek má vysokou autenticitu, čehož je dokladem i původní půdorys města, jež se rozvíjel v důsledku těžby ve stříbrných dolech. Dochována je pouze malá část městského opevnění, pokud se ale jedná o zbývající část historického centra, vzbuzuje pozornost především bohatstvím původních soukromých domů. Většina městské stavební struktury je neporušená a uchovává svědectví o přirozeném vývoji. Jednotlivé budovy si zachovaly obdivuhodnou autenticitu své architektonické skladby a materiálů. Fasády řady domů mají gotické prvky, zatímco další jsou dokladem úprav v období baroka a v průběhu 18. století. Nicméně i u těchto staveb jsou ve většině případů dochovány středověké části, jak potvrdily odborné studie, jež odkryly gotické sklepy s valenými klenbami a spodní gotická podlaží domů. Autenticita souboru celku, městského půdorysu a architektonických znaků KH jsou doloženy systematickými výzkumy, které jsou prováděny od konce druhé světové války. Zachování této vysoké míry autenticity i do budoucna je zajištěno příslušnými právními předpisy, jež obsahují přísná ustanovení, zaměřená na respektování autenticity.

Podmínky ochrany a správy

Statek je chráněn zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona je historické jádro KH MPR, na jejímž území se nachází také chrám sv. Barbory. V souladu s platnou legislativou je ochranné pásmo této MPR shodné s nárazníkovou zónou celého statku. Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci se rovněž nachází uvnitř tohoto ochranného pásma a z tohoto důvodu mají obě součásti statku společnou nárazníkovou zónu.

Chrám sv. Barbory je zároveň prohlášen za NKP a stejnou úroveň ochrany má i Vlašský dvůr (bývalý královský palác s mincovnou). Katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci je podle výše uvedeného zákona KP, stejně jako většina ostatních historických budov v historickém jádru KH.

Odpovědnost za správu statku je rozdělena zejména mezi římskokatolickou církev a MKH; ručí za jeho údržbu, zachování a prezentaci. Veškeré činnosti, které by mohly stav statku ovlivnit, musí být schváleny příslušnými státními nebo místními orgány.

Obnova statku probíhá za podpory veřejných finančních zdrojů, například město disponuje kvalitním Programem regenerace MPR.

¹⁵ Prohlášení o autenticitě musí sdělovat schopnost statku být nositelem potenciální výjimečné světové hodnoty skrze své atributy, jejichž úkolem je pravdivě (věrohodně) vyjádření jejich hodnoty. ... Podle typu kulturního dědictví a jeho kulturního kontextu lze uznat, že statky splňují podmínky autenticity, pokud jsou jejich kulturní hodnoty (jak jsou popsány v kritériích pro návrh na zápis) vyjádřeny pravdivě a věrohodně prostřednictvím řady atributů, k nimž patří: tvar a pojetí, materiály a hmotná podstata, užití a funkce, tradice, technologické postupy a systémy řízení a péče, umístění a prostředí, jazyk a další podoby nemotného dědictví, duch a pocit a další interní a externí faktory. Dokument z japonské Nary umožňuje různým kulturně-geografickým regionům nahlížet na autenticitu odlišně, v duchu svých dlouhodobých tradic. (cit. <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-statusem/fotografie%20pama>)

MP, který koordinuje MÚ KH, je naplňován a jsou naplánovány i jeho pravidelné aktualizace. Z důvodu rozsahu a složité struktury vlastnictví uvnitř statku jsou nastaveny individuální harmonogramy údržby, které jsou v souladu se zmíněným Programem regenerace MPR.

Finanční nástroje pro ochranu statku zahrnují především grantové a dotační tituly programů MK ČR, které jsou určeny na údržbu a ochranu nemovitých KP a jejich areálů a dále finanční prostředky přidělované z jiných veřejných zdrojů.

Od roku 2000 se na vnitrostátní úrovni připravují roční monitorovací zprávy, které slouží správcům statku, MK ČR, NPÚ a ostatním zainteresovaným subjektům.

Atributy výjimečné světové hodnoty¹⁶

Atributy mohou být fyzické kvality nebo vlastnosti statku, jeho hmotová struktura, ale také procesy, které vlastnosti statku ovlivňují (příroda, sociální struktura, kulturní zvyklosti). Jedná se o veškeré prvky a charakteristicky podílející se na existenci a připravenosti statku plnit kritéria, pro která byl zapsán jako součást světového dědictví. Stěžejními ukazateli statků, resp. jejich atributů, je míra jejich autenticity a integrity. Kvalita sledovaných atributů je vyjádřena jejich autenticitou a integritou, tedy schopností prostředkovat chráněnou hodnotu a podávat o ní věrohodné a ucelené svědectví. Vymezení statku odpovídá výskytu a kvalitě jeho atributů.¹⁷

Sledované atributy se v některých případech netýkají jen samotného území statku, ale též jeho širšího okolí, jehož změny mohou mít na chráněný statek vliv. V takových případech dochází k vyhlášení „narázníkových pásem“ (buffer zones).¹⁸ Management statku se zaměřuje na péči o autenticitu a integritu atributů světové hodnoty statku.

NPÚ uvádí stručný výčet hlavních atributů předmětného statku. Pro historické centrum města s chrámem sv. Barbory jmenuje jeho urbanistickou strukturu, panorama, architektonické hodnoty, konstrukční a výtvarné kvality chrámu sv. Barbory, doklady hornické historie a archeologické dědictví. Pro katedrálu Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci jmenuje architektonické hodnoty vyplývající ze specifické syntézy gotiky a baroka. Z podstaty komplexní hodnoty vrstevnatého statku – historického města nemůže být výčet vyčerpávající a představuje jen základní množiny podstatných atributů.

Kutná Hora: Historické centrum města s kostelem sv. Barbory

Pro budoucí zachování statku světového dědictví by jakékoliv jeho úpravy nebo změny v jeho nárazníkové zóně měly být posuzovány s ohledem na tyto atributy, které jsou nositeli jeho výjimečné světové hodnoty:

Č.	Atribut	Bližší specifikace	Předmět ochrany
1	urbanistická struktura	není stanovena	není stanoven
2	panorama	není stanovena	není stanoven
3	architektonické hodnoty	není stanovena	není stanoven
4	konstrukční a výtvarná kvalita kostela sv. Barbory	není stanovena	není stanoven
5	doklady hornické historie	není stanovena	není stanoven
6	archeologické dědictví	není stanovena	není stanoven

¹⁶ Referenční prezentační materiál sledující závislost výjimečných hodnot a jejich atributů. <https://whc.unesco.org/document/125026>

¹⁷ Považovali-li bychom omezeně pro ilustraci svědectví výjimečného středověkého města založeného na těžbě stříbra s ohledem k chráněné hodnotě za důležité, adekvátními sledovanými atributy by byly zejména ty prvky, materiální i nemateriální, nadané schopností toto svědectví prostředkovat. Statek KH a katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci je přirozeně komplexní hodnotou, kterou není takto jednoduše možné vymezit, nicméně v některých ohledech nejasný vztah atributů a chráněné hodnoty může být takto přímočaře ilustrován.

¹⁸ viz Prováděcí směrnice, body 103-107.

Atributy výjimečné světové hodnoty části statku Katedrála Panny Marie v Sedlci

Pro zachování statku světového dědictví pro příští generace by jakékoli jeho úpravy nebo změny v jeho nárazníkové zóně měly být posuzovány s ohledem na **tyto atributy, které jsou nositeli jeho výjimečné světové hodnoty:**

Č.	Atribut	Bližší specifikace	Předmět ochrany
1	architektonické hodnoty specifické syntézy gotiky a baroka	není stanovena	není stanoven

Výstupy pro MP:

- Zvážit zjednodušení názvu statku, např. Kutná Hora: město dvou katedrál.
- Sjednotit označení hlavních památek (kostel sv. Barbory, chrám sv. Barbory, katedrála sv. Barbory).
- Zpřesnit stěžejní atributy výjimečné světové hodnoty.

A.1.3 Další hodnoty statku

V roce 1994 bylo historické centrum KH a chrám Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci navrženo k prohlášení za světové kulturní dědictví s tímto odůvodněním a poukazem na tyto hodnoty:

Historické město KH a klášterní kostel bývalého cisterciáckého kláštera v Sedlci splňují definici obydleného historického města podle odstavce 29(ii) Prováděcích směrnic pro naplňování úmluvy o světovém dědictví (Operational guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention, únor 1994) jako město, které se „vyvíjelo podle tradičních zásad, a které si v rámci výjimečného krajinného rámce zachovalo své prostorové uspořádání a strukturu, typickou následností historických vývojových fází.“

Od počátku 14. do počátku 16. století byla KH druhým nejvýznamnějším městem v Českém království po Praze. To je dodnes patrné na výjimečném bohatství jeho historické architektury. Půdorys města svědčí o složitém vývoji. Soubor staveb nejrozličnějších typů a stylů vytváří působivý a kompaktní celek. Mnohé z budov splňují nejvyšší standard evropského dědictví a to zejména gotického a barokního slohu. Sedlecká katedrála, první svého druhu postavená na území Čech, je raným příkladem projevu památkové péče spojeného navíc s prvním velkolepým zjevem novogotické barokní architektury. V interiérech mnoha městských památek se nacházejí vzácné malby, sochy a díla užitého umění.

Panorama historické KH ohraničené na jihu impozantním chrámem sv. Barbory patří k nejzajímavějším svého druhu. Zásadní význam v tomto ohledu má koncentrace městských dominant nad výrazným terénním zlomem tvořeným údolím vrchlického potoka. Architektura jagellonské éry (1471–1526) představuje důležitý článek ve vývoji pozdní gotiky v Evropě. Chrám sv. Barbory představuje jedinečné dílo katedrální architektury, stavba jehož výstavba se protáhla od konce 14. do první poloviny 16. století.

Sedlecká katedrála je živým důkazem významu, kterého dosáhla cisterciácká architektura na přelomu 13. století, stejně jako raný projev péče o stavební dědictví realizovaný na přelomu 17. a 18. století, který je také prvním příkladem barokně gotické architektury Jana Blažeje Santiniho.

Historické centrum KH je prostoupeno doklady dávno zaniklého středověkého stříbrného hornictví. V období středověku patřily městské doly k největším na světě. S centrem v dole Osel pokrývaly plochu několika kilometrů čtverečních a sahaly až do hloubky 450 m pod zem. Kromě historických dolů je město také nalezištěm hmotných dokladů dřívějších dob osídlení, včetně pozůstatků staveb pod městskými zahradami

a veřejnými prostranstvími. Oblast je hodna prioritního archeologického hodnocení.

Na území města se nacházejí dvě monumentální katedrály, obě zajímavé jak z hlediska plánů, tak z hlediska samotné architektury. Chrám sv. Barbory je produktem více než století trvající gradující a velmi dynamické evoluce. Vyniká pozoruhodným systémem kleneb a bohatě vybaveným interiérem. Nejvýraznějším rysem sedlecké katedrály je spojení původních architektonických prvků z konce 14. až počátku 16. století a prvků z doby obnovy ve vrcholném baroku. V KH se nachází také velké množství architektonicky rozmanitých a zajímavých menších kostelů, veřejných budov a měšťanských domů, většinou z pozdně gotického období, ale s vrcholně barokními úpravami.

Pozdně gotické měšťanské domy v KH převyšují svou hodnotou podobné historické soubory jinde v ČR. Zvláště zajímavé jsou jejich středověké klenuté interiéry. V souhrnu jsou vynikajícím příkladem bydlení obyvatel města v době jeho rozkvětu v 15. a 16. století.

KH je město proslulé historické město. Právě zde zahájil král Václav II. reformu mincovnictví, při které byl zaveden pražský groš, měna, která dlouho přetrvala dlouho a stala se jednou z nejprestižnějších evropských měn, která tak položila základy nesmírného bohatství českých králů, země a zejména KH.

Postavení chrámu sv. Barbory nemá nikde v západním křesťanství obdoby. Byl zřízen bez jasné církevní funkce, ale jen jako výraz uměleckých a kulturních ambicí města. Město hrálo důležitou roli v husitských válkách a po celý středověk patřilo k nejvýznamnějším uměleckým centrům Českého království.¹⁹

Součástí hodnocení poradního orgánu ICOMOS ze září roku 1995 je i následující shrnutí a komparace s jinými statky světového dědictví, které jsou ilustrativní pro chápání výjimečné hodnoty statku v mezinárodním kontextu:

Kvality: Městská krajina KH má vysokou estetickou kvalitu. Jejím klenotem je chrám sv. Barbory, který je výjimečným příkladem pozdně gotické architektury s rozhodujícím vlivem na pozdější architekturu ve střední Evropě. Sedlecká katedrála má velký význam v dějinách architektury také jako první rozsáhlé dílo gotizujícího baroka Jana Blažeje Santiniho. Existence KH je neoddelitelně spjata s velkým stříbrným dolem (jehož část je stále možné navštívit), od něhož se odvíjela její prosperita. Tuto prosperitu dramaticky dokládá bohatství pozdně středověkých staveb a také jedinečné postavení chrámu sv. Barbory.

Srovnávací analýza: KH má značnou míru jedinečnosti. Patří sice k rozsáhlému souboru dochovaných středověkých měst ve střední Evropě, ale okolnosti jejího vzniku nemají obdoby. Z města vznikajícího na základě stříbrné horečky se náhle stalo královské hospodářské a správní centrum, což se v žádném jiném historickém městě tohoto regionu nestalo.

Jeho historie jako centra těžby a výroby stříbra je srovnatelná s jinými evropskými městy, včetně dvou zapsaných na seznamu světového dědictví – Gostar/Rammetsberg, Německo (č. 623) a Banská Štiavnica, Slovensko (č. 618). V Novém světě pak Potosí, Bolívie (č. 420), Guanajuato, Mexiko (č. 482), a Zacatecas, Mexiko (č. 676) byly také obcemi založenými na produkci stříbra. Ve všech těchto případech však docházelo k řízenému rozvoji města na rozdíl od neomezeného růstu KH až do prosazení královské kontroly králem Václavem II.

¹⁹ <https://whc.unesco.org/document/154140>

Dějiny pamětihodností KH

Na národní úrovni byly KH i sedlecký klášter s chrámem Nanebevzetí Panny Marie popisovány a hodnoceny mnohokrát. Starší převážně historiografická literatura věnovaná KH byla zaměřena především na líčení událostí spojených s městem.

Zásadní místo v rámci dostupné literatury o KH sehraává důraz na hornictví a jeho vývoj. Těžba stříbra určila podobu města, jeho uspořádání i charakter výstavby. Měla zásadní vliv i na okolí města, které je však na rozdíl od vnitřního města zcela proměněné. I to je specifický důsledek nástupu a pádu stříbrné horečky. Ačkoliv se uvnitř města patrně už v průběhu 14. století těžit přestává a tento trend potvrzuje také celkový úpadek a výměna obyvatelstva za husitských válek, v jeho těsné blízkosti těžba pokračuje a svého vrcholu díky ní město dosahuje ve druhé polovině 15. století. K jejímu útlumu dochází důsledkem důlních katastrof, ale i vyčerpáním ložisek od poloviny 16. století. Těžba zcela upadá začátkem 17. století, následují jen epizodní pokusy, které až na jedinou výjimkou zcela končí v 18. století. S hornictvím je spojena také existence mincovny, na ní navázané provozy a důležité královské úřady. Od roku 1300 byly ve Vlašském Dvoře v KH raženy pražské groše. Platidlo rozšířené po celé střední Evropě bylo v KH naposledy raženo v roce 1547. Provoz mincovny v KH skončil v roce 1726, o necelých 60 let později i úřad nejvyššího mincmistra. Tradice královského horního města zůstává přesto velmi živá a význam města založeného na dolování stříbra je ceněn, znovu a znovu vyzdvihován a udržován v živém povědomí jako „pamětihodný“. Zdůrazňované bývá také prvenství mezi městy království hned po Praze.

Od druhé poloviny 19. století se četnost literárních děl věnovaných KH zvětšuje a z ní je také možné více soudit na vývoj hodnocení historického města. Vedle hornictví je autory místopisných děl zdůrazňován přibližně shodný soubor významných staveb – tzv. pamětihodností, památností a nejpozději doslovně památek.²⁰ Tento soubor bývá uváděn v různém pořadí. Obvykle je uvozen sakrálními stavbami v čele s velechrámem sv. Barbory zmiňovaný někdy společně se zrušenou kaplí Božího těla. Důraz bývá kladen na jeho souvislost s pražskou katedrálou a celkově náročné provedení a bohatou výzdobu. *Kostel sv. Barbory je jedním z nejkrásnějších a nejvelkolepějších památek odvážného a solidního gotického stavebního stylu*, píše Johann Georg Megerle von Mühlfeld překvapivě a sebevědomě už v roce 1825, tedy v době, která toliko nedisponovala dostatečně bohatým srovnávacím uměleckohistorickým materiálem. Na druhém a třetím místě bývá jmenován arciděkanský kostel sv. Jakuba a kostel Panny Marie na Náměti, díla vrcholné až pozdní gotiky doplněná důležitými barokními díly. Mezi sakrálními pamětihodnostmi jsou jmenovány také umělecky oceňovaný barokní kostel Sv. Jana Nepomuckého a předměstské kostely Všechn Svatých, mezi kostely kutnohorskými původem nejstarší a pozdně gotický kostel Nejsvětější Trojice s náhrobkem Jana Smíška z Vrchovišť. Jako významná součást světské stavby je jmenována kaple sv. Václava ve Vlašském dvoře s cennou gotickou výzdobou. Mezi světskými stavbami dominuje právě Vlašský dvůr jakožto *pomník slávy kutnohorské, bývalá mincovna*.²¹ Petr Miroslav Veselský se jako jediný z autorů místopisu 19. století ve svém průvodci v souvislosti s památností zmiňuje o několika zaniklých sakrálních stavbách a píše, že *není jistě druhého místa v Čechách k nalezení, kde by tak*

²⁰ Referenčními jsou literární práce Johanna Georga Megerle von Mühlfelda, *Die Merkwürdigkeiten der königlichen freien bergstadt Kuttenberg, und das daselbst befindlichen uralten silberbergwerkes* z roku 1825, průvodce Kutnou Horou od Petra Miroslava Veselského z roku 1887, heslo v Ottově slovníku naučném Emanuela Lemingera z roku 1900, místopisné kompendium Kutnohorská od Antonína J. Zavadila, *Kutná Hora sídlo umění* od Aloise Tilla a Jaroslava Šetelíka z roku 1915 nebo mladší průvodce městem jako třeba *Hora Kutná* od Františka Grimma z roku 1924.

²¹ Grimm, František. *Hora Kutná*. 1924

četných chrámů bývalo, jako v Hoře Kutné.²² Tyto zaniklé stavby můžeme také sledovat na starších městských vedutách. Mezi pamětihodnými stavbami bývají také jmenovány arciděkanství nebo bývalá Jezuitská kolej a klášter Voršilek, v obou případech barokních staveb je místopisci zdůrazňován především význam velkorysého původního založení, tedy urbanistický význam a provoz těchto areálů, méně jejich konkrétní slohová kvalita. Mezi světskými stavbami je v souboru památek za Vlašským dvorem uváděn také Hrádek, Kamenný dům a kašna s vodovodem, jakožto nejvýraznější pozdně gotická architektonická díla. Zatímco starší literatura je k barokním dílům zdrženlivější, větší časový odstup zajišťuje u mladších autorů jejich větší ocenění.

Restaurování památek – určující (po)hnutí v dějinách KH

Statek zapsaný na Seznam světového dědictví složený z historického centra KH a nejvýraznější části bývalého cisterciáckého kláštera v Sedlci – katedrály Nanebevzetí Panny Marie vyniká velmi specifickou místní tradicí protektivního vztahování se k architektonickým dílům minulosti mající zásadní vliv na obraz současného města.

Klášter zažíval v dějinách doby úpadku i rozkvětu. Husitský vpád v roce 1421 zanechal areál velmi poškozený, mnohé stavby zanikly a z chrámu Nanebevzetí Panny Marie zůstalo po téměř tři staletí stát jen obvodové zdivo. První snahy o zajištění stavebního torza datujeme již do konce 17. století. Jan Blažej Santini Aichl, který obnovu ve svých pětadvaceti letech na přelomu let 1702 a 1703 převzal po Pavlu Ignaci Bayerovi ji dokončil roku 1707 a vytvořil tak dílo založené na spojení velkoleposti dochovaného gotického torza a barokní touhy po umělecké dokonalosti. Na jedné straně tak stála úcta k minulosti a na druhé vůle k jejímu soudobému rozvinutí. *Inspirací zcela mimořádné závažnosti byla Santinimu gotická stavba sedleckého chrámu sama, neboť jím provedená přestavba je zároveň její mistrovskou interpretací. Mimořádně intimní setkání s konstrukcí a architekturou katedrálního typu, které Santini v Sedlci zažil, mu zůstalo trvalou inspirací pro další tvorbu stejně jako poznání a pochopení další skvělé stavby, totiž nedalekého chrámu sv. Barbory v KH.*²³ Santini se v Sedlci podílel také na obnově kostela Všech svatých na hřbitově, ale tam jen v malé míře, jelikož stavba byla z větší části obnovena už v 60. letech 17. století.

V průběhu 17. a 18. století byly opakovaně opravovány městské kostely, roku 1709 byla například ukončena nákladná oprava kostelů sv. Bartoloměje a sv. Jakuba, v chrámu sv. Barbory byly v roce 1734 restaurovány opěrné pilíře v kněžišti, po etapách byla vyměňována pískovcová plastika na osovém pilíři chrámu a mnoho dalšího. Po polovině 19. století byly opravovány i barokní památky města.

Specifické místo v tomto výčtu přístupů k dílům minulosti zaujímá výstavba v baroku nerealizovaného kostela při klášteře Voršilek v letech 1898–1901 podle novobarokního projektu Bedřicha Ohmanna.

*Teprve 2. pol. 19. století dala KH nové raison d'être. Zprvu beletrie Tylova, pak archeologie Vocelova a posléze starožitnické nadšení Zachovo a Veselského kronikářská povídkavost objevily středověký svět a rozhlásily jeho krásy. Do té doby mrtvé město, píše Zdeněk Wirth, významný český umělecký historik a památkář ve svém pojednání o KH v roce 1912.*²⁴ *Mezi kutnohorskou inteligencí a to i mezi těmi,*

²² Veselský, P. M. Průvodce po královském horním městě Hoře Kutné a nejbližším okolí. 1887

²³ Horyna, Mojmír. Santini. 1998

²⁴ Wirth, Zdeněk. Kutná Hora. 1912

*kteří mohli ovlivňovat chod městských záležitostí, existovalo silné povědomí o ceně kutnohorských památek, o jejich významu pro český národ i o nutnosti se o ně starat.*²⁵

Historik a autor místopisných statí P. M. Veselský památky v roce 1868 označoval za *pevné svazky, které obyvatelstvo i národ k domácí půdě poutají*, a které je radno zachovat beze změn tak, jak se nám dochovaly. Tím jeho dnes velmi aktuální přístup do značné míry kontrastoval s dominantními snahami tehdejších puristických architektů – restaurátorů, kteří se domnívaly, že *pečovat je nutno jen o vybrané, umělecky nebo historicky nejceněnější památky středověku a mnohem silnější byla i jejich touha spatřit tyto starobylé památky v jejich zdánlivě původním, barokními cizáky nepokaženém stavu*, do kterého je architekti slibovali znovu zavést.²⁶

Obnova chrámu sv. Barbory zahájená už v roce 1879 byla roku 1883 svěřena Josefu Mockerovi, autorovi mnoha puristických obnov a jeho žákovi Ludvíku Láblerovi. Práce směřující k restaurování chrámu, *tak, jak původně býti měl*, inicioval Archeologický spolek Vocel a byly hrazeny převážně ze sbírek, ale i příspěvků vídeňské vlády, českého zemského sněmu a města. Charakteristickou součástí této obnovy byla také její dokumentace.²⁷ Spolek Vocel inicioval i obnovu Kamenného domu, která proběhla podle Láblerova projektu v letech 1900 až 1902. Lábler se také podílel na obnovách kostelů sv. Jakuba (1877), Panny Marie na Náměti (1883–1889) a kamenné kašny (1889–1890). Celkem se na obrazu města zásadním způsobem podepsal a proto byl také souputníky ceněn. *Všechna stadia restaurační horečky se tu vystřídala. ... Dnes je tato činnost ukončena a KH obrozena; není skoro památky středověké, jež by nenesla stopy jejího vlivu. Účelu je dosaženo, porozumění pro původní umělecký obsah stouplo; ale mnozí poutníci bohužel vidí jen, co dovedlo dát poslední čtvrtstoletí, uzavírá Wirth svou práci z roku 1912. I když dnes s Wirthem souhlasíme, stala se právě tato etapa vývoje významnou součástí dědictví KH, která nese typické znaky své doby. Přes všechny své omyly a chyby zůstane však kutnohorské restaurátorské dvacetiletí, spjaté s Láblerovou a Mockerovou aktivitou, velkým kulturním činem, který dokazuje, že obec i její architekti měli správou představu o svém historickém poslání a snažili se ji v rámci svých historických možností splnit. Nejvýznamnější kutnohorské památky tak nadlouho byly uchráněny před chátráním a jejich úpravy a doplňky nepokazily, nýbrž spíše zvýraznily a obohatily obraz města. Zanedbatelné není ani to, že tyto restaurační akce, jakkoli necitlivé, daly kutnohorským památkám podobu, která v očích veřejnosti zvyšovala u památek jejich estetickou hodnotu a přitažlivost.*²⁸

Charakteristický přístup k obnovám starých památek, ale i jejich doplňování a nové zástavbě města zůstal aktuálním tématem v KH i v období první republiky. V roce 1922 byla v KH založena pobočka Klubu za starou Prahu jako druhá mimo hlavní město po Pelhřimově. Klub dokonce inicioval vydání městské vyhlášky zaměřené *k zachování starého rázu zdejšího města a způsobu stavby ve starých jeho částech*. Motivací pro vznik klubu nebylo přitom cílené historizování, ale spíše zájem o kvalitu a tvůrčí přizpůsobivost nově vznikající architektury hodnotnému historickému prostředí. Dva výmluvné a hodnotné příklady různorodého (ne)přizpůsobování se svému prostředí ilustruje důsledně modernistická stavba městské spořitelny na Tylově ulici na jedné straně a dvojice tradicionalistických rodinných domů v Ruthardské ulici z konce 30. let na straně druhé. Je příznačné, že předseda Klubu Josef Vepřek, který jednu z jmenovaných vil obýval, se po druhé světové válce stal ministerským konzervátorem zodpovědným za stav památek ve městě.

²⁵ Švácha, Rostislav. Kutnohorská architektura období historismu a moderny (1851- 1918). in. Umění 39. 1991

²⁶ Švácha, Rostislav. Kutnohorská architektura období historismu a moderny (1851- 1918). in. Umění 39. 1991

²⁷ Vorlíček, Karel. Dějiny restaurace a dostavby velechrámu sv. Panny Barbory v Hoře Kutné 1884 – 1905. 1906

²⁸ tamtéž

Urbanismus města

Specifickou roli při hodnocení města sehrává jeho netypický urbanismus související úzce s jeho překotným rozvojem, těžbou stříbra a postupným etablováním jako hospodářským a později i kulturním centrem. Zatímco ve starší literatuře je tato kapitola nechávána v souvislosti s památkovými hodnotami spíše na okraji, mladší práce se jí věnují více a vyzdvihují ji. V knize Starobylá města v Československu se Dobroslav Líbal, zásadní postava české památkové péče 2. poloviny 20. století a autor mnoha průzkumů a návrhů plošné ochrany historických sídel, vyjadřuje o KH takto: *Růst KH probíhal po zcela odchylných cestách než obvykle. Ještě dnes, po 700 letech, prozrazuje uliční osnova rozlehlého kutnohorského jádra hektický tep života stříbrného města, kde dobývání lesklého kovu bylo hlavním principem všeho lidského konání. Chyběl tu proto jasný urbanistický řád. Půdorysnou osnovu města ovlivnil zřejmě starší organismus cest a zejména provoz dolů přímo na půdě historického jádra. KH byla po celý středověk předním zdrojem finanční síly českého státu. Ovšem všechno stříbro neodteklo, ale zanechalo monumentální stopy i v samotném městě, jež po rozšíření o východní a jihovýchodní předměstí v poslední čtvrtině 15. století dosáhlo mimořádné velikosti, více jak se 600 domy a četnými velkolepými architekturami. ... V poslední čtvrti 14. století však kutnohorští havíři přikročili k dílu, jež má svérázné postavení v dějinách architektury světové. Mimo opevněné jádro, při jihozápadním ohybu hradeb, založili katedrálu sv. Barbory. Z církevního hlediska to byl vlastně filiální kostel. Nesídlil u něho ani biskup, klášter či kolegiální kapitula. Svatobarborská katedrála se stala symbolem bohatství a neomezených možností stříbrného města. Architektonický program byl velkolepý a předčil značně metropolitní katedrálu svatovítskou.*²⁹

Vývoji městského osídlení se mezi jinými věnoval i kutnohorský historik a učitel Emanuel Leminger, kutnohorský učitel a historik. Roku 1927 uvádí následující: *Zakladatelé toho města byli vedeni pohnutkami, jaké jinak toliko v případech vzácných mohly býti rozhodujícími a městská obec ta se vyvíjela způsobem, který měl málo styčných bodů se vzrůstem měst jiných. ... Zprvu to byly ovšem toliko jednotlivé, po rozsáhlé ploše roztroušené hornické chaty, které neměly ještě žádné spojitosti. Když však příliv nových podnikatelů a jejich dělníků trval nepřetržitě dále, byli sem vábeni též řemeslníci, živnostníci a obchodníci všeho druhu, a ti vsunovali obydlí svá a provozovny své do prázdných míst mezi chatami hornickými, - a tak vznikaly skupiny a řady domů. Nebylo tu jasného cíle ani určitého plánu, také tu nebylo dostatek volnosti. Zastavování ploch dosud prázdných dělo se za nátlaku objektů již trvajících, neústupných; domů již stojících, cest mnoholetým užíváním již utvrzených, nebo i šachet nechť ještě otevřených, ve kterých se dosud těžilo, anebo již opuštěných a zakrytých. To vše překáželo volnému stavebnímu vývoji. Stavební útvar, který za takových poměrů vykryštoval, totiž město KH, nabylo takto svého rázu zcela neobyčejného, jedinečného.*³⁰

Prohlášení KH za MPR v roce 1961

Výnosem č.j. 36 568/61 – V/2 ze dne 31. srpna 1961 bylo historické centrum KH ministerstvem školství a kultury prohlášeno za MPR. Stalo se tak podle tehdy poměrně nového zákona č. 22/1958 Sb. o kulturních památkách současně s městy Jindřichovým Hradcem, Slavonicemi, Táborem a Žatcem. Přílohou C tohoto výnosu je text věnovaný „zhodnocení památkového významu města KH“. Jedná se o text historický, nicméně stál u zrodu památkové ochrany předmětného statku a dosud nepozbyl zcela své platnosti, naopak ilustruje vývoj sledovaných hodnot a zároveň jejich trvání.

Město KH vzniklo kolonizací za krále Václava II., kdy se zdejší naleziště stříbra stalo cílem velkého stěhování horníků z celé střední Evropy. Jeho půdorys rostl dosti nahodile, jsa určován cestami, jež směřovaly k jednotlivým šachtám. Z této nejstarší doby první výstavby města, kterou třeba prodloužit až do konce vlády Jana Lucemburského, stojí dosud hlavní

²⁹ Líbal, Dobroslav. Starobylá města v Československu. 1970

³⁰ Leminger, Emanuel. Stavební vývoj Kutné Hory, její ulice a tržiště. 1927

farní kostel sv. Jakuba a několik měšťanských domů, jichž zbytky se zachovaly ve sklepech kolem hlavního náměstí a předních ulic. Dobou první kulturní a hospodářské kulminace KH je druhá polovina 14. století a hlavně pak léta kolem r. 1400. Z té doby nemáme sice v městě dalších měšťanských domů – po té stránce byla již potřeba saturována – jsou tu však výjimečné památky veřejného rázu, jako Vlašský dvůr, Hrádek a druhý městský farní kostel P. Marie na Náměti. Tato doba dala také vzniknout katedrálnímu chóru kostela sv. Barbory, na jehož projektu se účastnili architekti z okruhu Petra Parléře; jeho stavbou se vyvrcholuje předhusitský vývoj města.

Podruhé se pak KH dostala mezi přední města v zemi v době krále Vladislava, kdy z jejího stříbra vyrůstaly nejpřednější stavby nejen zde, ale i na Pražském hradě. Sloh její architektury svědčí o tom, že měla tehdy styky nejen s mistry pražskými (M. Rejskem a B. Rejtem), ale i s Budínem a Vratislaví. Z těchto pozdně gotických dob je v KH řada architektonicky přepychových měšťanských domů i vzácných interiérů na Hrádku, ve Vlašském dvoře, u sv. Barbory i v kostele P. Marie na Náměti, tehdy tu vznikla i vzácná kamenná kašna, pozdně gotické jsou i vzácné kusy nejstaršího kostelního inventáře.

Stavební celek, vyšlý z gotického středověku, je v KH tak vynikající výtvarné úrovně a tak přesvědčivě dokumentuje vysokou hospodářskou prosperitu báňského podnikání v tomto městě, že právě kvůli němu si KH zaslouží, aby byla prohlášena za městskou rezervaci. Kromě tří jmenovaných kostelů, Hrádku, Vlašského dvora a kašny jde hlavně o domy čp. 41, 142, 143, 183, 376 a 377.

Renesanční tvary se sice v KH objevují už v souvislosti s tvorbou pozdně gotickou (malby v Hrádku z r. 1492, dům čp. 166 z r. 1500), avšak plně se zde ujaly a rozvily až po r. 1560, aby se pak brzy začaly zabarvovat německou renesancí, vnikající sem ze Slezska. Mezi vynikající měšťanské domy z této časové vrstvy počítáme čp. 102, 152, 170, 173, 273; prokazují, že proti pozdní gotice měřítko soukromých domů nepokleslo a že hospodářská základna, i když už prosperita báňského podnikání upadala, tu stále ještě dovolovala onen vysoký standart, o němž hovoří současný umění a který se také obráží v soudobém díle zdejšího měšťana Dačického z Heslova.

Pobělohorské století, jehož rekatolizační úsilí charakteristicky zde symbolizuje Ferdinandova jezuitská kolej, znamenalo v městě stavební stagnaci, z které se KH probírala na počátku 18. věku jen velmi těžce a zdlouhavě; nikdy však už nedosáhla té tvořivé úrovně, kterou slyňula do konce 16. století. Její barokní architektura 18. století je poplatná Santinimu i Hildebrandtovi, avšak přes to, že sem projektovali i mladší Dienzenhofer (budovu kláštera a kostela Uršulinek) a F. M. Kaňka (kostel Jana Nepomuckého), vykazuje již nápadné provinciální rysy svědčící o nevysoké výtvarné úrovni nejspíše dvou místních mistrů. Uvnitř města je řada průčelí, jež dokumentují jak starší (čp. 142, 143, 152, 153), tak i mladší (čp. 141, 275 aj.) vývojové stadium baroka 18. věku.

Po velkých ohních, jež město stihaly na počátku 19. století, zůstaly v jeho půdorysu značné a dosud nezacelené rány. Tím se stalo, že zeleň zahrad, až do té doby soustředěná jen na severní okraj města, pokryla a dosud pokrývá i některé nejcennější parcely přímo v jeho srdci, jakož i že v leckteré zahradní zdi dosud nacházíme okna i portály svědčící, že tu kdysi stávaly gotické domy.

Co pak v tomto městě vznikalo v posledních sto letech, není toho významu, aby sneslo srovnání se starými časy; mělo to ovšem na druhé straně také výhodu, že původní gotický a renesanční celek města zůstal nenarušen, pokud sem přímo nezasahovala z Prahy práce tehdejších puristicky zaměřených restaurátorů, z nichž tu zejména neblaze proslul arch. Láblér.

Umělecko-historický i dějinný význam KH byl podnětem k tomu, že brzy po r. 1950 bylo toto město prohlášeno městskou rezervací v rámci dlouhodobého programu obnovy našich nejcennějších historických měst, schváleného vládou. V této dřívější rezervační akci se však vykonala jen malá část toho, co tu mělo být závazným programem, a to proto,

že rozpočtové částky byly odčerpávány do značné míry na akce, které jen vzdáleně souvisely s přímými potřebami památkové péče (přestavba tří domů na hotel, stavba loubí a podchodů); za nejúspěšnější akci z hlediska památkového je tu třeba proto pokládati rekonstrukci budovy gotického Hrádku (pro regionální muzeum). Řada úkolů (úpravy předních měšťanských domů z pozdní gotiky, zpřístupnění středověkých štol a kutišť, úpravy sešlých barokních průčelí) zde v budoucnu teprve čeká.

Je však třeba, aby i ostatní veřejné funkce v tomto městě se dostaly na patřičnou výši a aby zejména houževnatě prováděnou kontrolou čistoty a pořádku na dvorech a ve sklepích jednotlivých obytných domů i nejružnějších výrobních provozoven a restaurací, jakož i běžnou stavební údržbou bylo ze strany města účinně napomáháno snahám, jež tu už po léta vyvinují orgány památkové péče.

Vyhlášení MPR předcházelo a následovalo dlouhé vyjednávání a vážení souvislostí majících vliv na rozvoj města. Jednalo se o první plošně chráněný celek vyhlášený podle nového zákona 22/1958 Sb. o kulturních památkách. Vymezování hranic území probíhalo experimentálním způsobem, v rámci výnosu o MPR byly určeny dvě kategorie památek a objekty v památkovém zájmu. Od začátku bylo pomýšleno na stanovení priorit při obnově památek a na výběr nejvýznamnějších a nejvíce stavebně ohrožených objektů. Současně byl zvažován jejich provozní potenciál a celkový rozvoj území.³¹ Takto byla snaha předcházet nesnázím a obavám z podvazování přirozeného vývoje, které doprovázely prohlášení takto rozsáhlého zastavěného území. I tak došlo oproti rozloze opevněného středověkého města k účelovému zmenšení na jihovýchodní straně.

Na rozdíl od většiny starších soupisů pamětihodností bylo při vyhlášení rezervace pamatováno na neobyčejně bohatý fond měšťanské architektury pozdní gotiky, ale i baroka. Klasicistní objekty byly prohlašovány jen výjimečně, tehdy náležely k těm méně hodnotným zjevům. Dnes se právě tyto stavby dostávají do popředí zájmu pro své někdy velmi autenticky dochované interiéry včetně například celého souboru dveřních nebo některých vnitřních okenních výplní. Soubor pamětihodností nebo alespoň patrností je také třeba doplnit stavbami mladšími z konce 19. století,³² ale i z 1. poloviny 20. století, které se do obrazu města propsaly zvláště výmluvně.³³ Díla z 2. poloviny 20. století, ale i období nejrecentnější příklady potenciálně chráněné a hodnotné zástavby spíše nepředstavují, i když hotel Mědínek k těmto možná již náleží.

V souvislosti s organizací statku zapsaného na Seznam světového dědictví, jeho hodnotami a žádoucím rozvojem je zajímavý dokument „Pro záchranu KH“ z roku 1968. Slovy zástupců městské kulturní obce byl tehdy vznesen požadavek na koncepční dlouhodobý rozvoj školství, kultury, CR a péče o památky a na druhé straně požadavek na útlum dopravy a průmyslu, kterých tehdy přibývalo. *Je nutno si totiž uvědomit, že KH je jediným urbanistickým celkem na světě, kde se po druhé světové válce zachovala komplexně původní gotická skladba města. Naše město není tudíž ve světě slavné jenom svými vynikajícími stavebními památkami jako chrám P. Barbory, Vlašský dvůr, Hrádek atd., ale jako unikátní dochovaný stavební celek, který se podařilo zachovat přes všechny zásahy z minulých dob až na naše časy. Je proto povinností dnešní generace zachovat tento cenný soubor v jeho celistvosti a zhodnotit jej současnými potřebami moderního života i stále stoupajícího turistického ruchu. Po dvacet let nebyly však tyto zásadní myšlenky respektovány a zejména pak v posledních letech docházelo k záměrnému potlačování historického a společenského významu města v této*

³¹ Matějková, Eva. O problematice městské památkové rezervace Kutná Hora. in: Památková péče. 1962

³² Švácha, Rostislav. Kutnohorská architektura období historismu a moderny (1851- 1918), in: Umění. 1991

³³ Pospíšil, Aleš. Zmizelá Kutná Hora, Stavby první republiky. 2019

oblasti.³⁴ V textu je vyjádřena v té době odvážná snaha o záchranu dochovaných hodnot a jejich využití v cestovním ruchu namísto rozvoje průmyslu.

Vrstevnatost, komplexnost

KH je městským organismem vyvíjejícím se od 13. století dodnes. Ačkoliv je gotická etapa vývoje a zejména její nejpozdější fáze patrně nejhodnotnější kulturně-historickou vrstvou, je jen jednou a to dokonce nehomogenní vrstvou z mnoha. Město se dále vyvíjelo v čase renesance, ale i baroka, které po středověku zanechalo nejvýraznější otisk. Klasicistní úpravy souvisejí pak hlavně s obnovami po velkých požárech v letech 1770 a 1823. 19. století vyniklo zejména již popsaným vztahem k minulosti a restaurováním většiny nejvýraznějších gotických památek v čele s chrámem sv. Barbory. Období mezi válkami je charakterizováno rozvojem města, příklady zajímavé moderní architektury a pokračujícím dialogem mezi obhájci historismu a moderní architekturou. Charakteristickým referenčním rámcem je i rozvoj města ve 2. polovině 20. století, kdy bylo centrum opakovaně podrobováno průzkumům a jako jedno z prvních po vydání zákona o KP prohlášeno MPR. Stalo se tak průkopnickým počinem v oblasti plošné památkové ochrany, kterou československá památková péče ve světovém měřítku vyniká.

Mezi hodnoty, které je třeba zvažovat při rozmýšlení historické centra náleží různorodé ale převážně drobné měřítko historického města, střídání zastavěných a nezastavěných, veřejných a soukromých ploch, velký podíl dvorů a zahrad, také střešní krajina města, silueta, expozice v dálkových i blízkých pohledech. Neopomenutelný je i jeho vztah městského jádra ke svému okolí, ale i zvlněné krajiny. Opevněné městské jádro je třeba zvažovat v kontextu středověkých sídlišť a provizorních osad vznikajících a zanikajících v závislosti na probíhající těžbě.

Město je také kulturním centrem širokého regionu východní části středních Čech (divadlo, galerie, komunitní život – Spolkový dům, Dačického dům), ve kterém se soustředí významné sbírky umělecko-historického charakteru (Muzeum Stříbra, GASK, Státní okresní archiv KH – včetně prohlášených KP rukopisy Ius Regale Montanorum z počátku 15. století, dvě nejstarší kutnohorské městské knihy z 15. století a čáslavská privilegia z let 1341-1526).

Součástí výnosu ministerstva školství a kultury č.j. 36 568/61 – V/2 ze dne 31. srpna 1961 byly kromě citované přílohy C také přílohy A a B. Příloha A jmenuje všechny památkové objekty kategorie A v centru KH, příloha B jmenuje ostatní KP. Ačkoliv 60 let starý seznam není zcela aktuální, přesto představuje základní referenční soubor nejdůležitějších staveb v historickém centru v době vzniku plošné ochrany a považujeme jej proto za vhodné i vzhledem k výše uváděným selektivním archaickým souborům pamětihodností v úplnosti a v původním pořadí s původním označením míst a ulic ocitovat.

- Pás gotického městského opevnění.
- Vlašský dvůr, gotická čtyřkřídlá budova z poč. 14. století, přestavěná kolem roku 1400 (kaple) a znovu od roku 1895 arch. Láblerem; původní kutnohorská mincovna a sídlo Václava IV. (navrženo k prohlášení za NKP).
- Hrádek – čtyřkřídlá budova hradního rázu, s křídly ze 14. až 16. století, s arkýřovou kaplí, dalším arkýřem a gotickými, na žebra klenutými sály; stavba pp. z Donína, Perků a Smišků z Vrchovišť.

- Kostel P. Barbory, pozdně gotická stavba katedrálního typu, začatá koncem 14. století hutí Petra Parlěře a dokončená koncem 15. a v první polovině 16. století pražskými architekty M. Rejskem a Ben. Rejtem, s bohatými krouženými klenbami v lodi a gotickými freskami, s barokním zařízením.
- Kostel sv. Jakuba, trojlodní dvojvěžová gotická hala z let asi 1330-90, s bohatým gotickým portálem, gotickými freskami a gotickým i barokním vnitřním zařízením.
- Kostel P. Marie na Náměti, trojlodní gotická hala s věží v záp. průčelí, z druhé poloviny 14. století, pozdně goticky sklenutá M. Blažkem a Benešem kolem r. 1509-12.
- Palackého nám. čp. 377, tzv. Knížecí dům. Dvoupatrový pozdně gotický dům, renesančně přestavěný, s pozdně barokním průčelím a vzadu s věží s bohatou pozdně gotickou klenbou.
- Palackého nám. čp. 378. Dvoupatrový dům s gotickým jádrem, vnější úprava empírová s mansardovou střechou.
- Palackého nám. čp. 379. Dvoupatrový gotický dům s barokním průčelím a mansardovou střechou, barokní socha na nároží.
- Vladislavova ul. 376. Dvoupatrový pozdně gotický dům s žebrovou klenbou v 1. patře, přestavěný kolem r. 1730 na souměrný barokní palác s tympanonem a mansardovou střechou.
- Libušina 380. Jednopatrový barokní dům, tvořící urbanistický celek s domem čp. 376.1
- Libušina 384. Bývalá kaple, dnes obytný dům, jednopatrová stavba klasicisujícího rázu z doby vrcholného baroka.
- Vladislavova ul. 339. Jednopatrový dům empírový s bohatým průčelím se štukovými ornamentálními relíefy.
- Sedlecká ul. 362. Jednopatrový empírový dům s trojúhelným štítem a přízemní slepou arkaturou.
- Tylova 507. Jednopatrový barokní dům s bohatou ornamentální štukaturou a barokní plastikou v nise 1. patra.
- Rodný dům J. K. Tyla (opatřený plaketa). Kollárova 313. Jednopatrový dům s bohatou barokní štukovou ornamentikou v 1. patře průčelí.
- Kollárova 158. Jednopatrový gotický dům s volutovým štítem, půdorysně bohatě zvlněným a bohatými supraportami v 1. patře.
- Náměstí 1. máje 275. Dvoupatrový barokní dům se středním risalitem a bohatou ornamentikou na průčelí ve slohu vídeňského baroka.
- Náměstí 1. máje 273. Jednopatrový barokní dům s průčelím ve stylu Santiniho tvorby, se střešním altánem s postranními vikýři.
- Orelská 272. Jednopatrový dům zlidovělého baroka, patrně koželužský, s dřevěnou pavlačí ve štítě.
- Náměstí 1. máje 182 a 183. „Kamenný dům“ čp. 182. Dvoupatrová pozdně gotická stavba s dvouosým podloubím, arkýřem a vysokým štítem, brzo po roce 1490, mistr Brikcí, restauroval Lábler 1900-02, a vlevo od něho dům čp. 183 s naznačeným podloubím a štítem ve slohu české renesance.
- Pirknerovo nám. 201. Jednopatrový dům z roku 1728.
- Pirknerovo nám. 206. Zbytek kostela sv. Bartoloměje s bohatou barokní štukaturou a loď s got. nárož. opěrnými pilíři, vše vestavěno do pozdně empírového jednopatrového domu.
- Bartolomějská ul. 221. Jednopatrový dům s pozdně gotickým portálem.
- Husova ul. 15. Jednopatrový empírový dům s plochými pilastry a štukovými relíefy v nadpražích přízemních oken.
- Husova ul. 141. Dvoupatrový raně gotický dům s barokní bohatě štukovanou fasádou a gotickými kroužkovými nykami na nárožích.

- Husova ul. 123. Jednopatrový empírový dům s plochými jonskými pilastry.
- Husova ul. 142. Jednopatrový pozdně got. dům s gotickým portálem, s renesanční klenbou v mazhauzu a bohatým barokním štítovým průčelím.
- Husova ul. 143. Jednopatrový pozdně gotický dům z doby těsně po roce 1490, s barokovým průčelím a štítem, s původní gotickou dispozicí a segment. gotickým portálem.
- Husova ul. 144. Jednopatrový štítový raně barokní dům s gotickým jádrem, tvořící s čp. 142 a 143 prostorovou skupinu. Husova ul., Kamenná kašna z r. 1495, mnohoboká stavba s opěr. pilíři, ukončenými fiálami a kroužkovými panely na stěnách; restauroval 1887-90 arch. Lábler.
- Husova ul. 148, býv. zájezdní hostinec, s gotickým jádrem; jednopatrový dům s moderní fasádou a velkým plochostropým mazhauzem s klenutými pasy.
- Husova ul. 152. Jednopatrový raně renesanční dům s původním mazhauzem a průčelím vídeňského baroka, se střešním altánem z doby kolem r. 1710 s balustrádovou attikou.
- Šultysovo nám. 153. Dvoupatrový barokní dům z okruhu Santiniho tvorby, s gotickým jádrem.
- Šultysovo nám. 173 (U mramorů). Dvoupatrový renesanční dům s původním bohatým portálem a (novou) lunetovou římsou.
- Šultysovo nám., Morový sloup, Frant. Baugut, 1713-16.
- Šultysovo nám. 166. Dvoupatrový goticko-renesanční dům, s původní dvojí arkádou podloubí a portálem z r. 1500.
- Šultysovo nám. 165. Dvoupatrový dům s průčelím s barokisujícími supraportami oken, tvořící celek s domem čp. 166.
- Šultysovo nám. 170. Dvoupatrový renesanční dům s rozlehlým průjezdem a nádvorní barokní logií.
- Šultysovo nám. 172. Dvoupatrový dům s raně barokním štítem.
- Šultysovo nám. 154. Jednopatrový barokní dům s gotickým jádrem, s barokním průčelím, podloubími a vraty s akantovou ornamentikou.
- Husova ul. 104 a 105. Dvoupatrový v jádře gotický dům s barokním průčelím a obrazem v prvním patře.
- Husova ul. 103. Jednopatrový got. dům s původními okny a barokním průčelím.
- Husova ul. 102. Dvoupatrový renesanční dům s původním průčelím (s kamen. rámy kolem oken); na nároží má gotický opěrný pilíř.
- Husova ul. 100. Jednopatrový barokní domek uzavírající Jakubskou ul.
- U Vlašského dvora 85. Jednopatrový pozdně barokní dům s kovanou lucernou a plastikou na průčelí.
- Děkanství u sv. Jakuba. Jednopatrová pozdně renesanční stavba s původními štíty, s mramorovým portálem z r. 1595 a barokními štuky kolem oken.
- Komenského ul. 38. Skupina gotických domů, spojená v celek jednopatrovým barokním průčelím s vodorovnou atikou.
- Komenského ulice 41. Jednopatrový gotický dům s gotickým schodištěm a klenutou síní v přízemí s barokním průčelím s bohatou akantovou rozvilinou.
- Dačického nám. 16. Jednopatrový gotický dům s gotickým portálem v 1. patře, barokně upravený na průčelí.
- Svatobarborská ul. 23. Jednopatrový renesanční dům s původními okny, portálem a sgrafitem.
- Svatobarborská ul. 34. Jednopatrový barokní dům s gotickým jádrem a s akantovými štuky kol oken a oválu s barokní plastikou.
- Svatobarborská ul. 30. Dvoupatrový barokní dům s gotickým jádrem s hladkým průčelím.

■ Kostel sv. Jana Nepomuckého. Podélné jednolodí s půlkruhovou apsidou a zvlněným průčelím, nesoucím věž, arch. F. M. Kaňka, 1734-53; portál s uchy vpravo od kostela, kolem r. 1760. Klášter Uršulinek. Rozlehlá dvoupatrová barokní stavba se středními a bočními risality, s vysokou střechou a bohatou barokní figurální plastikou, K. I. Dienzenhofer, 1733-43. Jezuitská kolej. Rozlehlá dvoupatrová raně barokní budova s příčnými křídly a věžemi v nárožích, J. D. Orsi, 1667 - cca 1700, s terasou s barokními sochami z let 1703-16.

■ Bývalá kaple Těla Kristova. Z původní stavby z konce 14. století zachován gotický přízemek o devíti klenebních polích.

■ Smíškovo nám. 48. Jednopatrový rokokový dům se zahradou, na zahradní zdi bohatá rokoková plastika z r. 1764.

■ Smíškovo nám. 59. Jednopatrový barokní dům z doby kolem r. 1710, z okruhu tvorby Santiniho, s mansardovou střechou. V městské hradbě gotická věž a gotická stavba o dvou obloucích v městském příkopu.

A.1.4 Indikátory sledování hodnot a stability OUV

Klíčové indikátory (monitoringu) jsou posuzovány v rámci sledování statku světového dědictví. Obvykle se nazývají indikátory monitoringu. Jsou formulovány na základě definice výjimečné světové hodnoty a již v nominační dokumentaci by měly být nastaveny tak, aby jimi bylo možno sledovat stav dlouhodobě. Měly by být dostatečně konkrétní, aby pro stav zachování daného statku včas signalizovaly změny. Indikátory se dělí podle typu na kvalitativní a kvantitativní.³⁵

Ozn.	Indikátor	2019	2020	2021
A.	Pŕdorysná a urbanistická struktura města včetně parcelace a jí odpovídající hmotová a prostorová skladba	4	4	2
B.	Panorama – vnější obraz města, krajinný rámec, dílčí vnitřní panoramatické pohledy	1	1	1
C.	Střešní krajina	1	1	1
D.	Opevnění města	8	8	8
E.	Veřejné prostory – ulice, náměstí, parter, městský mobiliář	1	1	1
F.	Veřejná zeleň	1	1	1
G.	Archeologie, podzemí včetně infrastruktury, soustava důlních děl	1	1	1
H.	Významné stavby, veřejné budovy	1	1	1
I.	Obytná zástavba	2	2	2
J.	Drobná architektura a samostatná sochařská díla	1	1	1
K.	Historické konstrukce – hmotová a materiálová autenticita a její případné narušení při stavebních úpravách	2	2	2
L.	Funkční využití objektů a veřejných prostranství a jejich proměny	1	1	1
M.	Demografická struktura a sociologické změny	1	1	1

Bodová stupnice hodnocení: 0 – nehodnoceno, 1 – výborný stav, 2 – velmi dobrý, 3 – vyhovující, 4 – dobrý, 5 – dostatečný, 6 neuspokojivý, 7 – velmi špatný, 8 – alarmující.

Pro ilustraci uvádíme slovní popis vyhodnocení jednotlivých indikátorů jak je uvedený v RMZ NPÚ za roky 2020 a 2021.³⁶

³⁵ viz Prováděcí směrnice, body 49–53

³⁶ autor: Jiří Mrázek, NPÚ

A. Půdorysná a urbanistická struktura

2020, hodnocení 4: Ve sledovaném období roku 2020 nebyla běžnou stavební činností urbanistická struktura města a jeho parcelace nijak zásadněji narušena. Zvýšenou pozornost ale vyžaduje situace v případě novostaveb, v uplynulém roce se jedná celkem o čtyři, dvě z nich pak představují poměrně výrazné příklady. Prvním z nich je v roce 2020 dokončená stavba nového domu v ulici Za Barborou v ochranném pásmu MPR tedy v nárazníkové zóně statku, na místě demolice původního domu historického. Jednání s investorem a projektantem při přípravě záměru stavby v roce 2017 byla obtížná a výsledek pak poněkud rozpačitý. Prosazen zde byl ve stávajícím jasně urbanisticky komponovaném souboru vil z přelomu devatenáctého a dvacátého století, vybudovaném v souvislosti s regotizací a dostavbou chrámu sv. Barbory, typ domu naprosto cizí nejen tomuto místu. Autorem byl obhajován a charakterizován jako „krystal“, údajně jako odkaz na specifickou mineralogii podzemí města a na jeho důlní minulost. Při přípravě akce a dokonce i ve vlastním projektu byly uvedeny i některé zkreslující informace, například že, citujeme: „V dálkových pohledech nový dům nepůsobí rušivě. Od chrámu sv. Barbory je nový dům téměř neviditelný. Svým nepravidelným tvarem se dům přirozeně začlení do historického prostředí města Kutné Hory.“ Výsledek, patrný dnes po dokončení této stavby, je dostatečně názorným uvedením věci na pravou míru (viz příloha, foto č. 84 a 85). Případem druhým je také novostavba na místě předtím zbouraného historického domu, zde to byl původní dům čp. 560 v Bartolomějské ulici v MPR, tedy na území statku. Sem byla navržena a v roce 2020 realizována stavba domu neobvyklého typu. Ten svou hmotou, konstrukcí i detailem působí v místě velmi originálně, jak bylo zřejmě záměrem jeho tvůrce, který nepovažoval za důležité vycházet z charakteru historické zástavby města (viz příloha, foto č. 132 a 133). Do této skupiny novostaveb také náleží naopak dosti fádňí objekt bytového domu ve Štefánikově ulici na hranici MPR. Do proluky zde byl nově vsazen dům, dokončený v roce 2020, který zdaleka nedosahuje kvality místa a který nemá odpovídající architektonickou úroveň. Spíše neutrálně působí další ze skupiny novostaveb ve sledovaném období roku 2020, kterou je dokončovaná přístavba k domu čp. 579 v Hradební ulici. I přes uvedené připomínky je ale možno konstatovat, že tyto dílčí závady naštěstí nemají zásadní nebo určující vliv na statek jako na celek a tak je stav lokality z doby jejího prohlášení i v tomto smyslu v zásadě dobrý a celkově můžeme konstatovat, že je zachován bez podstatných změn.

2021, hodnocení 2: Ve sledovaném období roku 2021 nebyla běžnou stavební činností urbanistická struktura města a jeho parcelace nijak zásadněji narušena. Stav lokality z doby jejího prohlášení je v tomto smyslu v zásadě dobrý a celkově můžeme konstatovat, že je zachován bez podstatných změn.

B. Panorama

2020, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné negativní změně na panoramatu města. Je opět možno konstatovat, že v organismu jeho zástavby se ani v tomto období neobjevil žádný nový objekt, který by tuto hodnotu narušil a ani prováděné úpravy stávajících staveb neměly za důsledek významnější pohledové narušení panoramatu. Stav lokality z doby jejího prohlášení je v tomto smyslu zatím zachován beze změn. Opět je ale nutno konstatovat, že negativní tendencí je další rozšiřování ploch zástavby rodinných domů na pozemcích severně od historického jádra města, které se nacházejí v jeho ochranném pásmu, tedy v nárazníkové zóně. Jedná se o lokalitu, která se významně podílí na charakteru dálkových pohledů na město. Jedná se o stoupající terén směrem k severu, jehož další zástavba se může „propisovat“ do kontextu s hlavními dominantami statku v pohledech z něj a obecně od jihu, i když jde o vzdálenější plochy. OP MPR v minulosti vyhlášeno právě z těchto důvodů a dosud si

uchovává svůj unikátní ráz. Přehnané přitom není tvrzení, že tato podoba odpovídá historickému stavu, který se v jiných našich případech díky rozvoji ve druhé polovině devatenáctého a zejména pak ve dvacátém století již nedochoval. Zde je tato situace naprosto výjimečná, ale zároveň se jedná o pozemky ideální pro obytnou výstavbu. Je to pro případné stavební využití a bez ohledu na další hlediska ideální osluněný svah s výhledy do krajiny. Novou výstavbu se zde sice daří určitým způsobem regulovat, ale i tak nelze vývoj označit za příznivý. Dosud sice naštěstí zdejší zástavba ještě nepokročila tak, aby přímo narušila jeden z nejdůležitějších dálkových pohledů na panorama města, ale pokračování trendu dostatečně jasně naznačuje, že nebezpečí bude stále trvat. Lze pouze doporučit přípravu studie, která by prověřila limity zastavění ve vztahu k aktuální ÚPD (viz příloha, foto č. 160 a 161). 17 Naopak velmi příznivým faktorem, i když ne dostatečně silným, je v tomto smyslu zakládání vinic a využívání některých ploch v této části ochranného pásma pro pastviny. Tímto způsobem je alespoň na určitou dlouhou dobu zaručena stabilizace míst v jejich hodnotné podobě pro uchování přirozeného panoramatu města.

2021, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné negativní změně na panoramatu města. Je opět možno konstatovat, že v organismu jeho zástavby se ani v tomto období neobjevil žádný nový objekt, který by tuto hodnotu narušil a ani prováděné úpravy stávajících staveb neměly za důsledek významnější pohledové narušení panoramatu. Stav lokality z doby jejího prohlášení je v tomto smyslu zatím zachován beze změn. Opět je ale nutno konstatovat, že negativní tendencí je další rozšiřování ploch zástavby rodinných domů na pozemcích severně od historického jádra města, které se nacházejí v jeho ochranném pásmu, tedy v nárazníkové zóně. Jedná se o lokalitu, která se významně podílí na charakteru dálkových pohledů na město. I v roce 2021 tak zdejší výstavba dále pokračovala (viz příloha, foto č. 150 a 151). Naopak velmi příznivým faktorem pro obranu stávající mimořádné hodnoty místa, i když bohužel ne dostatečně silným, je v tomto smyslu zakládání vinic a využívání některých ploch v této části ochranného pásma pro pastviny. Tímto způsobem je alespoň na určitou dlouhou dobu zaručena stabilizace míst v jejich hodnotné podobě pro uchování přirozeného panoramatu města. Podrobněji je rozvedeno ve Zprávě za rok 2020.

C. Střešní krajina

2020, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné zásadní negativní změně ve střešní krajině. Při opravách budov v rámci statku byla, stejně jako v předcházejícím období používána odpovídající krytina, nebylo zasahováno do charakteru a podoby střešních konstrukcí. Dílčí změny, ke kterým došlo v některých případech, jsou vzhledem k celku nepodstatné a nemají nijak zásadní vliv na hodnotu celku.

2021, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné zásadní negativní změně ve střešní krajině. Při opravách budov v rámci statku byla, stejně jako v předcházejícím období používána odpovídající krytina a nebylo zbytečně zasahováno do charakteru a podoby střešních konstrukcí. Dílčí změny, ke kterým došlo v některých případech, jsou vzhledem k celku nepodstatné a nemají nijak zásadní vliv na hodnotu celku.

D. Opevnění města

2020, hodnocení 8: V předcházejících letech, konkrétně od roku 2016 došlo k jedné postupné negativní změně, tento stav pokračoval i ve sledovaném období uplynulého roku 2020. Na parcele číslo 945, jedná se o část příkopu městského opevnění, byla při stavbě domu na tuto plochu opakovaně vyvážena a ukládána zemina a suť. Ve věci bylo

sice již tehdy v roce 2016 zahájeno řízení, ze strany NPÚ byla vydána příslušná odborná vyjádření, ale záležitost zatím stále není ukončena a naopak v závážení příkopu stavebník nadále nerušeně pokračoval. V současné době je plocha takto změněného dna původního příkopu zatravněna a stav má působit jako konečné řešení. Opět je tedy nutno se vši vážností konstatovat, že místo musí být uvedeno do původního stavu. Do té doby je třeba přiznat, že původní památková hodnota je zde negativně zasažena a nebezpečí z prodlení je více než reálné.

2021, hodnocení 8: V předcházejících letech, tato záležitost započala již roku 2016, došlo k jedné postupné negativní změně, tento stav se bohužel nezměnil ani ve sledovaném období uplynulého roku 2021 a je téměř možno jej považovat za konečný. Na parcele číslo 945, jedná se o část příkopu městského opevnění, byla při stavbě domu na tuto plochu opakovaně vyvážena a ukládána zemina a suť. Ve věci bylo sice již tehdy v roce 2016 zahájeno řízení, ze strany NPÚ byla vydána příslušná odborná vyjádření, ale záležitost zatím stále není ukončena a naopak v závážení příkopu stavebník nadále nerušeně pokračoval. V současné době je plocha takto změněného dna původního příkopu zatravněna a stav má působit jako konečné řešení. Opět je tedy nutno se vši vážností opakovaně konstatovat, že místo musí být uvedeno do původního stavu. Do té doby je třeba přiznat, že původní památková hodnota je zde negativně zasažena a nebezpečí z prodlení je více než reálné.

E. Veřejné prostory

2020, hodnocení 1: *Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné zásadní negativní změně. Je tedy možno konstatovat, že podoba veřejných prostranství nebyla žádnými nevhodnými zásahy nijak narušena. Nadále zde pokračuje další výrazné zlepšení v rámci probíhající celkové regenerace. Již v roce 2014 byla zahájena celková obnova významného prostoru, kterým je rozlehlý park na jižním svahu pod Vlašským dvorem. Tato akce je mimořádně rozsáhlá a náročná a jejím výsledkem jen již nyní oživení jednoho z nejhodnotnějších míst ve městě. V roce 2020 tato obnova, zahrnující i náročnou opravou navazujících teras pod budovou děkanství, byla v podstatě dokončena.*

2021, hodnocení 1: *Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné zásadní negativní změně. Je tedy možno konstatovat, že podoba veřejných prostranství nebyla žádnými nevhodnými zásahy nijak narušena. Nadále zde pokračuje další výrazné zlepšení v rámci probíhající celkové regenerace. Již v roce 2014 byla zahájena celková obnova významného prostoru, kterým je rozlehlý park na jižním svahu pod Vlašským dvorem. Tato akce je mimořádně rozsáhlá a náročná a jejím výsledkem jen již nyní oživení jednoho z nejhodnotnějších míst ve městě. Již v předcházejícím roce 2020 byla tato obnova, zahrnující i náročnou opravou navazujících teras pod budovou děkanství, byla v podstatě dokončena a ve sledovaném období zde byly prováděny práce v menším rozsahu a spíše dokončovacího charakteru.*

F. Veřejná zeleň

2020, hodnocení 1: *Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné negativní změně. Pokračovala a byla dokončena zmíněná náročná celková obnova významného městského parku pod Vlašským dvorem (viz též výše), která zahrnovala jak obnovu jednotlivých teras, tak dosadbu dřevin a vybavení parkovým mobiliářem (viz též 2.6.). Vysoce pozitivní je také přístup vedení města k udržování záhonů v historickém jádru, kterým byla zejména v posledních letech věnována neobvykle příkladná péče.*

2021, hodnocení 1: *Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné negativní změně. Pouze zbývajícimi menšími úpravami byla dokončena náročná celková obnova významného městského parku pod Vlašským dvorem, která zahrnovala jak obnovu jednotlivých teras, tak dosadbu dřevin a vybavení parkovým mobiliářem, viz též 2.6.*

G. Archeologie, podzemí včetně infrastruktury, soustava důlních děl

2020, hodnocení 1: *Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné negativní změně. Jsou vytvořeny vhodné podmínky a v případě nezbytnosti plynule pokračují záchranné archeologické výzkumy, kdy jejich výsledky jsou důsledně zpracovávány a často prezentovány. Složitý systém důlních děl je také předmětem vysokého odborného zájmu a je připravován náročný úkol jeho podrobného zkoumání a dalšího mapování. Na druhé straně je ale podzemí města stálým rizikovým faktorem a existuje zde reálná hrozba propadů v místě starých důlních děl. Ve sledovaném roce 2020 sice takový případ nebyl zaznamenán, ale v letech předcházejících k těmto projevům několikrát došlo.*

2021 hodnocení 1: *Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné negativní změně. Pro ochranu archeologických situací jsou vytvořeny vhodné podmínky a v případě nezbytnosti zde plynule pokračují záchranné archeologické výzkumy. Jejich výsledky jsou důsledně zpracovávány a v takto postupně vznikajícím souboru dokládají mimořádně zajímavý vývoj města, často jsou také prezentovány veřejnosti. Složitý systém důlních děl je i předmětem vysokého odborného zájmu a je zpracováván náročný úkol jeho podrobného zkoumání a dalšího mapování. Na druhé straně je ale podzemí*

města stálým rizikovým faktorem a existuje zde reálná hrozba propadů v místě starých důlních děl. Ve sledovaném roce 2021 sice takový případ nebyl přímo v historickém jádru města zaznamenán, ale v letech předcházejících zde k těmto projevům několikrát došlo.

H. Významné stavby, veřejné budovy

2020, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné negativní změně. Naopak dále probíhá systematická oprava tohoto významného stavebního fondu, zejména se jednalo o pokračování odborně náročných a finančně vysoce nákladných oprav kostela sv. Jakuba, kostela P. Marie Na Náměti a Vlašského dvora, zahájena byla oprava a revitalizace Sankturinovského domu.

2021, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné negativní změně. Naopak dále probíhala systematická oprava tohoto významného stavebního fondu, zejména se jednalo o pokračování odborně náročných a finančně vysoce nákladných oprav kostela sv. Jakuba, kostela P. Marie Na Náměti, náleží sem také oprava a adaptace bývalé školy Na Náměti a zahájena byla oprava a revitalizace Sankturinovského domu.

I. Obytná zástavba

2020, hodnocení 2: Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné zásadní negativní změně, pokud sem nebudeme zařazovat dvě sporné novostavby, již zmíněné v bodu A.

2021, hodnocení 2: Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné zásadní negativní změně.

J. Drobná architektura a samostatná sochařská díla

2020, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné negativní změně. Významnou akcí zde bylo restaurování barokních sousoší na nároží sousedních domů v Jakubské ulici.

2021, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné negativní změně.

K. Historické konstrukce, hmotová a materiálová autenticita a její případné narušení

2020, hodnocení 2: Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné zásadní nebo rozsáhlé negativní změně.

2021, hodnocení 2: Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné zásadní nebo rozsáhlé negativní změně.

L. Funkční využití objektů a veřejných prostranství a jejich proměny

2020, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné negativní změně.

2021, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádné negativní změně.

M. Demografická struktura a sociologické změny

2020, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2020 nedošlo k žádné negativní změně.

2021, hodnocení 1: Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo ani v této oblasti k žádné negativní změně.

A.2 CÍLE MANAGEMENT PLANU

MP je strategický dokument zaměřený na uchování výjimečné světové hodnoty statku zapsaného na Seznam světového dědictví.³⁷

MP je zpracován ve struktuře doporučené MK ČR v dokumentu č. j. MK 18060/2011 OPP ze dne 31.3.2011.³⁸ Zpracovaný MP metodicky doporučenou strukturu přebírá, upravuje ji ale podle potřeb statku.

MP navazuje na přechozí MP zpracovaný v roce 2011.³⁹

Zpracování MP je podpořeno MK ČR z Programu podpory pro památky světového dědictví pro rok 2022⁴⁰ v rámci projektu Zpracování nového MP – historické jádro KH s chrámem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci. Z důvodu nedostatku časového prostoru mezi opožděným vyhodnocením žádostí o podporu a termínem ukončení realizace byla v roce 2022 zpracována pouze analytická část MP. Zpracování SWOT a návrhové části se předpokládá během roku 2023.

Základní cíl MP

Základním cílem MP je uchování a posilování výjimečné světové hodnoty statku.

Konkrétní cíle MP

Hlavními cíli MP jsou:

1. Vytvořit přehled o současném stavu, správě a provozu statku.
2. Shromáždit informační zdroje o statku.
3. Identifikovat příležitosti a ohrožení statku.
4. Navrhnout opatření pro uchování výjimečné světové hodnoty a také pro lepší prezentaci hodnot statku.
5. Podnítit užší spolupráci aktérů na území statku.

Obecné principy naplňování MP

MP je plánem péče, ochrany a rozvoje výjimečné světové hodnoty statku.

Obecně MP nejprve zabezpečí znalost hodnoty statku a jeho aktuálního stavu všemi dotčenými aktéry. Dále popíše existující nástroje péče, zhodnotí je z pohledu stavu statku a vlivů na statek a navrhne nové nástroje. Přitom sleduje obecnou udržitelnost mezi kulturními hodnotami statku, přírodními hodnotami území, společností a člověkem.

Současně s tím MP navrhne účast partnerů a dalších subjektů. Pokud to je možné, jsou tyto subjekty zapojeny již do jeho zpracování. Je nezbytné, aby tyto subjekty byly s navrhovanými opatřeními MP ztotožněny, jelikož se budou podílet na jejich realizaci.

³⁷ <https://www.npu.cz/cs/pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-statusem/ochrana-a-sprava/management-plan>

³⁸ https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/osnova-mp-verze-30_3_2011_mk-770.doc

³⁹ <https://mu.kutnahora.cz/file/981/download/>

⁴⁰ <https://www.mkcr.cz/program-podpory-pro-pamatky-svetoveho-dedictvi-drive-unesco-279.html>

MP tak detailně popíše navrhovaný systém péče o statek a také kvantifikuje potřebné zdroje (lidské, materiální, finanční i další). MP rovněž navrhne monitoring a kontrolu navrženého systému. S MP jsou pak seznámeni všichni aktéři, kteří participují na statku.

Česko věnuje svým památkám zapsaným na Seznam světového dědictví zvýšenou pozornost. Zapsané statky mají mít ve smyslu Prováděcích směrnic k naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví aktuální a účinný MP. Dokument je oporou pro uchování hodnot, pro které byl statek zapsán na Seznam světového dědictví.

Časová platnost MP

Časová platnost dokončeného MP bude 8 let, tedy od roku 2024 do roku 2031.

Status a úloha dokumentu

MP je koncepčním dokumentem, obecně však není zakotven v české legislativě. Platnost a tím i využitelnost bude zajištěna projednáním v zastupitelstvu MKH a s aktéry. MP není samoúčelným materiálem, ale prohlubuje podklady pro odpovědnou práci samosprávy a dotčených aktérů na místní úrovni.

B ANALYTICKÁ ČÁST

B.1 IDENTIFIKACE STATKU

Administrativní příslušnost

Administrativní jednotka	Kód	Název jednotky	Kód
Stát	NUTS 1	Česká republika	CZ
Historická země		Čechy	
Region soudržnosti	NUTS 2	Střední Čechy	CZ02
Kraj	NUTS 3	Středočeský	CZ020
Okres	LAU 1	Kutná Hora	CZ0205
ORP		Kutná Hora	116
Obec	LAU 2	Kutná Hora	533955
Katastrální území		Kutná Hora	677710
		Sedlec u Kutné Hory	677973

Identifikace polohy

Geografické souřadnice části statku – Kutná Hora: Historické centrum města s kostelem sv. Barbory:

Bod	Zeměpisná délka	Zeměpisná šířka
Centrální	15°15,996 ' E	49°57,013 ' N
Nejsevernější	15°16,356 ' E	49°57,185 ' N
Nejvýchodnější	15°16,494 ' E	49°56,9 ' N
Nejjihnější	15°15,884 ' E	49°56,646 ' N
Nejzápadnější	15°15,665 ' E	49°56,936 ' N

Geografické souřadnice části statku – katedrálou Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci:

Bod	Zeměpisná délka	Zeměpisná šířka
Nejsevernější	15°17,426 ' E	49°57,602 ' N
Nejvýchodnější	15°17,446 ' E	49°57,592 ' N
Nejjihnější	15°17,376 ' E	49°57,577 ' N
Nejzápadnější	15°17,369 ' E	49°57,588 ' N

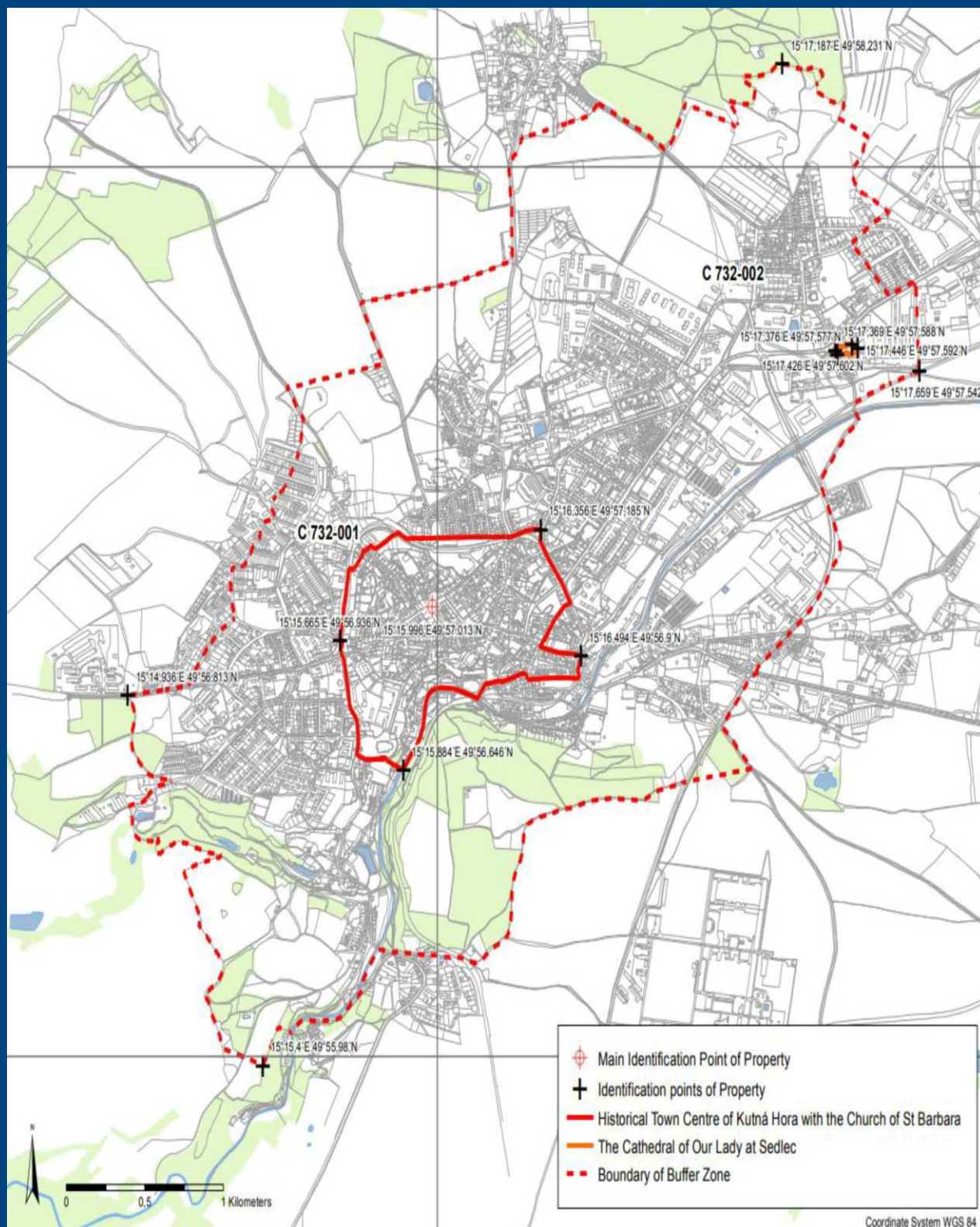
Plocha

Plocha části statku – Kutná Hora: Historické centrum města s kostelem sv. Barbory je 62,081 ha.

Plocha části statku – katedrálou Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci je 0,356 ha.

Celková plocha statku tak je 62,437 ha.

Hranice jádrového území a nárazníkové zóny⁴¹

Součástí tohoto MP není bezprostřední návrh na rozšíření hranic jádrového území nebo nárazníkové zóny.

⁴¹ <https://whc.unesco.org/document/107123>

B.2 ODBORNĚ POPISNÉ ÚDAJE

B.2.1 Historie statku

KH byla osídlena lidmi již v dávných dobách. V 10. st. n. l. byla na Malínském dvorci mincovna, která mohla již tehdy souviset s bohatými nalezišti stříbrné rudy. Právě ta určila nejstarší osídlení dnešního historického centra města, obsazeného četnými roztroušenými hornickými osadami. Složitý uliční půdorys KH lze přičíst tomuto ranému využívání nerostných surovin, ačkoli se v jejím jádru téměř jistě zachovala starobylá mimoměstská křižovatka cest, z nichž jedna vedla do Malína a druhá do Čáslavi, obou starobylých osad. Další stará cesta vedla do Kolína, jedna do Starého Kolína a druhá do nového.

Na množství malých hornických osad v samotné KH poukazují malé románské farní kostely, které jsou v okolí města prokázány až do jejich zrušení koncem 18. a začátkem 19. století. Do dnešních dnů se zachoval pouze jediný kostel tohoto nejstaršího založení. Zdá se, že tento způsob osídlení může pocházet již z 12. století. V polovině 13. století došlo k významným změnám v území.

V roce 1260 byla Přemyslem Otakarem II. založena královská opevněná města Čáslav a Kolín, obě úzce spojená s těžbou stříbra v oblasti, která se za vlády Václava II. (1285–1305) rychle rozvinula ve významnou průmyslovou oblast. O rozsahu a intenzitě tohoto využívání nerostného bohatství Kutnohorska podávají zprávy dobové dokumenty až z Porýní. Zdá se, že rozvoj byl překotný a nekontrolovaný. KH byla městem rozmachu, podobně jako města v Severní Americe během zlaté horečky v 19. století.

Tato nepřehledná situace skončila v roce 1300, kdy Václav II. zřídil mincovnu na Vlašském dvoře, snad v místě staršího dvorce na jižním okraji dnešního historického centra KH. Tady začal vyrábět tzv. pražské groše, které se staly základem jeho mincovní reformy realizované povoláním italskými odborníky na horní právo. KH se tak fakticky stala královským horním městem, časem tak získala status, který byl po hlavním městě Čech, Praze, druhý nejvyšší. Toto nové postavení se projevilo nejprve v Sedlci, kde Václav inicioval přestavbu významného, ale do té doby upadajícího klášterního sídla. Dřívější románský kostel byl patrně zcela zbořen, aby uvolnil místo velkolepé katedrále ve vrcholně gotickém stylu.

O rostoucím významu města svědčí zprávy o dvou obléháních Albrechtem Habsburským v letech 1304 a 1307. První obléhání bylo odraženo, přestože obrana byla tehdy ještě primitivní, město bylo opatřeno ploty. Když se Albrecht po třech letech vrátil odešel stejně neúspěšně, nicméně KH byla v té době už obehnaná mohutnými kamennými zdmi patrně v rozsahu dnešního horního města.

V prvních desetiletích 14. století se KH proměnila z chaotické hornické osady v město a v polovině století byl dokončen definitivní systém obrany se čtyřmi hlavními branami, příkopem a baštami. Dnešní uliční struktura se vyvinula z chaotických komunikací stříbrné horečky a zřejmě převážně ještě dřevěné domy byly postupně nahrazovány podstatnějšími alespoň v té podzemní části. Začaly se objevovat veřejné budovy, jako například první radnice a řada kostelů. Práce na monumentálním chrámu sv. Barbory začaly v 80. letech 13. století, a to mimo přeplněné vlastní město, které se rozléhalo na pozemcích Sedleckého kláštera. Ačkoli má chrám katedrální proporce, byl založen jako filiální kostel farního kostela v nedalekých Pněvicích na opačné straně údolí.

Husitské války v letech 1419–34 přinesly v KH zásadní změny. Sedlecký klášter byl v roce 1421 zničen požárem, aby zůstal v rozvalinách až do konce 17. století, a v samotném městě došlo v letech 1422 a 1424 k vážným požárům, které zničily většinu budov. Bohatství plynoucí z těžby stříbra však zajistilo, že po nastolení míru bylo město ve 30. letech 15.

století rychle obnoveno. Práce na chrámu sv. Barbory vedli dva vynikající architekti té doby, Matěj Rejsek a Benedikt Ried. Hradba byla doplněna vnější hradbou s nepravidelně rozmístěnými dělostřeleckými baštami a Hrádek byl zásadně přestavěn v pozdně gotickém stylu. Město bylo zkrášleno mnoha honosnými měšťanskými domy a systémem podloubí, který je pro KH i přes místy novodobý původ charakteristický.

Relativní nedostatek renesančních staveb ve městě názorně ilustruje náhlý úpadek jeho bohatství na počátku 40. let 15. století, kdy se postupně vyčerpaly stříbrné doly. Hospodářskou stagnaci KH prohloubily následky třicetileté války (1618–1648). Ačkoli město samo nebylo válkou přímo postiženo, propadlo se do hlubšího úpadku a více než dvě stě z jeho 574 domů bylo opuštěno nebo zbořeno.

Založení jezuitské koleje v 17. století představovalo nový výrazný architektonický prvek, podobně jako vrcholně barokní obnova sedlecké katedrály na počátku 18. století Janem Blažejem Santinim, výstavba kláštera Voršilek a kostela sv. Jana Nepomuckého. Po zrušení sedleckého kláštera v roce 1785 došlo k odsvěcení a postupnému zániku a adaptaci některých klášterních budov, kostely byly rušeny, některé v okolí města byly zbořeny, další zanikly v první polovině 19. století. Teprve v roce 1850, kdy se KH stávala znovu významnějším správním centrem, začalo město ožívat a začalo se starat o své architektonické dědictví.⁴²

Na počátku 19. století sice ještě patřila mezi větší města (kolem roku 1800 měla asi 6 tisíc lidí), ztrácela však nezadržitelně na svém významu a nutno říci, že nezachytila nástup průmyslové revoluce. Dlouhou dobu byly jedinými podniky, které mohly nést název průmyslový Breuerova kartounka z roku 1774 a Státní tabáková továrna v Sedlci založená v roce 1812 v budovách zrušeného cisterciáckého kláštera.

Hlavní složku kutnohorského obyvatelstva tvořila v této době úřednická inteligence, důstojníci posádky umístěné zde od roku 1749 a střední vrstva řemeslníků a obchodníků. Ti byli také nositeli stavební aktivity, která se projevila nejvíce po roce 1823, když velký požár zničil většinu domů ve východní části města.

Národní obrození se zde projevilo především výrazným uvědoměním významu města a jeho slavné minulosti. Romantické prostředí temných křivolakých uliček a majestátní katedrály inspirovalo umělce - spisovatele a malíře. Ve slovech naší národní hymny dodnes zaznívá okouzlení J. K. Tyla malebností okolní krajiny. Není náhodné, že právě v této době vznikají první historická díla pojednávající o dějinách města a jeho stavebních památkách. Začaly se však rozvíjet velmi vážné úvahy, co z památek, na nichž hlodal zub času, vlastně zachovat; zda šetřit město jako celek, či vybrat pouze některé významné solitéry. Diskuse tehdy vedené byly naštěstí pouze akademické, neboť na větší přestavby se nedostávalo peněz a omezené zdroje bylo třeba směřovat především na vůčihledně chátrající monumenty. Šlo především o chrám sv. Barbory, jehož stav se po polovině 19. století jevil více než kritický. Velká akce obnovy chrámu sv. Barbory se podařila a roku 1905 mohl být chrám znovu slavnostně vysvěcen.

Další významnou kutnohorskou stavbou, jejíž stav byl více než tristní, byl kdysi slavný Vlašský dvůr. Opuštěn mincovnou i horními úředníky zchátral tak, že některé jeho části zcela vážně ohrožovaly okolí. Po velmi složitých peripetiích, kdy nechyběly ani názory, že objekt je třeba smést s povrchu zemského, zvítězila nakonec poměrně citlivá varianta přestavby, jejímž autorem byl Ludvík Lábler, který se ostatně společně s arch. Mockerem angažoval i na opravách a dostavbě sv. Barbory.

⁴² Text vychází z odstavce věnovaného historii a uvedeného jako součást původního hodnocení nominovaného statku poradním orgánem ICOMOS v září roku 1995. <https://whc.unesco.org/document/154140>

Éru Československé republiky zahajovali kutnohorští s vírou, že se jim podaří obohatit město o nové moderní městské čtvrti a vytvořit tím podmínky pro dynamičtější rozvoj. Městská správa se snažila povznést průmysl a živnosti a přilákat mladší populaci, nicméně narážela na nepříznivý vývoj dopravy, především železniční síť. Po celou první republiku tak zůstala Kutná Hora městem památek a výletníků, městem poklidným a trochu ospalým. Tento stav měl i své světlé stránky, především vysokou kulturní úroveň.

Stavební aktivita první republiky, která dodnes určuje charakter částí města, bezprostředně přiléhajících k historickému jádru, byla ovládána především místními staviteli a podnikateli, jako byli např. autor projektu Tylova divadla Rudolf Hrabá či stavitel Zemské průmyslové školy Rudolf Ryšán. Patrně nejmodernějším dílem je Dvořákův monument padlým (1933-1934) umístěný na náměstíčku před historickou budovou Hrádku, který zároveň dokumentuje tvůrčí symbiózu historického prostředí a avantgardní plastiky. V dějinách české moderní architektury náleží čestné místo ještě Krohových domů, Machoňovu (bývalému) okresnímu úřadu, činžovnímu domu Richarda Podzemného. Tyto objekty ukázaly možnosti rozvoje Kutné Hory tak, aby zůstalo nedotčeno historické jádro a moderní čtvrti mu daly důstojný rámec.⁴³

B.2.2 Slovní popis statku

Statek zapsaný na Seznam světového dědictví se v KH skládá ze dvou částí, a sice historického centra KH s chrámem sv. Barbory⁴⁴ a katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci⁴⁵. Statek disponuje nárazníkovou zónou⁴⁶ zahrnující podstatnou část zastavěného území KH, podstatné změny v tomto území musí respektovat charakter historického jádra a pohledy k němu.⁴⁷ Statek v KH je v Česku nejpodobnější Českému Krumlovu⁴⁸ (tam se ale nezachoval každodenní život města a intenzita CR je extrémní), Telči i Praha⁴⁹ jsou měřítka odlišná (tam je ale podstatně větší rozloha a jiná struktura).

MPR KH je po Praze (8,66 km², 1330 památek, z toho 28 NKP), Brně (3,59 km²) a Olomouci (0,87 km²) 4. největší MPR v Česku (0,62 km², cca 500 objektů, z toho cca 320 památek, z toho 2 NKP). Katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele se nachází mimo MPR a je na národní úrovni chráněn individuálně jako KP.

Údolí Vrchlice tvoří jižní a jihovýchodní hranici historického centra KH, které se pak zvedá k severu a severozápadu, než dosáhne svého nejvyššího bodu. Východní část se nazývá Dolní město a západní, která končí terénním zlomem nad strmým srázem, Horní město. Právě druhá jmenovaná část obsahuje většinu monumentálních historických budov města a díky své nadmořské výšce propůjčuje městskému panoramatu zvláštní kvalitu. Je to vlastně komplexní historická městská krajina a urbanistická struktura KH, která je jejím nejvýraznějším a nejpůsobivějším rysem.

Nejstarší části Vlašského dvora, včetně jihovýchodní věže, pocházejí z počátku 14. století. Královská kaple je vrcholně gotická a má působivý interiér. Velká část působivosti této stavby, která byla svého času hospodářským centrem města, se však ztratila při puristickém restaurování na konci 19. století, kdy byla větší část komplexu ubourána. V sousedství Vlašského dvora se nachází kostel sv. Jakuba ze 14. století,

⁴³ Štroblová, Helena. Historie Města, převzato z oficiálních webových stránek města.

⁴⁴ <https://destinace.kutnahora.cz/d/historie-mesta>

⁴⁵ <https://whc.unesco.org/document/107120>

⁴⁶ <https://whc.unesco.org/document/107121>

⁴⁷ Rozhodnutí ONV o ochranném pásmu MPR KH č.j. kult/75/80/H z 11.10.1982

⁴⁸ <https://whc.unesco.org/document/107123>

⁴⁹ <https://data.ois.cz/files/8755-management-plan-plan-nakladani-se-statkem->

který je pozoruhodný svým vnitřním vybavením, z něhož mnohé pochází z období pozdní gotiky. Hrádek je zajímavým příkladem středoevropského gotického paláce, který si dodnes zachoval včetně autentického interiéru. Pozoruhodné jsou zejména složitě zdobené pozdně gotické arkýře a klenutý interier prvního patra věžovité stavby na západní straně.

Nejvýznamnějším symbolem KH je chrám sv. Barbory. Jeho architektura odráží snahu dalších generací měšťanů v období od roku 1380 do poloviny 16. století zkrášlit jej dalšími symboly bohatství města. Vznikl jako skupina osmi radiálních kaplí, jejichž lichoběžníkové interiéry oddělují vložené trojboké pilíře. Toto řešení si vyžádalo umístění centrálního osového pilíře, který měl zásadní vliv na koncepci vnějšího vzhledu stavby. Plán počítal s trojlodní bazilikou, která byla na počátku 15. století upravena přístavbou řady vnějších kaplí. Tato fáze byla po vypuknutí husitských válek v roce 1419 dokončena jen částečně a pokračovalo se v ní až v posledních desetiletích téhož století. Matěj Rejsek se zasloužil o dokončení stavby. Vysoký chór podepřel odvážnými dvouobloukovými lomenými opěráky, a dokončil presbytář, své mistrovské dílo. Po jeho smrti v roce 1506 byla závěrečná fáze prací svěřena královskému staviteli Benediktu Riedovi, který přepracoval klenbu a zastřešení do podoby odpovídající novým architektonickým zásadám.

Kvalita dochovaných kostelů je vysoká. K nejvýznamnějším patří kostel svatého Jana Nepomuckého a klášter Voršilek, patrně dílo Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Z rozsáhlého opevnění města ze 14.–16. století se do dnešních dnů dochovalo jen málo. Hlavní zajímavostí zbytku historického centra města je bohatství měšťanských domů. Na fasádách mnoha z nich se objevují nejrůznější gotické detaily, zatímco jiné odrážejí barokní vkus a vkus 18. století. Samotné stavby jsou však z velké části středověkého původu, což potvrdil i podrobný vědecký průzkum, který odhalil gotické klenuté sklepy a nižší patra. V původní podobě byly dvoupodlažní, horní patra byla přistavěna v pozdějších obdobích. Původní podloubí bylo v 19. století z velké části odstraněno, ale na základě dochované dokumentace bylo na některých místech nahrazeno v rámci novodobého projektu obnovy.

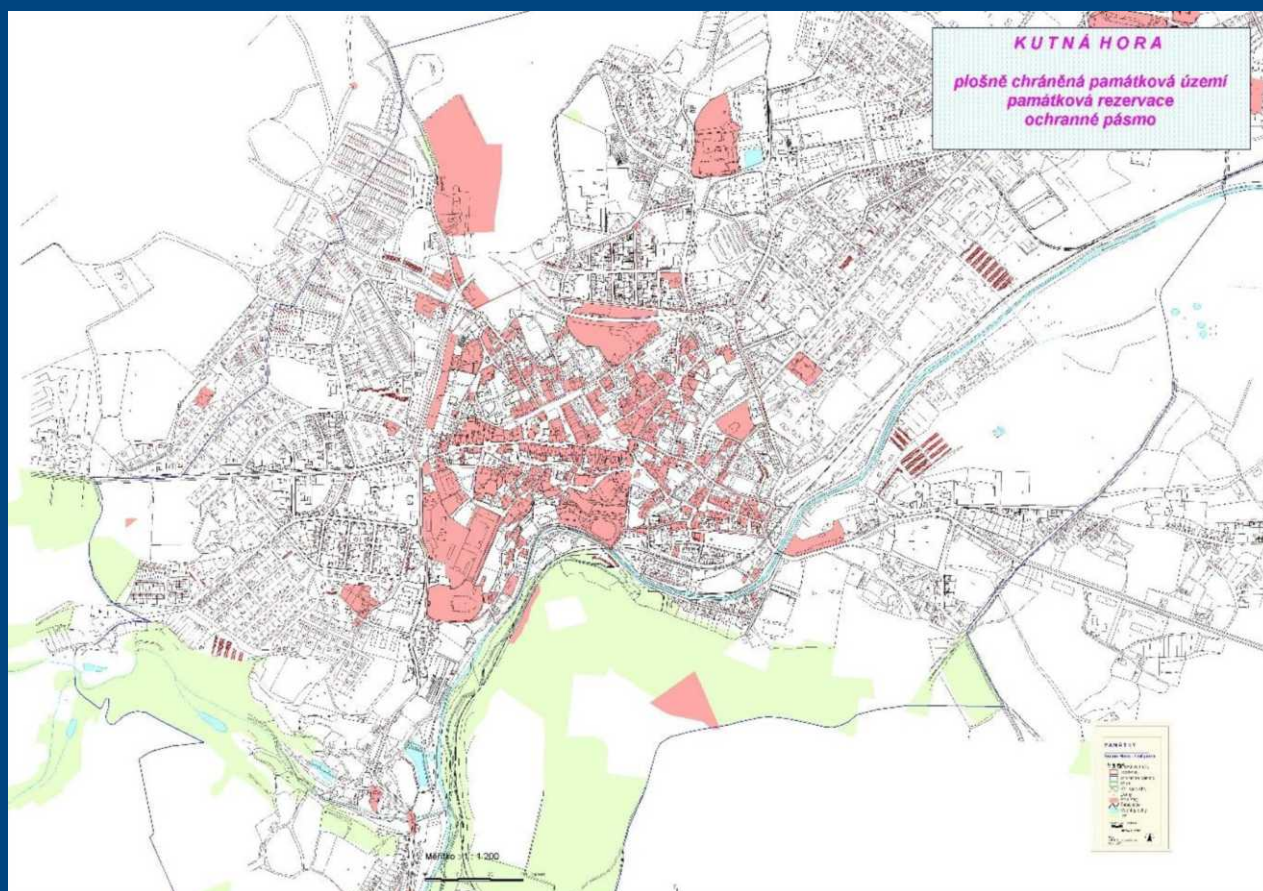
Ve městě se nachází také několik příkladů kvalitní renesanční domácí architektury a několik výjimečných vrcholně barokních staveb. Dolní město je méně bohaté na kvalitní stavby než horní město, zejména proto, že bylo několikrát zpustošeno požárem. Rekonstrukce po těžkém požáru v roce 1823 vedla k zavedení strohé, ale homogenního charakteru, který byl zpestřen pozdějšími dostavbami na konci 19. a počátkem 20. století.

Cisterciácký klášter Sedlec se nachází 1,5 km severovýchodně od historického centra města. Komplex ležel po vypálení husity v roce 1421 v troskách až do roku 1693, kdy byly zahájeny práce na jeho obnově pod vedením architekta Pavla Ignáce Bayera. Po něm jej vystřídal Jan Blažej Santini, který z něj učinil první stavbu, na níž uplatnil vlastní pojetí gotizujícího baroka. Původní trojlodní stavba byla rozšířena na pět lodí a presbytář byl zakončen pětibokou apsidou. Výsledkem je mistrovské dílo, v němž se v mimořádné harmonii snoubí obnova vynikající gotické stavby s novátorstvím Santiniho gotizujícího baroka.

Kromě viditelného dědictví má KH také mimořádně významné dědictví pod zemí. O organizaci místa a uspořádání před založením dnešního městského sídla ve 13. století toho víme jen málo. Takové archeologické práce, které byly provedeny, naznačují, že existuje obrovský potenciál pro výzkum předměstského osídlení a raného stříbrného hornictví, který není téměř nikde v Evropě zcela prozkoumáno.⁵⁰

⁵⁰ Text vychází z odstavce věnovaného popisu a uvedeného jako součást původního hodnocení nominovaného statku poradním orgánem (ICOMOS) v září roku 1995. <https://whc.unesco.org/document/154140>

Růžově jsou vyznačeny KP:

B.3 SOUČASNÝ STAV A RIZIKOVÉ FAKTORY

B.3.1 Fyzický stav dochování

Historické centrum města je dochováno ve stavu, který se od momentu zapsání na Seznam světového dědictví v roce 1995 liší zejména významně lepším technickým stavem většiny objektů, nejen dříve dlouhodobě zanedbávaných měšťanských domů, ale i těch nejvýznamnějších městských dominant či veřejného prostoru. Chrám Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci byl opakovaně obnovován ve 20. století, nicméně zásadní obnovou prošel v letech 2001–2008. Současně s prováděnými obnovami dochází vždy k částečné ztrátě historického materiálu a s ním i autenticity konkrétních objektů, nicméně v přiměřené míře sledované státní památkovou péčí. Ztráta některých informací je současně vykupována novými příležitostmi a prohloubeným poznáním, které stavební obnovy umožňují.

Vývoj statku od jeho prvního prohlášení za MPR v roce 1952 mapují články Vojtěcha Lásky, Jiřího Mrázka a Aleše Pospíšila vydané v roce 2011 při příležitosti padesátého výročí vyhlášení v roce 1961.⁵¹ Souhrnné informace jsou zachyceny také v publikaci NPÚ Památková ochrana a regenerace památkových měst v ČR 1945–2010 z roku 2011. Obnovy po roce 2012 popisuje článek Kutná Hora - zlatá éra stříbrného města od Aleše Pospíšila.⁵²

Ještě v předrezervační době za druhé světové války proběhla velká obnova kostela sv. Jakuba. V první etapě po vyhlášení rezervace v letech 1952–1961 došlo mimo řady obnov měšťanských domů k obnově kostela Panny Marie na Náměti, Hrádku a obnově loubí současně s obnovou fasád domů U Konkurence mezi Palackého náměstím a Husovou ulicí. Už koncem 50. let byl diskutován nedostatek hotelových kapacit ve městě. V roce 1961 byla zahájena obnova domů č. 317 a 318 na Palackého náměstí s cílem v nich zřídit cizinecký hotel. Brzy se ukázalo, že to nebude při zachování staveb možné a nahradil je zcela nový objektu hotelu Mědínek, která tak představuje jeden z největších novodobých zásahů do centra KH.

Po vyhlášení MPR v roce 1961 podle nového zákona o KP byl hned od začátku zpochybňován rozsah ochrany, koncepce a s ní související nedostatek kapacit pro údržbu a omezený rozvojový potenciál. Současně s vyhlášením byl zpracováván Asanační plán rezervace. *Na příkladu KH v roce 1963 si P. Korčák spolu s J. Svatoněm ověřili hlubší a diferencovanou metodiku, hodnotící podrobněji nejen samotnou zástavbu, ale i urbanistické kategorie jako jsou hmotná skladba a charakter jednotlivých prostor, dominanty i plochy. Komplexnost památkového hodnocení neměla v tomto časovém období ani v zahraničí.*⁵³ Šedesátá léta jsou charakterizována relativně špatným stavem mnoha objektů *vyvolávajícím vážné obavy* a nedostatkem relevantních finančních prostředků. Pokračovala obnova Hrádku, byly obnovovány vnitřní fasády Vlašského dvora, obnovena byla gotická kašna, byly zahájeny práce na zabezpečení a obnově Sankturinovského domu, které byly dokončeny až v roce 1973.

V první polovině 70. let bylo společnostmi Geoindustria a VKD Kladno sanováno mnoho sklepních prostorů. Od poloviny 70. let se postupně zvyšoval počet obnovovaných měšťanských domů, byla také zahájena obnova kostela sv. Jana Nepomuckého, zabezpečování hradeb, experimentální obnova věže bývalého kostela sv. Bartoloměje nebo druhá etapa opravy kanalizace. Koncem 70. let byla schválena a později realizována demolice cenného domu č. 353 na Anenském náměstí, který před několika lety nahradila novostavba. V 80. letech byla opravován fasádní plášť kláštera Voršilek.

⁵¹ Zprávy památkové péče č. 4. 71/2011

⁵² Pospíšil, Aleš. Kutná Hora - zlatá éra stříbrného města, in: Zprávy památkové péče č. 2,82/2022, s. 269–283

⁵³ Kibic, Karel, Vošáhlik, Aleš. Památková ochrana a regenerace památkových měst v ČR 1945–2010. 2011

Počátek oprav fasád provázel velice zásadní a zajímavý metodický spor, který se týkal oprav fasád nedokončeného křídla. Nakonec zvítězila varianta plně respektující torzální charakter těchto průčelí a zachování jejich historicko-dokumentární hodnoty.⁵⁴

V 80. letech byla realizována obnova celé řady měšťanských domů, pokračovala dlouhodobá obnova Hrádku, kláštera Voršilek nebo kostela sv. Jana Nepomuckého. 90. znamenají *velice bouřlivý rozvoj stavební činnosti.*⁵⁵

V 90. letech byl obnovován interiér kostela sv. Jana Nepomuckého, střechy sv. Barbory nebo kaple Božího těla nebo i Kamenný dům, restaurována byla kašna na Rejskově náměstí. Obnovena byla náměstí Palackého, Jungmannovo a Jánské a některé ulice a mnoho měšťanských domů. 90. léta i přes některé neúspěchy a nové výzvy spojené s prací soukromého kapitálu *znamenal pro KH zásadní kvalitativní změnu proti celému předcházejícímu období. Město, které i přes svou příznávanou památkovou hodnotu stále doposud stranou zájmu a z větší části dokonce i postupně chátralo, se v několika málo letech začalo zásadním způsobem proměňovat.*⁵⁶

Léta následující byla ještě optimističtější. *Kvantitu stavebních a restaurátorských akcí v první desetiletí 21. století lze do určité míry srovnávat dokonce s obdobím konce 19. století.*⁵⁷ V roce 2001 začalo rušné období zahájením oprav chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci a o dva roky později chrámu sv. Barbory. Započata byla také dosud trvající obnova kostela Panny Marie na Náměti. Restaurován byl srub v objektu Hrádku, jeden z více než dvaceti dochovaných srubů v prostoru KH. Stěžejní akcí byla v letech 2009–2012 obnova dvaceti ulic, čtyř náměstí a dvou parků, při níž docházelo někdy k obnově staršího uspořádání i dlážděných povrchů a výměně mobiláře. V oblasti novostaveb se KH v této době a vlastně až dosud *nedaří navazovat na odkaz první československé republiky, kdy byly přímo v centru realizovány různorodé a kvalitní moderní i tradicionalistické stavby. Vyhlášení KH za MPR bylo jedním ze zásadních momentů v novodobé historii města. Aleš Pospíšil, od roku 2002 garant NPÚ pro ORP KH uzavřel v roce 2011 třetí část textu věnovaného padesátiletému výročí MPR takto: Na počátku této padesátileté cesty byl havarijní stav podzemí městského jádra, zastaralá infrastruktura i bytový fond, památkově nejvýznamnější objekty v havarijním stavu. Přesto se podařilo dlouhodobým úsilím mnoha zástupců státních orgánů, městské samosprávy i soukromých majitelů a církví uchovat a obnovit to nejcennější. Je nepochybné, že zbývá množství dalších památek, které vyžadují naléhavou opravu, jako kostel sv. Jakuba, městský park pod Vlašským dvorem, řada měšťanských domů v čele s rodným domem Mikuláše Dačického či další ulice. Lze však jistě právem konstatovat, že si KH uchovala svůj charakter i výraz a upevnila své trvalé postavení mezi nejvýznamnějšími historickými sídly Evropy.*

Obnova pláště chrámu sv. Barbory byla dokončena v roce 2012. Od roku 2018 probíhala také obnova opěrného zdiva kolem chrámového okrsku. Adaptace jezuitské koleje na galerii současného umění byla dokončena v roce 2012. Součástí úprav byla i revitalizace zahrad a oprava bastionu. Po obnově fasád Vlašského dvora byl po roce 2017 kultivován také jeho interiér včetně romantické výmalby. Zpřístupněny byly některé dosud nevyužívané místnoty a vytvořeny byly nové expozice. Od roku 2009 jsou postupně obnovovány budovy arciděkanství sousedící s Vlašským dvorem. Asi nejnáročnější obnovou v tomto období procházel kostel sv. Jakuba, kde bylo třeba řešit statické poruchy, které jej po dlouhou dobu provázely. Postupně byly obnoveny všechny střechy a krovy a celá fasáda kostela, ve věži byl doplněn zvon. V roce 2019 byla obnovena také

⁵⁴ Lásková, Vojtěch. Padesát let městské památkové rezervace Kutná Hora (1. část: 1952–1990), in: ZPP č.4. 71/2011

⁵⁵ Mrázek, Jiří. Padesát let městské památkové rezervace Kutná Hora (2. část: 1990–2000), in: ZPP č.4. 71/2011

⁵⁶ tamtéž

⁵⁷ Pospíšil, Aleš. Padesát let městské památkové rezervace Kutná Hora (3. část: 2000–2010), in: ZPP č.4. 71/2011

fasáda kostela Panny Marie na Náměti. V roce 2022 byla dokončena adaptace bývalé školy J. A. Komenského na Náměti na městskou knihovnu. V období let 2012 až 2022 bylo alespoň dílčím způsobem obnoveno více než 140 domů a opravováno více než 80 domovních fasád, byť mnohdy se jednalo jen o drobné věci. V roce 2013 byl zdemolován rušivý bytový dům čp. 555 v Uhelné ulici z roku 1968. V roce 2020 byla dokončena obnova městského parku. Již dříve byla realizována oprava některých ulic v městském centru. Dlouhotrvající náročná obnova katedrály v Sedlci byla po jejím otevření veřejnosti v roce 2011 dokončena výměnou krytiny v roce 2015. Výměna nevhodných krytin byla realizována i na sousedních budovách bývalého konventu. V konventu byla v roce 2013 zřízena nová expozice. Obnova kostela Všech svatých s kostnicí probíhá. V roce 2016 byla dokončena obnova domu Dačického, který je sídlem expozice věnované Kutné Hoře, a ve kterém nyní sídlí Nadace Kutná Hora - památka UNESCO. Tento neobvyklý projekt byl v roce 2016 oceněn titulem Památka roku.

Výjimečnou péči zasluhují do budoucna objekty dochované v historické autentické podobě prosté pronikavých novodobých úprav. Ačkoliv se při vyhlášení rezervace nemuselo jednat o ty nejcennější památky, nyní mohou být zachovány ve stavu vykazujícím větší kulturně-historické hodnoty než objekty nominálně cennější, ale mnohokrát opravované a tedy neautentické, resp. autentické k datu poslední obnovy. Některé objekty se dochovaly ve stavu ilustrujícím výmluvně klasicistní stavbu, neméně hodnotu mají také stavby a prvky z období neoslohů, secesní stavby, ale modernistické stavby. Neopominutelnou hodnotou vynikají i stavby mladší a jejich zvláště výmluvné původní prvky. Autenticky dochované a zatím neznámé hodnotné stavby nebo jejich prvky je očekávat v oblasti Dolního města, zejména pak Jungmannova náměstí, kolem Anenského náměstí ale i v menších ulicích Horního města. Takové objekty mohou být zachovány ve velmi autentické podobě dokládající např. ucelený stylový stav, skryté konstrukce, soubory historických řemeslných prvků apod.

Zatímco stav zachování centra KH není v současnosti poznamenán žádným zásadně rušivým zásahem, situace chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci je přes dobrý stav vlastní stavební památky v současnosti velmi nepříznivě ovlivněna fragmentací a stavem prostředí, ve kterém se nachází. Současným průběhem komunikací kolem chrámu a velmi rozdílnou úrovní podlahy vstupního portiku a navazující ulice a stavem obklopujících veřejných prostranství ale i provozní návazností na své okolí je oslabena nejen jeho výtvarná působivost ale hlavně jeho dominantní urbanistická úloha spočívající v ústředním až symbolickém postavením v rámci obce a širšího kraje. Území bylo historicky ničené a přehodnocované. Císařská silnice kolem katedrály byla vytyčená na začátku 19. století po zrušení kláštera. Masivní rozvoj obce nastal v souvislosti s továrnou na tabák do konce 19. století. Nepříznivý současný demografický vývoj v Sedlci rámuje ilustrují prázdné domy a ubytovny.

Níže citace z pravidelné RMZ NPÚ z roku 2021:

Statek je zachován bez podstatných závad, situace je v tomto smyslu dlouhodobě vyrovnaná. Stavební stav převážné většiny objektů je velmi dobrý, případy, které vykazují dílčí nebo dokonce rozsáhlejší závady jsou naprosto ojedinělé. Urbanisticky se lokalita nijak nemění, zásahy ve vlastním území nejsou z tohoto hlediska nijak významné. Podstatná je ale příprava a vlastní rozvoj nové výstavby v severní části ochranného pásma. Sice se zde daří určitým způsobem charakter novostaveb rodinných domů usměrňovat a řídit, ale ani tak nelze považovat rozšiřování zastavěného území v doposud přírodních partiích v pohledově exponovaném sousedství historického města za kladný jev. Archeologické situace, které jsou pro město podstatné, jsou respektovány a v případech, kdy má dojít k zásahům do terénu jsou vytvořeny

podmínky pro archeologický výzkum v dostatečném rozsahu. Jeho výsledky jsou pak zpracovány a často prezentovány v muzeu. Z provedeného hodnocení prostřednictvím stálých indikátorů monitoringu vyplývá, že stav statku je, co do uchování jeho integrity a autenticity, tedy výjimečné světové hodnoty, celkově velmi dobrý až výborný podle bodové stupnice.

Významnou podmínku pro účinnou ochranu statku je mimo jiné také soulad katastru nemovitostí s památkovým katalogem. V případě nedostatků v evidenci a při hůře dostupných informacích nejsou vyloučeny jisté problémy s nerespektováním zákonných povinností vlastníků s odkazem na údajnou neznalost. Z podnětu KÚ SK se proto NPÚ jako odborná organizace státní památkové péče v letech 2014 a 2015 věnoval podrobné revizi veřejně přístupných informačních zdrojů z pohledu dostatečné informace o památkové ochraně plošně chráněných území i jednotlivých KP. Po digitalizaci katastru nemovitostí se ve sledovaném roce 2021 zaměřili ve vzájemné shodě na identifikaci rozdílů vzniklých přenosem analogových dat do digitální podoby. V následujícím roce bude cílem orgánů památkové péče a odborné organizace státní památkové péče odstranit ve vzájemné součinnosti se správci veřejných informačních zdrojů identifikované rozdíly.

Stav zachování integrity (celistvosti): Stav vlastního statku je nezměněn, jediným významnějším problémem je i nadále současný neutěšený stav plochy tzv. křižovatky U Krupičků při severovýchodním okraji jeho hranice, kde místo vzniklé demolice zástavby při ústí Vocelovy ulice bylo provizorně upraveno a je tak využíváno jako dočasné parkoviště. V této podobě působí jako lokální pohledové narušení celistvosti urbanistické struktury tohoto okraje MPR. V předcházejícím roce 2020 byl navíc předložen záměr na stavbu BD v tomto místě, který by znamenal definitivní ztrátu šance na odpovídající rehabilitaci významné části MPR. V roce 2021 práce na tomto záměru zatím nepokročila. V určitém smyslu musíme za ohroženou část urbanistické struktury širšího okolí statku považovat již zmíněnou severní část jejího OP MPR, tedy nárazníkové zóny. Tato hrozba je opakovaně indikována, situace je dále sledována a je zde vyvíjena snaha o uplatňování hledisek ochrany statku Světového dědictví. Jediným skutečně účinným způsobem obrany by ale mohlo být důsledné řešení tohoto problému při dalším zpracování nových podob ÚP města.

Stav zachování autenticity (původnosti): Autenticita zůstává nadále mimořádně vysoká. Pro tento statek doposud není příliš závažnou hrozbou tendence celkem obvyklá v jiných historických městech, která znamená zásadní a razantní přestavby vnitřních částí zejména obytných domů. V případě KH jsou doposud takové adaptační úpravy vesměs prováděny spíše šetrným způsobem a nedochází zde k tak extrémním zásahům, kterými je celkové vybourání vnitřní dispozice obytných domů. Ale ani tato v podstatě příznivá situace nemusí být trvalou tendencí. Právě ve sledovaném období roku 2021 došlo v tomto smyslu k dvěma případům, které plně ukazují hrozící nebezpečí pro zachování památkové podstaty statku. Prvním z nich je výsledek přístupu současného vlastníka k péči o mimořádně významný dům čp. 314 v Kollárově ulici. I přes snahu o další zabránění devastace památky se nakonec nepodařilo zabránit zbourání horních částí domu až k jeho přízemním konstrukcím. Ty jsou sice nyní provizorně zajištěny, ale není jisté, že devastace bude pokračovat i dále. Složitá je v tomto smyslu je rovněž adaptace domu čp. 401 v Havířské ulici, kde během stavebních prací došlo k nutnosti nahrazení většího rozsahu stavebních konstrukcí, než bylo původně předpokládáno, ale některé zvláště cenné vyjmuté části, například vnitřní srub v patře, by měly být do stavby opět navraceny.⁵⁸

S vlastníky probíhá jednání průběžně, při přípravě projektu i v průběhu stavby, někdy bohužel nejsou dodrženy všechny podmínky závazného stanoviska nebo je výsledek drobně odlišný od předloženého projektu. Toto je zvláště problematické s ohledem na kvalitu realizované architektury. V ochranném pásmu MPR není zástupci státní památkové péče zaznamenán žádný stěžejní problém vyjma rozrůstající se zástavby rodinných domů s potenciálem zasáhnout do chráněných panoramat města. Sídliště z 2. poloviny 20. století jsou max. osmipodlažní, nynější ÚP limituje novostavby na max. 5 NP.

Jako nepříznivý fakt je třeba zdůraznit stržení objektu bývalého Hotelu Černý kůň na Kollárově ulici v roce 2020. V jádru gotický dům měl modernistickou fasádu z roku 1919. Stav památky byl dlouhodobě kritický, od 60. let 20. století byl objekt nevyužitý. V roce 2000 se zřítla zadní část domu, v roce 2013 byla zazděna okna hlavního průčelí.⁵⁹ Ohrožená, ba téměř zaniklá památka, je v soukromém vlastnictví, vlastník údajně plánuje opravu. Žádosti vlastníka o odpamátňení nebylo v minulosti vyhověno. Vlastník byl sankcionován za zanedbání údržby o památku, v současné době probíhá soudní spor.

⁵⁹ <https://www.cms-kh.cz/kutnohorske-stripky-lekarske>

B.3.2 Významné investiční akce

Zrealizované projekty

Za posledních cca 25 let byla realizována na území statku investiční akce za cca 2,5 mld. Kč (příspěvek MKH, SK a MK ČR).⁶⁰

V současné době není v majetku MKH žádná památka v havarijním stavu. MKH v minulých letech realizovalo prostřednictvím svého odboru investic řadu investičních projektů, též s přispěním fondů EU.⁶¹

■ V letech 2014 a 2015 byla realizována rekonstrukce KP **Dačického domu** s celkovým rozpočtem 83 mil. Kč. V domě vzniklo vzdělávací a prezentační centrum kulturního a přírodního dědictví UNESCO.⁶²

■ V letech 2018 až 2020 proběhla rekonstrukce NKP **Vlašského dvora**, investice byla více než 120 mil. Kč.⁶³

■ V letech 2018 až 2022 proběhla přestavba ZŠ J. A. Komenského (Na Náměti) na **městskou knihovnu**. Investice cca 144 mil. Kč.⁶⁴

■ **Spolkový dům**⁶⁵ – rekonstrukce KP.

■ **Breüerovy sady** / Park pod Vlašským dvorem – původní projekt⁶⁶ vzbudil v odborné i laické veřejnosti kontroverzním přijetím, realizováno etapovitě podle jiného konceptu.⁶⁷ Ústřední část parku nebyla rekonstruována.

■ **Městské sady** – projekt rekonstrukce parku,⁶⁸ parkoviště mezi stromy po obvodu centrální plochy s hřištěm pro malé děti i teenagery. Realizována pouze část.⁶⁹

■ Demolice BD **Uhelná 555**⁷⁰ – první výšková stavba v KH, postavena na okraji historického centra ve 2. pol. 60. let 20. století, narušovala pohledy. Před demolicí ověřována vize rekonstrukce na knihovnu (významná dominanta) i náhradní bytová zástavba. Zpracovány studentské práce a jednoduché projekty na využití uvolněné lokality. V současnosti se na místě uvažuje o výstavbě parkoviště pro 49 aut.⁷¹

■ **Povrchy v historickém centru**⁷² – rozsáhlá rekonstrukce realizovaná v letech 2009 až 2011 přinesla kvalitní povrchy, avšak převážně technicistní řešení založené zejména na vstřícnosti k automobilové dopravě v pohybu i v klidu. Větší zohlednění chodců se nepodařilo do projektů prosadit. Navíc současná kontrola parkování není důsledná. Součástí byly rovněž úpravy veřejných prostranství v okolí chrámu sv. Barbory.⁷³

⁶⁰ <https://mu.kutnahora.cz/file/636/>

⁶¹ <https://www.kutnahora.cz/folder/235/display/>

⁶² http://www.dacickehodum.cz/files/Dacickeho_dum-Kronika_projektu.pdf, <https://mu.kutnahora.cz/file/1696/download/>

⁶³ <https://mu.kutnahora.cz/file/1768/download/>

⁶⁴ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/knihovna-kutna-hora-na-nameti.html, https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/foto-knihovna-kutna-hora-se-otevrela-ctenarum-pojede-ve-zkusebnim-provozu-2022.html

⁶⁵ <https://mu.kutnahora.cz/file/1467/download/>

⁶⁶ Ing. arch. Tomáš Jiránek, New visit

⁶⁷ <https://www.studio-d4z.cz/zahrada-krajina/park-v-kutne-hore/>

⁶⁸ <https://mu.kutnahora.cz/mu/mestske-sady>

⁶⁹ <https://mapy.cz/s/boresovova>

⁷⁰ https://www.idnes.cz/praha/zpravy/boura-se-panelak-v-kutne-hore.A131202_194542_praha-zpravy_ls
https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/byl-jednou-jeden-dum-cinzak-uhelna-555-ceka-na-demolici-20121130.html

⁷¹ <https://www.dnoviny.cz/infrastruktura/kutna-hora-vybuduje-parkoviste-pro-49-aut-v-uhelne-ulici>

⁷² <https://www.archiweb.cz/n/home/historicke-centrum-kutne-hory-projde-rozsahlou-rekonstrukci>, https://www.kutnahora.cz/file/1913_1_1/download/, https://www.kutnahora.cz/file/1693_1_1/download/, <https://mu.kutnahora.cz/file/1913/download/>

⁷³ <https://mu.kutnahora.cz/file/1693/download/>

Drobné intervence ve veřejném prostoru:

■ **Informační systém** pro centrum KH – mapy v dlažbě.⁷⁴ Záměr náhrady svislých směrovek, začátek trasování na záchytných parkovištích, náhrada mapy v ruce. Realizováno 8 míst před cca 10 lety. Provedení jako skladba několika plastových vrstev.

■ Zeď za **sochou sv. Václava** oddělující parkoviště⁷⁵ na Václavském náměstí. Původní záměr náhrady parkoviště plochou pro relaxaci nebyl realizován.

■ **Vychýlení plochy komunikace Jiřího z Poděbrad**,⁷⁶ rozšíření chodníku v místě schodiště a vstupu do bývalého Voršilského kláštera.

Nejvýznamnějším revitalizační projekt na území statku byla rekonstrukce Jezuitské koleje na **GASK**, která probíhala v letech 2011 až 2014 s nákladem cca 260 mil. Kč.⁷⁷

Aktuálně realizované projekty

■ Od roku 2021 probíhá rekonstrukce KP **Sankturinovského domu** s gotickou věží a zahradou, po dokončení vznikne v domě expozice a výstavní prostor. Investice bude cca 61 mil. Kč.⁷⁸

■ **Nové Mlýny** – podle statického posudku by bývaly byly náklady na zachování objektu enormní. Investor dům zdemoloval, chtěl však postavit přesnou repliku, následně byla soukromým investorem vyhlášena architektonická soutěž, kterou vyhrál architektonický tým Malý Chmel.⁷⁹

⁷⁴ <https://mapy.cz/s/gehokefucu>

⁷⁵ <https://mapy.cz/s/maganarugo>

⁷⁶ <https://mapy.cz/s/nuvukepeze>

⁷⁷ https://www.idnes.cz/praha/zpravy/oprava-jezuitske-koleje-v-kutne-hore.A121003_162323_praha-zpravy_sfo

⁷⁸ <https://mu.kutnahora.cz/file/3087/download/>, <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/regiony-zpravy-stredocesky-kraj-rekonstrukce-sankturinovskeho-domu-v-kutne-hore-ma-byt-hotova-do-konce-roku-193379>,

⁷⁹ <https://novemlynykutnahora.cz/>

Běžná správa statku

Běžnou správu statku zajišťují jednotliví vlastníci svými prostředky, případně externími společnostmi.

MKH je vlastníkem 42 nemovitostí v centru KH. Náklady na běžnou správu těchto nemovitostí jsou za roky 2017 až 2021 podle informací MKH, odboru správy majetku v průměru 2807 tis. Kč/rok. Nejvyšší náklady na běžnou správu byly v tomto období realizovány v objektech Radnická 178 (radnice, celkem 1808 tis. Kč), Mincířská 107 (1236 tis. Kč), Národního odboje 56 (789 tis. Kč).

Investice do nemovitostí MKH v centru KH dosáhly v letech 2017 až 2021 v průměru 2587 tis. Kč/rok. Nejvyšší investice byly v tomto období realizovány v objektech Kollárova 589 a 590 (1722 a 2375 tis. Kč), Radnická 178 (1720 tis. Kč) a Vocolova 613 (1544 tis. Kč).

MKH je vlastníkem veřejných prostor v území centra KH. Správu zajišťuje MÚ KH, odbor správy majetku, technické oddělení prostřednictvím společnosti Technické služby KH, spol. s r.o., a to v rozsahu:

- správa a údržba veřejné zeleně – sečení travnatých ploch, výsadba stromů, keřů a květinových záhonů, vč. zálivky, ořezu, kácení, hrabání listí, postřik plevelu apod.
- správa a údržba komunikací – úklid komunikací (odstranění zimního posypu, listí apod.), úklid kontejnerových stání, opravy komunikací, odstraňování plevelů a jiných nečistot, zimní údržba
- správa a údržba veřejného osvětlení
- správa a údržba slavnostního osvětlení
- svoz podzemních kontejnerů na tříděný odpad
- svoz odpadkových košů
- správa a údržba pítek, fontán a kašen
- správa a údržba městského mobiliáře – lavičky stojany na kola, květináče apod.

B.3.3 Současné využívání statku

Na území historického centra trvale žije asi 2 500 místních obyvatel (z celkového počtu cca 20 tis. obyvatel v KH). Problémem historického centra jsou mizející obchody a služby denní potřeby, zejména z důvodu širší sortimentní i časové nabídky větších řetězců mimo centrum KH. Problémem centra KH je rovněž dynamická i statická automobilová doprava.

KH každoročně navštíví cca 1,2 mil. turistů (2019), většina z nich však pouze na několik hodin (podle dat od mobilních operátorů). Tato intenzita návštěvnosti byla značná a dlouhodobě neúnosná. V současné době se návštěvnost pohybuje kolem 450 tis. turistů (2021), většina z nich jsou pak vícedenní návštěvníci. Kapacita ubytování v KH je cca 1200 lůžek.

Některé památky nebo rozlehlé významné objekty v centru KH jsou v současné době nevyužité. Pro tyto objekty se hledá funkce, stejně jako finanční prostředky pro krytí investičních a provozních nákladů (např. dům „U Tří pávů“ na Palackého náměstí).

V centru KH nejsou v současné době větší nezastavěné rozvojové lokality ani větší proluky. Největší nezastavěný pozemek, kde je z hlediska platného ÚP možná výstavba, je v Roháčově ulici⁸⁰. Dva pozemky o výměřích 794 a 1 559 m² jsou ve vlastnictví fyzické osoby. V soukromém vlastnictví je rovněž rozsáhlý bývalý areál vojenské správy mezi ulicemi Na Valech a Bartolomějská, který z hlediska dalšího rozvoje představuje v rámci MPR nejzásadnější transformační území.

MK ČR při zpracování ÚP stanovilo, že se v centru nic stavět nebude (např. Hradební ulice starý ÚP zastavitelná plocha, nyní zeleň). V MPR tak není tolik příležitostí pro novou architekturu a moderní vrstvu, ta se může dočasně objevit právě ve veřejném prostoru (např. mobiliář a drobné intervence). MA se podílel na návrhu umístění stánků na Palackého náměstí (limitem rozvoje elektro pro pódium a stánky). Palackého náměstí by si zasloužilo úpravu ploch, v současné době je to zastaralý koncept upřednostňující dopravní tahy.

Příklady novostaveb v MPR:

- navržené umístění výtahu ve dvoru Sankturinovského domu,⁸¹ návrh místního designéra Ondřeje Kubíka⁸² – přiměřený kontrast nové věci s původní památkou,
- novostavba objektu polyfunkčního domu – bydlení a knihkupectví⁸³ na Komenského náměstí 683 z roku 2001 na místě původní památky⁸⁴ zdemolované v roce 1947, skleněná věž na nároží obohacuje veřejný prostor, velikostně a měřítkově zapadá, ponechává však proluka v uliční frontě, kterou jsou vidět dvorní fasády a přístavby objektů Husovy ulice,
- novostavba polyfunkčního domu⁸⁵ na Anenském náměstí 353 z roku 2011 na místě původní památky⁸⁶ zdemolované v roce 1981, oceňovány dvě hmoty objektu, pod římsou nízká okna, detaily dům posouvají z banálnosti.

Příklady nevhodných novostaveb v MPR:

- novostavba polyfunkčního domu⁸⁷ v ulici Na Sioně,⁸⁸ banální a fádňní řešení.

⁸⁰ <https://mapy.cz/s/fafakegoho>

⁸¹ <https://www.studio-d4z.cz/#pers-10x15-jpg>, <https://www.studio-d4z.cz/#zakres-01fin-15x15-jpg>, <https://www.studio-d4z.cz/#vytah1a-img-5242b-sklo-10x15-jpg>

⁸² <https://www.studio-d4z.cz/>

⁸³ <https://www.kosmas.cz/knihkupectvi/kutnahora/>

⁸⁴ <http://www.zmizelakutnahora.cz/cs/archiv/26-cp-75-Komenskeho-nam/>

⁸⁵ <https://mapy.cz/s/pebeletofe>

⁸⁶ <https://pamatkovykatalog.cz/mestansky-dum-2302350>

Prozatím se plně nerozvinula spolupráce s nejbližším statkem UNESCO – Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladruzech nad Labem (30 min. cesty).⁸⁹

Nevyužitý potenciál může skýtat podzemí KH. České muzeum stříbra zpřístupnilo asi 250 m odvodňovací štoly v hloubce 22 m pod Jezuitskou kolejí. Podzemní prostory pod historickým centrem vzniklé při těžbě stříbra jsou ale rozsáhlejší a řada z nich není dosud lokalizována. Naskenování těchto prostor by umožnilo realizovat alespoň virtuální prohlídky a dále propagovat KH a její historii.

Mapa sklepů v KH, stav 2010:⁹⁰

Aktuálně MKH registruje zvýšený zájem vlastníků o instalaci FVE na střechy objektů (až 5 žádostí za týden). V květnu 2022 proběhla na NPÚ metodická porada. Současně na MK vznikla metodika, lze předpokládat, že na střechy objektů v MPR nebude možné FVE umísťovat. Proti takovým závěrům se vlastníci odvolávají, nicméně obecný zájem památkové péče je v tomto případě nadřazen právům soukromého vlastnictví.

MKH nemá manuál veřejného prostoru nebo manuál pro reklamy a předzahrádky. MKH v tomto spoléhá na konzultace MA.⁹¹ Reklamní smog však MKH vnímá jako problém. MKH poskytuje příspěvky na reklamní a doprovodná zařízení.⁹²

K současnému využívání statku uvádí RMZ NPÚ za rok 2021:

⁸⁷ <https://www.mydlochovastavebni.cz/cs/novostavba-bytoveho-domu-sionska-kutna-hora/>

⁸⁸ <https://mapy.cz/s/mohemanabu>

⁸⁹ <https://whc.unesco.org/en/list/1589>

⁹⁰ Historický atlas měst České republiky, svazek č. 22 – KH: mapový list č. 37, mapa č. 52

⁹¹ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/novy-mestsky-architekt-se-predstavil-verejnosti-20200131.html

⁹² <https://mu.kutnahora.cz/file/9953/download/>

Období roku 2021 bylo z hlediska stavební činnosti opět poměrně rušné. Probíhala zde řada poměrně velkých staveb a dalších významných akcí. Přitom je ale třeba konstatovat, že situace je i nadále poměrně stabilní, statek je ve velmi dobrém stavebním stavu. Většina budov v historickém jádru je využívána v souladu se svým charakterem, stavební úpravy jsou celkově zcela přiměřené.

Ke zvláště významným akcím obnovy KP dlouhodobě náleží zejména plynulá oprava chrámu sv. Barbory. V roce 2021 probíhala příprava PD plánované celkové obnovy interiéru chrámu a provedena byla další etapa náročné opravy obvodové a opěrné zdi terasy Vorlíčkových sadů. Samostatnou a neobvykle náročnou akcí je potřebné restaurování svatobarborských zvonů, zavěšených ve věži sousední jezuitské koleje. Historické zvony jménem Ludvík a Michal jsou poškozeny, jedná se o trhlinu na těle prvního z nich a hraniční vytlučení zvonového věnce. Zvony byly dne 12. listopadu 2021 sňaty z věže a dopraveny do zvonařské dílny v nizozemském Astenu, kde budou následně zvonařem Petrem Rudolfem Manouškem odborně použitím unikátní technologie opraveny. Manipulace ve věži byla mimořádně náročná a musel být přitom vyjmut středový sloupek okna.

Akcí výjimečnou svým rozsahem i složitostí je celková obnova kostela sv. Jakuba, další z výrazných dominant celku, nacházející se v komplikované terénní situaci na terénní hraně jižní části historického jádra města. Zde pokračovala náročná záchrana, současná etapa, dokončená v prosinci 2021 byla zahájena s pomocí vysoké dotace IROP v roce 2019. Celkově tato obnova znamenala statické zajištění nestabilní části na jihovýchodní straně kostela, kde se nachází sakristie a pokladnice. Tato část kostela trpí statickou poruchou pravděpodobně již od doby svého vzniku. Kostel je totiž v tomto místě založen na nedostatečně únosném sprašovém podloží. Porucha je stále aktivní, a aby byl eliminován další náklon od svislice, který je v současné době téměř půl metru, musel projekt počítat se zpevněním nestabilního podloží tryskovou injektáží. Zda se poruchu skutečně podařilo zastavit, není jasné a stav konstrukcí musí být i nadále monitorován.

Kromě náročných statických prací byla součástí oprav i obnova kamenného zdiva, opěráků, vitráží a veškerých truhlářských výplní. Zároveň byly práce v interiéru kostela zaměřeny na statické zajištění kleneb a na restaurování interiérových nástěnných maleb z období gotiky. Zrestaurované nástěnné malby se nacházejí za hlavním oltářem, na kamenném sloupu trojlodí a na Charvátovské kruchtě, která bude v roce 2022 nově zpřístupněna návštěvníkům. Práce přitom probíhaly i v zimním období, kdy teploty poklesly pod bod mrazu. Například restaurátoři byli vybaveni teplovzdušnými topidly a pracovní místa byla zakryta „stany“ pod kterými se v průběhu prací přitápělo. Restaurovány byly také všechny vstupní dveře a vitráže oken, zasazované do zrestaurovaných ostění oken s kružbami. Restaurován byl i krucifix při severním průčelí. Celkově obnoveno bylo schodiště z jižní strany, rozebrána byla jeho základová konstrukce i kamenné stupně a znovu byl celek sestaven s vytvořením dostatečného základu a s doplněním o nové kamenné kusy.

Významný byl nález barokního portálu na severní straně, navazující na Jakubskou ulici vedoucí od náměstí. Vstup zde nebude obnoven, ale je prezentován původní nalezený portál. Proveden zde byl i archeologický průzkum, který odhalil zajímavé historické situace. Celkový rozsah provedených prací je možno shrnout do následné rekapitulace: elektroosmóza, statické zajištění základů injektáží statické zajištění a přezdění havarijních kleneb, provedení probarvených omítek trojlodí, restaurování kamenných prvků průčelí lodí a velké části presbytáře, restaurování okenních kružeb a většiny vitráží, osazení táhel v severní věži a na půdě trojlodí, restaurování nástěnných maleb a truhlářských prvků, obnova zatláždění, revize elektroinstalace.

Dlouhodobým úkolem je oprava kostela Panny Marie Na Náměti, od roku 2005 probíhá postupná celková obnova. Ta představuje opravu fasád, restaurování kamenných prvků, opravu vitrážových oken, obnovu vnitřních omítek, odvodnění kostela a další související práce. V předcházejícím roce 2020 byla zvenčí po obvodu kostela Panny Marie na Náměti

přeložena dlažba, ve sledovaném období roku 2021 navázala obnovou stávajícího povrchového štětového odvodňovacího žlabu z drobného kameniva. Na zdivu v soklové části lodi a v presbytáři, které bylo elektroosmózou od roku 2019 vysoušeno, byly nyní obnoveny omítky a provedena výmalba.

Kláster sv. Voršily čp. 288 v ulici Jiřího z Poděbrad, již v roce 2012 bylo započato s postupnou opravou střešního pláště a práce probíhají po ucelených etapách, roku 2021 tato oprava pokračovala další částí, viz příloha, foto č. 40 a 41. Dále je u této významné památky připravován záměrem vybudovat v severním křídle kláštera nájemní bydlení. PD na vybudování celkem 21 bytů ve třech podlažích. Má být doplněno výtahem a byty budou bezbariérové.

Již byla vydána závazná stanoviska příslušných orgánů a vyžádáno je stavebního povolení Hrádek čp. 28 Barborská ulice, v roce 2019 bylo započato s náročnou opravou krovu a střešního pláště budovy, sestávající z opravy krovu a položení nové břídlíkové krtiny a další související práce, které pokračovaly i v roce 2021, tato oprava probíhá po ucelených etapách.

Sankturinovský dům čp. 377 Palackého náměstí, v roce 2020 byla zahájena jeho celková oprava a revitalizace pro nové sídlo Galerie Felixe Jeneweina, informačního centra a nové expozice. Oprava je náročnou akcí, která znamená rekonstrukci interiérů a úpravu vnitřního uspořádání. Dále opravu sklepů, kde bude expozice zaměřená na alchymii a také opravu věže a prostor na půdě domu pro vytvoření nové expozice. Součástí bude i celková obnova menšího domu ve dvoře, kde bude malý sál, keramická dílna a depozitář. Dokončení této akce je stanoveno na rok 2022, v roce 2021 zde probíhaly hlavní stavební práce podle projektu.

Bývalá Základní škola Jana Amose Komenského čp. 416 Na Náměti, v roce 2021 pokračovala celková rekonstrukce budovy na vzdělávací centrum. Akce představuje opravu hlavní budovy, budou zde vytvořena oddělení pro různé věkové skupiny, prostory pro knihovnickou činnost, dále kabinety, kavárna, víceúčelový sál pro přednášky, výuku a výstavy a ve sklepních prostorech, pozemek bude využit pro venkovní aktivity a pro parkoviště.

Městské Tylovo divadlo čp. 128 Masarykova ulice, v roce 2020 byla zahájena celková oprava fasád včetně truhlářských prvků, pokračování akce rozdělené na jednotlivé etapy bude v roce 2021.

Park pod Vlašským dvorem, víceletá kompletní rekonstrukce parku byla v zásadě ukončena roku 2020, ale ještě v roce 2021 zde probíhaly práce v menším rozsahu.

Na hřbitově u kostela Všetech Svatých v České ulici byla opravována v první etapě ohradní zeď původního hřbitova, vymezující jeho starší podobu před rozšířením areálu.

Z dalších významných staveb v rámci statku jsou to zejména následující akce:

■ dům č. p. 15 Dačického náměstí, postupná obnova objektu znamenala v tomto roce opravu jižního průčelí

■ dům čp. 37 Barborská ulice a čp. 38 Komenského náměstí, celková oprava a rekonstrukce objektu, přestavba na hotelový komplex, v roce 2021 hlavní objem stavebních prací, dokončena novostavba dvorního křídla

■ dům čp. 44 Pod Barborou, novostavba dlouhodobě ponechaná bez omítek svých průčelí byla v roce 2021 po více než dvaceti letech dokončena

■ dům čp. 59 v Husově ulici, v předcházejícím roce 2020 byla dokončena celková oprava a adaptace, v roce 2021 byly osazeny nové vstupní dveře, které jsou v ostatních souvislostech pozoruhodným řešením

- *budova tzv. celnice v městském opevnění při domě čp. 59 v Husově ulici, celková oprava a adaptace na bydlení s ateliérem, v roce 2021 z větší části stavební práce dokončeny*
- *dům čp. 75 Hradební, pokračující postupná oprava a adaptace*
- *dům čp. 125 Husova, pokračující celková oprava a adaptace, v roce 2021 již z větší části dokončeno*
- *dům čp. 134 Bartolomějská, pokračující dlouhodobá oprava a adaptace, v roce 2021 mimo vnitřní práce výstavba parkovací plochy po předcházejícím odtěžení terénu na místě původní zahrady*
- *dům čp. 152 Husova, postupně dokončovaná celková oprava a adaptace pro bydlení*
- *dům čp. 163 Šultysova ulice, celková oprava, v roce 2021 stavební práce na zajištění objektu a dokončena nová střecha*
- *tzv. Kamenný dům čp. 183 Václavské náměstí, postupná celková obnova mimořádně cenné památky, v roce 2021 další restaurování vitrážových oken*
- *vila čp. 188 Štefánikova ulice, postupná celková oprava, přestavba na dům pro seniory, v roce 2021 pokračování akce*
- *dům čp. 190 Česká, celková oprava a adaptace, součástí je vybudování obytného podkroví*
- *dům čp. 192 Kudrnova ulice, dokončení obnovy průčelí*
- *dům čp. 213 Radnická, nový krov pro zřízení obytného podkroví, celkové úpravy domu*
- *dům čp. 255 Štefánikova, celková oprava exteriéru domu*
- *dům čp. 314 Kollárova, mimořádně cenná památka, dlouhodobě ponechaná chátrat, v roce 2020 konečně po letech zahájena oprava, při které se ale náhle zřítila zadní část domu a následně byla památka rozebrána až do úrovně svého přízemí, které bylo provizorně zajištěno; v roce 2021 torzo památky ponecháno v tomto stavu*
- *dům čp. 377 Palackého náměstí, zahájena celková oprava a revitalizace mimořádně cenné památky*
- *dům čp. 401 Havířská, celková oprava a adaptace patrového městského domu zahájena odbouráním celé horní části až na úroveň přízemí, včetně vybourání spodních stropů*
- *bývalá škola č. 416 Na Náměti, celková oprava a adaptace pro nové využití, rozsahem se jedná o mimořádně významnou akci*
- *dům čp. 421 Tylova, přístavba dvorního křídla*
- *dům čp. 424 Brandlova, v roce 2021 pokračováno v celkové opravě a adaptaci*
- *dům čp. 479 Jungmannovo náměstí, citlivá celková obnova objektu, adaptace na bytové a komerční prostory*
- *dům čp. 579 Hradební, dokončení opravy a adaptace původního domu s přístavbou dvorního křídla a novostavby v jeho sousedství*
- *dostavba domu čp. 563 v Rudní, nedokončená ani v roce 2021*
- *i ve sledovaném roce 2021 byly i nadále ponechány bez jakéhokoli zásahu dva nyní volné pozemky, vytvořené jako stavební parcely v historickém jádru města předcházející demolici původních domů na významných místech v MPR, první z nich, dům čp. 220 v Bartolomějské ulici, byl rychle zbourán již na konci roku 2014 a zůstalo zde jen jeho torzo uliční stěny, obdobná situace je v Roháčově ulici, kde se nachází pozemek po rovněž urychleně demolovaném historickém domu čp. 566, oba případy jsou výsledkem promyšlené spekulace, které se tehdy nepodařilo zabránit.⁹³*

Výstupy pro MP:

- Sledovat počet trvale bydlících v historickém centru KH, stejně jako podnikatelské aktivity a změny funkčního využití jednotlivých domů.
- Mapovat stav nevyužitých domů a proluk v historickém centru KH a jejich možné využití.
- Sledovat počet návštěvníků KH, nejenom památek, ale též intenzity pěších ve veřejném prostoru.
- Mapovat v historickém centru KH připravované a realizované projekty MKH, ostatních vlastníků a ostatních investorů.
- Stimulovat rozvoj nevyužitého potenciálu statku a jeho okolí (propojení Sedlec, podzemí, duchovní hodnoty, architektonická stopa 1. poloviny 20. století, hornická činnost v okolí, dálkové pohledy na město, hřebčín v Kladrubech apod.).
- Připravit koncepční péči o veřejný prostor coby místa pro setkávání.

Hodnoty vnímané aktéry působícími na území statku

■ KH si přes svoji výjimečnost zachovala charakter města žijícího každodenním životem. V centru KH trvale žijí a podnikají místní obyvatelé, kteří vytvářejí místní komunitu. Obyvatelé řady domů v nich mají své kořeny a/nebo podnikání. Nabídka obchodů je také se zbožím denní potřeby. Vše se neorientuje pouze na CR, počet penzionů v centru KH zůstává únosný.

■ V centru KH je řada středověkých budov, které prošly historickým vývojem. Hodnotou je také schopnost tyto budovy uchovat, pečovat o ně a zabezpečit jejich odpovídající využití a funkční náplň. Obyvatelé KH jsou hrdí na svoje dědictví.

■ Dřevěné konstrukce v měšťanské architektuře. V KH uměli od středověku pracovat se dřevem jelikož bylo hojně využíváno při těžbě (pažení dolů a štol). Dřevo bylo plaveno z Krkonoš a sekundárně bylo využíváno při stavění domů. V KH se dochoval srub z předhusitské doby další jsou z doby po ukončení nepokojů koncem 30. let 15. století, identifikovaných cca 20 příkladů s doloženým výskytem až do 17. století. Nejstarší dochovaný krov je cca z roku 1690, pak Voršilský klášter, většina konstrukcí je novější, omezené dochování v důsledku opakujících se požárů (hlavní 1770, 1823).

■ Podzemí. KH vděčí za svůj historický rozvoj dolování stříbra. České muzeum stříbra zpřístupnilo cca 250 m podzemních chodeb. Podzemí je jinak nezmapované a nevyužívané. Tématu se v KH věnuje mj. Česká geologická služba (Jolana Šanderová), České muzeum stříbra (Jana Králová) nebo Hornický spolek Barbora.

■ Duchovní hodnoty. Vertikála podzemí – světský život – duchovní sféra.

■ Kontinuita tradice rozhodování ve Vlašském dvoře, ve kterém se vždy dělala důležitá rozhodnutí. Nyní zde sídlí MÚ KH.

■ V nejbližším okolí KH se nachází řada stop po hornické a metalurgické činnosti, např. novodobý důl Turkaňk⁹⁴, naučné Stříbrné stezky⁹⁵ s řadou bývalých štol nebo výsypek. Tyto památky vysvětlují a umožňují pochopit historii a hodnoty KH.

■ Architektonická stopa 1. poloviny 20. století a první republiky v KH. Možná inspirace pro dnešní investory – cílem staveb reprezentovat.

■ Zachovalé pohledy na KH z okolí, dochované zapojení KH do krajiny, např. ze strání Sukova.⁹⁶

■ Kvalitní veřejné prostory v centru KH. V letech 2009-12 nově předlážděno cca 20 ulic a 4 náměstí. V původním projektu HŠH architekti⁹⁷ bylo minimum zeleně („KH je kamenné město“), MKH si prosadilo doplnění stromů. Stromy se v centru uplatňují jako doplňky zelených ploch (Park U Tří pávů, Sady JUDr. Milady Horákové, Sady Dr. Bedřicha Pacáka, Vorlíčkovy sady, Breuerovy sady, zahrady u Jezuitské koleje, zeleň na náměstí Národního odboje, Na Náměti, u Klabalovy ulice atd.)

⁹⁴ <http://podzemi.solvayovylomy.cz/cteni/4500/05.htm>

⁹⁵ <https://mapy.cz/s/kezebokuka>, <https://mapy.cz/s/buvupopomo>
<https://mapy.cz/zakladni?source=base&id=2130799&x=15.2682046&y=49.9716940&z=15>

⁹⁶ <https://mapy.cz/s/debelebala>, https://mapy.cz/zakladni?pano=1&q=kutná_hora_sukov&source=base&id=2179465&ds=2&gallery=1&sourcep=foto&idp=682075&x=15.2645353&y=49.9636060&z=16

⁹⁷ <https://hsharchitekti.cz/index.php?lang=cs&page=project&name=upravy-verejnych-prostor-historickeho-jadra-kutne-hory>

B.3.4 Negativní faktory

Faktory aktuálně zatěžující statek v rámci následujících okruhů dle RMZ za rok 2021.

Souhrnný komentář: Období roku 2021 opět neznamenalo z hlediska určených oblastí nijak mimořádnou situaci. Je možno konstatovat, že zde nedocházelo k žádnému závažnému zatížení statku. V souladu s předcházejícím obdobím tak lze konstatovat celkem setrvalý stav.

Stavební činnost

Stavební činnost na území statku v daném období roku 2021 znamenala zejména opravy a adaptace jednotlivých objektů historického stavebního fondu, v malé míře se jednalo o technické úpravy nebo o novostavby. Je možno konstatovat, že přitom nedošlo k nepříznivému ovlivnění hodnoty statku.

Naopak v OP dochází k realizaci některých záměrů, které zprostředkovaně působí na zachování hodnot vlastního statku a zároveň se zčásti může negativně podílet i na jeho přirozené fungování jako živého města. V místní části Šipší, v lokalitě brownfieldu při Masarykově ulici bylo již v roce 2014 připraveno staveniště pro uvažované další nákupní centrum ve městě, realizace tohoto záměru byla ale zahájena až roku 2020. Ve sledovaném roce 2021 byl dokončen. Vlastní hmotný dopad nové stavby snad není v tomto místě až zásadním problémem, jež by měl přímé vizuální dopady na statek, ale možno je předpokládat řadu drobných důsledků na strukturu a život stávajícího města. Zejména pak na udržitelnost tradičních maloobchodních funkcí uvnitř statku, které jsou přímo podstatné pro udržení jeho přirozeného fungování. Vytvořením možnosti nákupu s pohodlným přístupem a zejména s příležitostí snadného zaparkování auta je v současné době příliš lákavé. Podle zkušeností z jiných našich i zahraničních lokalit se stává, že podobná centra mají za následek často až zásadní umrtvení drobných obchodů a tím i přirozeného života v původním sídle. Je tedy možné se domnívat, že takový dopad se v určité míře nemůže vyhnout ani tomuto městu.

Doprava

V předcházejícím roce 2020 byl zpracováván a dokončen nový Generel dopravy KH. Tento generel dopravy identifikuje hlavní problémy dopravy, mobilitu a dopravní potřeby obyvatel, a zároveň také navrhuje opatření na jejich řešení v etapách s výhledem do budoucích let. Generel dopravy je strategickým dokumentem v oblasti dopravy, který navazuje na územní plán města, a zároveň tvoří závazný rámec pro všechny následující dopravní projekty a stavby v území města. V určitých fázích jeho přípravy nebyl návrh z mnoha hledisek považován za optimální, ale výsledné řešení je snad přijatelným kompromisem a NPÚ k němu připravil rovněž odborné vyjádření. Zpracovatelem byla FD ČVUT v Praze.

Doprava ve městě tohoto charakteru, tedy živelně narostlého středověkého sídla, situovaného navíc na složitě tvarovaném terénu, nemůže být při současné silně narůstající intenzitě vyřešena zřejmě nikdy dostatečně uspokojivě. Největším problémem v této oblasti zde pak bude zřejmě tzv. doprava v klidu, tedy zajištění potřebného počtu parkovacích míst pro obyvatele.

Samostatným problémem je pak současný stav řešení dopravy u katedrály Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci, kdy frekventovaná Vítězná ulice je vedena bez omezení přímo v sousedství památky Světového dědictví. Pohyb turistů mezi katedrálou a kaplí Věch svatých s kostnicí má být podle dnešního systému veden dvěma bočními přechody, které jsou ale natolik vzdálené od ideální trasy v ose Zámecké ulice, že prakticky nejsou využívány. Běžně tak dochází tak k nebezpečným situacím návštěvníků v trase komunikace, kterým nelze v současnosti dost dobře zabránit. Navíc je místo pohledově narušeno zábradlím a jednoznačně je patrné, že přednost je zde kladena na dopravu před

turistickým a kulturním charakterem lokality. Jedná se přitom o mimořádně frekventované místo, v posledních letech před současnou pandemií dosáhl roční počet návštěvníků památek v Sedlci počtu až půl milionu.

Společenské a kulturní využívání statku

Tato oblast je celkově v případě KH bez zatížení. V roce 2021 byla ale negativně ovlivněna v důsledku již zmíněných karanténních opatření pokračující pandemie.

Dílčím, ale nezanedbatelným problémem je každoročně konaná Sedlecká pouť, která je druhou největší akcí tohoto druhu u nás. Jedná se sice jen o několik dní v roce, ty jsou ale pro tuto část statku svým charakterem devastující a zcela dehonestující.

Dopady činnosti člověka

Tato oblast je bez novodobého zatížení, ale stálým a vždy znovu opakovaně zmiňovaným problémem pro KH jsou pozůstatky jeho rozsáhlé středověké těžby. Existují zde vážná rizika způsobená rozsáhlým poddolováním terénu a jedná se tak o možnou hrozbu skutečně závažného problému. Ta se sice naštěstí nemusí vyplnit, ale i po předpokládaném budoucím vyšším poznání stavu kutnohorského podzemí nebude možné spolehlivě předpokládat jeho chování z hlediska zejména geologického. Pohybujeme se proto pouze v rovině předpokladů a musíme doufat, že projevy tohoto problému v nedávné minulosti (viz RMZ za rok 2012) se nebudou opakovat.

Zcela jasné nejsou ani otázky případného dopadu možných chemických zdravotních rizik z této těžby. Její poslední etapa se v lokalitě Kaňk odbývala ještě ve druhé polovině dvacátého století. V posledních desetiletích zde ale proběhla řada výzkumů, které tyto případné negativní vlivy na kvalitu podzemních vod nepotvrdily. Otázka se ale neustále navrácí a problém tak stále zcela ukončen není a zřejmě ani nemůže být. V uplynulém roce 2021 se tento problém ostatně znovu otevřel v případě jedné z hald na Kaňku, která je nyní ohrazena a je sem zakázán přístup z důvodu zdravotních rizik.

Alarmující se ale začala stávat situace v druhé části statku, katedrále Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci. Jeho okolí nabývá postupně charakteru vyloučené lokality s typickými průvodními jevy.

Budoucí záměry s možným dopadem na integritu a autenticitu statku

Jedná se zejména o dvě velké a dlouhodobě připravované akce, které by svou realizací mohly působit i dosti negativním vlivem na hlavní hodnoty statku. První z nich právě dokončená výstavba nového nákupního centra v ochranném pásmu, v místní části Šipší, v lokalitě tzv. brownfieldu při Masarykově ulici. Vlastní hmotný dopad nové stavby snad není v tomto místě až zásadním problémem, jež by měl přímé vizuální dopady na statek, ale možno je předpokládat řadu drobných důsledků na strukturu a život stávajícího města. Zejména pak na udržitelnost tradičních maloobchodních funkcí uvnitř statku, které jsou přímo podstatné pro udržení jeho přirozeného fungování. Podle zkušeností z jiných našich i zahraničních lokalit se často stává, že podobná centra mají za následek často až zásadní umrtvení drobných obchodů a tím i přirozeného života v původním sídle. Je možné se domnívat, že takový dopad se v určité míře nemůže vyhnout ani tomuto městu.

Dále je to již vícekrát zmiňovaná a zřejmě nadále trvající snaha o zastavění zahrady vily čp. 261 v Hradební ulici, tedy uvnitř statku, bytovými domy. Jedná se o případ, který se opakovaně v monitorovacích zprávách o sledování stavu památky objevuje. Záměr co největšího využití dosud volného pozemku v historickém jádru města sice vychází částečně z dříve určených podmínek územního plánu, ale jeho možnosti se snaží ještě překračovat. Je tak v přímém rozporu nejen s platnou dokumentací, ale zejména by měl

podstatný vliv na dochovanou strukturu města s jejími typickými rozlehlými zelenými plochami uvnitř zástavby a u případných staveb v okrajové části historického jádra města jejich drobnější hmotovou strukturou. Realizací takového záměru by mohlo dojít k zásadní změně charakteru prostředí v této části statku a také nový provoz, je jím míněna zejména automobilová doprava, by zřejmě znamenal podstatné narušení autenticity.

Rizika pro zachování hlavních hodnot výjimečné historické lokality⁹⁸

KH má to obrovské štěstí, že nebezpečí, jež je možné vyjádřit rizikovými faktory, se tomuto unikátnímu sídlu s bohatou minulostí zatím v podstatě úspěšně vyhýbá. Jeho stav dochování je velmi vysoký a veškeré podstatné hodnoty zatím nejsou nijak výrazně ohroženy. Ale i tak zde jsou určitá rizika, která svůj vliv na podobu památky bezesporu mají.

Tím, co by mohlo být ohroženo a přitom k podstatě fenoménu tohoto města nedílně patří, by mohlo být například pozměnění charakteru vnitřní struktury města s jeho bohatou zelení. Dále se jedná o celkové zapojení do přírodního okolí, které může být porušeno vlivem nedostatečně uvážené nové výstavby. Ta sice v případě KH, která je celkově menším a nepřiliš průmyslovým sídlem, nehrozí tak velkým rozmachem, jako by tomu mohlo být v jiné lokalitě. Přesto by i zde vliv nově zastavovaných parcel ve městě a v jeho blízkém okolí mohl mít na mimořádně hodnotnou celkovou podobu nezanedbatelný vliv.

Na vnímání obrazu historického města se běžně podílí více faktorů. Stavební a umělecké památky jsou zde pouze hlavní, ne ale jedinou součástí. I u tak významné lokality, jakou je památka Světového dědictví, pak ještě existují některé zdánlivě podružné, ale přesto významné prvky. Jejich pohledový význam může být plně srovnatelný i s takovými prioritami, jako jsou hlavní památkové dominanty města. V případě KH je tímto významným doplněním vnitřní zeleň a také zapojení sídla do rámce okolní krajiny.

Toto unikátní město i přes svůj netypický vznik, související s mimořádně bohatým nálezem stříbra a následným bouřlivým a živelným rozvojem, má dosud dochovány nezastavěné zelené plochy v rozsahu neobvyklém pro běžná středověká sídla. Ještě nápadněji tato skutečnost vyniká tím, že KH rychle a neplánovaně vyrostla na tak složitě modelovaném terénu. Rozsah památky UNESCO a jejího OP je v případě KH poměrně velký a zejména právě OP, tzv. nárazníková zóna obsahuje rozsáhlé dosud volné plochy přírodního charakteru. Ty pak jsou svou polohou pro stavební využití více než lákavé. Již v současnosti je zde patrný velký a dále vzrůstající zájem o stavbu RD a jejich nově vznikající hmota zásadním způsobem charakter okolí města mění. Zatím se jedná pouze o nižší polohu, která nemá zásadní pohledový dopad na horizont významných pohledů, ale nebezpečí nelze podceňovat. Hodnota městského panoramatu KH je dobře patrná z historické ikonografie a i v současné době jejího srovnání s pohledy současnými.

Dále pak běžný život města se svými potřebami a jeho celkový postupný rozvoj přinášejí ještě další možné vlivy, jež by se mohly jeho podoby a tím také památkové hodnoty negativně dotknout. Je to obecně platný tlak na adaptaci a úpravy staré zástavby, na její modernizaci nebo přímo nahrazování novými objekty. Rizikem přitom mohou být ještě i jiné vlivy, existující mimo přímou vůli člověka, tedy zejména přírodní povahy.

⁹⁸ Text převzatý ze sborníků příspěvků z mezinárodní konference Management statků světového dědictví: rizikové faktory, která se konala 19.–20. 11. 2015 v Praze. <https://www.npu.cz/publikace/mezinarodni-konference-management-statku-svetoveho-dedictvi---rizikove-faktory.-sbornik-prispevku.pdf>

Pokud bychom se tedy měli pokusit určit konkrétní rizikové faktory, které by případně mohly ohrožovat dané sídlo, mohou to být následující:

Faktor I. – nová výstavba v ochranném pásmu města Při dnešním pohledu na území městského celku například od jihovýchodu je stále dobře patrné dosud dochované přímé navázání na téměř nedotčenou okolní krajinu. Hodnotný je i opačný pohled na město od vinice na úbočí vrchu Sukova, kdy nově se rozšiřující zástavba na okraji města zde zatím ještě není patrná. Ukryta před hlavními pohledy je ale pouze svou nižší polohou, kdy převýšené okolní stráně zatím ještě zachovávají charakter a dojem původního stavu. Panorama KH je tak dosud živým dokladem původní historické podoby našich měst, která ve většině případů již o svůj krajinný rámec byla připravena. I zde přes veškerou snahu o zachování charakteru ochranného pásma památky Světového dědictví samozřejmě nelze zcela zastavit přirozený vývoj. V původních ovocných sadech na severní straně tak vzniká postupnými kroky poměrně značně rozsáhlá zástavba. Takto budovaný nový obytný komplex, je sice zcela zásadním zásahem do jedinečné přirozené struktury okolí KH, ale v současné době zatím ještě charakter zelených ploch v cenné lokalitě naštěstí pohledově převažuje. Nutným úkolem do budoucnosti tedy bude dodržet citlivý přístup k dalšímu rozvoji. Tento cíl nebude ale nijak snadný, když stávající limity pro regulaci této hrozby jsou velmi křehké.

Faktor II. – zelené plochy v historickém jádru města a jejich možné ohrožení zvýšenými nároky na zástavbu Pro KH je tedy jedním z typických znaků poměrně bohatá zeleň v historickém jádru města. U města vzniklého a dále se rozvíjejícího v tak bouřlivých podmínkách se jedná o skutečně jedinečný prvek. Pohledový význam těchto zelených ploch v těsně sevřeném organismu města je pro dotvoření jedinečného charakteru sídla nesporný v celku i v detailech. Jedná se například o část historického jádra mezi Jezuitskou kolejí a náměstím, patrné jsou zde rozlehlé zelené plochy uvnitř bloků původní zástavby. Jedinečně dochovaná je například plocha původních zahrad v bloku mezi ulicemi Barborská, Smíškova a Rakova. Ačkoliv se jedná o mimořádně investorsky zajímavý pozemek přímo v jádru města, nemělo by nikdy dojít k jeho využití pro účely rozšíření výstavby.

Obdobná je situace při severním okraji historického jádra města, v poloze sledující linii původního středověkého opevnění. Zde je kromě jiných ploch také rozsáhlá zahrada vily čp.261 v Hradební ulici, která ale má být nyní zastavěna obytnými domy. Jedná se sice o mimořádně kontroverzní projekt, ale opravdu účinná obrana již zde není vzhledem k územnímu plánu možná. Plocha je přitom natolik rozlehlá, že ji projektanti v jedné fázi přípravy pro odůvodnění možné velikosti nového objektu porovnali s plochou, na které stojí hlavní památky města, chrám sv. Barbory a Vlašský dvůr. Srovnání bylo překvapivé a velikostí skutečně odpovídající, spíše než obhájením záměru ale bylo upozorněním na nevhodnost záměru. I přesto není reálné předpokládat, že by zde výstavba mohla být zcela vyloučena.

Dobrou realizací naopak byla úprava stráně pod Jezuitskou kolejí, dlouhodobě neudržovaná a s rozrostlou náletovou vegetací. Nově zde byla založena vinice na místě předpokládané původní, pocházející z období baroka. Byla tak skvělým způsobem posílena atmosféra místa, kterou nejlépe ocení návštěvník směřující k chrámu sv. Barbory.

Obdobným způsobem se však bohužel nepodařilo zachovat zvláštní a velmi malebnou podobu sousední terasy nad kaplí Božího Těla. Po zchátrání a ztrátě původního významu stavby zde již více než dvě století existovala nad gotickými klenbami neobvyklá „visutá“ zahrada se vzrostlými stromy. Při rovněž nedávné celkové opravě se ale nepodařilo tento stav zachovat a vznikla zde holá vydlážděná plocha.

Z historických dokladů dále víme, že řada domů ve městě měla v minulosti svá zadní ale často také hlavní uliční průčelí porostlá popínavými rostlinami. Tato úprava je již několik desetiletí připomenuta na jednom jinak méně nápadném domě v úzké ulici před kostelem svatého Jakuba. Je přitom zajímavé sledovat, jaký význam tato drobnost může mít a jak někteří z návštěvníků dokonce považují tento pohled za jeden z nejpůsobivějších zážitků z návštěvy města.

Žádné nebezpečí nehrozí vlastnímu zachování parku pod Vlašským dvorem, který je již od první poloviny dvacátého století místem rekreačního pobytu obyvatel města i zajímavým cílem jeho návštěvníků. Zároveň je také zajímavým dokladem zahradní tvorby z doby před polovinou dvacátého století. Po jeho zchátrání se ale objevily vážně míněné úvahy o zásadním přebudování tohoto cenného a zajímavě řešeného prostoru. Původní koncept měl být zrušen a například zahradní terasy zde měly být opatřeny efektní, ale cizorodě působící a také příliš pohledově strohou výsadbou levandulí. Vedení města ale naštěstí nakonec odmítlo ambiciózní projekt, který chtěl místo upravit do značně sterilní podoby a rozhodlo o citlivé opravě a respektování původního charakteru výsadeb. V současné době je realizace první, nejvýznamnější části areálu před dokončením a navazovat bude revitalizace částí zbývajících. K dalším rizikovým faktorům ve smyslu ochrany historických sídel zde v KH mohou náležet zejména:

Faktor III. - nadměrné nároky na úpravy a využití historického stavebního fondu Zde by hlavním nebezpečím mohly být například neúměrně rozsáhlé půdní vestavby. V případě KH naštěstí takové ohrožení změnou tzv. střešní krajiny zatím nebylo nijak zásadním problémem. Případy snah o prosazení nadměrných zásahů do střech domů jsou zde naštěstí doposud pouze ojedinělé

Faktor IV. - snaha o přílišné pohledové uplatnění nové výstavby v historickém prostředí Jedná se zejména o prosazování příliš ambiciózních projektů na úpravy stávajících domů nebo stejně dravý přístup v případě novostaveb. Oboje zde ale bylo doposud spíše jen výjimkou, jeden z příkladů však i zde existuje. Jedná se o dům postavený na místě již dříve zdemolovaného původně středověkého domu v blízkosti kostela svatého Jakuba, který se pokusil stát se novou dominantou místa. Názory na tento dům samozřejmě nemusí být shodné, důležitou skutečností ale je fakt, že použité druhy materiálů ani jejich zpracování zamýšlené úrovni projektu s jeho vysokými ambicemi neodpovídají. Výsledek je tak při bližším posouzení poněkud problematický. V tomto smyslu je pak za rozhodně kvalitnější architekturu a za větší pochopení místa možno považovat jinou z novostaveb ve městě, dům zaplňující nevhodnou proluku na Anenském náměstí. Příklady nepodařené snahy o využití atraktivního prostředí pro novou architekturu tedy nejsou početné. Snad je tedy možno konstatovat, že v případě KH se nemusí jednat ani v případě uvedených rizikových faktorů o nijak zásadní problém

Skutečně vážným rizikovým faktorem pro KH ale může být její podzemí. Existuje zde tedy **Faktor V.** - poddolované území Historie těžby stříbra ve městě není dosud zcela přesně zmapována. I přes poměrně důkladnou znalost hlavních částí velmi rozsáhlého systému důlních děl je stále nutné počítat v případě kutnohorského podzemí s jistým překvapením. V roce 2012 například došlo před Mariánským sloupem k propadu, který naštěstí nezpůsobil žádnou další škodu. Toto propadnutí země v téměř přesném historickém jádru města bylo ale vážným varováním a ukázalo na nutnost nepodceňovat tuto skrytou hrozbu.

Závěrem je tedy možno konstatovat, že hodnota KH snad není v přímém kritickém ohrožení. Nutná je ale neustálá zvýšená pozornost a žádný z náznaků hrožícího nebezpečí nesmí být přehlédnut a zanedbán. Pokud i nadále budeme postupovat obezřetně, jedinečné sídlo, které je součástí Světového dědictví zůstane i nadále se svým osobitým charakterem zachováno.

Rizika dle periodického monitoringu

V periodickém monitoringu UNESCO z roku 2014 jsou zaznamenány tyto negativní faktory, které ovlivňují hodnotová kritéria přiznaná statku UNESCO:

- *Housing* (bydlení, výstavba bytů a domů)
- *Localised utilities* (místní zařízení)
- *Identity, social cohesion, changes in local population and community* (Identita, sociální soužití, změny v místní populaci a komunitě)
- *Avalanche/landslide* (lavina/propad zeminy)

Níže tabulka včetně popisu rizikového faktoru a uvedených akcí:

5.1.1 - Summary - Factors affecting the Property						
	World Heritage criteria and attributes affected	Actions	Monitoring	Timeframe	Lead agency (and others involved)	More info / comment
3.1 Buildings and Development						
3.1.1 Housing	(iv) organic urban structure panorama of historic Kutná Hora buildings of historic centre architectural and typological diversity of the town's buildings architectural specimens	Responsible assessment of construction projects for filling the vacant areas in the town centre and for loft conversions of the existing buildings; stricter and more effective control of projects on buildings of historic centre.	Annually. Within the scope of monitoring, these negative changes have been gradually documented; this document can help to understand the problem.	continuously	Municipal Authority of Kutná Hora National Heritage Institute	Ad Actions: Preservation of the original town structure, in particular of the still vacant areas of gardens in inner courtyards; keeping an acceptable level of loft conversions and preserving the rooftop townscape.
3.3 Services Infrastructures						
3.3.4 Localised utilities	(ii) architectural and artistic quality of monuments and buildings important examples of monumental Gothic architecture (iv) organic urban structure panorama of historic Kutná Hora buildings of historic centre	strict regulation of the number and location of these technical facilities; to compel investors to collaborate and to opt for joint projects	Annually. Within the scope of monitoring, these negative changes have been gradually documented; this document can help to understand the problem.	continuously	Municipal Authority of Kutná Hora National Heritage Institute	Height landmarks and the skyline; possible spoiling of the skyline by further extension of mobile phone network facilities
3.8 Social/cultural uses of heritage						
3.8.5 Identity, social cohesion, changes in local population and community	(ii) architectural and artistic quality of monuments and buildings important examples of monumental Gothic architecture (iv) organic urban structure panorama of historic Kutná Hora buildings of historic centre	These changes can only be influenced to a minimal extent. One of the options consists e.g. in keeping a part of the housing stock in the ownership of the municipality and in the creation of favourable conditions for the residents.	The monitoring can not help directly to solve this problem.	continuously	Municipal Authority of Kutná Hora National Heritage Institute	As a result of the resulting structural alterations, changes in the social structure of the population in the historic centre and traditional natural relationships of local inhabitants may have a negative impact on the preservation.
3.11 Sudden ecological or geological events						
3.11.4 Avalanche/landslide	(ii) architectural and artistic quality of monuments and buildings important examples of monumental Gothic architecture (iv) organic urban structure panorama of historic Kutná Hora buildings of historic centre	No effective protection can be adoption, only a system of monitoring and measuring any sign of movement under the ground can be prepared. Truly effective preliminary measures cannot be taken, only after a problem.	system of continuous monitoring and measuring any sign of movement under the ground	continuously	Municipal Authority of Kutná Hora in cooperation with other authorities	Direct risk to buildings in the town with sudden cave-ins due to former mining operations.

Adekvátní akcí k předcházení riziku souvisejícímu

- S výstavbou bydlení: *Zodpovědné pořizování stavebních projektů k zástavbě prázdných parcel v centru města a k půdním vestavbám stávajících budov: přísnější a efektivnější kontrola projektů dotýkajících se budov v historickém centru.*
- S místním zařízením: *Přísná regulace počtu a umístění těchto technických prvků: povzbudit investory ke spolupráci a zpracování společných projektů.*

■ S identitou, sociálním soužitím, změnami v místní populaci a komunitě: *Tyto změny mohou být ovlivněny jen minimálně. Jedna z možností je ponechání určitého bytového fondu v obecním vlastnictví a vytváření příznivých podmínek pro rezidenty.*

■ S propady zeminy: *Není žádná obrana, jen sledování a měření pohybů v podzemí. Předchozí opatření nejsou možná, akorát následná.*

Problémy vnímané aktéry působícími na území statku

■ Sedlec je odtržený od samotné KH. Sedlec je přitom starší než KH a byl ke KH připojen v roce 1950. Vzdálenost centra KH a Sedlce jsou 2 km, cesta prochází nejprve historickou zástavbou centra KH, následně panelovou zástavbou a průmyslovými plochami z 2. poloviny 20. století. Katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele je od okolí oddělena tahem silnice I/2 (cca 10 tis. vozidel/24 hod.).⁹⁹ Okolí katedrály není příliš atraktivní, katedrála je pod úrovní terénu, budí dojem nepřístupnosti. Roční návštěvnost katedrály je cca 135 tis. návštěvníků (2019), kostela Všech svatých s kostnicí pak cca 500 tis. návštěvníků (2019) – nově společná vstupenka motivující k návštěvě katedrály. Možná řešení: zlepšení vnímání vztahu KH – Sedlec, zlepšení dopravního spojení, zlepšení okolí katedrály.

■ Některé obchody v centru KH v poslední době zanikly (antikvariát, ryby a drůbež a další tradiční obchody). Důvodem mohou být také velkoprodejny v blízkosti centra (Tesco na Masarykově ulici cca 1,6 km – 2021, Billa na Lorecké ulici cca 1,4 km, Penny Market na Sběrné ulici cca 1,5 km, Albert na Masarykově ulici cca 2 km, Kaufland na Ortenově ulici cca 2,4 km), do kterých se přesouvá poptávka i nabídka. Centrum KH tak ztrácí atraktivitu a zmrtnuje se.

■ Některé obchody v centru KH mají problematickou prezentaci, smíšené zboží na Palackého náměstí nevhodným způsobem nabízí své výrobky v podloubí.

■ V historickém centru chybí stopa 21. století. Jeho proměny se od roku 1989 orientují takřka pouze na opravy. Rozvoj KH se koná mimo historické centrum, vznikají intenzivně využívané lokality developmentu bydlení, obchodních center a průmyslových areálů.

■ V centru KH nejsou dokončeny úpravy všech povrchů. Pokračování úspěšného projektu předlažeb by dotvořilo atmosféru historického centra, vhodné navázat na rekonstrukci technických sítí.

■ Nevhodné využívání vnitrobloků a dvorů.

■ Palackého náměstí má nevyužitý potenciál. Veřejný prostor je orientován na automobilovou dopravu, její průjezd i parkování.

■ Rozrůstající se zástavba je komplikovaná, surová a průměrná. Např. na jižních stranách jsou skvělé parcely, zástavba se aktuálně zastavila těsně pod horizontem výhledu k MPR, hranice zastavitelného území je stanovena v současném ÚP. Možnosti regulace zástavby jsou minimální. V současnosti dalšímu rozvoji brání vinice.

■ Zástavba 19. století (např. dělnické domky v Braunově ulici¹⁰⁰) prochází přestavbami (zateplování), mizí drobné detaily staveb a ty získávají utilitární výraz.

■ Absence zelených ploch v centru KH, které by nabízely stín a klidové zóny. Otázka, zda řešit ve veřejném prostoru nebo ve vnitroblocích, možnosti mobilní zeleně. Uplatnění většího množství zeleně v centrech historických měst může být z hlediska památkové péče problematičtější. Současně je třeba volit přístup zohledňující změny klimatu.

⁹⁹ <https://www.rsd.cz/silnice-a-dalnice/scitani-dopravy#zalozka-celostatni-scitani-dopravy-2020>

¹⁰⁰ <https://mapy.cz/zakladni?pano=1&q=kutna%20hora%20braunova&source=stre&id=100252&pid=67380708&newest=1&yaw=3.611&fov=1.257&pitch=-0.048&x=15.2677788&y=49.9533456&ds=1&z=18>

B.4 PRÁVNÍ RÁMEC

B.4.1 Právní předpisy

Mezinárodní úmluvy

Pro úplnost jsou uvedeny nejdůležitější mezinárodní úmluvy, které lze vztahovat k ochraně památky.

Úmluva **o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví** (Paříž, 16. 11. 1972), v Česku č. 159/1991 Sb. m. s., účinnost od 15. 2. 1991.¹⁰¹

Prováděcí směrnice k naplňování Úmluvy o ochraně světového dědictví (průběžně novelizovány).¹⁰²

Rozhodnutí 19. zasedání Výboru pro světové dědictví WHC-95/CONF.203/16 ze dne 9. 12. 1995 **o zápisu KH na Seznam světového dědictví**.¹⁰³

Rozhodnutí 40. zasedání Výboru pro světové dědictví 40 COM 8E ze dne 10. 6. 2016 **o potvrzení retrospektivního prohlášení OUV**.¹⁰⁴

Úmluva **o ochraně architektonického dědictví Evropy** (Granada, 3. 10. 1985), v Česku č. 73/2000 Sb. m. s., účinnost od 1. 8. 2000.¹⁰⁵

Úmluva **o ochraně archeologického dědictví Evropy** (revidovaná, Valetta, 16. 1. 1992), v Česku č. 99/2000 Sb. m. s., účinnost od 23. 9. 2000.¹⁰⁶

Doktrinální a metodické dokumenty

U památky zapsané na Seznam světového dědictví je potřebné reflektovat doktrinální a metodické dokumenty zpracované Mezinárodní radou pro památky a sídla (ICOMOS), která od svého založení v roce 1964 vydala velké množství takových dokumentů.¹⁰⁷

Mezinárodní charta o zachování a restaurování památek (**Benátská charta**) z roku 1964 je výchozím dokumentem ICOMOS, kterým se řídí konzervace a restaurování památek na mezinárodní úrovni.¹⁰⁸

Charta pro péči o historická města a městské celky (**Washingtonská charta**) z roku 1987 definuje principy, cíle a metody potřebné pro záchranu historických měst a městských celků, které jsou ohroženy, fyzicky chátrají, mnohé jsou poškozeny a některé i zničeny v důsledku urbánního rozvoje, který všude na světě s sebou přináší industrializace.

Krakovská charta z roku 2000 se zabývá uchováním a restaurováním kulturního dědictví a příslušnými principy. Komentuje i důležité otázky, jakými jsou procesy neustálých změn, plány péče a plány obnovy. Zároveň poukazuje i na specifika kulturních krajín a připomíná, že zachování kulturního dědictví by mělo být nedílnou součástí plánovacích a řídicích procesů komunit, protože může přispět k udržitelnému, kvalitnímu, ekonomickému a sociálnímu rozvoji takové společnosti.

¹⁰¹ https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/umluva-o-svetovem-dedictvi-4486.pdf

¹⁰² <http://whc.unesco.org/en/guidelines/>

¹⁰³ <https://whc.unesco.org/archive/1995/whc-95-conf203-16e.pdf>

¹⁰⁴ <https://whc.unesco.org/en/decisions/6841/>

¹⁰⁵ https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/evropska-umluva-o-ochrane-architektonickeho-dedictvi-73-2000-717.rtf

¹⁰⁶ https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/evropska-umluva-o-ochrane-archeologickeho-dedictvi-716.rtf

¹⁰⁷ <https://www.icomos.org/en/what-we-do/involvement-in-international-conventions/standards>

¹⁰⁸ <https://www.icomos.cz/images/dokumenty/benatska-charta.pdf>

Úplné znění a český překlady mezinárodních úmluv a chart je k dispozici ve sborníku Mezinárodní dokumenty o ochranu kulturního dědictví.¹⁰⁹

NPÚ jakožto odborná organizace památkové péče vydává metodiky s celonárodním uplatněním napříč chráněnými objekty.

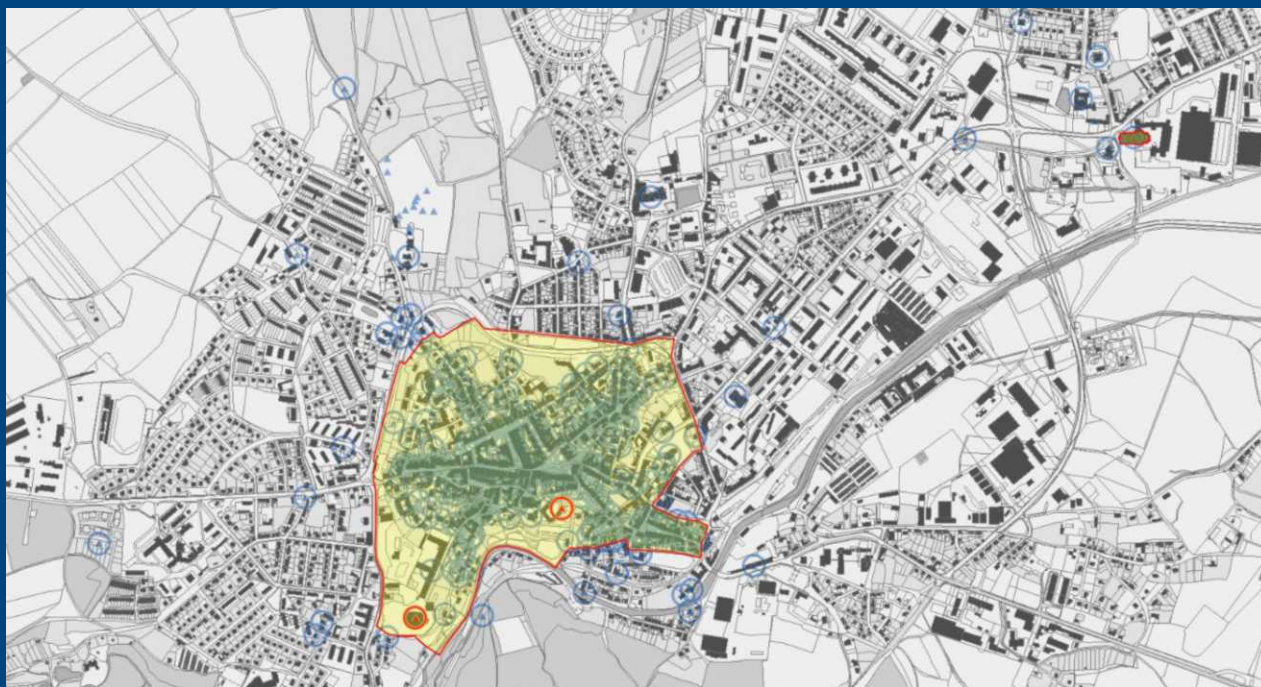
Zákony, vyhlášky a nařízení vlády

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, **památkový zákon**.¹¹⁰

Podle památkového zákona je na území statku vyhlášena následující ochrana:

- MPR KH – vyhlášena výnosem MK o zřízení MPR KH čj. 36568/61 ze dne 31. 8. 1961 a dále výnosem MK ČSR čj. 16.417/87-VI/1 ze dne 21. 12. 1987.¹¹¹ Hranice MPR jsou shodné s hranicemi části statku KH: Historické centrum města s kostelem sv. Barbory.
- Ochranné pásmo kolem MPR – vyhlášeno rozhodnutí ONV v KH č. kult/75/80/H ze dne 11. 10. 1982.¹¹² Hranice ochranného pásma MPR jsou shodné s nárazníkovou zónou statku.
- NKP Palác Vlašský dvůr – vyhlášena usnesením vlády ČSR č. 251/62 ze dne 30.3.1962 a nařízením vlády č. 171/1998 Sb. ze dne 3. 6. 1998.¹¹³
- NKP Kostel sv. Barbory – vyhlášena nařízením vlády č. 262/1995 Sb. ze dne 16. 8. 1995 a nařízením vlády č. 336/2002 Sb. ze dne 19. 6. 2002.¹¹⁴
- Řada dalších objektů a částí objektů a movitých věcí na území statku je prohlášena KP.¹¹⁵

Rozsah památkové ochrany: ¹¹⁶

¹⁰⁹ <https://www.npu.cz/publikace/mezinarodni-dokumenty-icomos.pdf>

¹¹⁰ <https://www.mkcr.cz/pravni-predpisy-z-oblasti-pamatkove-pece-253.html>

¹¹¹ <https://pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/kutna-hora-131764637>

¹¹² <https://pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/ochranné-pasmo-kolem-mestske-pamatkove-rezervace-kutna-hora-600377571>

¹¹³ <https://pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/vlassky-dvur-v-kutne-hore-84074>

¹¹⁴ <https://pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/kostel-sv-barbory-v-kutne-hore-84075>

¹¹⁵ <https://www.pamatkovykatalog.cz/>

¹¹⁶ <https://geoportal.npu.cz/>

Návrh nového zákona o památkovém fondu byl poprvé zveřejněn v roce 2008, nebyl však přijat odbornou veřejností, zejména pro nutnost provést nová správní řízení o zápisu do seznamu památek u všech památek, které byly zapsány bez správního řízení nebo k nimž se nedochoval spis správního řízení o zápisu, a také pro oslabení role NPÚ. Návrh zákona pak byl postupně od roku 2012 přepracováván, věcný návrh vláda ČR schválila v březnu 2013, návrh zákona pak vláda ČR schválila v listopadu 2015, pak jej ale v červenci 2017 po desítkách pozměňovacích návrhů těsně zamítla Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Nový návrh zákona byl předložen do připomínkového řízení v červenci 2019. Na podzim 2019 MK ČR stáhlo návrh zákona z legislativního procesu v kontextu paralelní přípravy nového stavebního zákona v resortu MMR.¹¹⁷

V souvislosti se zákonem č. 283/2021 Sb., stavební zákon, a se zákonem č. 284/2021Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona, došlo k poměrně rozsáhlé novelizaci památkového zákona, například:

- rozšíření struktury orgánů státní památkové péče (role NPÚ jako odborné organizace státní památkové péče je zachována),
- úprava rolí prvoinstančních orgánů státní památkové péče při povolování staveb v režimu stavebního zákona (např. dotčeným orgánem státní památkové péče pro nemovitosti, které nejsou KP, ale nacházející se v ochranném pásmu, jsou nově stavební úřady),
- úprava formy aktů, ve kterých dotčené orgány formulují své závěry k ochraně zájmů státní památkové péče (např. u stavebních úřadů nebude posouzení zájmů státní památkové péče samostatné, ale bude součástí až finálního správního rozhodnutí),
- nové vymezení okruhu prací na nemovitostech, které nejsou KP, ale nacházejí se v památkové rezervaci nebo památkové zóně, vyžadující předem závazné stanovisko orgánu státní památkové péče.

Úplné znění památkového zákona účinného od 1. 7. 2023 je na webu MK ČR.¹¹⁸

Vyhláška č. 66/1988 Sb., **k provedení zákona o státní památkové péči**, ve znění pozdější předpisů.¹¹⁹

Zákon č. 283/2021 Sb., **stavební zákon** je platný od července 2021 a účinný má být od 1. 7. 2024. Nový stavební zákon v plném rozsahu nahradí předchozí zákon č. 183/2006 Sb. Cílem nového stavebního zákona mělo být mj. zrychlení povolování staveb integrací posouzení vlivu na životní prostředí, územního a stavebního řízení do jednoho správního řízení a případně centralizace stavebních úřadů. Nový stavební zákon přinese významné změny stavebního práva a přesuny některých kompetencí ve věci uplatňování veřejných zájmů. Ještě před účinností stavebního zákona vznikla novela, která částečně odložila centralizaci stavebních úřadů. V přípravě je další novela, která by měla přinést digitalizaci stavebního řízení nebo vyčlenění posouzení vlivu stavby na životní prostředí do samostatného jednotného stanoviska.

Vyhláška č. 420/2008 Sb., kterou se stanoví **náležitosti a obsah plánu ochrany** památkových rezervací a památkových zón. Plán ochrany pro KH není zpracován.

¹¹⁷ <https://www.mkcr.cz/priprava-noveho-pamatkoveho-zakona-255.html>

¹¹⁸ https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/zakon-o-statni-pamatkove-peci_nstavz-13776.doc

¹¹⁹ https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/vyhlaska-66-1987-719.rtf

Obecně závazné vyhlášky a nařízení

Obecně závazné vyhlášky a nařízení MKH¹²⁰ ve vztahu ke statku:

- Nařízení č. 5/2011 z 21. 12. 2011 o **placeném stání silničních motorových vozidel** na místních komunikacích ve vymezené oblasti MKH.¹²¹
- Obecně závazná vyhláška č. 3/2023 z 14. 3. 2023 o **nočním klidu**¹²² ve znění obecně závazné vyhlášky č. 6/2023 z 9. 5. 2023.¹²³
- Obecně závazná vyhláška č. 4/2019 z 10. 12. 2019 o **místním poplatku z pobytu**¹²⁴ ve znění obecně závazné vyhlášky č. 1/2021 z 16. 3. 2021.¹²⁵
- Obecně závazná vyhláška č. 7/2019 z 10. 12. 2019 o **místních poplatcích za užívání veřejného prostranství**.¹²⁶
- Nařízení č. 2/2020 z 8. 4. 2020, kterým se vydává **Tržní řád**.¹²⁷

Výstupy pro MP

- Památková ochrana je diferencovaná. NKP (chrám sv. Barbory, Vlašský dvůr) jsou (pře)opravené, ochrana je samozřejmá a nikdo ji nezpochybňuje. Prohlášená KP nemusí nutně být nositelem větší památkové hodnoty než stavba neprohlášená, která je „jen“ součástí MP.
- Je vždy nutné přistupovat ke každému objektu při jeho vyhodnocování a následných úpravách a obnově individuálně. Některé méně známé stavby v sobě ukrývají velmi autentické a ohrožené hodnotné detaily, takové objekty se nacházejí v MP i mimo ni, důležité objekty pochází i z 20. století.
- MP nezahrnuje celé historické opevněné centrum. Kolem Uhelné ulice a v části Dolního města MP není vymezena (zřejmě historický záměr přestavby území při vyhlášení MP). NPÚ toto nevnímá jako zásadní problém pro ochranu v místě situovaných objektů, jelikož i v ochranném pásmu MP je výkon ochrany dostatečný, nicméně specifickými hodnotami vyniká přinejmenším jižní část města u trati.
- Památková ochrana jednotlivých objektů vychází z historických návrhů. Od doby jejich vzniku došlo k vývoji poznání jednotlivých objektů v centru i mimo něj. I z tohoto důvodu by bylo vhodné vytipovat dalších objekty vhodné k prohlášení za KP.
- Ochrana památkových hodnot v Sedlci je v důsledku striktně vymezených staveb v kontextu roztržitého urbanismu do jisté míry neefektivní. Za úvahu by stálo prohlášení části obce (Sedlec, Kaňk) MPZ. Překážkou by byla přijatelná a udržitelná diverzifikace hodnot.
- Mezinárodní smlouvy nemají vliv na běžný provoz památky. Památka UNESCO není zakotvena v české legislativě.

¹²⁰ <https://mu.kutnahora.cz/mu/vyhlaskey-a-narizeni>

¹²¹ <https://mu.kutnahora.cz/file/594/download/>

¹²² <https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPLUKLZHOKYT7AI>

¹²³ <https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPGDV4NU74H4CQ4>

¹²⁴ <https://mu.kutnahora.cz/file/4907/download/>

¹²⁵ <https://mu.kutnahora.cz/file/9044/download/>

¹²⁶ <https://mu.kutnahora.cz/file/4943/download/>

¹²⁷ <https://mu.kutnahora.cz/file/8128/download/>

B.4.2 Výkon správy a péče

Mezinárodní organizace

Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO)¹²⁸ – mezistátní odborná organizace OSN se sídlem v Paříži zaměřená na spolupráci v oblastech vzdělání, přírodní vědy, sociální a humanitní vědy, kultura a komunikace a informace:

- Generální konference,
- Výkonná rada,
- Mezivládní výbor pro ochranu kulturního a přírodního dědictví (Výbor pro světové dědictví),
- Centrum světového dědictví (role sekretariátu Výboru pro světové dědictví).¹²⁹

Česká komise pro UNESCO¹³⁰ – zřízena roku 1994 jako mezirezortní koordináční a poradní orgán Vlády ČR, zprostředkovává styk národních institucí a odborníků s UNESCO.

Stálá mise ČR při UNESCO v Paříži¹³¹ – zajišťuje vztahy mezi ČR a UNESCO.

Mezinárodní rada pro památky a sídla (ICOMOS),¹³² **Český národní komitét**¹³³ – mezinárodní nevládní organizace se sídlem v Paříži zaměřená na ochranu hmotného kulturního dědictví, historických sídel, jejich prostředí a kulturní krajiny. Organizace je jednou z poradních organizací určených Úmluvou o ochraně světového dědictví a poskytuje svůj odborný názor Výboru pro světové dědictví ve věci rozhodování o zařazení kulturních a smíšených statků na Seznam světového dědictví. Prostřednictvím celosvětové sítě specialistů rovněž podává zprávy o zachování zapsaných statků a dalších souvisejících skutečnostech. ICOMOS vydává obecné metodické texty upravující postupy památkové péče.

Správa a péče o statek na národní úrovni

Parlament ČR – mj. vykonává zákonodárnou moc, vydává souhlas k ratifikaci mezinárodních smluv, schvaluje státní rozpočet na příští rok.

Vláda ČR¹³⁴ – mj. prohlašuje NKP a památkové rezervace, přijímá základní rozhodnutí státní kulturní politiky.

MK ČR¹³⁵ – ústřední orgán státní správy ve věcech státní památkové péče, mj. prohlašuje NKP, dotčený orgán při posuzování územně plánovací dokumentace obcí, na jejichž území leží statek světového dědictví:

- odbor památkové péče,
- odbor památková inspekce (dozor nad dodržováním památkového zákona),
- odbor mezinárodních vztahů (komunikace s UNESCO prostřednictvím Stálé delegace ČR při UNESCO).

¹²⁸ <https://www.unesco.org/en>

¹²⁹ <http://whc.unesco.org/en/world-heritage-centre/>

¹³⁰ https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_mezinarodnich_organizacich/unesco/ceska_komise_pro_unesco/index.html

¹³¹ https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_mezinarodnich_organizacich/unesco/cr_v_unesco/stala_mise_cr_pri_unesco.html

¹³² <https://www.icomos.org/en>

¹³³ <https://www.icomos.cz/index.php/en/>

¹³⁴ <https://www.vlada.cz/>

¹³⁵ <https://www.mkcr.cz/>

NPÚ, generální ředitelství¹³⁶ – odborně metodické pracoviště s celostátní působností, mj. vydává odborná vyjádření k obnovám NKP, územně plánovacím dokumentacím pro obce, na jejichž území leží lokality světového dědictví, organizuje národní i mezinárodní periodický monitoring statků světového dědictví a metodicky pomáhá při nových nominacích:

- referát památek s mezinárodním statutem,
- odbor péče o památkový fond.

MMR¹³⁷ – ústřední orgán státní správy mj. ve věcech regionální politiky, ÚP a stavebního řádu nebo CR:

- sekce regionálního rozvoje,
- sekce výstavby a veřejného investování.

Česká centrála CR **CzechTourism¹³⁸** – státní agentura zaměřená na zahraniční i tuzemskou propagaci Česka jako destinace CR, informační podporu a výzkumné a vývojové činnosti v CR.

Dobrovolný svazek obcí **České dědictví UNESCO¹³⁹** – svazek obcí, na jejichž území se nachází památka UNESCO. Svazek hájí zájmy svých členů, věnuje se společné propagaci, osvětě a vzdělávání nebo nabídce programů.

Dobrovolný svazek obcí **Česká inspirace¹⁴⁰** – hlavním cílem svazku je rozvoj CR se zaměřením na kulturní nabídku sdružených měst, vydávání propagačních materiálů nebo účast na zahraničních veletrzích.

Správa a péče o statek na regionální úrovni

SK, KÚ SK¹⁴¹ – územní samosprávný celek, mj. vlastník Jezuitské koleje, Tylova domu a ploch komunikací II. třídy. Zřizovatel Českého muzea stříbra a GASK:

- odbor kultury a památkové péče – mj. odvolací orgán podle zákona 20/1987 Sb., prvoinstanční orgán pro vyjádření a stanoviska v případech NKP, koncepce rozvoje státní památkové péče a její metodické řízení v kraji, dozor nad dodržováním památkového zákona a kontrola ORP v kraji,
- odbor majetku – mj. majetková správa včetně objektů v KH,
- odbor krajského investora – mj. příprava a realizace investic,
- odbor ÚP a stavebního řádu – mj. nadřízený správní orgánem stavebních úřadů, pořizuje ZÚR SK.

NPÚ, územní odborné pracoviště Středních Čech:¹⁴²

- odbor evidence, dokumentace a IS,
- odbor péče o památkový fond – mj. vydává písemná odborná vyjádření k obnovám památek a památkově chráněných území, garantování území MPR KH, zpracování ročních monitorovacích zpráv o stavu statku světového dědictví, více v samostatné kapitole dále.

¹³⁶ <https://npu.cz/cs>

¹³⁷ <https://www.mmr.cz/cs/uvod>

¹³⁸ <https://www.czechtourism.cz/cs-CZ>

¹³⁹ <https://www.unesco-czech.cz/>

¹⁴⁰ <https://www.ceskainspirace.cz/>

¹⁴¹ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/urad>

¹⁴² <https://www.npu.cz/cs/uop-stredni-cechy>

SČ centrála CR¹⁴³ – krajská organizace destinačního managementu, mj. propagace CR a turistických možností destinace SČ, tvorba propagačních materiálů a produktů CR, poradenství a provoz TIC.

Turistická oblast Kutnohorsko a Kolínsko¹⁴⁴ – oblastní organizace destinačního managementu v prostoru mezi Labem a Sázavou, koordinuje aktivity CR a marketingovou propagaci, sdružuje města a obce, mikroregiony a MAS, vlastníky památek a atraktivit a zařízení CR.

Správa a péče o statek na místní úrovni

Mikroregion Kutnohorsko – dobrovolný svazek obcí tvořen obcemi KH, Církvice, Nové Dvory, Hlízov a Svatý Mikuláš. Předmětem činnosti a hlavním cílem je vzájemná pomoc a spolupráce při řešení otázek společného zájmu obcí mikroregionu Kutnohorska, zejména investic a CR.

MAS Lípa pro venkov¹⁴⁵ – spolek sdružující veřejnou, podnikatelskou a neziskovou sféru ve venkovském regionu, mj. zveřejňují výzvy pro místní žadatele o granty, zajišťují konzultace, administrativu, hodnocení a výběr projektů k financování, kromě toho ještě realizují další informační, vzdělávací, poradenské činnosti a přímé projekty.

MKH, MÚ KH¹⁴⁶ – obec, mj. vlastník veřejných prostranství na území statku, Vlašského Dvora, Dačického domu, Hrádku, Kamenného domu, Sankturinovského domu, Morového sloupu, Kamenné kašny a dalších měšťanských domů (s funkcí bydlení a/nebo administrativy). Zřizovatel Městského Tylova divadla v KH, které provozuje divadlo a kino Modrý kříž.

- vedení města,
- odbor investic – mj. příprava a realizace investic, pro zásadnější investice je problémem kromě nedostatku financí mimo dotační programy též složité vytváření názorů u politické reprezentace na cílové využití budov, průběh investic nebo prodej některých budov, bývá složité nalézt nadpoloviční shodu na konkrétním řešení a často také dochází ke změnám již utvořeného názoru po změně politické reprezentace,
- odbor správy majetku – pro potřeby běžné údržby lze v městském rozpočtu najít dostatečný objem financí, mj. zajištění správy domů, mobiliáře a veřejného prostoru,
- odbor dopravy a silničního hospodářství,
- odbor CR, školství a kultury – mj. místní organizace destinačního managementu, provozovatel TIC na Kollárově ulici a v ŽST KH hl.n., ¹⁴⁷
- stavební úřad
- oddělení památkové péče – mj. pověření výkonem státní památkové péče,
- oddělení regionálního rozvoje a ÚP – mj. výkon působnosti úřadu ÚP,
- oddělení informatiky – mj. provozovatel GIS města, který obsahuje digitální technickou mapu (mapový server Marushka, dále katastr nemovitostí a mapa městským majetkům), neobsahuje však investice, přehled vlastnictví, GIS je současně neveřejný, personálně je oddělení poddimenzované,
- městský architekt – více v samostatné kapitole dále,
- komise pro památkovou péči¹⁴⁸ – řídí program regenerace MPR, členy volí rada MKH, nezasedají památkáři,
- komise pro strategické plánování a rozvoj města.¹⁴⁹

¹⁴³ <https://www.sccr.cz/>

¹⁴⁴ <https://www.kutnohorskokolinsko.cz/>

¹⁴⁵ <https://www.lipaprovenkov.cz/>

¹⁴⁶ <https://www.kutnahora.cz/>

¹⁴⁷ <https://destinace.kutnahora.cz/d>

¹⁴⁸ <https://mu.kutnahora.cz/folder/140/>

¹⁴⁹ <https://destinace.kutnahora.cz/folder/433/display/>

Partnerská města KH:¹⁵⁰ Bingen am Rhein (Německo, 2012), Eger (Maďarsko, 2001), Fidenza (Itálie, 2004), Jajce (Bosna a Hercegovina, 2018), Kamenec Podolski (Ukrajina, 2008), Kremnice (Slovensko, 1998), Remeš (Francie, 2008 – UNESCO), Ringsted (Dánsko, 1989), Stamford (Velká Británie, 1998), Tarnovské Gory (Polsko, 2003 – UNESCO).

SG – ustanovena v roce 2019,¹⁵¹ členy jsou klíčoví vlastníci památek. Více v samostatné kapitole dále.

Site Manager – jmenován v roce 2019, dřívější místostarosta, od podzimu 2022 zastupitel Vít Šnajdr.

Římskokatolická farnost – arciděkanství KH¹⁵² – farní společenství u kostela sv. Jakuba v KH, správce chrámu sv. Barbory, kaple Božího těla, kostela Matky Boží Na Náměti, kostela Věch svatých (ulice Česká), kostela sv. Jana Nepomuckého (ulice Lierova) a dalších sakrálních památek v okolí KH. Provozovatel TIC u chrámu sv. Barbory.

Římskokatolická farnost KH – Sedlec¹⁵³ – společenství křesťanů z KH–Sedlce a okolních obcí. Správce katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele, kostela Věch svatých s kostnicí a mj. také románského kostela sv. Jakuba v Církvicích. Provozovatel TIC v Sedlci.

Drobní vlastníci památek – vlastnictví statku je velice roztříštěné, více jak 600 vlastníků cca 412 objektů, žádný z drobných vlastníků nedisponuje více jak 3 objekty, z cca 90 % jsou vlastníky české fyzické a právnické osoby. U památek dochází ke změnám vlastnictví, nicméně MKH hodnotí situaci jako stabilní. MKH hodnotí vztahy s vlastníky jako dobré.

Nadace KH – památka UNESCO¹⁵⁴ – zřízena v roce 1997 po zápisu na Seznam světového dědictví za účelem prezentace a zachování statku, též pro součinnost plnění závazků vyplývajících ze statusu statku. Nadace podporuje soukromé vlastníky památek (technické záležitosti, konzultace, grantové programy), věnuje se dokumentaci, prezentaci a popularizaci památek, pořádá přednášky, semináře a výstavy, zprostředkovává komunikaci aktérů v KH. Členy nadace jsou specialisté na památkovou péči, stavaři, architekti, restaurátoři nebo čelní představitelé městské samosprávy.

Kutnohorsko.cz¹⁵⁵ – cílem aktivit o.p.s. je šetrný a udržitelný rozvoj turismu. Pořadatel celoprázdninového kulturního festivalu Kutnohorské léto, provozovatel parku U Tří pávů.

Klub rodáků a přátel KH¹⁵⁶ – založen v roce 1990 v návaznosti na spolkový život v KH. Předmětem činnosti zachování a prezentace kulturního a myšlenkového dědictví. Klub pořádá kulturní festival Ortenova KH, diskuzní večery, přednášky a semináře, spravuje nadaci podporující studenty gymnázií v KH.

¹⁵⁰ <https://mu.kutnahora.cz/mu/partnerska-mesta>

¹⁵¹ <https://mu.kutnahora.cz/mu/15-kvetna-2019>

¹⁵² <https://khfarnost.cz/cs/>, nemovitosti ve vlastnictví <https://sgi-nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=D6B992BE&MarQParam0=646021205&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka>

¹⁵³ <https://www.sedlec.info/>, nemovitosti ve vlastnictví <https://sgi-nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=D6B992BE&MarQParam0=649975205&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka>

¹⁵⁴ <http://www.nadaceunesco.kh.cz/cs/o-nas/>

¹⁵⁵ <https://www.oskutnohorsko.cz/s/o-nas>

¹⁵⁶ <https://www.klubrodaku-kutnahora.cz/>

Hornický spolek Barbora¹⁵⁷ – spolek se zabývá průzkumem, dokumentací a sanací podzemí.

Martin Bartoš, **vydavatelství a nakladatelství Kuttna**,¹⁵⁸ knihy s historickou tematikou.

Hora žije¹⁵⁹ – občanská iniciativa podporuje místní podnikatele a aktivity, pořádá akci Zažít město jinak.

Okresní hospodářská komora KH¹⁶⁰ – sdružuje některé místní podnikatele, s MKH však nejsou intenzivní vazby. V roce 2017 iniciovala návštěvu francouzského architekta Gillese Martyho, který zpracoval a představil svoji vizi rozvoje CR v KH.¹⁶¹

Spolek kutnohorských podnikatelů¹⁶² – sdružuje asi 10 místních podnikatelů.

Steering Group

Vznik SG iniciovala Nadace KH – památka UNESCO. SG byla stanovena radou MKH na zasedání 15.5.2019. Rada MKH schválila schéma aktérů světového dědictví na úrovni KH (klíčoví vlastníci památek), jmenovala místostarostu Víta Šnajdra předsedou SG a uložila mu realizovat agendu světového dědictví v KH.¹⁶³ Jednání SG se řídí jednacím řádem. Činnost SG administrativně zajišťuje Nadace KH – památka UNESCO.

Členy SG jsou zástupci klíčových vlastníků a správců památek:

- Za MKH jsou členy místostarosta Vít Šnajdr, radní a předseda komise památkové péče Štěpán Drtina a radní Ivo Šanc.
- Za Římskokatolickou farnost – arciděkanství KH jsou členy arciděkan Vladislav Brokeš, provozní a ekonomická správkyně Julie Němcová a technická správkyně památek Soňa Krejčová.
- Za Římskokatolickou farnost KH – Sedlec jsou členy vikář Pavel Tobek, ředitelka organizační složky farnosti Radka Krejčí a Petr Cicvárek.
- Za SK jsou členy radní pro oblast kultury, památkové péče a CR Václav Švenda, vedoucí odboru kultury a památkové péče Kateřina Pešatová a vedoucí oddělení památkové péče Blanka Švarcová.
- Za Nadaci KH – památka UNESCO jsou členy předseda správní rady Jaroslav Rezler, předseda dozorčí rady Jiří Dostál a ředitel Pavel Bezouška.

Kromě členů se jednotlivých jednání zúčastnili i hosté, např. Jiří Mrázek (památkář NPÚ, UNESCO SK), Aleš Pospíšil (památkář NPÚ, garant území ORP KH), Michal Beneš (člen České komise pro UNESCO), Monika Pravdová (vedoucí odboru CR, školství a kultury MÚ KH) nebo Lenka Mazačová (ředitelka Českého muzea stříbra).

Schůze SG se uskutečnily 8.4.2021, 3.6.2021, 8.9.2021, 3.2.2022 a 9.6.2022, dále mj. 23.8.2022, 5.1.2023, 22.6.2023 a 12.10.2023. Jednání se zaměřila na projednání monitorovacích zpráv za roky 2020 a 2021, výměnu informací (např. od jednotlivých členů k připravovaným projektům nebo programům, z MÚ KH a komise památkové

¹⁵⁷ <https://www.facebook.com/Hornick%C3%BD-spolek-Barbora-392922394612427/>, https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/hornicky-spolek-barbora-ziskal-prestizni-oceneni-cesky-permon-2019-20200929.html

¹⁵⁸ <http://kuttna.sweb.cz/>

¹⁵⁹ <https://horazije.cz/>

¹⁶⁰ <https://ohk-kh.cz/>

¹⁶¹ <https://ohk-kh.cz/projekty/francouzsky-architekt-predstavil-podnikatelum-svou-vizi-kutne-hory/>

¹⁶² <https://skhp.info/>

¹⁶³ <https://mu.kutnahora.cz/mu/15-kvetna-2019>

péče, z Organization of World Heritage Cities, ze setkání Site Managerů), koordinaci aktivit (např. audiovizuál obnovy KH, Evropské město kultury), přípravu akcí (např. 50 let od přijetí Úmluvy UNESCO, 25 let KH na Seznamu světového dědictví, setkání Hornických měst, Den kutnohorského UNESCO 9.12.), řešení dílčích problémů (např. umístění stánků a kontejnerů před katedrálou Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele při Sedlecké pouti, zasypání hradebního příkopu v soukromém vlastnictví nebo provádění neschválených oprav památek.

Památková péče

Přístup NPÚ je z podstaty konzervativní z důvodu apriorního zájmu na ochraně dochovaných hodnot statku. Při jednání je ze strany NPÚ obvykle docilováno kompromisních řešení zohledňujících více důležitých kritérií.

Městský architekt

Činnosti MA předcházela Komise architektů rady MKH. Jednalo se o poradní orgán složený z místních architektů, kteří projednávali různé podněty a doporučovali. MA byl jmenován v roce 2019¹⁶⁴ a zahájil činnost od roku 2020.¹⁶⁵ Z příkazní smlouvy¹⁶⁶ uzavřené mezi MKH a MA plyne rozsah sjednané činnosti, prakticky je předmětem činnosti:

- Konzultace záměrů s majiteli pozemků a investory, spoluúčast a součinnost.
- Práce spojená s ÚP, konzultace zadání a průběžných výstupů ÚS a investičních záměrů města.
- Konzultace záměrů v součinnosti se zástupci státní památkové péče.
- Teoreticky i vlastní návrhy pro město na vyžádání města, nicméně na to není dostatek časového prostoru.

Záměry se k MA dostávají buď přímo od investorů, nebo z MÚ KH, odboru správy majetku, oddělení technického, kde se zpracovávají koordinovaná stanoviska za MKH z pozice účastníka řízení. Investoři však často zatím přicházejí konzultovat až s projektem a nikoliv již ve fázi ideje nebo studie. Jednání v rané fázi se objevují zřídka, výjimečně se jednání účastní i architekt investora. MA v projektech upozorňuje na chyby a navrhuje vylepšení s ohledem na okolní kontext.

Rozhodující pro stavebníky je však stanovisko dotčeného orgánu státní správy, MA předává pouze doporučení, podílí se na stanovisku městské samosprávy. Složitější pozici má MA v MPR, kde je rozhodující role památkové péče nebo v situacích, kde už existuje analogický precedens. Obtížné nebo nemožné jsou také změny již vydaných rozhodnutí.

Spolupráce a soulad MA se zástupci státní památkové péče se vytváří postupně. Uplatnění MA v MPR je omezené (např. řešení výkladců) z důvodu malého počtu stavebních záměrů v MPR.

Investoři prozatím nejsou příliš motivováni ke konzultacím v raných fázích přípravy, stejně jako nejsou motivováni ke změnám již připravených projektů. Většinou se podaří jen drobné změny, ne změny hmot navrhovaných objektů. Motivace investora prostřednictvím slevy na příspěvku je sice možná, nicméně vymahatelnost příspěvku je problematická.

¹⁶⁴ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/kutna-hora-ma-sveho-mestskeho-architekta-20191201.html

¹⁶⁵ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/novy-mestsky-architekt-se-predstavil-verejnosti-20200131.html

¹⁶⁶ <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/11702188?backlink=5sj1i>

MA také aktivně vstupuje do připravovaných projektů jiných odborů MÚ KH. V některých případech opět přistupuje pozdě. Některé projekty jsou již 8 až 10 let staré, průběžně se u nich prodlužuje SP, projekt už není aktuální, ale pokud přijde dotační příležitost, nebývá prostor na významnější aktualizací úpravy projektu (např. rekonstrukce Masarykovy ulice – alespoň se podařilo zvýšení počtu stromů, upravit skladba dlažby, zakrýt místa pro kontejnery, vybrat mobiliář).

Výstupy pro MP:

- Na místní úrovni prozatím nefunguje pravidelná spolupráce správců statku s drobnými vlastníky nemovitostí, podnikateli či dalšími aktéry působícími na území statku. Nabízí se např. pravidelná setkání se SM.
- Rozvíjet spolupráci klíčových aktérů CR. Vzájemná spolupráce farností KH a Sedlec může být dále prohloubena, s MKH však neprobíhá prakticky vůbec žádná koordinace. Chybí role destinační agentury nebo spolupráce s nimi. Současně by bylo žádoucí sjednotit informační systém.
- Role SG by měla být posílena. SG by měla být řídicí platformou statku, na které se budou potkávat aktéři, sdílet mezi sebou informace a řídit správu statku.
- Do činnosti SG by bylo vhodné doplnit průběžné vyhodnocování rizik spojených s uchováním hodnot statku nebo generování a projednávání návrhů na zlepšení prezentace hodnot statku.
- Nositelem cenných informací o historii i současném stavu statku je garant ORP KH Aleš Pospíšil. Jeho účast na jednáních SG by měla být pravidelná.
- Činnost SM by bylo vhodné rozšířit o provazování jednotlivých činností MKH a MÚ KH na území statku. V současné době je však SM opoziční zastupitel Vít Šnajdr a jeho pozice může být v tomto ohledu komplikovaná.
- Rozvíjet spolupráci s dalšími partnerskými městy, které mají zapsány statek na Seznam světového dědictví.

B.5 DOKUMENTY UCHOVÁNÍ A PÉČE

B.5.1 Územně plánovací dokumentace

Struktura nástrojů ÚP v Česku:

- Politika územního rozvoje ČR (PÚR ČR) – celostátní nástroj, slouží pro koordinaci územního rozvoje na celostátní úrovni. PÚR ČR určuje požadavky na konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, mezinárodních, nadregionálních a přeshraničních souvislostech, určuje strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů a stanovuje republikové priority ÚP pro zajištění udržitelného rozvoje území.
- Zásady územního rozvoje (ZÚR) – pořizují se a vydávají pro území celého kraje. ZÚR stanoví základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, plochy nebo koridory nadmístního významu a požadavky na jejich využití a plochy nebo koridory s cílem prověřit možnosti budoucího využití.
- Územní plán (ÚP) – zpracovávají se pro území obce. Cílem ÚP je racionalizace prostorového a funkčního uspořádání území v krajině a jejího využití ve vyváženém stavu mezi zájmy životního prostředí, hospodářství a pro společenství lidí.
- Regulační plán (RP) – zpracovávají se pro část obce. RP stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí.

Územně plánovací podklady:

- Územně analytické podklady (ÚAP) – slouží jako podklad pro zpracování ÚP a RP, obsahují údaje a vyhodnocení stavu a vývoje území, hodnot v území, limitů využití území, záměrů na úpravy a změny řešení v území a vyhodnocení udržitelného rozvoje území.
- Územní studie (ÚS) – prověřuje podmínky změn a možnosti využití v konkrétním území, slouží jako podklad k ÚP a jeho změnám nebo jako podklad pro rozhodování v území

Politika územního rozvoje ČR

Vláda ČR rozhodla o vydání PÚR ČR dne 20.7.2009 usnesením č. 929.

Vydané aktualizace PÚR ČR:

Pořadí aktualizace PÚR ČR	Usnesení vlády ČR o vydání	
	č.	ze dne
1.	276	15.4.2015
2.	629	2.9.2019
3.	630	2.9.2019
5.	833	17.8.2020
4.	618	12.7.2021
6.	542	19.7.2023

Úplné znění PÚR ČR po 1., 2., 3., 5., 4. a 6. aktualizaci je k dispozici na webu MMR.¹⁶⁷

V dubnu 2023 MMR zveřejnilo návrh aktualizace č. 7 PÚR ČR.¹⁶⁸ Z úkolů pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady se vypouští prověřit účelnost a reálnost průplavu Dunaj–Odra–Labe, z úkolů pro územní plánování se pak vypouští vymezit územní rezervu pro tento průplav.

Mezi republikovými prioritami je mj. „ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví.“

KH je součástí rozvojové osy OS5 Praha–(Kolín)–Jihlava–Brno, které má výraznou vazbu na významné dopravní cesty a záměr vysokorychlostní trati. Současně je součástí specifické oblasti SOB9, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení suchem.

V okolí KH jsou vedeny dopravní koridory:

- koridor vysokorychlostní železniční dopravy ŽD4 Praha–Brno,
- koridor železniční dopravy ŽD12 Děčín–Kolín–Havlíčkův Brod,
- koridor silniční dopravy SD17 Mladá Boleslav–Kolín–Jihlava–Znojmo,
- koridor vodní dopravy VD1 Labe (Pardubice–Dresden).

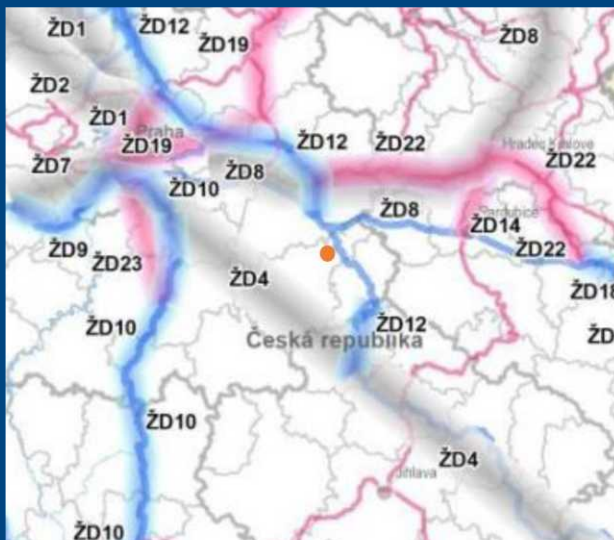
Koridory technické infrastruktury v okolí KH:

- koridor dvojitého vedení 400 kV E26 mezi elektrickými stanicemi Čechy Střed a Opočíněk,
- koridor pro zdvojení potrubí ropovodu Družba DV1 v části Radostín–Kralupy.

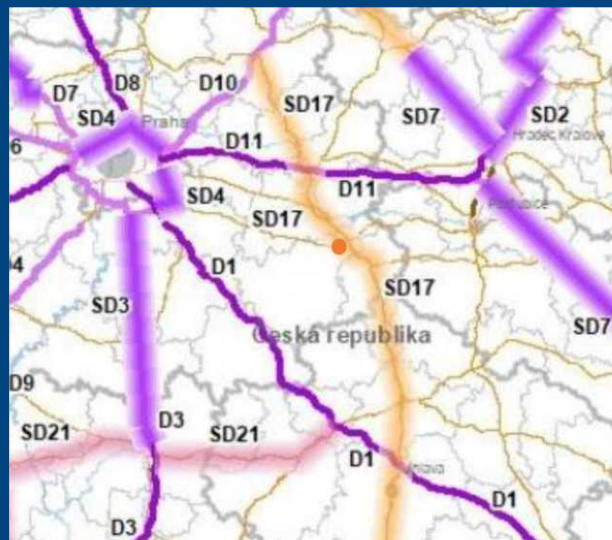
¹⁶⁷ <https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepce-a-strategie/politika-uzemniho-rozvoje-ceske-republiky/uplne-zneni-politiky-uzemniho-rozvoje-ceske-republ>
¹⁶⁸ <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/koncepce-a-strategie/politika-uzemniho-rozvoje-ceske-republiky/navrh-aktualizace-c-7-politiky-uzemniho-rozvoje-ce>

Výřezy schémat z PÚR ČR¹⁶⁹:

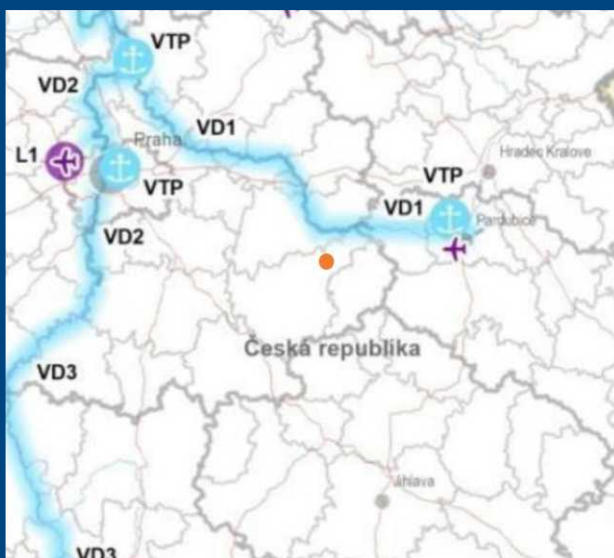
Doprava železniční

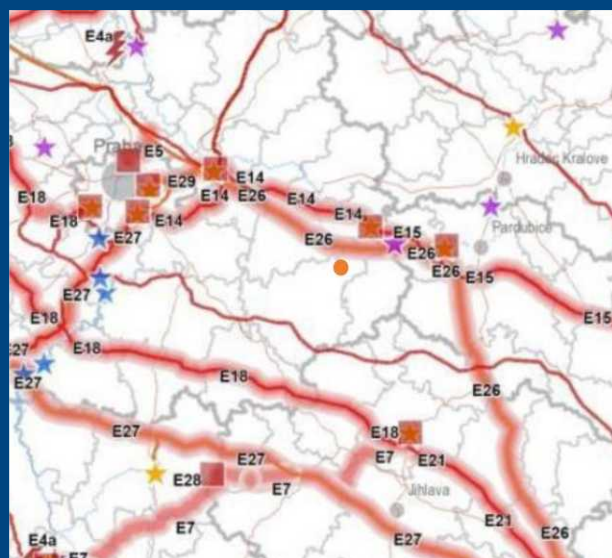
Doprava silniční

Doprava vodní, letecká a terminály

Elektroenergetika

¹⁶⁹ https://www.mmr.cz/getmedia/408dfd7d-ae56-44a2-a73b-2dea219355d5/Uplne_zneni_PUR_CR_zavazne_od_20210901.pdf.aspx?ext=.pdf

Plynárenství

Dálkovody

Zásady územního rozvoje SK

Zastupitelstvo SK rozhodlo o vydání ZÚR SK dne 19.12.2011 usnesením č. 4-20/2011/ZK. ZÚR SK byly vydány formou opatření obecné povahy¹⁷⁰ dne 7.2.2012 a nabyly účinnosti dne 22.2.2012.

Vydané aktualizace ZÚR SK:

Pořadí aktualizace ZÚR SK	Usnesení zastupitelstva SK o vydání č.	ze dne	Účinnost aktualizace
1.	007-18/2015/ZK	27.7.2015	26.8.2015
2.	022-13/2018/ZK	26.4.2018	4.9.2018
7.	027-16/2022/ZK	30.5.2022	
6.	033-18/2022/ZK	12.9.2022	

Úplné znění ZÚR SK po 1., 2., 7. a 6. aktualizaci je k dispozici na webu SK¹⁷¹ a v mapové aplikaci.¹⁷²

KH je součástí rozvojové osy OS5 Praha–(Kolín)–Jihlava–Brno, rozvojové oblasti OBk1 Střední Polabí a regionálního centra republikového významu blízkých měst Kolín–KH. Pro území v okolí KH jsou stanoveny tyto základní zásady:

- zlepšit dopravní propojení silnic I/38 Kolín–KH–Čáslav (D051 přeložka Malín–Čáslav a D047 rozšíření silnice I/38 v úseku Hluboký Důl – Hlízov na čtyřpruh) a I/2 směrem na Pardubice (D012 rezerva pro severozápadní obchvat I/2 KH), dořešit napojení výrobní zóny Karlov na nadřazenou silniční síť,
- zlepšit železniční spojení Kolín – KH centrum bezúvratovou spojkou (D211),

¹⁷⁰ <https://gis.kr-stredocesky.cz/docs/reg/?dir=%DAZEMN%CD%20PL%C1NOV%C1N%CD%20NA%20%DAROVNI%20KRAJE/Z%C1SADY%20%DAZEMN%CDHO%20ROZVOJE%20SK/%DAPLN%C9%20ZN%CCN%CD%20Z%DAR%20SK%20PO%206%20AKTUALIZACI%20%28Akt.%201%2C%2C%202%2C%2C%207.%20a%206%29>

¹⁷¹ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/uzemni-planovani/uplne-zneni-zasad-uzemniho-rozvoje-stredoceskeho-kraje>

¹⁷² https://gis.kr-stredocesky.cz/js/reg_up/

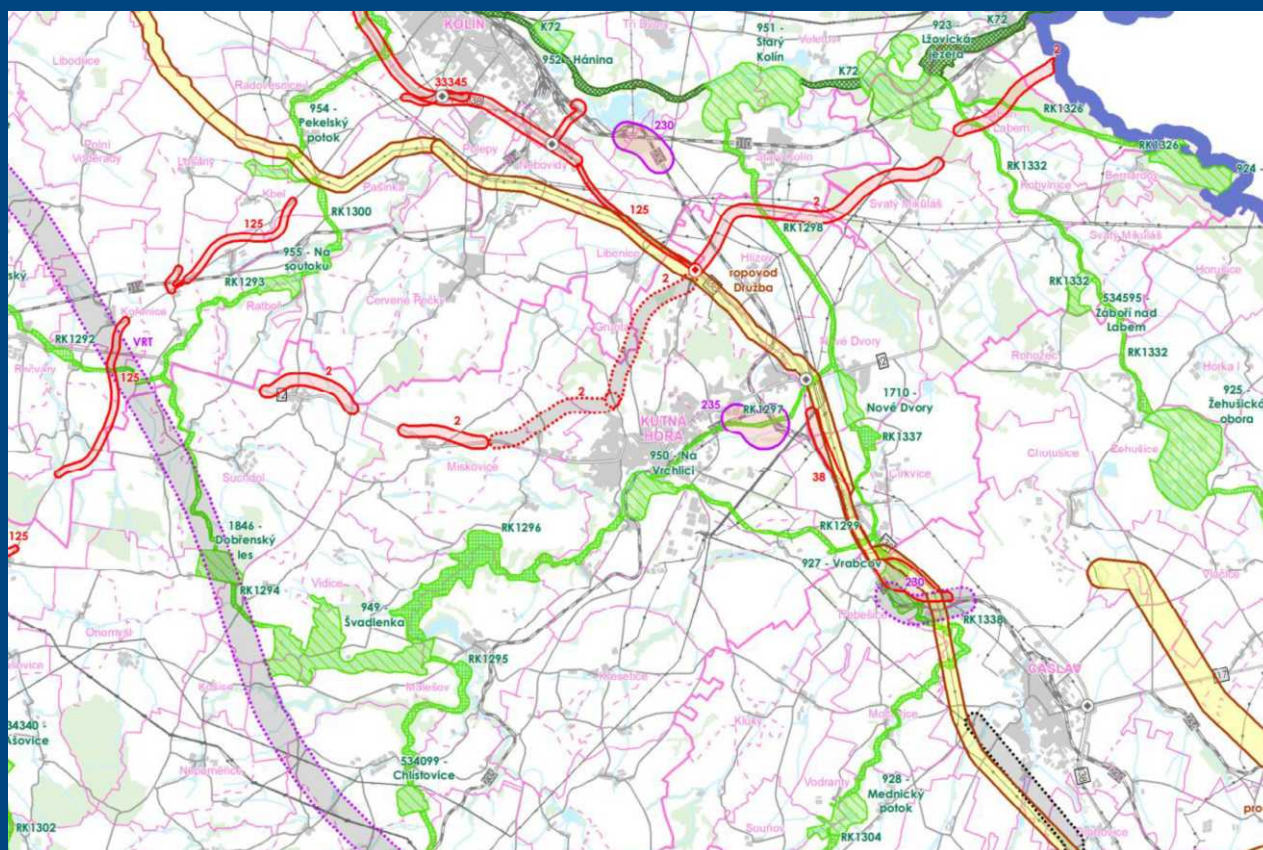
- sledovat rozvoj bydlení a ekonomických aktivit mj. v KH v návaznosti na silniční a železniční propojení,
- respektovat ochranu kulturní a civilizačních hodnot, mj. památky UNESCO a MPR KH,
- posílit rozvoj školství, vědy a výzkumu, zdravotnictví a kultury pro východní část SK,
- provést zkapacitnění ropovodu Družba.

Návrhy aktualizací ZÚR SK v procesu pořizování:¹⁷³

Pořadí návrhu aktualizace ZÚR SK	Usnesení Zastupitelstva SK o pořizování	
	č.	ze dne
3.	153-23/2016/ZK	28.6.2016
4.	027-09/2017/ZK	19.9.2017
5.	029-14/2018/ZK	25.6.2018
8.	120-26/2020/ZK	3.8.2020
9.	031-02/2020/ZK	14.12.2020
10.	030-12/2022/ZK	14.12.2020
11.	023-14/2022/ZK	14.12.2020

¹⁷³ <https://www.kr-stredocesky.cz/de/web/uzemni-planovani/pripravovane-aktualizace-zasad-uzemniho-rozvoje-stredoceskeho-kraje>

Výřez výkresu ploch a koridorů ZÚR SK:174

Ve vztahu ke KH se v návrzích aktualizací objevují tyto záměry:

- V návrhu 3. aktualizace ZÚR SK¹⁷⁵ se objevuje:
 - rozdělení územní rezervy přeložky I/2 – severozápadní obchvat KH do dvou koridorů D510 a D511,
 - vymezení nového koridoru vodní cesty VD1 v korytě Labe ve vzdálenosti cca 8 km od historického centra,
 - upřesnění hranic biokoridorů RK1299 a biocentra RC950.
- Návrh 3. aktualizace ZÚR SK zachovává mezi úkoly ÚP při vytváření podmínek pro změny v území mj. zajistit ochranu jedinečných kulturně historických hodnot území v KH (památky UNESCO a MPR).
- V návrhu 9. aktualizace ZÚR SK¹⁷⁶ se objevuje vypuštění územní rezervy a zanesení koridoru VRT Poříčany–Světlá nad Sázavou. Navrhovaný koridor VRT obchází KH ve vzdálenosti cca 9 km od historického centra.¹⁷⁷

¹⁷⁴ https://gis.kr-stredocesky.cz/docs/reg/%DAZEMN%CD%20PL%C1NOV%C1N%CD%20NA%20%DAROVNI%20KRAJE/Z%C1SADY%20%DAZEMN%CDHO%20ROZVOJE%20SK/%DAPLN%C9%20ZN%CCN%CD%20Z%DAR%20SK%20PO%207%20AKTUALIZACI%20%28Akt.%201%2C%202%2C%207%29/Grafick%E1%20%E8%E1st/I2_B_Ploch yAKoridory.pdf

¹⁷⁵ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/uzemni-planovani/3.-aktualizace-zasad-uzemniho-rozvoje-stredoceskeho-kraje>

¹⁷⁶ <https://www.kr-stredocesky.cz/en/web/uzemni-planovani/9.-aktualizace-zasad-uzemniho-rozvoje-stredoceskeho-kraje>

¹⁷⁷ https://gis.kr-stredocesky.cz/docs/reg/%DAZEMN%CD%20PL%C1NOV%C1N%CD%20NA%20%DAROVNI%20KRAJE/Z%C1SADY%20%DAZEMN%CDHO%20ROZVOJE%20SK/P%F8ipravovan%E9%20aktualizace%20Z%DAR%20SK/Usnesen%ED%20Zastupitelstva%20kraje/9A_ZK_Navr_h_SZ_situace.pdf

Územně analytické podklady SK

KÚ SK pořídil v roce 2021 5. úplnou aktualizaci ÚAP SK.¹⁷⁸

KH jako město i jako ORP zaznamenává mírný pokles počtu obyvatel, což je v kontextu SK méně obvyklé. Obsazení pracovních příležitostí je v ORP KH hodnoceno jako nadprůměrné, současně je však nadprůměrná i nezaměstnanost. HDP okresu KH je odhadováno kolem 85 % průměru Česka. Nízký je index bytové výstavby, podíl zastavěných ploch však roste.

SWOT analýza KH oceňuje jako součást silného regionálního centra a silné ekonomické aglomerace Kolín–KH, z pohledu kulturních i přírodních památek (UNESCO, KPZ Žehušicko, hornická tradice) a souvisejícího potenciálu rozvoje CR pro rozvoj ekonomiky. Slabými stránkami KH jsou dopady konverze ekonomiky v 90. letech 20. století, kontaminace horninového prostředí a podzemních vod v souvislosti s těžbou nebo nedostatečné parametry silnice I/38. Příležitostí pro KH je rozvoj v tuto chvíli odlehlejšího střediska.

Problémy nadmístního významu ve vztahu ke KH jsou nedostatečné kapacity dopravní (I/38) a technické infrastruktury (plyn, vodovod, kanalizace), nezbytná asanace ploch po dřívější těžbě.

Záměry nadmístního významu jsou regionální cyklopropojení Kolín–KH–Kačina.

¹⁷⁸ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/uzemni-planovani/uzemne-analyticke-poklady-stredoceskeho-kraje>

Územní plán

Zastupitelstvo MKH vydalo ÚP KH dne 28.4.2020 usnesením č. 46/20. ÚP je k dispozici v podobě elektronických dokumentů (formát PDF) na webu MKH¹⁷⁹ a pro interní potřeby v prostředí GIS (ve formátu dodaném zpracovatelem a dílčí výkresy pro prostředí QGIS). Území MPR KH je stabilizovaným zastavěným územím s funkčními regulativy převážně SC plochy smíšené obytné – centrální a dále OV občanská vybavenost, PV plochy veřejných prostranství, PZ plochy veřejných prostranství – zeleň a ZS plochy systému sídelní zeleně. Podmínky využití ploch jsou popsány v textové části ÚP.¹⁸⁰

Na základě požadavků MK ČR bylo vymezení a podmínky využití ploch při pořizování ÚP upraveny (např. přeřazení chrámu sv. Barbory a Vlašského dvoru z ploch SC do ploch OV, přeřazení ploch parkovišť z DM plochy dopravní infrastruktury do ploch SC, vypuštění rozvojových ploch v centru KH i jeho okolí, vypuštění FVE z podmíněně přípustného využití v regulativech, výšková regulace).

Ochrana MPR KH je v ÚP obecně zajištěna:¹⁸¹

- zohledněním MPR a nemovitých NKP a KP,
- respektováním kulturních hodnot území včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví,
- vytvořením podmínek ochrany MPR a nemovitých NKP a KP.

Ochrana MPR KH je v ÚP konkrétně zajištěna:¹⁸²

- stanovením podmínek využití území ve funkčních regulativech s ohledem na trvale udržitelný rozvoj historického jádra za předpokladu zachování jeho kulturně-historické hodnoty,
- stanovením specifické podmínky navrženým plochám tak, aby jejich využití nemělo negativní dopad na předmět památkové ochrany,
- v rámci ÚS jsou předepsány podmínky na ochranu kulturních hodnot území, tj. vybrané souvislé rozvojové plochy, jejichž využití je podmíněno zpracováním ÚS, nebudou v důsledku stanovené podmínky převyšovat průměrnou výškovou hladinu zástavby nejbližšího okolí a současně nebudou narušovat působení historických pohledových dominant KH.

Zastavitelné plochy jsou orientovány v různých částech KH, vždy v návaznosti na zastavěné území. V území KH jsou také četné plochy přestaveb, návrhů a územních rezerv. Využití některých ze zastavitelných ploch je podmíněno zpracováním ÚS, které:

- mají zakotveny podmínky na ochranu kulturních hodnot území a umístění a charakter staveb v těchto plochách (např. pro plochu P7 je stanoveno zpracování ÚS12 se specifickou podmínkou prověření využití plochy vyplývající z exponovaného umístění na okraji MPR KH),
- mají stanoveno výškové omezení staveb (pro plochy Z13, Z14, Z73, Z76, Z90, Z92, P4 a P4a, P7)
- nebo mají vyloučenu možnost zřízení protihlukových stěn (Z47 a Z48).

Do koordinačního výkresu ÚP byla z předchozího ÚP doplněna místa a směry jedinečných dálkových pohledů pro posouzení vlivu povolovaných staveb na hodnotné kompoziční vazby a vizuálně exponované historické památky v území.

¹⁷⁹ <https://mu.kutnahora.cz/mu/novy-uzemni-plan>

¹⁸⁰ <https://mu.kutnahora.cz/file/6893/download/>

¹⁸¹ <https://mu.kutnahora.cz/file/6897/download/>

¹⁸² <https://mu.kutnahora.cz/file/6897/download/>

Ve vztahu k MPR KH se v ÚP objevují tyto prvky:

- Veřejně prospěšná stavba dopravní infrastruktury WD5 na zastavitelné ploše Z55 (0,6 ha, u ulic Štefánikova a Nádražní) – realizace DT autobusové, železniční, automobilové a pěší dopravy pro historické centrum u současné ŽST KH město, předpokladem přesun současného autobusového nádraží z plochy přestavby P6, funkční regulativ DM.
- Plocha přestavby P6 (1 ha, mezi ulicemi Waldhauserova a Kpt. Vosky) – plocha stávajícího autobusového nádraží, funkční regulativ SM. Využití plochy podmíněno pořízením ÚS7 (značný rozsah volné plochy, prověření dopravních vazeb a působení nových staveb na dominanty historického centra).
- Plocha přestavby P7 (1,8 ha, mezi ulicemi Čáslavská a železniční tratí) – plocha bývalého výrobního a skladovacího areálu cukrovaru Karlov s památkově chráněnými objekty, funkční regulativ SM. Využití plochy podmíněno pořízením ÚS12 (exponované umístění na okraji historického centra). Cílem postupná přeměna ploch pro bydlení a související občanskou vybavenost.
- Zastavitelné plochy vymezené uvnitř zastavěného území z důvodu intenzifikace jeho využití:
 - Z46 (0,5 ha, mezi ulicemi Zemanova a Lorecká) – funkční regulativ SM (bydlení, občanská vybavenost),
 - Z54 (0,3 ha, u ulic Štefánikova a Hašplířská) – funkční regulativ SM (bydlení, občanská vybavenost),
 - Z77 (0,6 ha, u ulice Vajdova) – funkční regulativ BI,
 - Z77a (0,4 ha, u ulice Kremnická) – funkční regulativ DM.
- Zastavitelné plochy převzaté z předchozího ÚP z důvodu kontinuity územního rozvoje a intenzifikace využití zastavěného území:
 - Z47 (0,3 ha, mezi ulicemi Česká a Československých legionářů) – funkční regulativ BI,
 - Z48 (0,2 ha, v návaznosti na plochu Z47) – funkční regulativ BI
- Zastavitelné plochy vymezené na základě požadavku vlastníků:
 - Z45 (0,4 ha, u ulice Kaňkovská) – funkční regulativ OV.

Výřez historického centra z koordinačního výkresu ÚP¹⁸³:

¹⁸³ <https://mu.kutnahora.cz/file/6899/download/>

Ve vztahu ke katedrále Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci se v ÚP objevují tyto prvky:

■ Plocha, ve které je rozhodování o změnách v území podmíněno na základě požadavků pořizovatele ÚP zpracováním ÚS15 (25 ha, mezi řekou Vrchlice na jihu, ulicemi Hrnčířská a Nad Sady na západě, ulicemi Čechova a Na Chmelnici na severu a hranicí průmyslového areálu na východě). ÚS a jí navrhovaná následná výstavba má respektovat kulturní hodnoty v území. ÚS má být pořízena do 6 let ode dne nabytí účinnosti ÚP.

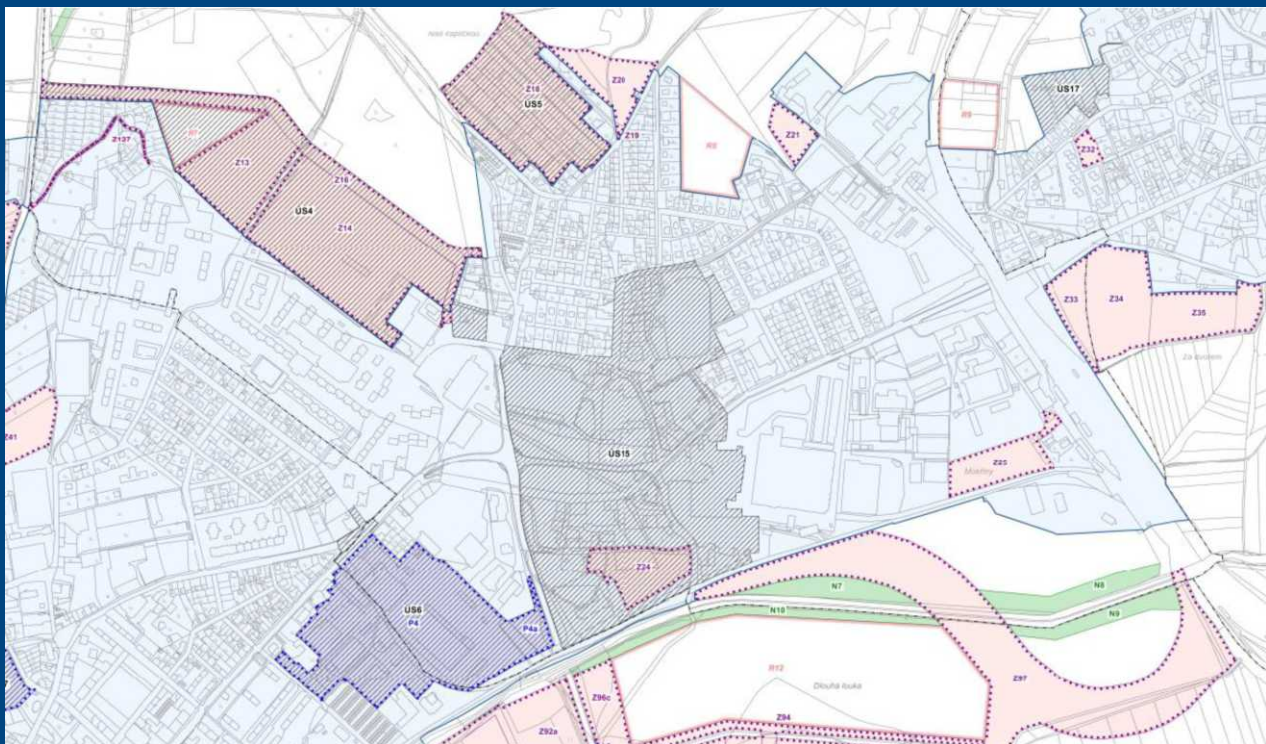
■ Veřejně prospěšná stavba dopravní infrastruktury WD4 na zastavitelné ploše Z97 (11,6 ha, jižně od ŽST KH hl. n.) – koridor nové bezúvratové železniční spojky od Prahy, Kolína a KH hl. n. směrem na plánovaný DT KH město a dále na Zbraslavice a Zruč nad Sázavou. Koridor a spojka jsou v souladu se ZÚR SK a krajskou dopravní koncepcí, cílem je zlepšení dopravní dostupnosti KH pro obyvatele i CR. Koridor je vymezen v šířce 100 m, předpoklad šířky traťového tělesa je 15 m.

■ Plocha asanace VA1 s plochami přestavby P4 a P4a (celkem 10,2 ha, mezi ulicemi Masarykova a Hrnčířská) – plocha bývalého výrobního a skladovacího areálu Avia, funkční regulativ SM a VM. Využití plochy podmíněno pořízením ÚS6 (velký rozsah plochy, nejasné urbanistické vazby, nejasné vlivy na historické dominanty). Cílem měla být přeměna na smíšené obytné městské plochy. V letech 2020 a 2021 bylo na ploše na základě stavebního povolení z roku 2016 vystavěno obchodní centrum s obchodní plochou 12 tis. m² a 350 parkovacími místy.¹⁸⁴

■ Veřejně prospěšné opatření – založení prvku ÚSES WU4, WU5, WU6 a WU7 na plochách změn v krajině N7, N8, N9, N10 (celkem 4,7 ha, podél řeky Vrchlice) – doplnění biokoridoru RBK1297.

■ Zastavitelná plocha Z24 (1,7 ha, u ulice U Zastávky) – převzatá z předchozího ÚP z důvodu kontinuity územního rozvoje, vhodně rozšiřuje možnosti parkování v blízkosti průmyslového areálu. Využití plochy podmíněno zpracováním širší ÚS15.

Výřez území Sedlce z výkresu základního členění území ÚP:¹⁸⁵

¹⁸⁴ <https://kutnohorsky.denik.cz/podnikani/tesco-v-kutne-hore-otevrela-lide-na-moznost-nakoupit-netrpelive-cekali-20210930.html>

¹⁸⁵ <https://mu.kutnahora.cz/file/6894/download/>

Změna č. 1 ÚP KH:¹⁸⁶

■ Předmětem stanovení nové plochy přestavby P8 v návaznosti na plochy přestavby P4 a P4a (jižně od Masarykovy ulice (a změna způsobu využití z plochy výroby a skladování s malou zátěží na plochu smíšenou obytnou – městskou), převedení již realizovaných ploch individuálního bydlení v lokalitách Třešňovka (Sedlec), Třešňovka (Šipší) a Vrchlice do stabilizovaných ploch.

■ Změna zpracována v roce 2021, prozatím nevydána zastupitelstvem MKH.

Změna č. 2 ÚP KH:¹⁸⁷

■ Předmětem cca 25 podnětů, mj. zmenšení území ÚS15 Sedlec včetně vymezení nových zastavitelných ploch, vymezení ploch pro další ÚS, vymezení koridoru pro novou silnici mezi III/03321 a průmyslovou zónou pro její přímé napojení na I/38, nové prostupy územím.

■ Dokončeno zadání (resp. obsah změny, bude projednáno zkráceným postupem), vysoutěžen zpracovatel změny, veřejné projednání se očekává do konce 2022.

Komentář k ÚP:

■ ÚP zóny MPR z konce 80. let 20. století měl značnou podrobnost, reguloval rozvoj i výstavbu na úrovni jednotlivých parcel a hmot.

■ Předchozí ÚP z roku 2001 byl zpracován podle tehdejší legislativy, nebyl vhodně zpracovaný pro perspektivní rozvoj KH, pro oblast MPR byl bezobsažný, neobsahoval příliš regulací.

■ Současný ÚP je prakticky jediným strategickým dokumentem MKH, kde je nastavena vize a koncepce rozvoje KH, jiná dlouhodobá strategie není.

■ Se současným ÚP dosud panuje – v rámci mezí daných zejména legislativními, metodickými aj. limity – spokojenost. Situace ÚP ve KH se vylepšila.

■ V současném ÚP se osvědčuje nástroj ÚS, byť jsou ve formě územně plánovacích podkladů a neschvalují se. ÚS se nicméně evidují¹⁸⁸, jsou do určité míry závazné (např. pokud investor nepředloží lepší řešení) a mj. prověřují základní urbanistické vazby.

■ Regulace současného ÚP se zdají být přiměřené (podlažnost, zastavěnost apod.) s ohledem na zájem vlastníků nemovitostí a investorů po maximalizaci výnosu. Podlažnost je vhodnou regulací, max. nadmořská výška by byla obtížně obhajitelná.

■ MK a NPÚ uplatnily v rámci posuzování současného ÚP na centrum KH velice konzervativní pohled, který sám o sobě výrazně limituje rozvoj centra KH dle současných potřeb (mj. odstranění zastavitelných ploch v centru). Dále požadovaly např. snižování max. podlažnosti v rozvojových lokalitách.

■ Místa dálkových pohledů byla do koordinačního výkresu současného ÚP vnesena dodatečně, a to na základě požadavku památkářů. Místa byla převzata ze starého ÚP. Otázkou je vymahatelnost těchto pohledů v rámci ochranného pásma MPR.

■ Současný ÚP je k dispozici kromě PDF na webu MKH také v prostředí GIS – to má jisté limity, kromě personálních i technické (volná verze QGIS).

¹⁸⁶ <https://mu.kutnahora.cz/mu/zmena-c-1-uzemniho-planu-kutna-hora-dokumentace-pro-potreby,https://mu.kutnahora.cz/folder/922/>

¹⁸⁷ <https://mu.kutnahora.cz/mu/zmena-c-2-uzemniho-planu-kutna-hora-dokumentace-pro-potreby,https://mu.kutnahora.cz/folder/1070/>

¹⁸⁸ <https://www.uur.cz/eupc/ilas?typDokumentace=%C3%9AS&obecKod=533955&orpNazev=Kutn%C3%A1+Hora&krajNazev=St%C5%99edo%C4%8Desk%C3%BD&okresNazev=Kutn%C3%A1+Hora>

■ Nový ÚP z roku 2020 přinesl posun, ten však mohl být výraznější. ÚP vznikl na základě dotace a v určité časové lhůtě. Nový ÚP z větší části přebírá zastavitelné plochy starého ÚP, uvádí do souladu s platnou legislativou, v celkovém konceptu jsou ale jisté rezervy (např. absence výškového limitu v lokalitě v Malíně). Na MÚ KH chybí personální kontinuita, kdy došlo k obměně úředníka ÚP a vzniku funkce MA.

Výstupy pro MP:

- Sledovat aktualizace PÚR ČR, zejména s ohledem na změnu stávajících nebo přidání nových koridorů v okolí KH a jejich možného vlivu na hodnoty statku.
- Sledovat aktualizace ZÚR SK v procesu pořizování a další případné aktualizace, zejména s ohledem na záměry v okolí KH a jejich možného vlivu na hodnoty statku.
- Sledovat změny ÚP, zejména s ohledem na záměry na území statku a v jeho nárazníkové zóně a jejich možného vlivu na hodnoty statku.
- Sledovat přípravu konkrétních investičních záměrů na zastavitelných plochách, plochách přestavby a ploše asanace dle ÚP.
- Zasadit se o přípravu a realizaci ÚS15 v Sedlci. V zadání prověřit změnu dopravní obsluhy jižní části území v návaznosti na plochu parkoviště Z24, např. nové dopravní napojení průmyslového areálu a Z24 z Hrnčířské ulice kolem areálu HZS, uvolnění předprostoru katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele pro pobytovou funkci, lepší organizace parkování aut i autobusů, snížení kolizních míst s pěšími a cyklisty, přiblížení autobusových zastávek turistickým cílům.
- Zasadit se o digitalizaci platného ÚP pro veřejnost v prostředí GIS, které by umožnilo lepší práci s informacemi.
- Zvážit bližší specifikaci dálkových pohledů na statek a ze statku do okolní krajiny (konkrétní směry z míst stanovených ÚP, prověření dalších míst, výškový průběh těchto pohledů).

Regulační plány

RP nejsou pro území KH zpracované. MKH neuvažuje o pořizování RP, který by byl náročný na zadání, zpracování i projednání. Navíc k pořízení RP nejsou dostatečné kapacity na MÚ KH.

Případnému zadání RP centra KH by mělo předcházet shrnutí všech očekávání a zhodnocení, zda tato očekávání lze naplnit zpracováním RP. Územní rozsah nemusí být pouze MPR, ale také okolní zástavba z 19. století. Následné zadání by mělo být zpracováno velice podrobně. Při zpracování budou kladeny vysoké nároky také na strukturu MÚ KH.

V historii byl zpracován ÚP centrální zóny KH.¹⁸⁹

¹⁸⁹ SÚPRMO, Praha 1994, schválený zastupitelstvem města dne 26.10.1994

Územní studie

Na území KH jsou v nárazníkové zóně statku zpracované ÚS:¹⁹⁰

■ ÚS4 V Šipší¹⁹¹ – předmětem ÚS ze září 2021 je území o ploše 13,6 ha severně od Opletalovy ulice v návaznosti na stávající zástavbu BD o 4 až 8 NP a obchodních center. Vlastníkem nezastavěných pozemků částečně využitých jako vinice je Karel Schwarzenberg. ÚP stanovuje plochy jako zastavitelné se smíšenou městskou funkcí, hromadným bydlením a dopravní infrastrukturou (Z13, Z14, Z16, plocha územní rezervy R7). ÚS4 stanovuje v území 33 třípodlažních BD s 297 byty pro 891 obyvatel, další kapacity jsou výhledové. Omezení výšky staveb (3 NP + podkroví) bylo stanoveno na základě stanoviska MK ČR.

■ ÚS5 Sedlec, Třešňovka¹⁹² – předmětem ÚS z dubna 2021 je území o ploše 2,2 ha v okolí ulice Pod Rozhlednou. Území navazuje na zástavbu převážně řadových RD v severní části Sedlce a zahrnuje též nevhodně vytvořené parcely s již vydanými 2 územními rozhodnutími pro stavby 18 + 7 solitérních RD. ÚP stanovuje plochy jako zastavitelné s funkcí individuálního bydlení (Z18 o ploše 5,5 ha). ÚS5 stanovuje v území 19 RD pro 76 obyvatel a navrhuje alespoň částečná zmírnění současného a povoleného neutěšeného stavu v území.

■ ÚS9 Sv. Anna¹⁹³ – ÚS zpracována pro zastavitelnou plochu Z73 (2,6 ha, jižně od Kouřimské ulice za areálem nemocnice), a to alespoň v jižní části plochy v okolí kaple sv. Anny. V severní části je platné ÚR,¹⁹⁴ jeho případná změna by byla obtížná. Snahou ÚS bylo alespoň zokruhování komunikací a realizace druhého vstupu do území.

■ ÚS17 Malín, U Haldy¹⁹⁵ – předmětem ÚS z června 2022 je území o ploše 1,3 ha v Malíně mezi ulicemi Slévárenská a Ke Kameni. ÚS navrhuje rozvoj lokality ve dvou etapách, které přesahují řešené území, jelikož je třeba dosáhnout širších strukturálních vazeb. ÚS navrhuje zástavbu solitérními RD. Zpracování ÚS však provázela obtížná jednání vlastníků. ÚS je zaevidovaná, ale v příštích letech patrně bez možnosti realizace výstavby.

¹⁹⁰ <https://mu.kutnahora.cz/mu/uzemni-studie>

¹⁹¹ <https://mu.kutnahora.cz/file/9333/download/>

¹⁹² <https://mu.kutnahora.cz/file/8414/download/>

¹⁹³ <https://mu.kutnahora.cz/file/10432/>

¹⁹⁴ <https://www.rezidenceusvanny.cz/>

¹⁹⁵ <https://mu.kutnahora.cz/folder/1018/>

Výřez hlavního výkresu ÚS5 Třešňovka¹⁹⁶ s patrnou nevhodnou parcelací předcházející zpracování ÚS:

ÚS zpracovávané a plánované:

■ ÚS6 pro plochu asanace VA1 s plochami přestavby P4 a P4a (celkem 10,2 ha, mezi ulicemi Masarykova a Hrnčířská, areál bývalé Avie) – rozlehlá lokalita, na polovině realizováno OC Tesco dle dřívějšího stavební povolení. V lokalitě jsou jen čtyři vlastníci, z toho jeden MKH, přesto proběhl dlouhý proces (trvající cca rok) jednání nad zadáním a podílu nákladů vlastníků na zpracování ÚS (nakonec bude hradit ze 100 % jeden z vlastníků). Schváleno zadání, výškový limit 3 až 4 NP (přímá pohledová osa z chrámu sv. Barbory na katedrálu Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele). Architekt začal zpracovávat návrh, první konzultace návrhu proběhnou ke konci roku 2022.

■ ÚS12 pro plochu přestavby P7 (1,8 ha, mezi ulicí Čáslavská a železniční tratí, areál bývalého cukrovaru Karlov) – historický objekt se statusem KP¹⁹⁷ aktuálně opravuje, za ním vzniká parkoviště, zbytek lokality v majetku MKH. Záměr architektonické soutěže nebyl odsouhlasen, v přípravě je zadání ÚS.

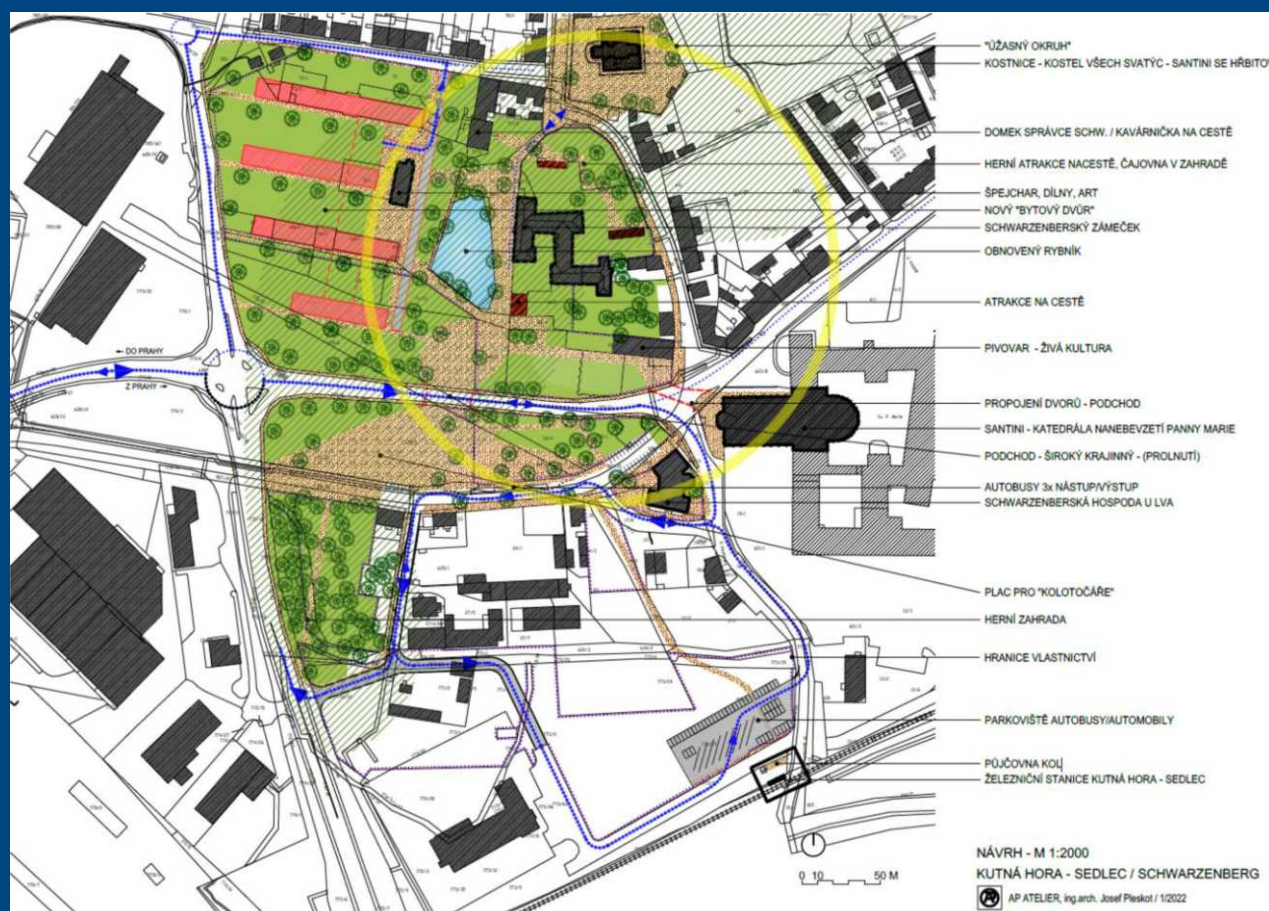
■ ÚS15 pro území Sedlce – v lednu 2022 byla zpracována ideová studie¹⁹⁸ úpravy roztržitého území Sedlce (jako možný podklad budoucího zadání ÚS15), a to na základě zadání vlastníka pozemků Karla Schwarzenberga. Studie obsahuje koncept částečného zcelení a dostavby území a propojení kostela Všech svatých s kostnicí a katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele, do veřejných prostorů je začleněno také území zámku, v části jeho areálu jsou navrženy BD. Sklepy bývalého pivovaru mají být pod I/2 propojeny s předprostorem katedrály, čímž vznikne mimoúrovňové křížení pěších a silniční komunikace. Plánovaný buspark je přesunut k železniční zastávce KH Sedlec, kde je navržen mikrodopravní terminál.

196 <https://mu.kutnahora.cz/file/8414/download/>

197 <https://pamatkovykatolog.cz/cukrovar-2346775>

198 Ing. arch. Josef Pleskot, AP ATELIER, leden 2022

Základní koncepce uspořádání Sedlce z ideové studie:

ÚP stanovuje zpracování dalších ÚS s lhůtou do dubna 2026¹⁹⁹ pro plochu statku a jeho nárazníkovou zónu: ²⁰⁰

- ÚS7 pro plochu přestavby P6 (1 ha, mezi ulicemi Waldhauserova a Kpt. Vosky),
- ÚS9 pro zastavitelnou plochu Z73 (2,6 ha, jižně od Kouřimské ulice za areálem nemocnice),
- ÚS14 pro území u Čáslavské a Hrnčířské ulice.

Za hranicí nárazníkové zóny statku severozápadním směrem ÚP stanovuje rozlehle zastavitelné plochy Z56, Z57, Z58, Z60, Z62, Z64 a Z68 (celkem 21,5 ha, městská část Žižkov). Funkční využití je stanoveno pro bydlení individuální, dopravní infrastrukturu a veřejnou zeleň. Pro toto území byl zpracován urbanistický koncept (UK) lokality Horní Žižkov²⁰¹ zahrnující rozsáhlé zastavitelné území o ploše téměř 200 ha (širší souvislosti, upravené řešené území 60 ha). UK jakožto dokument na pomezí ÚP a ÚS řeší především systém dopravních vazeb a komunikací, veřejných prostranství, protierozních opatření a plnohodnotné propojení celé lokality se stávající i plánovanou zástavbou. V návaznosti na UK budou zpracovávány jednotlivé ÚS8, ÚS16 a ÚS18, pro které UK stanovuje zásady. UK navrhuje přemístění územní rezervy pro obchvat komunikace I/2 tak, aby se zástavba KH mohla organicky rozvíjet bez této bariéry.²⁰²

¹⁹⁹ U termínu 6 let od účinnosti ÚP na vyhotovení ÚS však lze očekávat změnu ÚP, pokud k pořízení ÚS nedojde.

²⁰⁰ <https://mu.kutnahora.cz/file/6893/download/>

²⁰¹ Ing. arch. Michaela Dejdarová, a23 architekti, květen 2022

²⁰² Trasa severního obchvatu I/2 byla do současného ÚP převzata z nadřazené dokumentace – ZÚR SK. V současnosti se zpracovává vyhledávací studie, která upřesní trasu. Intenzity na I/2 jsou poměrně slabé, nelze očekávat příliš velký vliv na dopravu ve městě. Trasa vyvolává riziko ohrožení dálkových pohledů na město.

Výstupy pro MP:

- Sledovat přípravu dalších ÚS, zejména s ohledem na jejich možný vliv na hodnoty statku.
- ÚS4 V Šipší zakládá další rozvoj území a zástavby do navazujících zemědělských ploch. Představa zpracovatele ÚS o uspořádání území se zásadně liší od platného ÚP (např. budoucí navazující zástavba na plochách dopravní infrastruktury, dokonce vedených jako veřejně prospěšná stavba). Při dalším rozšiřování zástavby by mohly být ohroženy dálkové pohledy na statek z okolí ulice Nad Sady.
- Území ÚS5 Třešňovka je příkladem nevhodného přístupu k ÚP. Původní ÚP nestanovil požadavek na zpracování ÚS, v místě byly vymezeny nevhodné parcely (bez přístupové cesty, protáhlé pozemky, pěší neprostupnost) a neideálním způsobem umístěny stavby (izolace od okolí, vzájemné uspořádání a dimenze domů).
- K ÚS4 V Šipší se nevyjádřily orgány památkové péče. Zohlednění požadavků památkové péče by mělo být pro zadání i zpracování dalších ÚS nezbytné.
- Zadání ÚS8, ÚS16 a ÚS18 koordinovat s památkovou péčí, zejména stanovit podmínky pro výškovou hladinu a charakter zástavby s ohledem na nenarušování historických pohledových dominant KH ze strání nad Žižkovem.
- Obecně je vhodné u exponovaných lokalit vždy provádět architektonické soutěže s podrobně formulovaným zadáním.

Územně analytické podklady ORP KH

MÚ KH pořídil v prosinci 2020 5. úplnou aktualizaci ÚAP ORP KH.²⁰³

ÚAP jsou zpracovány pro území ORP KH, jednotlivé obce včetně KH mají zpracovány samostatné karty.²⁰⁴ Městské sídlo KH je považováno za jádro území ORP. KH má více než polovinu památkově chráněných objektů v území ORP, KH má mj. význam z hlediska CR, tento význam převyšuje region i republiku.

Mezi pozitivy KH se objevují mj. vysoká kulturně-historická hodnota území, výhodná poloha na dopravní síti nebo vysoká atraktivita území pro CR. Naopak mezi negativy KH se objevují mj. vysoký stupeň ohrožení suchem, významný počet sesuvných a poddolovaných území, vysoký počet zdrojů znečišťování ovzduší v území nebo vysoké ohrožení území technickou infrastrukturou. Zaznamenaným trendem je pokles míry podnikatelské aktivity v obci.

Mezi urbanistickými závadami KH se objevují mj. bariéry (slepé obestavěné ulice a zástavba proluk) nebo naddimenzovaná zástavba bez veřejné infrastruktury (Třešňovka). Slabší koncepční rozvoj území má být zlepšen novým ÚP. Mezi dopravními závadami je zmíněn mj. zásadní deficit parkovišť v MPR a chybějící DT pro centrum KH. Mezi hygienickými závadami se objevuje mj. rozsáhlá kontaminace půd arzenem z rozvezených výsypek a hald.

Mezi střety v území KH jsou zmíněny mj. střety dopravní infrastruktury s památkovou ochranou.

Další aktualizace ÚAP ORP KH bude pořízena v roce 2024.

²⁰³ <https://mu.kutnahora.cz/mu/uap-2020>

²⁰⁴ https://mu.kutnahora.cz/file/8034_1_1/download/

Zásady pro spolupráci s investory

V červnu 2022 schválilo zastupitelstvo MKH Zásady pro spolupráci s investory na rozvoji veřejné infrastruktury KH.²⁰⁵

Smyslem zásad je nastavení pravidel jednání mezi MKH a investory o podílu investorů na tvorbě nové a péči o stávající veřejnou infrastrukturu. Zásady kladou důraz na rozvoj veřejných prostranství včetně veřejné zeleně, dopravní infrastruktury, technické infrastruktury včetně staveb a zařízení pro nakládání s odpady a pozemků, staveb a zařízení občanské vybavenosti. Mezi MKH a investory jsou uzavírány smlouvy o spolupráci (dle občanského zákoníku) nebo smlouvy o územním rozvoji (dle stavebního zákona).

Součástí zásad je rovněž Manuál pro výstavbu na území KH.²⁰⁶ Manuál stanovuje základní pravidla a doporučení podoby a kvality staveb a prostorů. Cílem manuálu je kultivovat architektonickou a urbanistickou kvalitu nových záměrů v kontextu stávajících prostorů, eliminovat necitlivé stavební zásahy, podporovat obytnou kvalitu prostředí a současně vytvořit pro investory i obyvatele předvídatelné prostředí. Manuál preferuje rozvoj KH primárně do proluk, brownfieldů a dalších podvyužitých ploch v místech, kde existuje občanská vybavenost, dopravní a technická infrastruktura, včetně obsluhy MHD. Manuál stanovuje základní principy urbanistického a architektonického řešení záměru, zásady pro jednotlivé typy budov a podrobné požadavky na infrastrukturu, která má být předána MKH (veřejná zeleň, dopravní, vodohospodářská a další technická infrastruktura, odpadové hospodářství, veřejné osvětlení a mobiliář). Manuál také doporučuje postup spolupráce s MKH.

Ve vztahu k hodnotám statku manuál stanoví, že nové stavby na území MPR musí odpovídat barevností a druhem materiálu současným stavbám, nesmí narušovat dominanty a pohledové horizonty historické zástavby (výšková hladina nepřevyší 4 NP včetně podkroví). Výšková hladina staveb mimo MPR musí respektovat výšku a charakter okolní zástavby a nesmí zastiňovat nebo narušovat dominanty v území, nová zástavba nesmí negativně ovlivnit dálková městská panoramata z míst dálkových pohledů dle ÚP. Všechny záměry musí být konzultovány mj. s oddělením památkové péče MÚ KH a městským architektem.

Poskytnutí investičního příspěvku podle zásad se týká staveb a stavebních úprav bytů (od 4 bytových jednotek) a nebytových objektů (nových s podlažní plochou nad 20 m² a stávajících vedoucích a k vyššímu zatížení kapacity veřejné infrastruktury). Příspěvky jsou příjmem Fondu pro správu a údržbu infrastruktury MKH. Příspěvek je snižován komplexním posouzením stavby (preference zástavby proluk, blokové struktury, vyšší hustoty obyvatel, parkování aut a kol v objektu, aktivního parteru, architektonické kvality záměru), případně při realizaci adaptačního opatření. Zásady také připouštějí nepeněžní plnění příspěvku.

Investoři prezentují své záměry na pracovní skupině pro rozvoj města, bezprostředně dostávají zpětnou vazbu a podle ní si mohou upravit svoje záměry. Výhodou pro investory je rychlejší proces, než kdyby konzultovali u jednotlivých dotčených úředníků.

²⁰⁵ <https://mu.kutnahora.cz/mu/zasady-pro-spolupraci-s-investory>

²⁰⁶ <https://mu.kutnahora.cz/file/10091/download/>

Složení pracovní skupiny:

- Lukáš Seifert, starosta a zastupitel určený pro ÚP (do podzimu 2022 Silvia Doušová, místostarostka),
- Martin Suchánek, tajemník MÚ KH,
- Věra Klimentová, vedoucí oddělení regionálního rozvoje a ÚP,
- Vít Holub, územně plánovací dokumentace, koordinace, vedení jednání, zápisy,
- Kristýna Kosová, vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny,
- Dana Ladrová, vedoucí oddělení silničního hospodářství,
- Lucie Štolbová, vedoucí technického oddělení,
- Božena Marhanová, vyjadřování ke stavebním záměrům,
- Lenka Heřmanová, vedoucí majetkového oddělení,
- Petr Janoš, městský architekt,
- Rostislav Jukl, vedoucí stavebního úřadu,
- Věra Žáčková, vedoucí oddělení památkové péče,
- Jozef Králik, vedoucí odboru investic,
- Martin Kremla, investiční záměry.

Od září 2022 do konce roku 2023 se uskutečnila 3 jednání (tématem projekty Poličany, Strakochova továrna, Vítězná), je plánované 4. jednání. Následně se bude u jednotlivých záměrů určovat koeficient zlepšení a dobrovolný příspěvek investora. Členy pracovní skupiny jsou pouze zaměstnanci MÚ KH, ve skupině nejsou žádní externí poradci urbanisté nebo architekti, kteří by mohli činnost pracovní skupiny doplnit svým odborným a neutrálním pohledem.

Výstupy pro MP:

- Projednání investičních záměrů v pracovní skupině, stanovení jednotných pravidel a zavedení investičního příspěvku je vhodným, byť stále dobrovolným nástrojem.
- U záměrů, které jsou součástí MPR nebo mohou MPR ovlivnit, by byla vhodná účast zástupce NPÚ v pracovní skupině.

B.5.2 Další dokumenty pro správu statku

Oblast regionálního rozvoje

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+²⁰⁷ je národní strategický dokument v oblasti regionálního rozvoje, schválena byla vládou ČR v listopadu 2019. Regionální centra mají plnit roli pilíře české sídelní soustavy a mají být centry dojížděky za službami a prací prostřednictvím diverzifikace ekonomické základny, zlepšení dopravní dostupnosti a dostupnosti služeb, též péče o prostředí obce.

Strategie rozvoje územního obvodu SK na období 2019–2024, s výhledem do 2030²⁰⁸ byla schválena v listopadu 2019. Strategie byla připravena jako zastřešující a koncepční dokument pro rozvoj území SK a mají na ní navázat další dílčí strategie. Jedním z cílů strategie je posílit roli CR pro hospodářství SK. KH je také zmiňována jako jedno z nejatraktivnějších míst v SK, ke kterým je třeba zajistit dostupnost veřejné dopravy.

Strategický plán rozvoje KH²⁰⁹ je z roku 2004, 1. aktualizace proběhla v roce 2005, 2. v roce 2008 a 3. v roce 2015. V současnosti vzrůstá potřeba na vytvoření nového strategického plánu. V roce 2019 bylo požádáno o dotaci na vytvoření nového strategického plánu (OP Zaměstnanost, 92. výzva), žádost nebyla podpořena. Nová koalice MKH se zavázala k přípravě nového strategického plánu KH do roku 2024.²¹⁰

V roce 2007 byl zpracován **Integrovaný plán rozvoje KH.²¹¹** Aktualizován byl v letech 2009, 2010 a 2011. Strategický dokument se týkal zejména čerpání dotačních prostředků ze strukturálních fondů.

Analýza připravenosti MKH na zavedení Smart City²¹² byla zpracována v roce 2019, zahrnuje též doporučení v oblastech inteligentní plánování území, zkvalitňování veřejných budov a kultury a turismu. Od 1.5.2021 má MKH svého Smart City manažera.²¹³ V září 2022 se v KH uskutečnila Konference k Inovativnímu kreativnímu centru KH.²¹⁴

²⁰⁷ <https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>

²⁰⁸ <https://www.kr-stredocesky.cz/de/web/regionalni-rozvoj/strategie-rozvoje-kraje>

²⁰⁹ <https://mu.kutnahora.cz/mu/strategicka-plan-rozvoje-mesta>

²¹⁰ https://mu.kutnahora.cz/file/10415_1_1/download/

²¹¹ <https://mu.kutnahora.cz/mu/integrovaný-plan>

²¹² <https://mu.kutnahora.cz/file/4756/download/>

²¹³ <https://kutnohorskelisty.cz/zpravy/rozhovor-kutna-hora-ma-od-1-kvetna-smart-city-manazera-je-jim-jaroslav-kacer>

²¹⁴ <https://www.culturenet.cz/akce/prezentace-kreativniho-centra-a-inovativniho-podnikatelskeho-inkubatoru-v-kutne-hore/>

Oblast památkové péče

Státní kulturní politiku na léta 2021–2025²¹⁵ schválila vláda ČR v září 2021. Obecným cílem strategie je širší pojetí kultury a kreativity jako mezisektorové oblasti, která je nedílnou součástí společnosti i hospodářství. Cíl 2 je zaměřen na účinnou péči o kulturní dědictví prostřednictvím provázanosti nástrojů péče o kulturní dědictví či rozvoj digitalizace. Cíl vychází ze silných stránek – systematické ochrany a udržování kulturního dědictví. Aktuálními hrozbami je nedostatečné financování, klimatické změny nebo zastarávání technologií. Mezi specifickými cíli se objevuje mj. vznik koncepce památkové péče, implementace mezinárodních úmluv nebo podpora předprojektové a projektové přípravy.

Koncepce památkové péče v ČR na léta 2017–2020²¹⁶ byla zpracována Odborem památkové péče MK ČR v roce 2016. Prioritními cíli koncepce jsou větší propojenost a otevřenost oboru směrem dovnitř i navenek, dále srozumitelnost a přehlednost ochrany KP, respektive stabilizace a posílení památkové péče ve společnosti. Ve vztahu ke KH jsou validní cíle:

- III.1. Legislativa (např. úprava problematiky památek s mezinárodním statutem),
- III.3. Památkově chráněná území a ochrana kulturní krajiny (mj. revize zón a rezervací),
- III.5. Podpora zachrany a péče o památkový fond,
- III.8. Mezinárodní spolupráce v oblasti památkové péče.

Koncepce podpory památkové péče ve SK na období 2014–2016²¹⁷ je již velmi zastaralá, novější dokument nebyl zpracován.

Program regenerace MPR a MPZ 2020²¹⁸ – přihláška do soutěže o cenu za nejlepší přípravu a realizaci programu regenerace MPR a MPZ za rok 2020.

Aktualizace Programu regenerace 2017–2022.²¹⁹

Výstupy pro MP:

- V připravovaném strategickém plánu KH zohlednit uchování a prezentaci hodnot statku.
- Připravit aktualizaci programu regenerace nebo zcela novou podobu programu od roku 2023 s analýzou potřeby podpory obnovy nejpotřebnějších částí statku.

²¹⁵ <https://www.mkcr.cz/statni-kulturni-politika-69.html>

²¹⁶ https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/koncepcipampece_2017_2020-5938.docx

²¹⁷ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/kultura/koncepce-v-oblasti-pamatkove-pece1>

²¹⁸ https://mu.kutnahora.cz/file/8130_1_1/download/

²¹⁹ <http://www.nadaceunesco.cz/cs/23-zajisteni-agendy-svetoveho-dedictvi-unesco-steering-group/>

B.5.3 Přípravenost obnovy statku

Dokumentace statku

Existuje velké množství literatury věnované KH, její historii a vývoji. Jak už bylo zmíněno výše, nejstarší historiografické práce spadají do 17. století, 18. století je v tomto ohledu méně bohaté, rozvoj bádání a zájmu o KH se rozvíjí až v 19. století, nejpatrněji v jeho druhé polovině. Velké množství historické literatury je přičiněním místního nakladatelství Kuttna a Českého muzea stříbra dostupné v opisech online.²²⁰ V roce 2000 vyšla objemná monografie města.²²¹ 22. svazek série Historický atlas měst České republiky je věnován KH.²²²

Průzkum KH probíhal už před vyhlášením MPR, nicméně materiály se dochovaly jen torzálně. Dobře dochovaná je historická fotodokumentace, zpracována je i historická plánová dokumentace. Bohatý obrazový materiál je dostupný na webových stránkách Zmizelé KH.²²³ V rámci projektu Zmizelá KH jsou také publikovány knihy věnované KH.²²⁴ Charakteru obrazového materiálu dokumentujícího KH v rozhodující době 19. a 20. století se recentně věnoval také Lukáš Veverka v článku *Obraz KH v 19. století. Mezi kresbou, grafikou, malbou a fotografií*.²²⁵

Každý individuálně prohlášený památkově chráněný objekt je opatřen Evidenčním listem KP. V tom je uveden popis, časové a slohové určení a celkové zhodnocení a zdůvodnění ochrany objektu. V případě KH vznikaly tyto listy v průběhu 60. let, v případě později prohlášené KP, jsou tyto listy mladší.²²⁶

Od roku 1971 do poloviny 90. let probíhal pod vedením Dobroslava Líbala a za spolupráce Jana a Jiřiny Mukových a Pavla Zahradníka plošný SHP. V rámci předčasně ukončeného SHP bylo vyhodnoceno asi 25 domovních bloků. V současnosti probíhají SHP individuálně. Evidence všech SHP je vedena na místně příslušném pracovišti NPÚ, v jehož archivu jsou také tyto materiály dostupné. Historická stavební dokumentace je chována na stavebním úřadě a ve Státním okresním archivu KH.

Dějiny MPR KH byly precizně zpracovány při příležitosti čtyřiceti a zejména padesáti let od vyhlášení v letech 2001 a 2011.²²⁷

V letech 1997–2004 byly pro KH zpracovány zásady památkové ochrany území. V rámci projektu vznikl popis a vyhodnocení jednotlivých staveb v MPR, součástí jsou také analytické mapové podklady. Výstupy projektu jsou chovány v archivu NPÚ, ÚOP SČ.

Představu o rozsahu a kvalitě provedených prací nejen na území KH je možné vyčíst v ročenkách regionálního pracoviště NPÚ dostupných také online.²²⁸

²²⁰ <https://www.cms-kh.cz/knihy-vydavatelstvi-kuttna>, <https://www.cms-kh.cz/texty-a-clanky>

²²¹ Štroblová, Helena, Altová, Blanka eds. *Kutná Hora*, 2000

²²² *Historický atlas měst č. 22 Kutná Hora*, 2010

²²³ <http://www.zmizelakutnahora.cz/cs/>

²²⁴ <http://www.zmizelakutnahora.cz/cs/edice-zmizela-kutna-hora/>

²²⁵ Veverka, Lukáš. *Obraz Kutné Hory v 19. století. Mezi kresbou, grafikou, malbou a fotografií*. In: *Zprávy památkové péče č. 2, roč. 79/2019*

²²⁶ <https://pamatkovykatalog.cz/uskp>

²²⁷ https://www.cms-kh.cz/sites/default/files/books/kutnohorsko-vlastivedny_sbornik_04-01.pdf, *Zprávy památkové péče č. 4, roč. 71/2011*

²²⁸ <https://www.pamatkysc.cz/cislo>

Vlastním obrazovým archivem a informacemi disponují oba dlouholetí místně příslušní garanti NPÚ, pánové Aleš Pospíšil, garant ORP KH, a Jiří Mrázek, garant statku UNESCO KH.²²⁹

Stěžejním dokumentem stavu a proměny statku jsou RMZ vypracovávané garantem památky UNESCO NPÚ. Nyní je zvažováno prodloužení periody na dva roky. Bylo by vhodné každoročně alespoň evidovat investiční akce a kompletovat fotodokumentaci.

Centrum KH je obnovováno také prostřednictvím dotačního Programu regenerace MPZ a MPR.²³⁰ Ten je realizován na základě Plánů regenerace.²³¹ V současnosti je do roku 2022 platný aktualizovaný plán z roku 2017.²³²

Za účelem zajištění prezentace historického jádra KH, podpory jeho zachování a uchování a plnění závazků vyplývajících z prohlášení KH památkou UNESCO byla roku 1997 zřízena Nadace KH – památka UNESCO.²³³

Od roku 2022 zpracovává SM první část periodického monitoringu statku UNESCO (forma dotazníku), druhá závěrečná část bude následovat v roce 2023. Dostupné online jsou provedené monitoringy z roku 2006 a 2014.²³⁴

Vzhledem ke složitým základacím podmínkám poddolovaného území jsou důležité i ryze technické práce jako např. Inženýrskogeologický průzkum historického jádra KH.²³⁵

Připravované projekty

Připravovaných projektů je velké množství. Většina je soukromého charakteru bez přímého dopadu na hodnoty chráněného statku, eventuálně se projevující drobnými úpravami exteriéru.

Připravena je například celková obnova objektu v majetku SK Tylův dům čp. 507²³⁶ – předmětem výměna výplní vnějších otvorů, nový zdroj a rozvody vytápění, rekonstrukce klimatizace a odvětrání, odstranění havarijního stavu kanalizace, rozvodů vody a elektroinstalace, sanace vlhkého zdiva, izolace půdních prostor a kompletní rekonstrukce dvou bytů. Investorem SK. Realizace projektu byla odložena, jelikož se v roce 2022 nepodařilo identifikovat vhodný dotační titul, investice 25 mil. Kč.

Zamýšlené projekty

■ Dům U Tří pávů – KP,²³⁷ majetek MKH i s návaznou zahradou, v současné době bez využití, v roce 2013 nabízen k prodeji.²³⁸ V minulosti různé pracovní skupiny posuzující možnosti využití domu, bez závěru. Dům vyniká zajímavou polohou na Palackého náměstí a zajímavými vnitřními prostory. Na zahradě domu provozována kavárna a komunitní prostor. V roce 2020 byl k domu zpracován stavebně-historický průzkum.²³⁹

²²⁹ <https://www.npu.cz/cs/uop-stredni-cechy/kontakt>

²³⁰ <https://mu.kutnahora.cz/mu/fond-regenerace-mesta-kutna-hora>

²³¹ <http://www.nadaceunesco.kh.cz/cs/23-zajisteni-agendy-svetoveho-dedictvi-unesco-steering-group/>

²³² <https://www.nadaceunesco.kh.cz/files/aktualizace-programu-regenerace-2017-2022---i.cast.pdf>,

<http://www.nadaceunesco.kh.cz/files/aktualizace-programu-regenerace-2017-2022---ii.cast.pdf>,

<http://www.nadaceunesco.kh.cz/files/aktualizace-programu-regenerace-2017-2022---iii.cast.pdf>,

<http://www.nadaceunesco.kh.cz/files/aktualizace-programu-regenerace-2017-2022---iv.cast.pdf>

²³³ <http://www.nadaceunesco.kh.cz/cs/vyrocní-zpravy/>

²³⁴ <https://whc.unesco.org/document/162594>, <https://whc.unesco.org/document/164102>

²³⁵ <https://www.cms-kh.cz/sites/default/files/books/absolon-inzenyrskogeologicky-pruzkum.pdf>

²³⁶ https://zakazky.kr-stredocesky.cz/contract_display_5303.html

²³⁷ <https://pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/mestansky-dum-154247>

²³⁸ <https://kutnohorskelisty.cz/novinky-z-radnice/mesto-kutna-hora-nabizi-k-prodeji-komplex-domu-na-palackeho-namesti>

²³⁹ <https://www.cms-kh.cz/sites/default/files/books/dum-zvany-pavovsky.pdf>

Výstupy pro MP:

■ V KH existuje spousta historických dokumentů a studií s řadou cenných informací. Bylo by vhodné kompletovat informace o zpracovaných dokumentacích, aby byly dobře dohledatelné.

Studentské práce

Práce studentů nepřináší konkrétní řešení, ale nabízí nezaujatý pohled na problémová místa, ověřují možnosti, a vytváří předpoklady k diskuzi i možné rozvinutí intervence.

MKH rozvíjí spolupráci s vysokými školami, zejména FA ČVUT:

■ Bakalářské a diplomové práce FA ČVUT, např. konverze areálu pivovaru v Sedlci,²⁴⁰ doplnění bloku v Roháčově,²⁴¹ v Rejskově,²⁴² v Brandlově²⁴³ nebo Sokolské ulici,²⁴⁴ revitalizace Nových Mlýnů,²⁴⁵ DT²⁴⁶ nebo rozvoj území U Lorce.²⁴⁷

■ Spolupráce s ateliérem Novotný-Koňata-Zmek FA ČVUT:

● Manuál zástavby vnitřního města – prověření intenzifikace centra KH. Území centra bylo rozděleno na 15 částí, ve kterých bylo prověřeno současné využití území a navržena jeho intenzifikace, součástí výstupů hodnotná data a zjištění, že celek má ještě určitou kapacitu nad rámec současného či minulého využití (rozvoj bydlení, služeb a dalších funkcí), aniž by byla ohrožena jeho chráněná hodnota.

● Studentské práce v prostoru Václavského náměstí (letní scéna, vnitroblok, kulturní dům), vstupů do KH (západní – Lorecká, Vocelova, Jiřího z Poděbrad a severní – Kouřimská, Kremnická, Husova) a dalších (Roháčova – bydlení v centru KH, centrum duševního zdraví, Sokolská – knihovna, Pobřežní – cyklo centrum s ubytováním)

■ Spolupráce s dalšími ateliéry (Kroupa-Novotný – proluky v MPR, 2006, Lábus-Šrámek – dostavba bývalého Voršilského kláštera pro knihovnu nebo Lorecká, Vocelova, Jiřího z Poděbrad – zástavba parkoviště „u Kapličky“).

²⁴⁰ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/15352-pivovar-sedlec-konverze-arealu>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5280-konverze-a-dostavba-pivovaru-v-sedlci-u-kutne-hory>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5340-konverze-a-dostavba-pivovaru-v-sedlci-u-kutne-hory>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5966-konverze-a-dostavba-pivovaru-v-sedlci-u-kutne-hory>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5214-konverze-a-dostavba-arealu-byvaleho-pivovaru-v-sedlci-kutne-hore>

²⁴¹ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/39769-bydleni-a-volnocasove-centrum-kutna-hora>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/39768-bydleni-a-kreativni-centrum-kutna-hora>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/29414-bydleni-a-volnocasove-centrum-v-kutne-hore>

²⁴² <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/29254-hudebni-skola>

²⁴³ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/27173-doplneni-mestske-struktury-kutna-hora>

²⁴⁴ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/6045-mestska-knihovna-v-kutne-hore>

²⁴⁵ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/44796-revitalizace-novych-mlynu-kutna-hora>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/39478-nove-mlyny-kutna-hora>

²⁴⁶ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/28906-autobusove-nadrazi-kutna-hora>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/29051-autobusove-nadrazi-kutna-hora>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/28447-autobusova-stanice-kutna-hora>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/28842-autobusove-nadrazi-kutna-hora>, <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/28743-autobusove-nadrazi-kutna-hora>

²⁴⁷ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5348-bydleni-v-malomestskem-prostredi-rozvoj-uzemi-u-lorce-kutna-hora>

■ Diplomové práce FUA TUL, např. urbanistická revitalizace Sedlce²⁴⁸, doplnění bloku v Roháčově ulici.²⁴⁹

■ Výstavy studentských prací, např. v červnu 2018 v GASK.

Některé ze studentských prací jsou fyzicky k dispozici na MÚ KH, odboru investic.

Výstupy pro MP:

■ Shromáždit dostupné studentské práce jako zdroj informací a často neotřelých myšlenek.

■ Pokračovat ve spolupráci s VŠ.

B.5.4 Koncepce cestovního ruchu

Strategie rozvoje CR ČR

V červenci 2021 vláda ČR schválila **Strategii rozvoje CR ČR 2021–2030**.²⁵⁰

Vizí strategie je Česko jako „SMART inovativní destinace v čele Evropy“ a Česko jako bezpečná, udržitelná a sebevědomá destinace, která svou konkurenceschopnost staví nejen na přírodním a kulturním dědictví, tradicích, přívětivých lidech a jedinečných zážitcích v Praze i v regionech, ale i na efektivním využití nových trendů v oblasti řízení, technologií a služeb.

Strategie zmiňuje KH jako jednu z lokalit montánního dědictví i filmového turismu (např. Hagen, White Bird: A Wonder Story apod.).²⁵¹ Strategie vnímá památky UNESCO jako silnou stránku CR a hlavní motivací zahraničních turistů pro návštěvu Česka. Strategie také navrhuje oživování památek, propojování hmotných památek UNESCO s nehmotnými nebo zapojení památek do produktů CR. Důležitou roli pak mají hrát dobrovolné svazky obcí (v případě KH České dědictví UNESCO a Česká inspirace).

Na strategii navazuje **Akční plán 2022–2023**,²⁵² který zahrnuje 6 opatření, 13 aktivit a 33 dílčích aktivit.

Program rozvoje CR SK

V červnu 2018 zastupitelstvo SK schválilo **Aktualizaci Programu rozvoje CR ve SK na období 2018–2023**.²⁵³

Dokument zahrnuje analytickou, syntetickou, návrhovou a implementační část včetně indikátorů. Historické centrum KH je hodnoceno jako nejvýznamnější památka SK s mimořádnou atraktivitou pro návštěvníky, a to jak z pohledu MPR, tak z pohledu církevních, hornických i průmyslových (výroba cigaret) památek. České muzeum stříbra v KH a GASK jsou třetím a čtvrtým nejnavštěvovanějším kulturním zařízením SK,

²⁴⁸ <https://dspace.tul.cz/handle/15240/152614>

²⁴⁹ <https://dspace.tul.cz/handle/15240/163343>

²⁵⁰ <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/archiv/koncepce-strategie/strategie-rozvoje-cestovniho-ruchu-cr-2021-2030>

²⁵¹ <https://www.filmovamista.cz/lokalita?gps=49.945%2C+15.263611&zoom=14>

²⁵² <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/archiv/koncepce-strategie/akcni-plan-2022-2023>

²⁵³ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/regionalni-rozvoj/program-rozvoje-cestovniho-ruchu>

bohaté návštěvnosti se těší i Muzeum lega,²⁵⁴ z kulturních akcí pak např. Královské stříbření nebo Mezinárodní hudební festival. Nejnavštěvovanější památkou v SK pak byl kostel Všechny svatých s kostnicí v Sedlci následovaný chrámem sv. Barbory.

Globálním cílem strategie je zvýšení podílu vícedenních návštěvníků. Mezi konkrétními návrhy se objevuje vytvoření systému destinačního managementu na oblastní úrovni, zkvalitnění dopravní dostupnosti, vytváření podmínek pro budování a zvyšování kvality infrastruktury nebo zahrnutí památek UNESCO, kulturních zařízení a akcí do ucelených produktů CR na regionální úrovni.

Místní strategie CR

KH nemá svoji strategii CR. KH je příliš blízko Praze, která bude pro přenocování turistů vždy atraktivnější. MKH se orientuje na udržitelnost CR a komplexní produkt (spolupráce Turistická oblast Kutnohorská a Kolínsko, z. s., České dědictví UNESCO, Česká inspirace, partnerská města KH).

Statistiky návštěvnosti KH vznikají měsíčním sčítáním návštěvnosti jednotlivých památek (konkrétní návštěvník KH tedy může být zaznamenán vícekrát nebo vůbec),²⁵⁵ kumulativní přehledy jsou porovnávány meziročně, statistiky přenocování jsou přejímány z ČSÚ.²⁵⁶

MKH zpracovává bilanci CR.²⁵⁷ MKH také v roce 2018 získalo data od mobilních operátorů.²⁵⁸ U návštěvníků probíhá dotazníkové šetření.²⁵⁹

Program kulturních akcí v KH je nasycený, MKH podporuje akce granty, prezentace jednotlivých akcí je pro větší konkurenci obtížná. Sloučení agend CR a kultury do jednoho odboru prospělo lepší koordinaci. Ideální cílový stav: 50 % účastníků akcí místní, 50 % turisté. Příklad komunitní kulturní akce: Kutnohorské PARKování 27.8.2022.²⁶⁰

²⁵⁴ Návštěvnost muzeí, památníků a galerií v krajích ČR v roce 2013, Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, údaje pouze za subjekty veřejného sektoru

²⁵⁵ <https://www.obzorykutnohorska.cz/clanek-kutna-hora-je-u-navstevniku-stale-oblibenejsi-v-roce-2018-padl-rekord>

²⁵⁶ https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU03a&z=T&f=TABULKA&skupId=1330&katalog=31743&pvo=CRU03a&str=v300&u=v300_VUZEMI_43_533955, https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRUD003-R&z=T&f=TABULKA&katalog=31743&str=v155&c=v3~8_RP2021&u=v155_VUZEMI_43_533955, https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU01&z=T&f=TABULKA&katalog=31742&str=v133&c=v3~8_RP2021&u=v133_VUZEMI_43_533955

²⁵⁷ <https://destinace.kutnahora.cz/d/bilance-cestovniho-ruchu-v-kutne-hore-za-rok-2019>

²⁵⁸ https://mu.kutnahora.cz/file/4256_1_1/download/

²⁵⁹ <https://mu.kutnahora.cz/mu/marketingove-pruzkumy-a-monitoring-navstevnosti?lang=1>

²⁶⁰ <https://www.kutnahora.cz/calendar/kutnohorske-parkovani>

B.5.5 Dopravní koncepce

Dopravní strategie ČR

Klíčovým strategickým dokumentem vlády ČR pro sektor dopravy je **Dopravní politika ČR pro období 2021–2027 s výhledem do roku 2050**.²⁶¹ Dokument byl schválen na jednání vlády ČR dne 8.3.2021. Dokument určuje hlavní zásady rozvoje dopravy na území Česka. Detailně je pak rozpracován podle jednotlivých oblastí v sektorových dokumentech. Na základě analýzy problémů sektoru jsou navrženy strategické a specifické cíle, podcíle a opatření s indikátory. Ná vazné strategické dokumenty se zaměřují na jednotlivé módy dopravy, bezpečnost nebo na moderní technologie.

Jedním z návazných dokumentů je **Koncepce městské a aktivní mobility pro období 2021–2030**.²⁶² Dokument byl schválen vládou ČR dne 11.1.2021 a zahrnuje části metodické pomůcky pro plánování a implementaci udržitelné městské mobility na úrovni samospráv. KH je definována jako město velikosti F, ve kterém by podle vize měl být podíl pěší dopravy do 50 %, cyklistické dopravy do 25 %, veřejné hromadné dopravy do 20 % a individuální automobilové dopravy do 25 %.

Koncepce veřejné dopravy 2020–2025 s výhledem do roku 2030²⁶³ (KVD) je celostátním koncepčním dokumentem, který stanovuje hlavní cíle a hlavní páteřní osy veřejné dopravy na území státu. KVD pořizuje MD ČR a schvaluje vláda. Základními vlivy na veřejnou dopravu je snižování uhlíkové stopy, růst počtu cestujících, strategie na úrovni EU (udržitelná a inteligentní mobilita), otevření trhu, přetěžování páteřní infrastruktury a velkorysé koncepce rozvoje. Dálková autobusová doprava není součástí KVD.

Na KVD navazuje **Plán dopravní obsluhy území vlaky celostátní dopravy pro období 2022–2026**.²⁶⁴ Dálková železniční doprava v okolí KH je představována rychlíky linky R9 Praha – Kolín – KH hl. n. – Havlíčkův Brod – Brno / Jihlava v základním intervalu 60/120 minut. Tyto rychlíky jsou součástí II. přepravního segmentu rychlé meziregionální dopravy. Součástí plánu je zvýšení kvality cestování, zkrácení jízdních dob mezi Kolínem a Havlíčkovým Brodem na 60 minut (z nynějších 68 minut) a převedení linky na VRT Polabí ihned po její dostavbě.

V roce 2021 byla vládou ČR schválena **Strategie BESIP 2021–2030**.²⁶⁵ Hlavním cílem strategie je snížit počet obětí a těžkých zranění v důsledku dopravních nehod na polovinu, mj. zaměřením na mladé řidiče, nepřiměřenou rychlost, odstraňováním nehodových lokalit, pokročilými technologiemi nebo ochranou zranitelných účastníků silničního provozu (chodci, cyklisté).

Akční plán rozvoje inteligentních dopravních systémů²⁶⁶ byl schválen v roce 2015.

Oblast vysokorychlostní železnice pokrývá od roku 2017 **Program rozvoje Rychlých spojení**.²⁶⁷

²⁶¹ <https://www.mdcrcz/Dokumenty/Strategie/Dopravni-politika-a-MFDI/Dopravni-politika-CR-pro-obdobi-2014-2020-s-vyhled>

²⁶² <https://www.mdcrcz/Dokumenty/Strategie/Dopravni-politika-a-MFDI/Koncepce-mestske-a-aktivni-mobility-pro-obdobi-2022?return=/Dokumenty/Strategie/Dopravni-politika-a-MFDI>

²⁶³ <https://www.mdcrcz/Dokumenty/Verejna-doprava/Pravni-predpisy/Zelena-a-bila-kniha-koncepce-verejne-dopravy>

²⁶⁴ <https://www.mdcrcz/Dokumenty/Verejna-doprava/Financni-ucast-statu/Plan-dopravni-obsluhy-uzemi-vlaky-celostatni-dopra>

²⁶⁵ <https://besip.cz/Pro-odborniky/Narodni-strategie-BESIP/Aktualni-strategie>

²⁶⁶ <https://www.mdcrcz/Dokumenty/Strategie/ITS>

²⁶⁷ https://www.mdcrcz/getattachment/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Ministr-Tok-Vysokorychlostni-trate-potrebuji-novy-MD_Program-rozvoje-rychlych-spojenci-v-CR.pdf.aspx

Dopravní koncepce SK

Plán dopravní obslužnosti SK pro období 2021–2025²⁶⁸ (PDO SK) z prosince 2020 je koncepčním dokumentem pro zhodnocení současného a nastavení budoucího směru vývoje veřejné dopravy ve SK. Základními vlivy na veřejnou dopravu ve SK je rostoucí počet obyvatel, rostoucí přeprava na železnici, růst finanční kompenzace, pokračující integrace SK do Pražské integrované dopravy a pokračující centralizace dopravy směrem k Praze.

Regionální železniční doprava v okolí KH ve střednědobém výhledu:

- osobní vlaky linky S20 Kolín – KH hl. n. – Havlíčkův Brod v základním intervalu 60/120 minut se špičkovým posílením v úseku Kolín–Čáslav,
- osobní vlaky linky S28 KH hl. n. – Zruč nad Sázavou v základním intervalu 60/120 minut se špičkovým posílením v úseku KH hl. n. – KH město,
- prodloužené vybrané osobní vlaky linky S28 až do Kolína pro zajištění návaznosti směrem na Prahu.

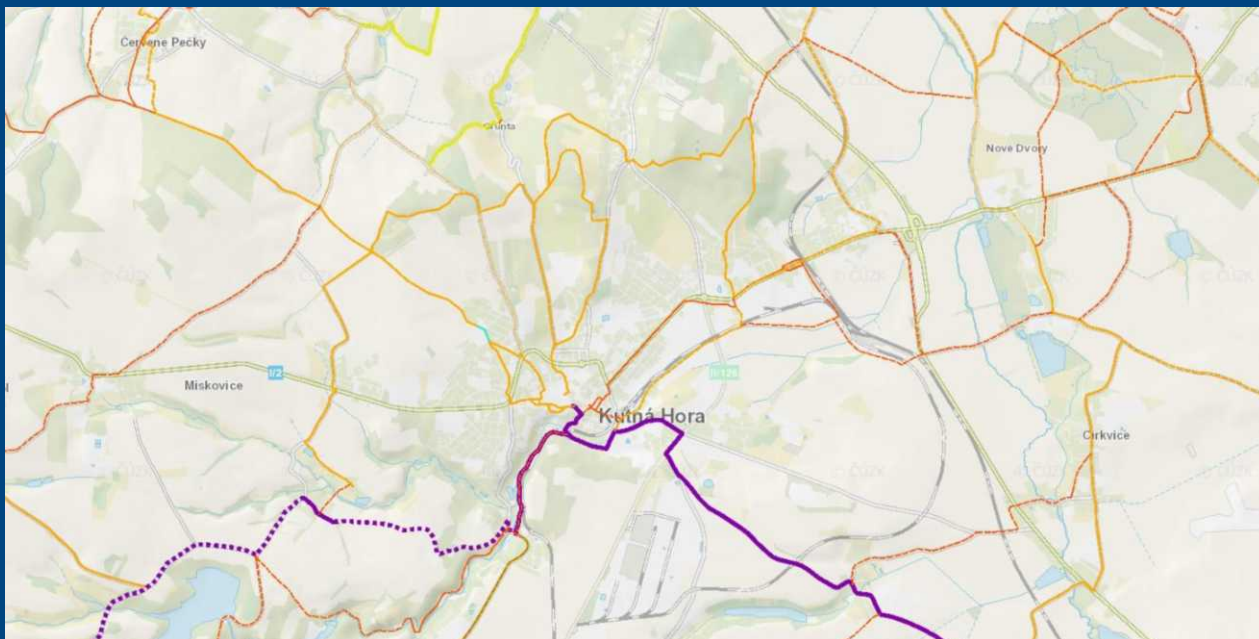
Regionální železniční dopravy v okolí KH v dlouhodobém výhledu:

- spěšné vlaky Praha–Kolín s přímými vozy osobních vlaků Kolín–Pardubice a Kolín – KH hl. n. – Havlíčkův Brod v základním intervalu 60/120 minut,
- osobní vlaky Kolín – KH město – Zruč nad Sázavou v základním intervalu 60/120 minut.

Regionální autobusová doprava je v okolí KH součástí dílčí oblasti Kutnohorsko, Zásmycko. Hlavní přepravní relace jsou z KH do Kolína, Čáslavi, Uhlířských Janovic a Zruče nad Sázavou. V KH je navíc provozována MHD.

V roce 2020 byla aktualizována **Koncepce rozvoje cyklistiky ve SK²⁶⁹** KH prochází páteřní dálková cyklotrasa 1 Praha–KH–Brno–Hodonín a dálková cyklotrasa EuroVelo 4, v Česku v trase Cheb–Praha–KH–Brno–Přerov–Ostrava. Koncepce předpokládá rozšíření a zokruhování sítě cyklotras v okolí KH.

Stávající a navrhované cyklotrasy v okolí KH:²⁷⁰

²⁶⁸ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/doprava/dopravni-plan>

²⁶⁹ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/doprava/92>

²⁷⁰ https://gis.kr-stredocesky.cz/js/dop_cyklokoncepte

Pražská integrovaná doprava

Regionální autobusová doprava v okolí KH a MHD KH jsou součástí Pražské integrované dopravy (PID).²⁷¹ Integrovaný dopravní systém zahrnuje železniční, autobusovou i MHD ve SK, Praze a dalších městech ve SK. V rámci PID jsou jednotlivé linky koordinovány s preferencí železniční dopravy, cestující mohou využít jednotný přestupný tarif i kombinovanou dopravu s využitím záchytných parkovišť P+R.

Příměstské autobusové linky v základním intervalu v okolí KH 60/120 minut:

- 381 Praha, Háj – Čáslav, obchodní centrum, jízdní doba z Prahy do KH cca 105 minut,
- 705 Poděbrady–Kolín–KH–Čáslav,
- 782 KH – Žehušice – Horka I – Vrdy,
- 786/8 KH – Červené Janovice – Paběnice / Třebětín,
- 805 Zruč nad Sázavou – Zbraslavice – KH – Kolín.

Příměstské autobusové linky v základním intervalu v okolí KH 120 minut:

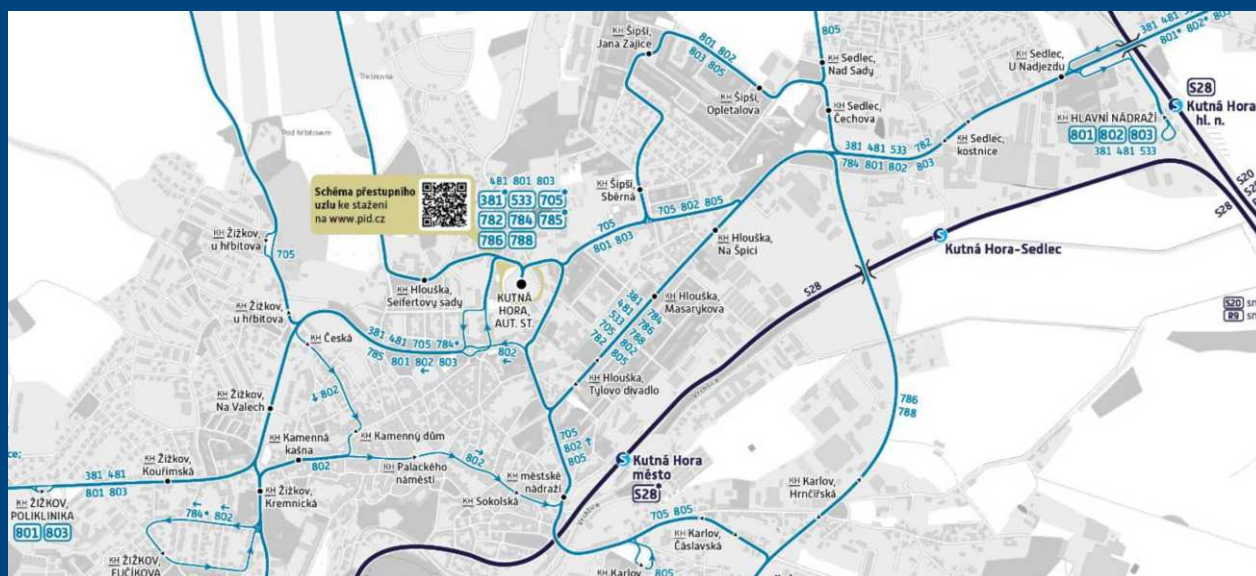
- 481 Soběšín – Uhlířské Janovice – KH – Čáslav,
- 533 KH – Týnec nad Labem – Chlumeck nad Cidlinou,
- 784 KH – Horka I – Vrdy – Čáslav,
- 785 Kácov–Malešov–KH–Kolín.

Linky MHD KH:

- 801 Žižkov – autobusové nádraží – Šipší – Sedlec – KH hl.n. v intervalu 30-60/60-120 minut,
- 802 Žižkov – centrum – Hlouška – Šipší – Sedlec – KH hl.n. v intervalu 30, večer 60 minut,
- 803 Žižkov – autobusové nádraží – Šipší – Sedlec – KH hl.n. v intervalu 30-120 minut a každé 2 hodiny s pokračováním přes Malín do Bernardova.

Na přepravu po KH je možné využít příměstské autobusové linky, např. linky 381, 481, 533, 782, 784 mezi autobusovým nádražím, Hlouškou, Sedlcem, KH hl.n. a Malínem ve výsledném špičkovém intervalu cca 10 minut.

Výřez z orientačního plánu schématu linek PID:²⁷²

²⁷¹ <https://pid.cz/o-systemu/>

²⁷² https://pid.cz/wp-content/uploads/mapy/mesta-region/Kutna-Hora_mapa-A3.png

Generel dopravy KH

Zpracovatelem generelu dopravy z června 2020 je ČVUT, Fakulta dopravní. Generel dopravy je dostupný na webu MKH.²⁷³

Cílem generelu je identifikovat hlavní problémy v mobilitě a dopravních potřebách uživatelů a navrhnout opatření na jejich etapovitě řešení se stanovením vzájemných vazeb jednotlivých druhů dopravy pro zajištění udržitelné mobility. Generel je komplexní a dlouhodobou integrovanou strategií. Záměrem generelu je mj. eliminovat nadbytečnou dopravu v centru KH včetně parkování a preferovat v centru nemotorovou a hromadnou dopravu. Generel navazuje na Dopravní generel Centrální zóny z let 1999–2003, ze kterého byly navržené úpravy realizovány ve velké míře (zjednosměrnění ulic v centru města po spádu, rozmístění parkovacích ploch, zklidnění komunikací, omezení vjezdu vozidel nad 6 tun).

Generel hodnotí současný stav historického centra KH z pohledu dopravy:

- Centrum je významným cílem dopravní poptávky místních (zdrojem obytné oblasti, zejména sídliště Šipší a Žižkov) i turistů.
- Mezi silnými stránkami je vnímána obsluha centra MHD, bezbariérové trasy pro pěší nebo uspořádání ploch ve veřejném prostoru.
- Alternativou průtahu silnice I/2 jsou jednosměrné ulice umožňující plynulý průjezd centrem.
- Regulace automobilové dopravy včetně parkování je pouze v menších částech centra.
- Přes centrum jsou vedeny cyklotrasy (EV4, 0091, 0106), avšak bez jakýchkoliv opatření pro cyklisty.

Současný stav organizace dopravy v centru je samostatnou přílohou generelu,²⁷⁴ stejně jako současný stav parkování.²⁷⁵

Podle celostátního sčítání dopravy z roku 2020 se na průtahu silnice I/2 v okolí centra pohybovalo průměrně 14 435 vozidel za den, z toho 1 685 těžkých. V okolí katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci to bylo průměrně 9 160 vozidel za den, z toho 1 312 těžkých.²⁷⁶ V ulici Jiřího z Poděbrad na výjezdu z centra bylo dopravním průzkumem při zpracování generelu zaznamenáno 3 275 vozidel za den, v ulici Vítězná směrem ke katedrále pak 12 057 vozidel za den.

V centru KH je podle analýzy generelu k dispozici 1 007 legálních parkovacích stání pro osobní automobily a 7 pro autobusy, dalších 174 parkovacích stání jsou nelegální. Omezený režim (rezidenti, omezení vjezdu) je na 12,5 % stání, placených je 19 % stání, zbytek jsou stání bez omezení. Podle podrobné analýzy parkuje v centru KH ve špičce téměř 1100 vozidel, 42 % na dobu kratší než 2 hodiny a 20 % na dobu 2–4 hodiny. Východní část centra má převahu parkování rezidentů, v západní části centra jsou koncentrována parkoviště s převahou místního provozu.²⁷⁷

²⁷³ <https://mu.kutnahora.cz/folder/872/>

²⁷⁴ https://mu.kutnahora.cz/file/4793_1_1/download/

²⁷⁵ https://mu.kutnahora.cz/file/4794_1_1/download/

²⁷⁶ https://scitani.rsd.cz/CSD_2020/pages/map/default.aspx

²⁷⁷ https://mu.kutnahora.cz/file/7495_1_1/download/

V návrzích generelu se ve vztahu k centru KH objevuje:

- Změny organizace dopravy v centru – zjednosměrnění ulic (získání parkovacích míst a zklidnění dopravy), změny jednosměrnosti pro zamezení průjezdu centrem.
- Nová organizace parkování – parkování s kotoučem cca 11 % stání podle variant (u úřadů a institucí na max. 2 hod.), pro rezidenty cca 23 % stání (oprávnění vydané MÚ KH), smíšený režim cca 36 % stání (oprávnění vydané MÚ KH nebo cena parkování 10 až 20,- Kč za 1. a 2. hodinu a 30 až 40,- Kč za 3. a každou další hodinu) a záchytná parkoviště²⁷⁸ cca 30 % (po obvodu centra, pro auta, autobusy a smíšená, cena 10,- Kč za 1. až 4. hodinu, následně zdarma).
- Větší frekvence spojů MHD a jejich obousměrný provoz v centru KH, větší atraktivita MHD pro návštěvníky KH.
- Realizace DT u ŽST KH město a přesun nevyhovujícího autobusového nádraží.
- Přesunutí cyklistických tras v centru do méně frekventovaných ulic a obousměrná cyklistická doprava v jednosměrných ulicích²⁷⁹ s cílem zvýšení podílu cyklistické dopravy v centru.
- V dlouhodobém horizontu výstavba obchvatu silnice I/2, omezení tranzitní nákladní dopravy v okolí centra.

Návrhy organizace dopravy pro centrum byly zpracovány ve dvou variantách – razantní²⁸⁰ a mírné.²⁸¹ Na základě veřejného projednání pak byla dopracována ještě konzervativní varianta,²⁸² nicméně tu zpracovatel generelu nedoporučuje. Stejně tak návrhy dopravy v klidu byly zpracovány v razantní,²⁸³ mírné²⁸⁴ a konzervativní variantě.²⁸⁵ Obecně razantní varianta více omezuje a znepříjemňuje vjezd do historického centra, vytváří komunikace pro pěší a dopravně rozděluje centrum na dvě části, když vytváří systém jednosměrných smyček a ulice s obousměrným nebo vyhrazeným provozem MHD. Mírná varianta je vstřícnější k motorové dopravě. Konzervativní varianta pak spíše zachovává současný stav s regulací a zpoplatněním vjezdu do centra.

Ve vztahu k Sedlci je generel stručný. Objevuje se v něm návrh záchytného parkoviště u křižovatky ulic Vítězná a Nad Sady²⁸⁶ nebo rozšíření cyklistických opatření.²⁸⁷

²⁷⁸ https://mu.kutnahora.cz/file/7499_1_1/download/

²⁷⁹ https://mu.kutnahora.cz/file/7475_1_1/download/

²⁸⁰ https://mu.kutnahora.cz/file/7493_1_1/download/

²⁸¹ https://mu.kutnahora.cz/file/7494_1_1/download/

²⁸² https://mu.kutnahora.cz/file/7501_1_1/download/

²⁸³ https://mu.kutnahora.cz/file/7496_1_1/download/

²⁸⁴ https://mu.kutnahora.cz/file/7497_1_1/download/

²⁸⁵ https://mu.kutnahora.cz/file/7502_1_1/download/

²⁸⁶ https://mu.kutnahora.cz/file/7500_1_1/download/

²⁸⁷ https://mu.kutnahora.cz/file/7478_1_1/download/

Sčítání dopravy

Základním podkladem pro úvahu nad budoucími investicemi do dopravní infrastruktury je sčítání jednotlivých módů dopravy. V silniční dopravě zajišťuje celostátní sčítání dopravy každých 5 let ŘSD, poslední proběhlo v roce 2020.²⁸⁸

Základní výstupy z CSD 2020 – roční průměr denních intenzit dopravy v měřených úsecích:

Silnice	Úsek	Rok	Suma vozidel	osobní	těžká	motocykly
I/2	Kouřimská	2020	7 370	6 129	1 165	76
		2016	5 560	4 623	853	84
		změna	33%	33%	37%	-10%
	Čsl. legionářů	2020	14 435	12 658	1 685	92
		2016	11 666	10 363	1 211	92
		změna	24%	22%	39%	0%
	Masarykova	2020	4 763	4 029	695	39
		2016	4 937	4 266	637	34
		změna	-4%	-6%	9%	15%
	Vítězná	2020	9 160	7 781	1 312	67
		2016	10 132	8 967	1 063	102
		změna	-10%	-13%	23%	-34%
I/38	Hlízov	2020	14 523	11 380	4 651	119
		2016	12 237	8 889	3 273	75
		změna	19%	28%	42%	59%
	Ovčáry	2020	14 721	10 842	3 779	100
		2016	12 322	8 828	3 399	95
		změna	19%	23%	11%	5%
II/126	prům. zóna	2020	5 587	4 764	767	56
		2016	5 698	4 812	829	57
		změna	-2%	-1%	-7%	-2%
	Hrnčířská	2020	9 965	8 729	1 110	126
		2016	8 384	7 213	1 100	71
		změna	19%	21%	1%	77%
III/3377	Kremnická	2020	4 730	4 144	564	22
		2016	4 620	4 175	415	30
		změna	2%	-1%	36%	-27%
III/03321	Čáslavská vnitřní	2020	9 531	7 942	1 502	87
		2016	8 055	7 008	1 008	39
		změna	18%	13%	49%	123%
	Čáslavská vnější	2020	5 292	4 521	746	25
		2016	5 090	4 074	974	42
		změna	4%	11%	-23%	-40%
III/03322	Nad Sady	2020	4 752	4 013	709	30
		2016	4 506	3 739	720	47
		změna	5%	7%	-2%	-36%
suma		2020	104 829	86 932	18 685	839
		2016	93 207	76 957	15 482	768
		změna	12%	13%	21%	9%

²⁸⁸ <https://www.rsd.cz/silnice-a-dalnice/scitani-dopravy#zalozka-celostatni-scitani-dopravy-2020>

Nárůst dopravy na úsecích v okolí KH mezi roky 2016 a 2020 je 12 %. Největší nárůst je u těžké dopravy (21 %), a to na prakticky na všech úsecích vyjma II/126 a III/03322.

Výstupy pro MP

Automobilová doprava a parkování:

- Pro větší atraktivitu centra KH je vhodné spíše zklidňovat automobilovou dopravu a vymísťovat dopravu v klidu. Proměna myšlení a vztahu k automobilismu postupně probíhá.
- Parkování v uličních prostorech by mělo být ponecháno pro rezidenty a krátkodobé návštěvníky centra KH. Naprosto nevhodné je zde parkování zaměstnanců centra KH nebo turistů – ti by měli využívat záchytná parkoviště mimo centrum KH.
- Prověřit výstavbu záchytných parkovišť v okolí centra KH, např. v lokalitě Vyšatův lom.²⁸⁹ Parkovací domy v centru KH nebo jeho okolí jsou však nerealistické (poddolování, investiční náklady).
- Zavést management parkovacích míst a více vymáhat dodržování pravidel.
- Komunikovat s místními a podnikateli benefity dopravního zklidnění centra KH.
- Informace o záchytném parkování společně s aktuální informací o obsazenosti by měly být návštěvníkům k dispozici on-line i na příjezdech do KH.

Regionální autobusová doprava a MHD:

- Významnou výhodou MHD je její integrace do PID.
- Navrhovaná optimalizace MHD (linkové vedení, obousměrná obsluha centra apod.) je vhodná pro zajištění lepší dostupnosti centra ze záchytných parkovišť i vzájemné propojení dvou částí statku – historického centra a katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci.
- Prezentovat možnosti a podmínky využití MHD i návštěvníkům KH.

Železniční doprava:

- Prověřit využití železniční linky S28 pro dopravu mezi atraktivitami statku (špičkový interval 30 minut, docházková vzdálenost z centra ke stanici KH město 750 m, od zastávky KH Sedlec ke katedrále Nanebevzetí Panny Marie 300 m), alternativně více preferovat spojení MHD z KH hl.n. do centra KH.
- Podporovat rekonstrukci ŽST KH hl.n. s vytvořením moderního terminálu (přestup na MHD a regionální autobusy, parkoviště P+R, cyklostezky), zkoordinovat související projekty MKH.
- Prověřit možnosti zřízení nové železniční zastávky KH Vlašský Dvůr u přejezdu v Zahradní ulici (docházková vzdálenost do centra 450 m).
- Podporovat výstavbu přeložky železniční trati 235 a elektrifikaci části této trati v úseku mezi ŽST KH hl.n. a KH město (případně KH Vlašský Dvůr) se zavedením přímých vlaků z Prahy.

Turistická autobusová doprava:

- KH nemá vyřešen systém a trasy pro hromadné zájezdy. Nabízí se vyložení cestujících v okolí chrámu sv. Barbory, průchod turistů městem po spádu a naložení v oblasti ŽST KH město nebo v okolí sportovní haly, kde by autobusy mohly vyčkat se sociálním a technickým zázemím

²⁸⁹ <http://lokalita.geology.cz/3190#>, <https://mapy.cz/s/copugofate>

- V oblasti Sedlce přesunout plánovaný buspark do lokality kolem železniční zastávky KH Sedlec.

Cyklistická doprava:

- Podnítit rozvoj cyklodopravy – místní i za hlavními cíli v okolí KH (např. Kačina).
- Provéřit trasování cyklotrasy k chrámu sv. Barbory.
- Doplnit generel o návrh další infrastruktury pro cyklisty (stojany, myčky, servisy apod.)

B.5.6 Rozvojové a investiční tlaky a trendy

Investice MKH

Základní koncepce pro přípravu a realizaci investic nebo časový investiční plán nejsou stanoveny. Investiční plán MKH je představován excelovým souborem. Koncepční strategie přípravy a plnění investic chybí. Na podzim 2022 bylo ustanoveno nového vedení MKH, které určí další investiční strategii.

Připravovaných investičních akcí je velké množství (cca 70 v interním seznamu), u zhruba poloviny je příprava přerušena, některé jsou připravené i před 10 lety. Některé připravované projekty tak byly po vynaložení personálních a finančních kapacit opuštěny, jiné zastarávají. Řada investic je nyní realizována. Ne všechny investice se týkají centra KH, některé jsou mimo centrum, ale mají potenciál centrum ovlivnit.

Investice MKH jsou primárně orientovány do oblastí s vyšší koncentrací osídlení – sídliště, pak centrum KH. Na sídlištích je deficit investic, v centru KH je současně největší koncentrace bodů zájmu. Investice MKH se připravují ve spolupráci odboru investic a oddělení regionálního rozvoje a ÚP. MKH systematicky prověřuje dotační možnosti na své investice. Od září 2022 je jmenována dotační specialistka, která průběžně sleduje a vyhodnocuje využití programů z různých zdrojů.

Rada MKH jmenovala komisi pro strategické plánování a rozvoj města (do roku 2018 komise pro rozvoj a investice). Podle posledních dostupných zápisů²⁹⁰ z let 2019 až 2021 komise mj. iniciovala vznik pozice městského architekta, projednávala strategický plán, generel dopravy,²⁹¹ ÚP i analýzu Smart City.²⁹²

Vedení MKH nevyvíjelo vždy dostatečnou podporu připravovaným projektům. Chybí podpora některým projektům KH na úrovni SK a státu (např. koordinace přestavby I/38 s křížením cyklostezky z KH na Kačinu).

²⁹⁰ <https://mu.kutnahora.cz/folder/433/display/>

²⁹¹ <https://mu.kutnahora.cz/mu/generel-dopravy-mesta-kutna-hora>

²⁹² <https://mu.kutnahora.cz/file/4756/download/>

Rozvoj bydlení

Připravované záměry soukromých investorů:

■ Přestavba bloku Strakoschovy továrny, Pod Valy²⁹³ – záměry rekonstrukce Strakoschovy vily (4 NP, 19 bytových jednotek 1+kk až 3+kk) a dostavba bloku Strakoschovy továrny (až 5 NP), investorem je Jakeš Development s.r.o. Dostavba areálu je hraniční z pohledu přijatelnosti vlivu na okolní zástavbu (konzultováno s NPÚ, městským architektem). Záměr projednala pracovní skupina pro rozvoj města 12.9.2022. Záměr je ve fázi dokumentace pro stavební řízení.

■ RD Šipší, Kaňkovská „Nad Pivovarem“ – záměrem výstavba lokality RD, investorem Comfia, spol. s r. o. Záměr projednala pracovní skupina pro rozvoj města 31.10.2022, zájmem MKH je prostorové propojení lokality do stávajícího i budoucího okolí. Závazné stanovisko bude vydávat MÚ KH, odbor památkové péče.

■ Development Malín – společnost Marlo²⁹⁴ (v minulosti v KH realizovala např. projekt Kutnohorské zahrady)²⁹⁵ připravuje v Malíně výstavbu BD na zastavitelné ploše Z34 dle ÚP (regulativ BH). Záměr vytváří zajímavé návaznosti na rekonstruovanou železniční trať a silnici I/38. Dosud není vyjasněna intenzita využití (riziko vysokopodlažní zástavby a faktu, že při vyšším počtu bytů by mohlo dojít ke snížení počtu obývaných bytů v centru nebo na sídlištích) a návazná občanská vybavenost.²⁹⁶

■ Development Sedlec – přestavba výrobního a skladovacího areálu S-FIRMA na Vítězné ulici na 6 BD o 5 NP, přesun výroby.

■ Lokalita pro bydlení Na Rovinách – developerský záměr z 10. let 20. století, v sousedství průmyslové zóny měla vzniknout zóna RD pro cca 800 obyvatel. Záměr byl součástí 2. aktualizace Strategického plánu rozvoje KH. Nyní zřejmě není aktuální, současný ÚP neuvažuje v lokalitě ani rezervu pro bydlení.

²⁹³ <https://www.strakoschova.cz/>

²⁹⁴ <https://marlo.cz/>

²⁹⁵ <https://www.projektroku.cz/projekt-kutnohorske-zahrady-48/>

²⁹⁶ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/vezaky-developer-marlo-kh-moderni-malin-debata-predstaveni-investor-20230901.html, <https://kutnohorskelisty.cz/zpravy/prezentace-vystavby-rezidenční-ctvrti-v-malíne-obcanum-vyvolala-bourlive-reakce-seznamit-se-se-zamery-investora-bude-mozne-5-zari>

Občanská vybavenost

Veřejná infrastruktura MKH:

- Dům s pečovatelskou službou²⁹⁷ – lokalita Lorecká ulice u autobusového nádraží.
- Azylový dům pro matky s dětmi²⁹⁸ – lokalita Benešova ulice u autobusového nádraží, myšlenka blízkosti centra KH.

Sportoviště MKH:

- Sportovní areál Klimeška – dříve byla připravena komplexní studie rekonstrukce areálu, následné investice se však částečně odklonily od původního plánu. Na místě bývalého letního koupaliště vznikla nová sportovní hala.²⁹⁹ Amfiteátr byl nahrazen volejbalovými kurty.³⁰⁰ V areálu vzniknul i skatepark³⁰¹ nebo bobová dráha.³⁰² U zimního stadionu bude v budoucnu nutná celková rekonstrukce, podobně jako u vnitřního (stáří cca 40 let) a vnějšího bazénu (stáří cca 20 let). Připravena byla i studie dostavby okolí sportovní haly.³⁰³
- Sportovní areál Sparta U Lorce v Šipší – areál zahrnuje stávající kulturní dům, hřiště a zázemí sportoviště. Kulturní dům je na rozhraní KP Pivovar Lorec³⁰⁴ – původně středověká tvrz přestavěná v období baroka na pivovar. Areál je na periferii se špatnou dopravní dostupností a nedostatkem parkování. Projekt byl iniciován sportovním klubem, který je v nájmu v nemovitostech ve vlastnictví MKH. Připravena byla širší koncepce³⁰⁵ s návrhem postupné rekonstrukce.³⁰⁶ Žádost o dotaci nebyla sportovnímu klubu podpořena. Ideálním místem pro přesun aktivit by mohlo být současné autobusové nádraží.

Další záměry soukromých investorů:

- Prodejna potravin LIDL KH³⁰⁷ – předmětem je novostavba prodejny potravin s užitnou plochou cca 2 350 m² a 140 parkovacími stáními na Opletalově ulici v Sedlci. Max. výška objektu má dosahovat 6,92 m. Investorem je Lidl Česká republika, v.o.s. Projekt je v přípravě, aktuálně ve zjišťovacím řízení procesu posuzování vlivu stavby na životní prostředí.

²⁹⁷ <https://mu.kutnahora.cz/mu/dum-s-pecovatelskou-sluzbou>

²⁹⁸ <https://mu.kutnahora.cz/mu/azylovy-dum-pro-matky-s-detmi>

²⁹⁹ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/sportovni-hala-klimeska-se-otevrela-verejnosti-20180503.html

³⁰⁰ https://kutnohorsky.denik.cz/ostatni_region/volejbaliste-mohou-jasat-nove-hriste-bylo-dokonceno-20190912.html

³⁰¹ <https://nasregion.cz/kutna-hora-se-chlubi-novym-skateparkem-u-sportovni-haly-klimeska-287048/>

³⁰² <https://bobovadrahakutnahora.cz/>

³⁰³ <https://mu.kutnahora.cz/mu/dostavba-sportovniho-arealu-klimeska>

³⁰⁴ https://pamatkovykatalog.cz/pivovar-lorec-2152399,https://iispp.npu.cz/mis_public/documentDetail.htm?id=468867

³⁰⁵ <https://mu.kutnahora.cz/mu/revitalizace-sportovniho-arealu-sparta-kutna-hora>

³⁰⁶ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/sportoviste-sparta-chysta-velkou-rekonstrukci-shani-penize-20180830.html

³⁰⁷ https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_STC2523?lang=cs

Průmysl a podnikatelské zóny

V KH je několik průmyslových areálů.

Philip Morris je americká nadnárodní tabáková společnost se sídlem v New Yorku. Vznikla v roce 1847, v současnosti má téměř 70 tis. zaměstnanců ve 39 výrobních závodech a dosahuje příjmů přes 30 mld. USD. Firma se přeorientovává z výroby cigaret na výrobky se zahřívaným tabákem a na elektronické cigarety. V areálu bývalého cisterciáckého kláštera v Sedlci (zrušeného roku 1783) začala výroba tabáku v roce 1812, roku 1992 získala většinu ve státním podniku Tabák právě společnost Philip Morris. Od té doby prošla výroba významným rozšířením i modernizací. Ve výrobním areálu v KH pracuje zhruba 1 000 zaměstnanců a vyrobí se zde asi 30 mld. cigaret a tabákových výrobků ročně, 90 % produkce se exportuje. V rámci své uhlíkové neutrality připravuje závod instalaci fotovoltaických panelů na střechy výrobních hal.

Průmyslový areál Philip Morris v Sedlci je náročný na infrastrukturu i dopravu. Výroba prosperuje, v současnosti mění výrobní zaměření. V bývalém klášteře působí vedení společnosti. V delší budoucnosti lze uvažovat nad vymístěním mimo organismus KH, nyní to však není aktuální. Vztahy MKH a společnosti Philip Morris jsou považovány za symbiotické. Společnost se zajímá o aktivity ve svém okolí, aby nevzniknul záměr, který by pak mohl být výrobou nepříznivě ovlivňován.

Průmyslové areály **ČKD KH** (těžký průmysl od roku 1967) a **Foxconn** (elektronika od roku 2008) v Karlově v lokalitě Na Rovinách rovněž vyvolávají zvýšenou dopravní zátěž. V jednání je vymístění tranzitní nákladní dopravy z I/38 přes Kaňk a Hrnčířksou ulici. Přeložka komunikace byla naznačena v předchozím ÚP z Čáslavské ulice, v novém ÚP se již neobjevila, jelikož není zpracován podrobnější podklad pro trasování, nicméně přeložka je součástí aktuálně pořizované změny č. 2.

Dopravní infrastruktura

Dopravní infrastruktura MKH:

■ Úprava přednádraží ŽST KH hl.n.³⁰⁸ – projekt odložen, upřednostněna příprava parkoviště na východní straně kolejiště u Malína, závisí však na prodloužení podchodu.

■ Dopravní terminál³⁰⁹ – projekt připraven vedením MKH 2014–2018, dosažena fáze studie a veřejného projednání.³¹⁰ Součástí projektu je také záchytné parkoviště pro centrum KH – není potřeba však tolik pro přestupy z aut na hromadnou dopravu, většina přestupů je mezi autobusy a vlaky. Parkoviště lze realizovat samostatně. Další vedení MKH 2018–2022 v přípravě projektu nepokračovalo. Současně dopravní generel neakcentoval potřebu vzniku DT, potřeba DT byla v generelu překryta jinými tématy a celkově byl generel vedením MKH i občany přijat rozpačitě. Již proběhly změny trasování linek MHD, jejich součástí byla i větší obsluha místa budoucího DT. Projekt DT je komplikován trasováním linek krajské dopravy – projekt předpokládá přímé železniční spoje z KH město přes KH hl.n. do Kolína a případně Prahy – nutná výstavba přeložky železniční trati „Kutnohorský oblouk“ včetně elektrifikace. Samotný DT však může být zásadním přínosem pro veřejnou dopravu na území KH a v jeho okolí (zrychlení spojení centrum KH–Kolín–Praha, zlepšení integrace městských a příměstských autobusů a regionální železnice).

■ Přeměna současného autobusového nádraží – původně bylo zamýšleno realizovat na místě novostavbu knihovny, nakonec realizováno rekonstrukcí objektu bývalé základní školy Na Náměti 416.³¹¹

■ Záchytná parkoviště v okolí centra KH – různé studie akumulující potřebu parkování osobních aut, např. v ulici Na Valech (využití terénní prohlubně pro nižší podlaží parkoviště) nebo v ulici Československých legionářů v okolí bývalého Voršilského kláštera (částečné zastřešení parkoviště směrem k zahradě kláštera).

■ Buspark Sedlec³¹² – záměr zázemí a parkoviště pro autobusy a osobní auta u okružní křižovatky silnic I/2 a II/126 v Sedlci. V současné době se v ideové studii prověřuje přesunutí busparku k železniční zastávce KH Sedlec, kde by mohl vzniknout mikro-dopravní terminál.

³⁰⁸ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/jezdite-vlakem-u-nadrazi-byste-mohli-brzy-lepe-zaparkovat-20180827.html

³⁰⁹ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/bude-nove-autobusove-nadrazi-zalezi-na-dotaci-20170306.html
https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/novy-terminal-by-mel-vzniknout-u-zastavky-vlakoveho-nadrazi-20170410.html

³¹⁰ <https://mu.kutnahora.cz/mu/dopravni-terminal-kutna-hora-mesto-prezentace-zameru>

³¹¹ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/regiony-zpravy-stredocesky-kraj-v-kutne-hore-zacne-od-kvetna-slouzit-ctenarum-nova-mestska-knihovna-194120>, https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/foto-knihovna-kutna-hora-se-otevrela-ctenarum-pojede-ve-zkusebnim-provozu-2022.html, <https://mcvrk.mzk.cz/databaze-staveb/rekonstrukce-objektu-byvale-zs-j-a-komenskeho-v-kutne-hore-13j>

³¹² <https://mu.kutnahora.cz/folder/467/>

Cyklistická infrastruktura MKH:

■ Cyklostezka Vrchlice, etapa 1³¹³ – 1,4 km dlouhá cyklostezka mezi ŽST KH město a železniční zastávkou KH Sedlec, trasa je vedena podél řeky Vrchlice. Na západě navazuje na cyklotrasu v Pobřežní ulici a sportovní areál, na východě pokračuje cyklopietokoridor v ulicích U Zastávky a dále trasy na sever na Kaňk a na východ k ŽST KH hl.n.³¹⁴

■ Cyklostezka Vrchlice, etapa 2 – plánovaná trasa od železniční zastávky KH Sedlec k ŽST KH hl.n. Prozatím se nepodařilo najít vhodnou variantu kolem řeky Vrchlice, postupně řešeny majetkoprávní vztahy (směny pozemků).

■ Cyklostezka Vrchlice, etapa 3 – další pokračování na Nové Dvory prozatím není reálné, byť projekt rekonstrukce železniční trati předpokládá průchod cyklostezky pod tratí. Bariérou zůstane I/38. Cyklodoprava KH – Sedlec – Kačina / Jakub má však veliký potenciál.

Záměry ŘSD:

■ I/38 Církvice, obchvat³¹⁵ – předmětem je 4,2 km dlouhá přeložka silnice I/38 na obchvatu Církvice včetně mimoúrovňové křižovatky se silnicí III/03321 z Církvice do KH. Cílem je zkapacitnění, zvýšení propustnosti a bezpečnosti dopravy. Realizace stavby probíhala od září 2020 do října 2022, investice 445 mil. Kč bez DPH.

■ I/38 Malín – Kuchyňka, přeložka³¹⁶ – předmětem je 1,7 km dlouhá přeložka silnice I/38 v úseku mezi obchvatem Malína a novým obchvatem Církvice. Projekt je v přípravě, realizace se předpokládá v letech 2024 až 2026, investice 127 mil. Kč bez DPH.

■ I/38 Kolín–Hlízov, zkapacitnění³¹⁷ – předmětem je zkapacitnění trasy silnice I/38 mezi obchvatem Kolína a obchvatem Malína na čtyřpruhové uspořádání. Projekt je ve fázi zpracování technicko-ekonomické studie. Na téma byla rovněž zpracována bakalářská práce.³¹⁸

■ I/2 KH, obchvat³¹⁹ – předmětem je přeložka silnice I/2 na obchvatu KH mezi Miskovicemi a silnicí I/38. Projekt je ve fázi zpracování vyhledávací studie. Na téma byla rovněž zpracována bakalářská práce.³²⁰

Záměry SK:

■ III/33355 KH, ul. Gruntecká, rekonstrukce – realizace se předpokládá v roce 2023, investice 67 mil. Kč. MKH by současně s rekonstrukcí silnice mělo vystavět chodník.³²¹

³¹³ <https://mu.kutnahora.cz/mu/cyklostezka-vrchlice>

³¹⁴ <https://mu.kutnahora.cz/file/3863/download/>

³¹⁵ <https://www.rsd.cz/mapa-staveb#/stavby/I38/i38-cirkvice-obchvat>

³¹⁶ https://apdos.roadmedia.cz/Upload/Stavby/290/infoletak_s38-malin-kuchynka.pdf

³¹⁷ <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0003026/zakazka/426911>

³¹⁸ <https://dspace.cvut.cz/handle/10467/102327>

³¹⁹ <https://tenderarena.cz/dodavatel/seznam-profilu-zadavatele/detail/Z0003026/zakazka/461335>

³²⁰ <https://dspace.cvut.cz/handle/10467/102424>

³²¹ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/gruntecka-ulice-se-docka-rekonstrukce-lide-na-tresnovce-budou-mit-novy-chodnik-20190206.html

Záměry SŽ:

■ Modernizace KH hl.n.³²² – předmětem je celková rekonstrukce ŽST (komplexní rekonstrukce kolejiště, výstavba bezbariérových nástupišť, prodloužení podchodu do Malína, rekonstrukce interiérů výpravní budovy). Cílem je zajištění rychlého, bezpečného a spolehlivého provozu, potřebných parametrů pro provoz nákladní dopravy, splnění legislativních požadavků (ETCS, TEN-T) a přesun styku trakčních soustav. Projekt je v počáteční fázi zpracování záměru. Souvisejícím záměrem MKH je výstavba parkoviště u Slévárenské ulice u vyústění prodlouženého podchodu.³²³

■ Modernizace a elektrizace traťového úseku KH hl.n. – KH město³²⁴ – předmětem je přeložka železniční trati 235 do dvou protisměrných oblouků minimálních poloměrů s odstraněním úvratě vlaků mezi ŽST KH hl. n. a KH město. Cílem je umožnit provoz přímých elektrických osobních vlaků z Prahy až do centra KH, zkrácení jízdních dob a zvýšení bezpečnosti provozu. střídají se období přípravy záměru³²⁵ a klidu, poslední zmínka při přípravě městské cyklostezky podél Vrchlice ze Sedlce k ŽST KH hl.n.

■ Rekonstrukce traťového úseku Čáslav (mimo) – KH (mimo)³²⁶ – předmětem je rekonstrukce 7,5 km železniční trati 230 včetně 2,15 km dlouhé přeložky v okolí Třebešic a rekonstrukce zastávek Církvice a Třebešice. Cílem je zvýšení traťové rychlosti až na 140 km/h, zkrácení jízdních dob o 4,5 minuty, zvýšení bezpečnosti provozu. Projekt je v přípravě, realizace se předpokládá v letech 2026 až 2028, investice 1,8 mld. Kč bez DPH.

■ Rekonstrukce traťového úseku KH (mimo) – Kolín (mimo)³²⁷ – předmětem je rekonstrukce 8,75 km železniční trati 230 ve stávajícím obvodu dráhy včetně rekonstrukce zastávky Hlízov a novostavby spojovací koleje, tzv. Hlízovské spojky pro přímé odbočení vlaků ve směru Praha – KH bez křížení s vlaky ve směru Pardubice – Praha. Cílem je zvýšení traťové rychlosti až na 160 km/h, zkrácení jízdních dob, zvýšení bezpečnosti provozu a příprava na výhledovou trakční soustavu 25 kV, 50 Hz. Projekt je v přípravě, realizace se předpokládá v letech 2024 až 2025, investice 2,0 mld. Kč bez DPH.

■ RS 1 VRT Poříčany – Světlá nad Sázavou³²⁸ – předmětem je novostavba 70 km vysokorychlostní trati navazující na předchozí úsek VRT Polabí (Praha-Běchovice – Poříčany) a následující úsek VRT Vysočina II. fáze (Světlá nad Sázavou – Velká Bíteš). Projekt je v přípravě, realizace se předpokládá v letech 2028 až 2032.

³²² https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/obrazem-kutnohorske-hlavni-vlakove-nadrazi-projde-rozsahlou-promenou-2022.html

³²³ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/v-maline-by-mohlo-vyrust-parkoviste-20171121.html

³²⁴ https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MZP159?lang=cs

³²⁵ <https://www.obzorykutnohorska.cz/archiv&rok=2007&idc=969>

³²⁶ https://mapy.spravazeleznic.cz/letaky/S631500691_201912120906.pdf

³²⁷ <https://mapy.spravazeleznic.cz/letaky/S631600412.pdf>

³²⁸ <https://www.spravazeleznic.cz/vrt/stredni-cechy>

B.5.7 Technická infrastruktura

Vodohospodářství

Koncepci zásobování vodou a odkanalizování stanovuje **Plán rozvoje vodovodů a kanalizací SK**,³²⁹ informace jsou také k dispozici na mapovém portálu.³³⁰

Zásobování vodou je v KH zajišťováno z úpravny vody Trojice (230 l/s), která odebírá surovou vodu z vodní nádrže Vrchlice. KH je pak zásobována z Oblastního vodovodu KH–Kolín–Čáslav, resp. jeho části skupinového vodovodu KH–Čáslav. Voda je dopravována do vodojemů Střed (6 000 m³), Pták (2 000 + 500 m³), Sukov (4 000 m³), Kaňk (1 200 m³) a Karlov (4 000 m³) a dále zásobovacími vodovodními řady.

ÚP stanovuje plochy pro vznik dvou nových vodojemů Pernštejnec a Neškaredice. Rozšiřování veřejného vodovodu bude ve vymezených plochách formou vodovodních řadů, přípojek a formou individuálních vodních zdrojů (pod podmínkou zpracování rozborů podzemních vod).

Odkanalizování a likvidace odpadních vod z KH a okolních obcí probíhá v ČOV na Hrnčířské ulici, která byla intenzifikována v letech 2011–2014. Stoková síť na území KH je převážně jednotná, kmenová stoka A prochází podél toku Vrchlice.

ÚP stanovuje plochu pro možné rozšíření stávající ČOV a dvě plochy pro čerpací stanice na kanalizační síti v Neškaredicích. Rozšiřování kanalizace bude ve vymezených plochách formou páteřních kanalizačních řadů, přípojek a případně individuálními zařízeními na čištění a jímání odpadních vod.

Elektrorozvody a telekomunikace

MKH má zpracovanou **Územní energetickou koncepci**.³³¹

KH je napojena třemi přívodními **vedeními VVN 110 kV** na TR 400/110 kV Týnec nad Labem. Rozvodna 100/22 kV je lokalizovaná v průmyslové zóně Karlov, Na Rovinách. Z transformovny vyvádí výkon 8 **linek 22 kV** do 126 trafostanic 22/0,4 (0,23) kV v KH i okolních obcích.

V území jsou umístěna **elektronická komunikační zařízení** České telekomunikační infrastruktury, a. s. (nadzemní a podzemní zařízení a vedení) a mobilních operátorů.

ÚP nemění systém zásobování elektrickou energií ani systémy radiokomunikační a telekomunikační sítě.

³²⁹ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/zivotni-prostredi/prvkuk-2022>

³³⁰ https://gis.kr-stredocesky.cz/js/ozp_prvkuk/

³³¹ <https://mu.kutnahora.cz/file/4556/download/>

Plynovody, teplovody a produktovody

KH prochází VTL **plynovod** s regulačními stanicemi u průmyslových areálů a pro zastavěné území KH v Karlově, Sedlci, Malíně a Kaňku. Významná část KH je plynofikována STL a NTL plynovody. Provozovatel distribuční soustavy předpokládá postupnou náhradu NTL plynovodů za STL plynovody, a to s výjimkou centra KH, kde bude zachován NTL plynovod.

Provozovatelem **systému zásobování tepelnou energií** je společnost KH Tebis, s.r.o. Zdrojem tepla je externí kombinovaná výroba elektřiny a tepla z biomasy a vlastní plynové zdroje. Na jednotnou soustavu jsem napojeny sídliště Hlouška a Šipší (přes 80 odběrných míst).

ÚP nemění systém zásobování plynem ani systém zásobování teplem.

V koridoru východně od Malína probíhá vedení **ropovodu Družba a produktovodu**. Intenzifikace ropovodu DN 500 a produktovodu DN 250 v úseku Potěhy – ČS Nové Město u Kolína - II. etapa³³² – předmětem je zdvojení stávajícího ropovodu DN 500 v délce 36 km a zdvojení stávajícího produktovodu DN 250 v délce 24 km. Investorem je Čepro a.s. Koridor ropovodu a produktovodu je v jihozápadně od Církvice v souběhu s železniční tratí a novým obchvatem.

Nakládání s odpady

Plán odpadového hospodářství KH³³³ byl zpracován v listopadu 2016.

Svoz opadu – tuhého komunálního z domácností a od podnikatelů a svoz tříděného odpadu provádějí městské společnosti, odpady předávají ke skládkování nebo následnému zpracování.

Sběrný dvůr provozuje MKH v Zenklově ulici v Hloušce.

ÚP stanovuje plochu pro zařízení pro nakládání s odpady (třídící linka, kompostárna, jímání bioplynu) v lokalitě mezi Karlovem a Neškaredicemi.

Těžba surovin

Kutnohorský revír byl v minulosti významným zdrojem stříbrných rud. Do Registru rizikových úložných míst³³⁴ zřízeného Českou geologickou službou bylo v okolí KH zařazeno 8 objektů. Některé deponie obsahují vysoké koncentrace toxických prvků, nejrizikovějším faktorem je ve většině případů vysoký obsah arsenu. Pro silně kontaminované lokality v oblasti Kaňk byly zpracovány projekty sanace nejkritičtějších případů.

³³² https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_STC1157?lang=cs

³³³ https://mu.kutnahora.cz/file/1945_1_1/download/

³³⁴ <https://mapy.geology.cz/rroum/#>

B.5.8 Demografická situace

Vývoj počtu a struktury obyvatel

Celkový počet a struktura obyvatel KH je dostupná ve Veřejné databázi ČSÚ.³³⁵

KH		2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvatel celkem		20 580	20 653	20 828	20 450	21 417
v tom	muži	10 076	10 113	10 220	10 031	10 387
	ženy	10 504	10 540	10 608	10 419	11 030
v tom	0-14	3 066	3 107	3 147	3 077	3 364
	15-64	13 242	13 158	13 252	12 932	13 523
	65 a více	4 272	4 388	4 429	4 441	4 530
Průměrný věk		43,0	43,2	43,3	43,5	42,9

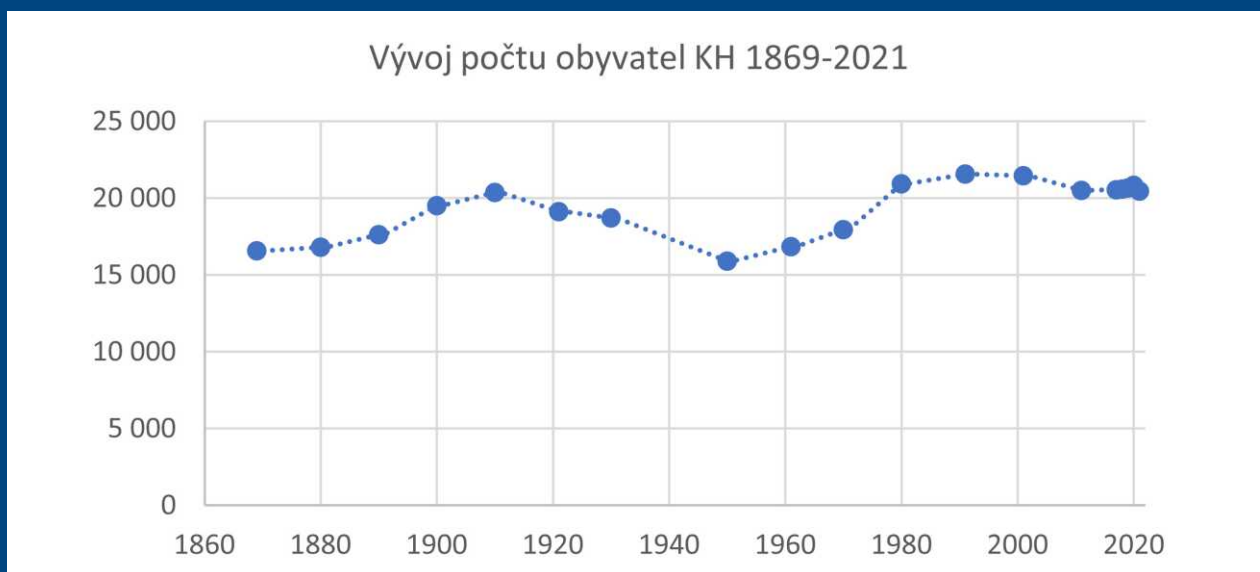
Mezi lety 2017 a 2020 rostl počet obyvatel průměrně o 97,3 ročně, tj. asi o 0,5 %. Mezi lety 2020 a 2021 přišel meziroční propad počtu obyvatel o 378, tj. o 1,8 %.

Podíl obyvatel ve věku 0-14 let vzrostl z 14,7 % v roce 2017 na 15,0 % v roce 2021. Vzrostl i počet obyvatel ve věku 65 a více let z 20,3 % v roce 2017 na 21,7 % v roce 2021. Naopak výrazně klesl počet ekonomicky aktivních ve věku 15-64 let, a to z 65,0 % v roce 2017 na 63,2 % v roce 2021, absolutně byl pokles v této věkové kategorii o 413 obyvatel, nejvíce mezi roky 2020 a 2021.

Od roku 2017 do roku 2021 je přirozený úbytek 169 obyvatel, tedy průměrně 33,8 obyvatel ročně. Naopak přírůstek stěhováním je za stejnou dobu 675 obyvatel, tedy průměrně 135 obyvatel ročně.

Průměrný věk obyvatel se každoročně zvyšuje průměrně o 0,14 roku.

Na základě sčítání obyvatel v letech 1869 až 2021 lze vysledovat trend vývoje počtu obyvatel v rozmezí od cca 16 tis. do 21,5 tis. obyvatel s vrcholy mezi lety 1900 až 1920 a od roku 1980 do současnosti.

Podle nejnovějších dat z 26.3.2021 uvedlo svoji národnost 67,0 % obyvatel. Z nich má českou národnost 89,6 % obyvatel, ukrajinskou 1,9 %, mongolskou 1,7 % a slovenskou 1,4 % obyvatel.

³³⁵ <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>

Vzdělanostní struktura obyvatel

Vzdělanostní struktura obyvatelstva KH je dostupná v celostátním SLDB z roku 2021.³³⁶

2021	Obyvatelstvo celkem		Celé Česko %
	abs.	%	
Celkem lidí starších 15 let	17111	84,9	83,9
bez vzdělání	140	0,8	0,6
základní vč. neukončeného	2021	11,8	12,5
střední vč. vyučení (bez maturity)	4894	28,6	31,0
úplné střední (s maturitou)	5869	34,3	30,9
vyšší odborné vzdělání	343	2,0	1,6
vysokoškolské	2780	16,2	17,6

KH vykazuje vyšší podíly lidí s úplným středním vzděláním a nižší podíly lidí s vysokoškolským vzděláním.

Ekonomická aktivita a pracovní příležitosti

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti:³³⁷

k 31. 12. 2021	KH			ORP KH	Česko
	Regist.	Aktivní	Aktivní	Aktivní	Aktivní
Celkem	4 827	2771	100,0%	100,0%	100,0%
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	123	92	3,3%	8,6%	5,6%
B-E Průmysl celkem	532	344	12,4%	14,3%	13,8%
F Stavebnictví	679	402	14,5%	16,8%	12,5%
G Velkoobchod a maloobchod	910	458	16,5%	15,4%	16,3%
H Doprava a skladování	119	77	2,8%	3,4%	3,2%
I Ubytování, stravování a pohostinství	290	167	6,0%	4,8%	4,8%
J Informační a komunikační činnosti	133	95	3,4%	2,7%	3,7%
K Peněžnictví a pojišťovnictví	30	24	0,9%	0,7%	0,6%
L Činnosti v oblasti nemovitostí	282	83	3,0%	2,4%	5,0%
M Profesní, vědecké a technické činnosti	612	413	14,9%	11,5%	15,2%
N Administrativní a podpůrné činnosti	120	74	2,7%	2,2%	2,5%
O Veřejná správa a obrana	5	4	0,1%	1,3%	0,7%
P Vzdělávání	109	79	2,9%	2,3%	2,3%
Q Zdravotní a sociální péče	99	73	2,6%	1,8%	1,8%
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	171	99	3,6%	2,9%	2,6%
S Ostatní činnosti	474	245	8,8%	7,7%	7,0%
X nezařazeno	139	42	1,5%	1,3%	2,5%

³³⁶ <https://www.scitani.cz/>

³³⁷ <https://vdb.czso.cz/>

Ekonomická aktivita obyvatel:³³⁸

SLDB 2021	KH		Česko
	abs.	%	%
Obyvatelstvo celkem	20 162	100,0	100,0
Pracovní síla	10 717	53,2	52,9
- zaměstnaní	10 233	50,8	50,3
- - pracující důchodci	1 235	6,1	5,4
- - osoby na mateřské	60	0,3	0,4
- nezaměstnaní	484	2,4	2,6
Mimo pracovní sílu	9 178	45,5	45,9
- nepracující důchodci	4 657	23,1	21,7
- osoby na rodičovské dovolené	411	2,0	2,1
- žáci, studenti, učni	2 546	12,6	13,9
Nezjištěno	267	1,3	1,2

Výstupy pro MP:

- Počet obyvatel KH i přes situaci ve SK mírně klesá. Důvodem je zřejmě větší vzdálenost KH od Prahy, případně jiných ekonomických center SK.
- Obyvatelnost KH stárne, výrazně klesá podíl ekonomicky aktivních. Tato strukturální změna může v budoucnu negativně ovlivnit další rozvoj města.
- Počet obyvatel v centru KH dlouhodobě klesá, což vytváří příležitost pro transformaci objektů uvolněných po bydlení pro jiné funkce.

338 <https://www.scitani.cz/>

B.5.9 Životní prostředí

Strategie mikroregionu Kutnohorsko: Území mikroregionu Kutnohorsko patří geomorfologicky severovýchodní části k Čáslavské kotlině jejíž většina je bezlesá s převahou orné půdy. Menší lesy jsou pouze v okolí Kačiny. V jihozápadní části mikroregionu navazuje na Čáslavskou kotlinu Kutnohorská plošina, která je již součástí Českomoravské vrchoviny. K charakteristickým přírodním útvarům patří váte písiky. Morfologicky zřetelný je 20 m vysoký Kačinský hřbet oddělující povodí Doubravy a Klejnárky. Výraznější výškové rozdíly se vyskytují jen na území KH (Kaňkovské vrchy). Území mikroregionu tedy tvoří pahorkatina s mozaikou lesů, polí a menších obcí. Průměrná nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 200 - 360 m n. m. Kutnohorsko tvoří přechodnou oblast mezi teplým Polabím a méně klimaticky příznivou Českomoravskou vrchovinou. Průměrná měsíční teplota v červenci je 19 °C, v lednu -2°C, průměrný počet letních dnů přesahuje 60 a průměrný roční úhrn srážek se pohybuje mezi 500 a 600 mm. Vysoké letní teploty a malé množství srážek jsou příznivé pro letní turistiku.

Z hlediska průměrných ročních koncentrací (Ihr) poléťavého prachu v ovzduší je KH nejvíce zatíženou oblastí. Kvalitu ovzduší může ovlivňovat znečištění pocházející z těžebních odpadů³³⁹ ale i sezónním užíváním lokálních topenišť.³⁴⁰ Město KH a jeho blízké okolí je nejvíce zatíženým územím z hlediska průměrných ročních koncentrací SO₂. S nárůstem automobilové dopravy a plynofikací obytné zástavby narůstá význam této škodliviny zejména z hlediska zdravotních rizik obyvatelstva. KH je jednou z nejvíce zatížených oblastí. Konkrétně se jedná o území v prostoru hlavní komunikace mezi KH a Čáslaví. Největší zdroj emisí v mikroregionu je ČKD KH.

V ojedinělých případech dochází ke znečištění individuálních studní. Pokračuje zhotovení kvality surové vody ve vodárenské nádrži Vrchlice, která slouží pro zásobení KH a některých obcí.

Kontaminované půdy se vyskytují především v souvislosti se středověkou těžbou a zpracováním rud a ukládáním vytěženého materiálu a strusky. Intenzivní metody zemědělského hospodaření jsou značně ovlivněny rozvojem tržního prostředí (nárůst cen vstupů, ceny produktů). Je žádoucí, aby půda nebyla ponechána ladem a nedocházelo k nadměrnému šíření plevelů. Je nezbytná spolupráce orgánů ochrany přírody s orgány resortu zemědělství při tvorbě krajiny v rámci pozemkových úprav, zatravňování apod. Pestrost zemědělsky využívané krajiny mikroregionu se zastoupením mezí, remízků a alejí sníží ztráty způsobené větrnou a vodní erozí. Se vznikem přirozených biotopů budou posíleny populace přirozených nepřátel mnoha škůdců zemědělských plodin, což příznivě ovlivní vnos pesticidů do půdy. V roce 1995 byl proveden Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským průzkum zemědělských půd, zaměřeným na rizikové prvky v kontaminovaných lokalitách. V mikroregionu Kutnohorsko bylo sledování zaměřeno hlavně na okolí těžební oblasti Kaňk.

Geomorfologicky okolí KH patří do Kutnohorské pahorkatiny, kde se rozkládá polymetalický rudný rajón, polymetalické žíly zde proráží rulové krystalinikum. Z hornin jsou zastoupeny sprašové a nivní sedimenty, svory, svorové ruly a migmatity.

Údaje o poddolaveném území pocházejí z registru poddolovaných území (rozumí se každé území, ve kterém byla hloubena nebo ražena hlubinná důlní díla). Většinou se jedná o pozůstatek historické těžby. V mikroregionu Kutnohorsko se jedná o následující lokality: KH a Poličany. U lokality KH je uváděno nebezpečí propadání. Ložiska nerostných surovin Údaje vycházejí z registru ložisek nerostných surovin, surovinové

³³⁹ https://destinace.kutnahora.cz/file/950_1_1/download/, https://mu.kutnahora.cz/file/4449_1_1/download/
³⁴⁰ [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/vestnik_mzp_2021/\\$FILE/SOTPR-Vestnik_unor_priloha_2021-210218.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/vestnik_mzp_2021/$FILE/SOTPR-Vestnik_unor_priloha_2021-210218.pdf)

studie. Hlavní producenti odpadů: a) nebezpečné odpady – ČKD KH, a.s., Avia KH, a.s., b) ostatní odpady – ZOD Kačina, Unikom, a.s., KH. Největší znečišťovatelé v mikroregionu: – Teplo města KH – ČKD KH – Pivovar KH – TE a KO, s.r.o., KH. Ovzduší v mikroregionu je rovněž ovlivněno dálkovými zdroji – elektrárna Chvaletice, Koramo Kolín, Lihovar Kolín. Je možno konstatovat, že stav v oblasti životního prostředí se zlepšuje. Zpracovávají se územní systémy ekonomické stability v mikroregionu, řeší se budování odpadových skládek na komunální odpad, řeší se budování čistíren odpadních vod. Pokračuje plynofikace dalších obcí a tím se zlepšuje stav škodlivin v ovzduší.

Území je součástí povodí středního Labe a náleží k úmoří Severního moře. Vodní toky v oblasti mikroregionu jsou spíše drobnější a mají charakter potoků. K větším tokům patří jen Klejnárka (průtok 1,3 m³/s, délka 40 km) a Vrchlice (průtok u ústí 0,53 m³/s, délka 29,3 km, plocha povodí 133 km²). Oba toky ústí do Labe. Pro CR má větší význam říčka Vrchlice, která na dolním toku protéká KH a u Nových Dvůrů ústí do Klejnárky. V údolí Vrchlice nalezneme řadu stop po středověké těžbě stříbrných rud (štoly, haldy), pozůstatky desítek mlýnů, náhonů, mostků (dva středověké mostky slouží dodnes) i středověkého akvaduktu, kterým byla přiváděna pitná voda do KH. Na Vrchlici se pod KH, regulace vodního stavu), částečně je využívána i k rybolovu, ale koupání je v ní zakázáno. Na území mikroregionu jsou dosti četné menší rybníky, které jsou hojně využívány ke koupání.

Základem geologické stavby území jsou velmi staré prahorní a starohorní horniny moldanubika a kutnohorského krystalinika (pararuly, ortoruly, svory, svorové ruly). V severní části kutnohorského krystalinika se vytvořila řada rudních žil soustředěných do rudních pásem (Kaňk, KH, údolí Vrchlice), z nichž se zejména ve středověku získávalo hlavně stříbro. Zajímavostí jsou tzv. sekundární nerosty, např. kaňkit a kutnohorit, které vznikly v souvislosti s hornickou činností a nacházejí se především v materiálu starých odvalů nebo v rudních žilách. Podloží oblasti tvoří svrchně křídové sedimenty. Povrch pokrývají kvartérní sedimenty (váté písky, spraše). K charakteristickým přírodním útvarům patří váté písky s několikametrovými písečnými přesypy (např. v okolí Svatého Mikuláše) a příbojové fascie, stopy po příbojové činnosti křídového moře. Většina území je bezlesá s převahou zemědělské půdy. Převládají zde vysoce produkční půdy (černozemě a hnědozemě). Odlesňování oblasti porostlé původně převážně duby, buky a lužními lesy začalo již před několika tisíci lety. Souviselo se získáváním zemědělské půdy a později s těžbou dřeva pro provoz důlních zařízení a hutí. Menší lesy najdeme např. v okolí Kačiny.

Oblast dnešního Kutnohorska osídlili lidé již v pradávných dobách. V době kolem 5000 př. n. l., kdy naši předkové začali přecházet od loveckého a sběračského způsobu života k zemědělské činnosti. Kolem r. 1000 př. n. l. zesílil proces kácení lesů a vznikala tak nová zemědělská pole. Vrchol pravěkého osídlení představovali Keltové, kteří zde žili poslední půltisíciletí př. n. l. Zánikem keltské civilizace region prořídil a s odchodem germánských kmenů v 5. stol. n. l. bylo trvalé osídlení na čas přerušeno. Až od 8. stol. n. l. se na Kutnohorsku začali ve větší míře zabydlovat příslušníci slovanských kmenů, jejichž potomci zde žijí dodnes. Z uvedeného je zřejmé, že okres KH patří k těm územím, kde se původní příroda zachovala pouze v roztroušených fragmentech. Proto je zde jen málo chráněných území, většinou menšího rozsahu. Základní síť chráněných území okresu vznikala postupně od 30. let a zvýšená ochrana těchto území se ukázala jako opodstatněná. Vyhlášeným územím je třeba věnovat pozornost a v souladu s příslušnými plány péče je řádně ošetřovat. Několik dalších území je k vyhlášení zvláštní ochrany navrženo. Na severním a severozápadním okraji KH se rozkládají Kaňkovské vrchy. Na jižním úbočí se vyskytují vzácné a chráněné teplomilné stepní druhy rostlin, hmyzu a měkkýšů. Nejznámějším vrhem je Kaňk (353 m n. m., též kalvárie), na jehož jižním svahu se v opuštěném lomu nachází národní přírodní památka Na Vrších (0,36 ha, vyhlášena 1933). Jedná se o nejznámější českou lokalitu příbojové fascie křídového moře. Ve svrchní křídě vyčnívala vrchol Kaňku jako ostrov v okolním moři a po jeho

obvodu se ukládaly vápenité slepence, vápence a slínovce. V horninách se dochovalo velké množství zbytků nejrůznějších živočichů – zkameněliny mlžů, mechovek a dírkonožců. Nedaleko lokality prochází žlutě značený Kutnohorský okruh a naučná hornická stezka. Východně od KH se nachází přírodní památka Kamajka (rozloha 0,01 ha, vyhlášena 1993), jedná se o ukázkou příbojové fascie. V jámových lomech jsou odkryty příbojové uloženiny a zkameněliny mořských živočichů křídového moře. Památné stromy na území mikroregionu: Jedná se o významné dřeviny z hlediska věku, druhu, morfologie, historie nebo krajinotvorby. Tyto dřeviny nejsou nahraditelné okamžitou výsadbou nových dřevin. Těmto stromům je věnována zvýšená péče spočívající v pravidelné údržbě a ošetřování, zpravidla do doby dožití dřeviny.³⁴¹

Materiály SK v oblasti ochrany přírody a krajiny³⁴², Koncepce ochrany přírody a krajiny SK:

Koncepce ochrany přírody a krajiny SK na období 2018–2028 byla pořízena za účelem aktualizace systému střednědobých a dlouhodobých cílů, pravidel a opatření, která mají přispět ke zlepšení stavu přírody a krajiny v regionálním měřítku a s přihlédnutím ke specifickým jeho územím. Koncepce vychází z cílů a principů aktualizovaného **Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR** schváleného usnesením vlády ČR č. 1497 ze dne 30. listopadu 2009.

Aktualizace koncepce SK v oblasti ochrany přírody a krajiny **vychází z podrobné analýzy** stávajícího stavu přírodního prostředí, jeho příčin a vývojových trendů i s ohledem na již realizovaná opatření v rovině právní, ekonomické a informační. Na základě tohoto vyhodnocení **byly formulovány a aktualizovány reálné cíle**, které by měl kraj v oblasti ochrany přírody a krajiny prosazovat a respektovat. Nedílnou součástí koncepce je **soubor návrhů opatření**, jak těchto cílů dosáhnout.

Hlavním principem strategie ochrany přírody a krajiny je skutečnost, že zachování a obnova biodiverzity a ekologické stability krajiny je základem udržitelného hospodaření v krajině a předpokladem udržení ekologicky vyváženého stavu s respektováním měnících se podmínek prostředí.³⁴³

Vyhodnocení krajinného rázu SK

Vymezení oblastí krajinného rázu a charakteristických krajinných prostorů na úrovni míst krajinného rázu může sloužit jako jeden z impulsů pro **vnímání regionální identity**, pro postupné vytváření regionálního povědomí a vnímání regionu obyvateli jako specifického, něčím zvláštního a neopakovatelného území. Poznání minulosti a uvědomění si specifických rysů a hodnot krajinného rázu může sloužit k tzv. **regionální identifikaci** obyvatel. Identifikace (ztotožnění se) obyvatel s jejich regionem může přispět k rozvoji specificky orientované turistiky či k podpoře určitých (regionálně specifických) odvětví zemědělství (např. plodin nebo hospodářských zvířat). K tomu bude nutná pochopitelná a kreativní komunikace s obyvatelstvem, osvěta a výchova, jak požaduje i **Evropská úmluva o krajině**.³⁴⁴

KH chystá úpravy říčky Vrchlice, která protéká historickým městem. Zlepšit se má ochrana před povodní i celkový vzhled vodního toku.³⁴⁵

MKH schválilo v roce 2018 koncepci odpadového hospodářství.³⁴⁶

³⁴¹ https://mu.kutnahora.cz/file/401_1_1/download/

³⁴² <https://www.kr-stredocesky.cz/web/20994/74>

³⁴³ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/zivotni-prostredi/kopksk20182028>

³⁴⁴ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/zivotni-prostredi/studiepriroda-krajina>

³⁴⁵ <https://www.enviweb.cz/rss/298311>

³⁴⁶ https://mu.kutnahora.cz/file/5152_1_1/download/

Kvalita života je dle projektu Obce v datech relativně podprůměrná.³⁴⁷

Oblast kolem KH je možné prozkoumat po naučných stezkách.³⁴⁸

V oblasti životního prostředí působí spolek Denemark.³⁴⁹

B.5.10 Kulturní život a infrastruktura

MKH má schválenou **Koncepci kultury a kulturního rozvoje pro roky 2020–2022**.³⁵⁰ V úvodu dokumentu jsou uvedeny tyto vize:

- *Vytvoření jednoho hlavního venkovního prostoru pro pravidelné, i příležitostné, pořádání kulturních akcí středně velkého a velkého rozsahu.*
- *Zřízení sálu pro malé a středně velké kulturní akce typu divadel malých forem, společenských akcí, komorních koncertů a představení apod.*
- *Výrazná podpora domácích kulturních subjektů, uskupení, spolků, nadací a neziskových organizací.*
- *Podporování místních hudebních festivalů napomáhajících k širšímu rozkvětu kultury ve městě a jeho okolí z dotačních programů KH.*
- *Formou účinnější a cílenější reklamy zvýšit povědomí veřejnosti o kulturních akcích pořádaných ve městě.*
- *Revitalizace a záchrana historických objektů a prostranství vhodných pro běžný společenský a kulturní život města.*

A tyto globální vize:

- *Využití kulturních akcí pro rozvoj CR.*
- *Hlubší diskuze s občany města o možnostech většího rozvoje živé kultury v rámci historického centra KH.*
- *Možné navázání hlubší spolupráce, například formou společných projektů, s městy a objekty zapsanými v rámci ČR na seznamu kulturního dědictví UNESCO.*

Ve strategickém plánu KH ani jeho aktualizacích se pojem kultura neobjevuje.

Dostupným zdrojem povědomí o kutnohorské kultuře je městský web³⁵¹ informující o aktuálním dění, ale i dlouhodobém působení kulturních institucí a možných návštěvách místních památek. Kalendář akcí se přirozeně plní v jarních, letních a podzimních měsících, zimní měsíce jsou na aktivity chudší.

Statek je jako celek prezentován v expozici Dačického domu v němž také sídlí Nadace KH – památka UNESCO³⁵² a na níž je také navázán projekt Zmizelá KH.³⁵³

V Českém muzeu stříbra³⁵⁴ sídlícím v objektu Hrádku je možné nahlédnout historii města a jeho hornické tradice včetně návštěvy zpřístupněné části historického dolu. Dnešní muzeum stojí na základech, které v KH položil archeologický sbor Vocol. Za své poslání si vytýčil, aby „písemné a umělecké památky ve zdejší krajině byly sbírány,

³⁴⁷ <https://www.obcevdtech.cz/kutna-hora>

³⁴⁸ <https://www.stezky.info/ns/naucnestecky/naucne-stezky-stredni-cechy/naucne-stezky-okres-kutna-hora>

³⁴⁹ <http://denemark.jidol.cz/>

³⁵⁰ <https://mu.kutnahora.cz/file/7652/download/>

³⁵¹ <https://destinace.kutnahora.cz/d/kultura>

³⁵² <http://www.dacickehodum.cz/cs/>

³⁵³ <http://www.zmizelakutnahora.cz/cs/>

³⁵⁴ www.cms-kh.cz

před zkázou chráněny a známost o nich a tím i větší šetrnost k nim v lidu se budila, šířila a udržovala".

Prohlídka Vlašského dvora³⁵⁵ zahrnuje královskou audienční síň a kapli sv. Václava a Vladislava. Prohlídka je doprovázena výkladem o historii KH, důlní činnosti a ražbě pražského groše. Ve Vlašském dvore je také možné navštívit na děti zaměřenou expozici kutnohorských pověstí, duchů a strašidel.

Navštívit je možné chrám sv. Barbory v němž je instalována expozice věnovaná stavební historii chrámu.³⁵⁶ Zpřístupněné bývají i kostely sv. Jakuba³⁵⁷ a Panny Marie na Náměti.³⁵⁸ K městským muzeím patří také Tylův dům³⁵⁹ se stálou expozicí díla Josefa Kajetána Tyla a expozicí věnovaných průzkumům podzemí a Kamenný dům³⁶⁰ s expozicí měšťanské kultury a života v KH, ve sklepě domu je instalované lapidárium kamenických prvků, dále ještě Sankturinovský dům, který právě prošel rozsáhlou obnovou a galerie Felixe Jeneweina³⁶¹ a výstavní prostor ve Spolkovém domě. Dějiny KH přiblíží také Muzeum knihtisku³⁶² s instalovanou tiskařskou dílnou z 20. let 20. století.

V Sedlci je možné navštívit katedrálu Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele a kostel Všechných svatých s kostnicí.³⁶³ V budově zrušeného sedleckého kláštera³⁶⁴ je k vidění expozice historie zpracování tabáku v KH od roku 1812 až po současnost včetně přehledu technologie výroby. Součástí výstavy je také prohlídka refektáře cisterciáckého kláštera včetně původně románské kaple.

Muzea zaměřená mimo dědictví KH je Muzeum Lega, Muzeum Čokolády a Aliens vs. Predators Museum.

K nejnavštěvovanějším kulturním akcím patří Královské stříbření KH,³⁶⁵ recitační soutěž Ortenova KH,³⁶⁶ Mezinárodní bienále interpretační kytarové soutěže³⁶⁷ nebo folkový Festival Kocábka.³⁶⁸

Filmovou tvorbu je možné sledovat ve stylovém kině Modrý Kříž.³⁶⁹ Divadelní tvorbu v neméně stylovém Tylově divadle na Masarykově třídě.³⁷⁰

³⁵⁵ <https://pskh.cz/vlassky-dvur>

³⁵⁶ <https://chramsvatebarbory.cz/>

³⁵⁷ <https://khfarnost.cz/cs/kostel-svateho-jakuba-4/>

³⁵⁸ <https://khfarnost.cz/cs/kostel-matky-bozi-na-nameti/>

³⁵⁹ <https://www.cms-kh.cz/oteviraci-doba-a-vstupne>

³⁶⁰ <https://www.cms-kh.cz/kamenny-dum-expozice>

³⁶¹ <http://gfj.kh.cz/gfj.php?id=1&l=cz>

³⁶² <https://www.knihtiskarna.cz/>

³⁶³ <https://www.sedlec.info/>

³⁶⁴ <https://destinace.kutnahora.cz/d/muzeum-tabaku>

³⁶⁵ <https://www.stribreni.cz/>

³⁶⁶ <http://okhfestival.blogspot.com/>

³⁶⁷ <https://www.guitarkutnahora.cz/kat1.php>

³⁶⁸ <http://kocabka.wz.cz/>

³⁶⁹ <http://www.kino-kutnahora.cz/>

³⁷⁰ <http://www.divadlo-kutnahora.cz/>

B.6 SLUŽBY PRO NÁVŠTĚVNÍKY A PREZENTACE HODNOT

B.6.1 Dostupnost pro návštěvníky

Individuální doprava

KH je dostupná po silnicích první třídy I/2 a I/38 a dále po silnicích II. a III. třídy. Z Prahy je nejkratší cesta (cca 60 minut) po dálnici D11, z exitu 39 Poděbrady je KH vzdálena cca 25 km. Z Brna je nejkratší cesta (cca 2 hodiny) po dálnici D1, z exitu 66 Loket je KH vzdálena cca 40 km.

Parkování je možné přímo v centru KH, přičemž některá parkoviště jsou zpoplatněna. Platba je možná v parkovacích automatech nebo prostřednictvím SMS. Sazba v parkovacích automatech je 10,- Kč za první hodinu a 20,- Kč za druhou a každou další hodinu. Provozní doba parkovišť je od pondělního rána 7.00 až 17.00, v sobotu od 8.00 do 12.00. Rozlehlejší parkoviště jsou u Voršilského kláštera (20,- Kč/hod. nebo 100,- Kč/den, provozní doba 8.00 až 18.00) a U Kapličky (20,- Kč/den)

Bezplatné odstavné plochy v okolí centra jsou v ulicích Kouřimská (u vstupu do centra od západu), u Tylova divadla, u ŽST KH město a ve sportovním areálu Klimeška a u nákupního centra Billa.

V Sedlci je možné bezplatné parkování v ulicích v okolí katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele i kostela Všetech svatých s kostnicí.

V KH jsou dostupné běžné služby pro motoristy – autoservisy, čerpací stanice nebo myčky aut.

Hromadná doprava

KH je dostupná železniční dopravou po hlavní trati 230 (Praha –) Kolín – KH – Havlíčkův Brod (– Brno). Spoje rychlíkové linky R9 jezdí každý den v intervalu 2 hodiny, v pracovní dny ráno do Prahy a odpoledne v obou směrech každou hodinu, a to od cca 5.00 do cca 21.00. Cestovní doba z KH hl. n. do Prahy hl. n. je 52 minut, do Brna hl. n. pak 2 hodiny a 42 minut.

Z ŽST KH hl. n. je možné využít lokální trať 235, vlaky mezi ŽST KH hl. n. a KH město přes zastávku KH Sedlec jezdí v pracovní dny každou hodinu, ráno každých 20 minut, odpoledne každých 30 minut, o víkendu každou hodinu až dvě.

Výhodnější je však z ŽST KH hl. n. cestovat MHD, cestovní doba přímo do centra je 15 minut. MHD jezdí v pracovních dnech až každých 10 minut, o víkendu každou hodinu.

Regionální autobusy jezdí z KH do Prahy–Hájí, Kolína, Čáslavi, Uhlířských Janovic, Vrdů, Kácova, Chlumce nad Cidlinou a dalších menších sídel.

Odstavné plochy pro turistické autobusy jsou v Purkyňově ulici, u Voršilského kláštera (100,- Kč/hod., 300,- Kč/den) a v Sedlci ve Vítězné ulici.

Informační systém

Na některých záchytných parkovištích jsou umístěny schematické plány města s lokací nejvýznamnějších bodů v KH. V uzlech hromadné dopravy tyto plány chybí. V centru města jsou na několika místech instalovány historizující rozcestníky a v dlažbě schematické plány centra města. Informační systém doplňují vitríny s podrobnějšími informacemi o některých lokalitách a systém turistického značení (modrá a červená turistická trasa a naučná stezka).

B.6.2 Služby pro návštěvníky

Turistické zázemí KH je z pohledu celkových kapacit nabízených služeb v zásadě dostatečné. Chybějí některé specifické typy služeb pro náročnější klientelu, kvalita některých služeb kolísá a stagnuje doprovodná infrastruktura lokality.

Stravování

V historickém centru KH je k dispozici několik desítek restaurací, např.

- V Ruthardce³⁷¹ – kapacita 100 míst.
- Dačický³⁷² – staročeská restaurace s terasou, zaměření též na turistické skupiny.
- Barbora³⁷³ – tradiční nabídka a možnost pikniku v Jezuitské zahradě.
- U Havířů³⁷⁴ – dobová restaurace s klasickou nabídkou.
- Čtyři Sestry³⁷⁵ – rodinná zahradní restaurace.
- Pizzerie U Šneka Pohodáře³⁷⁶ – italská kuchyně.

Kromě toho jsou k dispozici menší bistra, např. Factory – Bistro Cafe Bar,³⁷⁷ nebo provozovny rychlého občerstvení (kebab, asijská kuchyně a další). V centru KH je také řada kaváren a cukráren, např. Káfirnictví,³⁷⁸ Na Kozím plácku³⁷⁹ nebo Café 21.³⁸⁰ Kompletní nabídku stavování mapuje včetně možnosti filtrování informační internetová stránka MKH.³⁸¹

Ubytování

2021		Počet zařízení	Pokoje	Lůžka
HUZ celkem		24	346	789
v tom	Hotel, motel, hotel ****	3	77	171
	Hotel, motel, hotel ***	7	161	358
	Penzion	10	80	192
	Kemp	2	*	*
	Ostatní HUZ	2	*	*

* důvěrný údaj

371 <https://www.v-ruthardce.cz/restaurace/>

372 <https://www.dacicky.com/>

373 <https://penzionbarbora.cz/>

374 <https://www.uhaviru.cz/restaurace/>

375 <http://www.ctyrisestry.cz/>

376 <https://usneka.cz/>

377 <https://www.factorybistro.cz/>

378 <https://www.kafirnictvi.cz/>

379 <https://www.koziplacek.cz/>

380 <https://www.facebook.com/cafe21kh>

381 https://destinace.kutnahora.cz/modules/catalog/index.php?h=product&a=index&id_catalog=2

382 <https://vddb.cz/vddbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRUD003-R&z=T&f=TABULKA&katalog=31743&str=v155&c=v3~8> RP2021&u=v155 VUZEMI 43 533955

Vývoj kapacity HUZ v posledních letech:

	Počet zařízení	Pokoje	Lůžka
2017	23	358	824
2018	23	361	845
2019	22	361	843
2020	26	368	869
2021	24	346	789
2022	24	382	876

Analýza počtu přenocování je uvedena v kapitole B.6.4. Doplněním těchto dat je získáno naplnění kapacity HUZ:

2021	Lůžka	Přenocov.	Prům. roční naplnění	Podíl rezidentů	
				Hosté	Přenocov.
Celkem	789	60 591	21%	86%	86%
Hotel, motel, hotel ****	171	11 365	18%	73%	66%
Hotel, motel, hotel ***	358	34 174	26%	89%	89%
Penzion	192	9 498	14%	92%	93%
Kemp	*	*	*	*	*
Ostatní HUZ	*	*	*	*	*

* důvěrný údaj

HUZ v MPR KH:

Název zařízení	Adresa	Klasifikace	Počet lůžek	Cena 2L pokoj
Hotel Zlatá Stoupa	Tylova 426/25	hotel****	89	2 115 Kč
Hotel Mědínek Old Town	Palackého náměstí 316	hotel***	120	1 400 Kč
Hotel U Vlašského Dvora	ul. 28. října 511	hotel***	30	1 800 Kč
Garni Hotel "Na Havlíčku"	Havlíčkovo náměstí 513	hotel***	18	1 400 Kč
Libušina Vila	Libušina ulice 391/12	penzion	33	1 800 Kč
Penzion U Babky Bylinkářky	Zahradní 531/7	penzion	24	1 790 Kč
Penzion a Restaurant Barbora	Kremnická 909	penzion	21	2 450 Kč
Penzion U Hrádku	Barborská 25/7	penzion	16	2 000 Kč
Café Havlíček Penzion	Havlíčkovo náměstí 572	penzion	10	1 800 Kč
Penzion Soukeníkův dům	Bartolomějská 134/3	penzion	10	2 200 Kč
Palace KH	Šultysova 153/1	aparthotel	8	4 800 Kč
Silver Apartements	Václavské náměstí 14	apartmány	10	1 500 Kč
Villa Magdalena	Pirknerovo náměstí 201/8	apartmány	16	2 000 Kč
Vila U Varhanáře	Barborská 578/11	hot. pok.	26	1 600 Kč

Významná HUZ mimo MPR KH:

Název zařízení	Adresa	Klasif.	Počet lůžek	Sezóna	Cena 2L pokoj
Hotel U Kata	Štefánikova 92	hotel***	85	1-12	1 600 Kč
Muzeum Lega	Zámecká 52	hotel***	26	1-12	2 000 Kč
Hotel apartments	Benešova 6/8	penzion	40	1-12	1 450 Kč
Penzion Retro	V Miškoplkách 121	penzion	11	1-12	1 250 Kč
Penzion Art	Táborská 94/11	penzion	11	1-12	1 790 Kč
Penzion Kutna	Kaňkovská 654	penzion	10	1-12	1 400 Kč
Pension Bed&Breakfast	Kouřimská 28	B&B	40	1-12	1 800 Kč
Vista Apartments	Kremnická 43/13	Apart.	22	1-12	6 000 Kč
ELVÍRA	Kremnická 91/15	ub. dům	14	1-12	1 900 Kč
Barbora Kemp	Tyršova 988	kemp		4-9	400 Kč
Autocamp TRANSIT	K Mal. mostu 35	kemp		4-9	320 Kč

Informační centra

TIC u chrámu sv. Barbory³⁸³ provozuje Římskokatolická farnost – arciděkanství KH. TIC zajišťuje prodej vstupenek do chrámu sv. Barbory (bez průvodce, s průvodcem, pro školy), poskytuje informace, prodává různé předměty, provozuje toalety. Otevřeno je denně, v sezoně 9.00 až 18.00.

TIC MKH³⁸⁴ na Kollárově ulici nabízí kompletní informační servis, prodej suvenýrů, předprodej vstupenek na kulturní akce a servis pro turisty. Otevřeno je denně, v sezoně 9.00 až 18.00.

TIC MKH³⁸⁵ v ŽST KH hl.n. nabízí podobný rozsah služeb. Otevřeno je denně, v sezoně 9.00 až 18.00.

TIC MKH provozují **půjčovnu kol³⁸⁶** v centru KH a v ŽST KH hl.n. K dispozici je 9 mechanických a 2 elektrokola a související vybavení. Půjčovna je v provozu od dubna do října každý den.

TIC Sedlec³⁸⁷ provozuje Římskokatolická farnost KH – Sedlec. IC zajišťuje prodej vstupenek a suvenýrů. Otevřeno je denně, v sezoně 9.00 až 18.00.

Průvodcovská služba KH³⁸⁸ zajišťuje průvodcovské služby v češtině, angličtině, němčině, ruštině a francouzštině (na přání v polštině, maďarštině, norštině, dánštině, švédštině, španělštině nebo italštině) nejen ve Vlašském dvoře, ale také po celé KH. Připraveny jsou čtyři trasy ve Vlašském dvoře a šest standardních okruhů KH.

³⁸³ <https://khfarnost.cz/cs/infocentrum-u-chramu-svate-barbory/>

³⁸⁴ <https://destinace.kutnahora.cz/d/ic-kollarova>

³⁸⁵ <https://destinace.kutnahora.cz/d/ic-hlavni-nadrazi-cd>

³⁸⁶ <https://destinace.kutnahora.cz/d/pujcovna-kol>

³⁸⁷ <https://www.sedlec.info/infocentrum/>

³⁸⁸ <https://pskh.cz/>

Zdravotní ošetření

Hlavním zdravotnickým zařízením je **Nemocnice KH**.³⁸⁹ Lékařská pohotovostní služba je v provozu v pracovní dny 17.00 až 21.00, o víkendu 8.00 až 21.00. Ambulance (např. chirurgická, jsou k dispozici v pracovní dny.

V KH jsou ordinace praktických i odborných lékařů a lékárny.

Volnočasové aktivity

Návštěvníci mohou využít pestrou nabídku volnočasových aktivit:

- Sportoviště (tělocvičny, zimní stadion, tenisové kruty, bowling), krytý plavecký bazén, plovárna, bobová dráha, dětská hřiště, venkovní posilovna.
- Turistické trasy, naučné stezky, rozhledna Kaňk, geologická expozice Čížkova skála.
- Mobilní aplikace a geolokační hry – Skryté příběhy, Geofun, geocaching, pátrací stezky (questing).

B.6.3 Rozvojové potenciály statku a okolí

Rozvoj centra KH

Podstatou prohlášení historického jádra KH MPR je podle výnosu o zřízení z roku 1961 *zabezpečení jeho zvýšené ochrany jakožto vynikajícímu uměleckému a historickému urbanistickému útvaru. ... Tomuto celku má se proto zajistit uplatňování péče o jeho zachování, konzervaci a obnovu v rámci naší socialistické výstavby tak, aby jako organická součást nového životního prostředí sloužil kulturním i hospodářským potřebám pracujících.*³⁹⁰ Znění výnosu bylo tehdy podřízeno zákonu č. 22/1958 Sb., o KP a je do značné míry poplatné své době, nicméně i dnes může být účelné a ilustrativní.

Aktualizované prohlášení provedené v roce 1987 je obecnější, nicméně základní teze je shodná. Účelem prohlášení je *zabezpečit zvýšenou ochranu významným historickým urbanistickým celkům a dokladům lidské činnosti, zajistit potřebnou péči o jejich zachování, obnovu a prezentaci, aby jako organická součást životního prostředí sloužily kulturním, výchovným, společenským a hospodářským potřebám socialistické společnosti.*³⁹¹

V obou případech je princip ochrany vnímán v kontextu aktuálních potřeb. Ačkoliv zájem památkové péče bývá někdy interpretován jako zájem na zachování všeho dochovaného jakožto hotového a ukončeného, není tomu tak. Předmět ochrany je vždy *organickou součástí životního prostředí*, které se z podstaty mění a vyvíjí, jak je ostatně patrné i na dikci obou citovaných výnosů. Důraz na využívání, příležitosti, udržitelnost a život lidí obecně je ostatně i leitmotivem Nové agendy pro města vydané UNESCO v roce 2016.³⁹² Objekty požívající památkové ochrany se nemají rozvíjet na úkor jejich kulturně-historických hodnot, ale rozvíjet se mohou a mají.

Diskuze o intenzifikaci městské sítě, efektivnějším využívání, nových příležitostech a kapacitách, změnách technologií a nakládání s energiemi může být v kontextu památkové ochrany kontroverzní a omezená, ale přesto je třeba ji aktivně vést. Změny, které každá doba přináší se propisují i do historických měst a je třeba se na ně

³⁸⁹ <https://www.nemkh.cz/>

³⁹⁰ Výnos ministerstva školství a kultury o zřízení MPR v KH č.j. 36 568/61 - V/2 ze dne 31. srpna 1961

³⁹¹ Výnos ministerstva kultury České socialistické republiky ze dne 21. prosince 1987 č.j. 16 417/87 - VI

³⁹² <https://habitat3.org/wp-content/uploads/NUA-Czech.pdf>

připravovat. V rámci chráněného prostředí je dosud množství příkladů nešetrných nebo architektonicky rozporuplných obnov nebo příkladů nepříliš aktivní údržby.

Zanedbávaná jsou zejména dvorní průčelí, která v případě hmotově se různící blokové zástavby nebo v případě větších nezastavěných částí, bývají dobře přehledná a pohledově se uplatňují i z běžně přístupných veřejných komunikací. Průměrné výsledky jsou docilovány i při realizaci zcela nové výstavby, která tak neodpovídá kvalitě ostatní zástavby. Výnosem o MPR z roku 1987 požadovaná přiměřenost prostředků současné architektonické tvorby a zohlednění vztahů ke kulturním památkám a jejím souborům při realizaci nové výstavby je přitom třeba interpretovat nikoliv jako nápodobu okolní zástavby, ale jako principiální tvůrčí rozvinutí a doplnění prostředí do něhož novostavba vstupuje.

Neokázalou, ale nápaditou novostavbou za hranicí městského centra může být například RD v ulici Za Barborou, koncepčně příbuzné je také přizpůsobivé a zároveň soudobé řešení fasády domu čp 190 v ulici České. V této souvislosti je třeba upozornit na omezenost a výjimečnost příležitostí k doplnění stávající zástavby a tedy žádoucí uplatňování nejvyšších nároků, kdy je přípustnost podmíněna zřejmou přidanou hodnotou. Ilustrativní pro posuzování novostaveb může být sice již starší, ale stále v mnohém aktuální metodická příručka NPÚ Novostavby v chráněných památkových sídlech.³⁹³ Pro posuzování novostaveb v historickém prostředí zajímavé, i když jakkoli volně, mohou být i výsledky pravidelné Ceny Klubu Za starou Prahu, který má ostatně v KH svou tradici.³⁹⁴

Kvalita novostaveb, ale i přestaveb je obvykle dílem více aktérů, kde iniciační roli sehrává investor jehož představu formalizuje projektant a zhotovitel ji realizuje. Role památkového dozoru i dohledu je přitom velmi důležitá. Oba hají veřejný zájem a vysvětlují podstatu památkové ochrany a její předmětné části a zájmy ostatních aktérů usměrňují. Účast, pomyslná či přímo fyzická, obou zástupců státní památkové péče je přitom po celou dobu přípravy i realizace až k jejímu dokončení, které bývá obvykle hektické, klíčová. Hodnoty, na kterých se pak vzešlé realizace svou přítomností (ne)podílejí, je třeba stále připomínat a na jejich pozadí návrhy hodnotit. Letmá orientace ve vývoji městského centra, parcelace a zástavby umožňuje srovnání současného stavu a nejstarších katastrů od roku 1839 či nejstaršího tzv. Schaffusova plánu města z roku 1813, který ještě zobrazuje Dolní město před ničivým požárem v roce 1823.

³⁹³ <https://www.npu.cz/publikace/met28novostavby.pdf>

³⁹⁴ <https://www.zastarouprahu.cz/menu-leve/cena-klubu/kategorie-21/> Problematika výběru vzoru, úspěšné nebo neúspěšné novostavby, kontrastní nebo přizpůsobivé, není jednoznačná. Pro ilustraci uvádíme shrnující úryvek z textu k výročí dvanácti ročníků ceny jejího předsedy prof. Rostislava Šváchy: Myslím, že by mi všichni členové Domácí rady dali zapravdu, kdybych řekl, že výsledky naší Ceny nechceme nikomu vnucovat. Stejně tak se ale domnívám, že by vůbec nebylo špatné, kdyby oceněné stavby sloužily jako dobrý příklad pro své následnice. Aby však opravdu mohly figurovat jako vzor, k tomu by se snad hodilo vystopovat nějaký trend, jaký většina z nich sleduje nebo jaký sledují porotci naší Ceny v jejich posuzování. Já cítím, že takový trend skutečně existuje. Významné osobnosti, které náš podnik soustavně sledují, se však v jeho postižení výrazně liší. Profesori Ivo Hlobil a Emil Příkryl mi v kuloárových diskusích několikrát sdělili, že naše Cena pravidelně oceňuje stavby střídme a konzervativně pojaté. V krásném dopisu, který jsme nedávno otiskli v našem věstníku, 20 nám naopak profesor Václav Gírsa vytýká, že máme sklon vyhledávat novostavby vůči svému prostředí kontrastní. Neodvážuji se rozsoudit zde, jaké z obou těchto stanovisek se více blíží k pravdě. Přesto si však za příkladnou dovolu označím cestu, jakou se každý rok dobíráme svých rozhodnutí. Je to cesta dialogu. Jakkoli ostře se naše názory střetávají, ještě se nestalo, že bychom se nesnažili hledat východisko přijatelné pro všechny a že bychom se z posuzování rozcházelí ve zlém. Poctivě se snažíme pochopit hlediska druhých, nikdo z nás se nad ostatní nevyvyšuje. Jako bychom všichni cítili, že ta nejobtížněji definovatelná kritéria úspěšného vstupu novostavby do historického prostředí - kritérium architektonické kvality a kritérium kontextuálnosti - se vždy silně spínají se subjektivností úsudku a že nejlepší východisko z osidel tohoto subjektivismu opět nabízí diskuse a dialog. Dostupné na: <https://www.zastarouprahu.cz/webdata/9519920D-B54B-49E8-A36B-C79F2EDDF1AF.pdf>

Tradice města a jeho částí představuje zároveň potenciál jeho budoucího rozvoje. Proměny, kterými některé stavby nebo oblasti v minulosti prošly, mohou být odčiněny nebo dokonce odstraněny a vráceny, některé je naopak třeba dále rozvinout v nový tvar. Velmi zajímavou eventualitou navazující na zaniklý a přitom jasně zdokumentovaný a docela dostupný stav je opětovné propojení ul. Smíškovi a jezuitské zahrady kolem dřevěného trejvu, který byl bohužel nešťastně vyzdvižen ve středu původní historické komunikace. Obdobnou úvahou zlepšující pěší prostupnost území je také provedení spojnice mezi návrším u kaple Božího těla a údolím Vrchlice. Patrné zastarání vykazují i prostranství a ulice obnovované v 90. letech. Zejména Palackého náměstí by zasluhovalo úprava inspirovanou lépe v jeho vlastním vývojem a vynikající větším komfortem pro chodce.

Rozvoj statku může spočívat i v jeho prohloubeném poznání. Obraz KH je velmi bohatý a stále není dostatečně zřejmý. Nová zjištění a způsoby jejich zhodnocení či prezentace představují potenciál proměny obrazu města. Město je možné nahlížet v různých souvislostech.³⁹⁵

Zásadními limity pro rozvoj centra KH je poddolovanost, složitá struktura ulic, omezená dopravní dostupnost či geologické podmínky neumožňující podzemní parkování. V minulosti byly představeny záměry v Roháčově ulici (volná parcela) nebo Hradební ulici (zahrada staré vily, *architektonická* vize viladomů architekta Jakuba Cíglera), které však byly ze strany památkové péče zamítnuty. Jakékoliv zásahy a podstatné změny v hodnotném historickém prostředí je třeba považovat za výjimečnou a neopakovatelnou příležitost, jejíž kvalita musí být přizpůsobena místu a významu takového počínu a musí být spolehlivě prověřena.

Objekty v centru KH jsou postupně obnovovány. Tendence privatizace majetku MKH se zastavila.

Stav a potenciál pro zlepšení prostředí chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci

Vlastní budova chrámu je v dobrém stavu a představuje výmluvným způsobem svou historickou i architektonickou hodnotu. Velký potenciál pro rozvoj je v prostředí, ve kterém se stavba uplatňuje, a které podvazuje její úplnou přesvědčivost a působivost. Chrám je prastarou místní dominantou, její existence předchází naprostou většinu staveb v okolí dochovaných, zároveň je výrazem neobvyklého rozkvětu cisterciáckého kláštera a jeho středem. Je také výjimečným a pionýrským výtvarným dílem snoubícím gotické torzo a barokní výtvarný názor. Představuje stavbu světového významu.

Tyto popsané vlastnosti ostře kontrastují s místem, ve kterém se právě nachází a s jeho stavem. Kostel stojí na křižovatce, předpolí kostela tak tvoří asfaltová plocha a bílé čáry. K hřbitovu s kostelem Všech svatých s kostnicí, které bývaly součástí areálu kláštera, je možný přístup asi 100 m vzdáleným přechodem. Jejich historická, provozní a prostorová souvislost je dnes zcela nezřetelná. Přístup do kostela je oproti hlavní silnici a odbočce tak zahroubený, že i v mírném odstupu se sloupky portiku ztrácí za hranou komunikace. Historická příjezdová cesta ke klášteru je dnes přetnutá využívaná jen jako parkoviště a nahradila ji zcela nová trasa silničního průtahu, kterou na jedné straně lemuje plechový plot a na druhé nepravdělná alej, chrám v ose je oproti cestě v patrně v nižší pozici. Klasicistní hostinec který uvozoval celou situace před kostelem při příjezdu od KH a od něhož byl přirozený přístup do kostela se stal budovou na okraji bez významu.

³⁹⁵ Např. <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/26207/140000004.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

I když areál bývalého kláštera vyniká specifickou přerušovaností tradice a střídáním dob úpadku a rozkvětu, vždy se jednalo o místo s více či méně čitelnou soustavou klášterních budov. K jejich prolínání drobnou domovní zástavbou docházelo už od 19. století, nicméně rozsáhle se tak stalo až ve 2. polovině 20. století. Určující křížení ulic před kostelem ponechávalo kostelu značný prostor před vstupem, zůstával možný plynulý přechod k zámku a ke hřbitovu.

Ačkoliv je předmět statku po fyzické stránce ochráněn, jeho prezentace je přinejmenším problematická a souvislost s celkem zaniklého kláštera docela zastřena. Řešení by vyžadovalo komplexní přístup založený na novém uspořádání komunikací a dopravní obsluhy a zainteresování řady individuálních vlastníků. Místo není chráněno jako celek, pouze některé budovy jsou individuálně chráněny jako KP, dosah státní památkové péče je tak velmi omezený.

Potenciály spolupráce v okolí

Národní hřebčín Kladruby nad Labem je nositelem statku **Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem** zapsaného na Seznam světového dědictví v roce 2019.³⁹⁶ Hřebčín je od roku 1995 KP, od roku 2002 pak NKP.³⁹⁷ Krajina Polabské nížiny napomáhala chovu koní již od 16. století, od 17. století se hřebčín specializoval na chov ceremoniálních kočárových koní. Syntéza mezi záměrně navrženou krajinou a chovem koní je jedinečná. K dispozici jsou prohlídkové okruhy ve stájích, kočárovně, zámku a lesovně, zpřístupněna je i rozhledna. Hlavní návštěvní sezona je od dubna do října. V roce 2019 měl hřebčín návštěvnost 84 tis. osob.

Vzdálenost mezi KH a hřebčínem je 25 km. Mezi oběma statky není přímé spojení hromadnou dopravou, spojení je možné s dvěma přestupy, cestovní doba je cca 90 minut. Komplikací pro přímé spojení hromadnou dopravou je zejména příslušnost obou statků k různým krajům. Cesta na kole vede mezi Novými Dvory a Týncem nad Labem po silnici II. třídy, jinak po cyklostezkách.

Pro KH má spolupráce potenciál v přilákání zahraniční klientely orientované na návštěvu statků UNESCO a její pozdržení přes noc, ale také ve větším zdržení tuzemské klientely. Spolupráce by se po nelezení paralel mohla rozvíjet ve formě společných produktů nebo nabídky CR.

KPZ Žehušicko byla vyhlášena na ploše 3 091 ha v roce 1996.³⁹⁸ Jedná se o venkovskou krajinu Středního Polabí. Základ stávající sídelní struktury je spjat s cisterciáckým klášterem v Sedlci – obce Nové Dvory, Svatý Mikuláš se zámek Kačina a Žehušice s dochovanými krajinářskými úpravami z období baroka, klasicismu a romantismu.³⁹⁹

Hlavním kompozičním prvkem KPZ Žehušicko je **empírový zámek Kačina** z počátku 19. století. Zámek společně s parkem jsou od roku 2002 NKP.⁴⁰⁰ Zámek je ve správě Národního zemědělského muzea,⁴⁰¹ které zde provozuje návštěvní okruhy i výstavy a pořádá různé akce. V roce 2019 byla návštěvnost 68 tis. osob, v roce 2021 dokonce 102 tis. osob.

Vzdálenost mezi centrem KH a zámek je 8 km. Mezi KH a zámek je v pracovní dny přímé autobusové spojení, nejkratší trvá 15 minut a spoj jede šestkrát denně. Cyklotrasa vede částečně po cyklostezkách a vedlejších komunikací, nevyhýbá se však frekventovaným silnicím I. a II. třídy.

³⁹⁶ <https://www.nhkladruby.cz/unesco>

³⁹⁷ <https://pamatkovykatalog.cz/hrebcin-s-kmenovym-chovnym-stadem-starokladrubskeho-kone-13428375>

³⁹⁸ <https://pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/zehusicko-84332>

³⁹⁹ http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/PUBLIKACE/2013/Priloha_III_text.pdf, http://www.kpz-naki.cz/images/dokumenty/PUBLIKACE/2013/III_mapa-red.jpg

⁴⁰⁰ <https://pamatkovykatalog.cz/zamek-kacina-2170479>

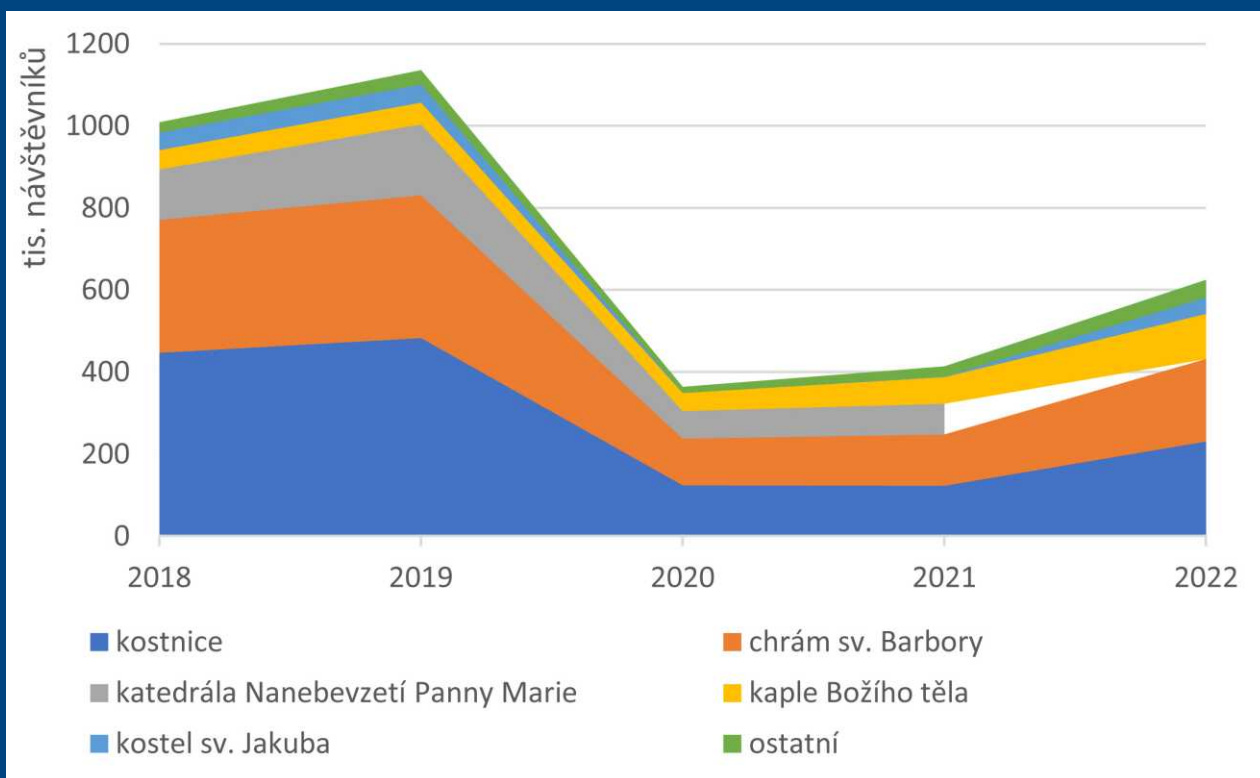
⁴⁰¹ <https://www.nzm.cz/muzeum-ceskeho-venkova-zamek-kacina>

B.6.4 Počet návštěvníků

Statistiky návštěvnosti KH vznikají měsíčním sčítáním návštěvnosti jednotlivých památek (konkrétní návštěvník KH tedy může být zaznamenán vícekrát nebo vůbec),⁴⁰² kumulativní přehledy jsou porovnávány meziročně. MKH zpracovává bilanci CR.⁴⁰³

Statistiky návštěvnosti KP:⁴⁰⁴

tis. návštěvníků	2017	2018	2019	2020	2021	2022
kostel Věch svatých s kostnicí	431	447	483	124	123	231
katedrála v Sedlci	116	123	173	67	75	
chrám sv. Barbory	340	324	348	114	125	201
kaple Božího těla		47	53	44	65	110
kostel sv. Jakuba		43	44	0	1	40
Vlašský dvůr	26	14	25	12	18	25
kostel sv. Jana Nepomuckého	8	9	8	3	5	
kostel Matky Boží Na Náměti		2	2	0	2	18

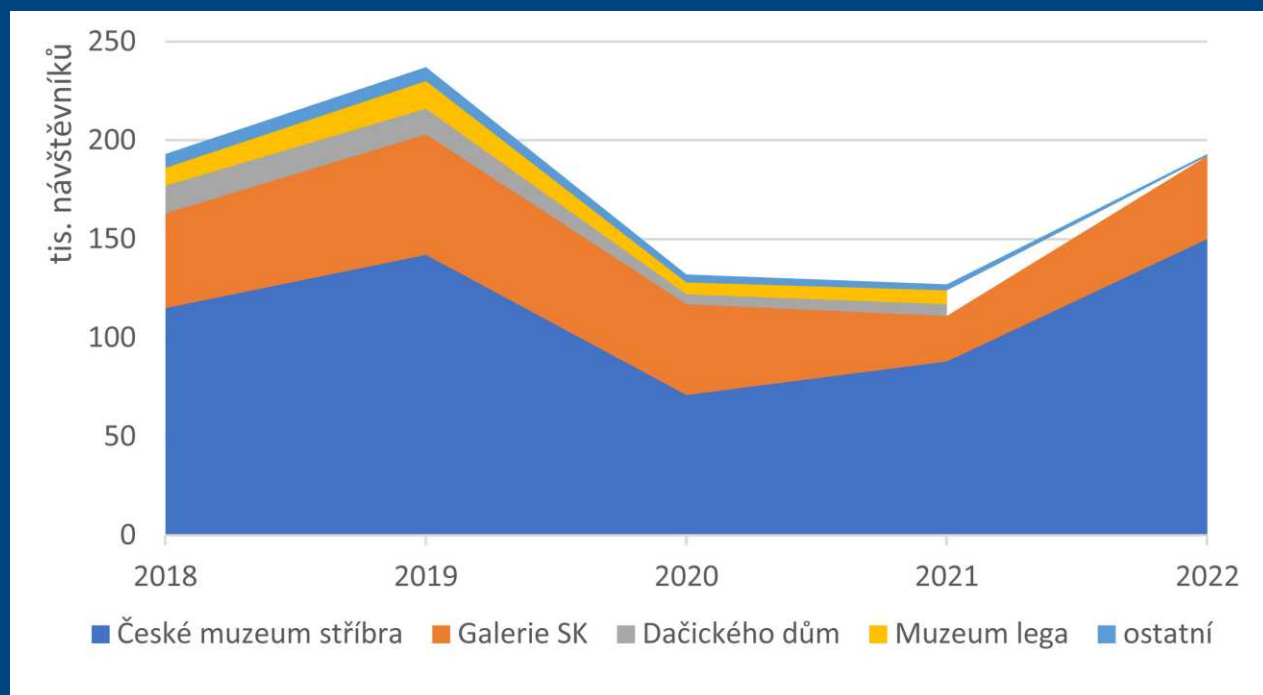
⁴⁰² <https://www.obzorykutnohorska.cz/clanek-kutna-hora-je-u-navstevniku-stale-oblibenejsi-v-roce-2018-padl-rekord>

⁴⁰³ <https://destinace.kutnahora.cz/d/bilance-cestovniho-ruchu-v-kutne-hore-za-rok-2019>

⁴⁰⁴ https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2020/09/Pamatky_navstevnost_2019.pdf, https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2022/06/Navstevnost_pamatek_2021.pdf, https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2023/05/Navstevnost_Pamatek_2022.pdf

Statistiky návštěvnosti muzeí a galerií:⁴⁰⁵

tis. návštěvníků	2018	2019	2020	2021	2022
České muzeum stříbra	115	142	71	88	150
GASK	48	61	46	23	42
Dačického dům	14	13	5	6	
Muzeum lega	9	14	6	7	
Muzeum KH pověstí, duchů a strašidel	3	3	2	2	
Galerie Felixe Jeneweina	2	2	1	1	1
Alchymistická dílna	2	2	1	0	

Údaje o návštěvnosti nejsou dostupné u zařízení Muzeum čokolády, Muzeum knihtisku, Muzeum tabáku, Aliens vs. Predators Experience Museum, Knihkupectví a galerie Kosmas a Spolkový dům.

V roce 2018 byla zpracována analýza návštěvnosti KH podle geolokačních dat.⁴⁰⁶ Vícedenních turistů bylo podle analýzy 133 tis. (74 % tuzemští turisté) a realizovali 238 tis. přenocování. Jednodenních návštěvníků bylo 866 tis. (53 % tuzemští návštěvníci) na 1 249 tis. dní. Nejvíce osob do KH přijíždí v červenci a srpnu, nejméně v únoru a lednu (cca 40 % počtu návštěvníků během letní sezony). Jednodenních návštěvníků bylo nejvíce z okresů Praha a Kolín, ze zahraničí z Ruska a USA.

MKH průběžně zpracovává dotazníkové šetření mezi návštěvníky KH.⁴⁰⁷ Z průzkumů vyplývá, že většina návštěvníků do KH přijíždí opakovaně. Mezi respondenty je hlavním cílem návštěva památek a kultury. Mezi návštěvníky je vysoké povědomí o zápisu KH na Seznam světového dědictví – až 90 %. Návštěvníci KH jsou hlavně z Prahy a SK. Návštěvníci přijíždějí většinou autem, hromadnou dopravou cestuje čtvrtina. Vícedenních návštěvníků menší polovina. Menší polovina návštěvníků jsou rodiny, čtvrtina páry, pětina návštěvníků přijede se známými.

⁴⁰⁵ https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2020/09/Muzea_navstevnost_2019.pdf,
https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2022/06/Navstevnost_muzei_a_galerii_2021.pdf,
<https://tourdata.cz/temata/data/>, https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2023/05/Navstevnost_muzei_2022.pdf

⁴⁰⁶ https://mu.kutnahora.cz/file/4256_1_1/download/

⁴⁰⁷ <https://destinace.kutnahora.cz/d/marketingove-pruzkumy-a-monitoring-navstevnosti>

Do roku 2019 probíhal dotazníkový průzkum také mezi zahraničními návštěvníky. Polovina jich je z Evropy, třetina má rodnou řeč angličtinu, desetina němčinu, francouzštinu nebo španělštinu. Naprostá většina zahraničních návštěvníků jsou jednodenní turisté.

Analýza počtu přenocování v HUZ

Podle veřejné databáze ČSÚ⁴⁰⁸ byl v roce 2022 v KH uskutečněn následující počet přenocování v HUZ:

		Hosté			Přenocování			Průměr
		celkem	rezidenti	nerezid.	celkem	rezidenti	nerezid.	přenoc.
Celkem		51 734	40 857	10 877	92 240	71 971	20 269	1,8
v tom	Hotel ****	7 219	4 606	2 613	14 509	8 232	6 277	2,0
	Hotel ***	32 277	26 270	6 007	54 987	44 779	10 208	1,7
	Penzion	9 108	7 727	1 381	16 605	14 248	2 357	1,8
	Kemp	*	*	*	*	*	*	*
	Ostatní HUZ	*	*	*	*	*	*	*

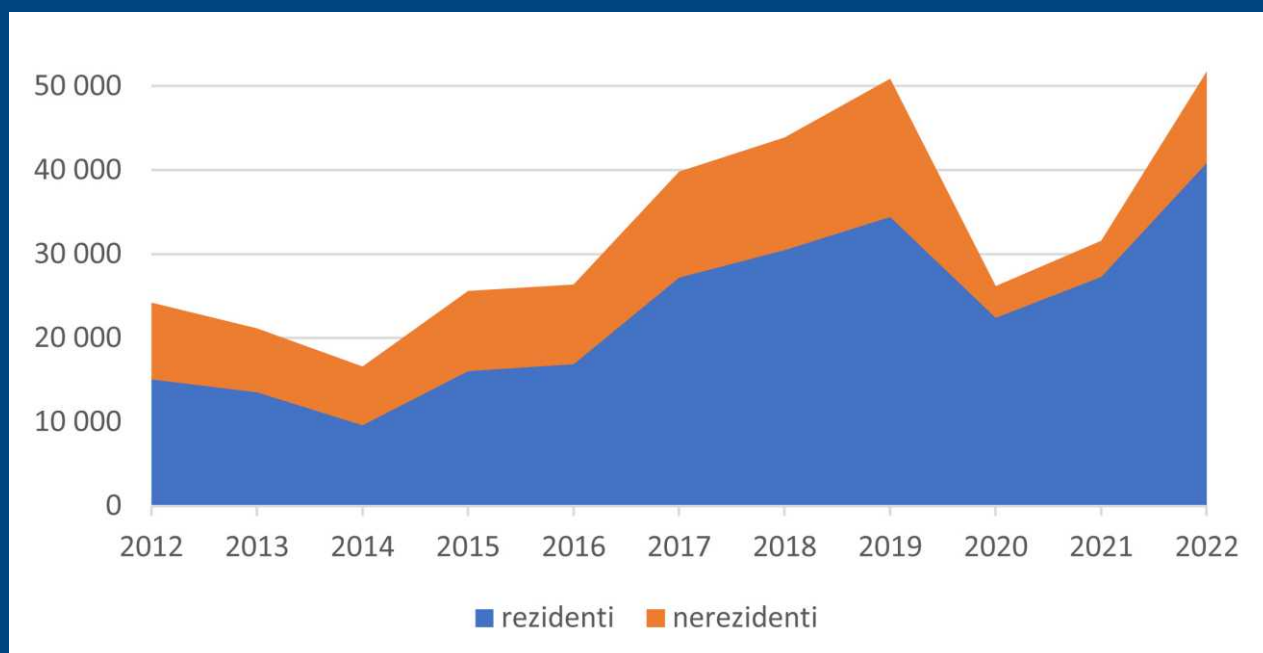
* důvěrný údaj

Vývoj počtu hostů a přenocování v posledních letech:⁴⁰⁹

	Hosté			Přenocování			Průměr
	celkem	rezidenti	nerezidenti	celkem	rezidenti	nerezidenti	přenoc.
2012	24 197	15 060	9 137	41 477	23 713	17 764	1,7
2013	21 126	13 525	7 601	40 018	23 357	16 661	1,9
2014	16 585	9 593	6 992	31 251	16 829	14 422	1,9
2015	25 587	16 050	9 537	45 908	27 641	18 267	1,8
2016	26 357	16 874	9 483	48 318	30 141	18 177	1,8
2017	39 805	27 192	12 613	69 872	47 270	22 602	1,8
2018	43 878	30 462	13 416	77 115	53 477	23 638	1,8
2019	50 866	34 411	16 455	90 200	59 825	30 375	1,8
2020	26 168	22 400	3 768	51 017	43 250	7 767	1,9
2021	31 566	27 271	4 295	60 591	51 851	8 740	1,9
2022	51 734	40 857	10 877	92 240	71 971	20 269	1,8

⁴⁰⁸ https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRUD003-R&z=T&f=TABULKA&str=v155&c=v3~8_RP2022&u=v155_VUZEMI_43_533955

⁴⁰⁹ https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU03a&z=T&f=TABULKA&skupId=1330&katalog=31743&pvo=CRU03a&str=v300&u=v300_VUZEMI_43_533955#w=

Výstupy pro MP:

- Počet hostů v HUZ v letech 2020 a 2021 poklesnul oproti průměru za roky 2018 a 2019 o cca 40 % a dostal se na úroveň roku 2016. Počet návštěvníků památek, muzeí, galerií a dalších zařízení za stejné roky poklesnul výrazněji, a to o cca 60 %. Souvislost to může být s delší dobou uzavření památek v souvislosti s pandemií COVID-19 a nižší mobilita či zájem cílových skupin KH.
- MKH nemá bližší statistiku návštěvnosti KH jako celku. Vychází pouze z veřejně dostupných informací návštěvnosti jednotlivých památek, ve kterých mohou být konkrétní osoby započítány vícekrát. Bylo by vhodné zlepšit monitoring návštěvníků KH a lépe vyhodnocovat jejich potřeby.
- Při přípravě produktů CR je vhodné zvýšit orientaci na vícedenní návštěvníky, např. vytvořením balíčků aktivit a služeb pro jednotlivé cílové skupiny, spoluprací s atraktivitami v okolí nebo podporou rozšíření nabídky služeb (např. wellness, konferenční turistika apod.).
- Zvážit vytvoření produktu CR „KH je nejlepší na dvě noci“ zahrnujícího dvoudenní program s tipy na návštěvy památek, muzeí, restaurací i atraktivit v okolí pro různé cílové skupiny.

B.6.5 Odbornost personálu

Subjekty zapojené do správy statku jsou blíže specifikovány v kapitole B.4.2. Jedná se o řadu subjektů z oblastí správců jednotlivých částí statku, MÚ KH a jeho příspěvkových organizací a společností, subjektů z oblasti památkové péče nebo služeb cestovního ruchu včetně informačních center.

Zmapování odbornosti veškerého personálu zajišťujícího správu a provoz statku přesahuje rámec MP. Obecně řečeno, všechny uvedené subjekty mají vlastní plány vzdělávání a zvyšování kvalifikace a odbornosti personálu, u veřejných institucí také na základě systematizace pracovních míst, platových tříd a stupňů. Témata a hodinové dotace vzdělávání se pak odvíjejí od pracovních zařazení a pracovních úkolů personálu.

MÚ KH, oddělení personální a krizového řízení vede, sleduje a eviduje zvyšování kvalifikace pracovníků úřadu v souladu s platnými právními předpisy.

Odbornost zaměstnanců města je zvyšována také členstvím města a městských organizací v různých národních i mezinárodních sdruženích, organizacích a spolcích:

- České dědictví UNESCO,
- Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska,
- Svaz měst a obcí České republiky,
- Asociace turistických informačních center České republiky.

NPÚ dlouhodobě organizuje pro své zaměstnance i zájemce z řad zainteresované veřejnosti, úřadů nebo projektových kanceláří, specializovaných řemesel apod. různé typy doplňkového vzdělávání. Zvyšování specializované kvalifikace je standardem pro nově nastupující pracovníky památkové péče, a jak formou obecného vzdělávání (jednoletý kurz památkové péče pro absolventy vysokých škol, dvouletý rekvalifikační kurz, kurz dějin umění pořádaný pro pracovníky oboru na FF UK).

Obecně lze předpokládat, že veškerý personál, se kterým přicházejí návštěvníci hlavních statku, je alespoň základním způsobem proškolen pro výkon své profese. Znalost historie nebo hodnot statku je pak rozdílná s ohledem na charakter profese a osobnost konkrétního pracovníka. Významné rezervy existují v edukačních aktivitách o hodnotách statku určených pro poskytovatele služeb a jejich personál i pro širší veřejnost, která se s návštěvníky KH setkává.

B.6.6 Prezentace a spolupráce s veřejností

Způsob prezentace statku

Oficiální on-line prezentace statku je dobře dostupná, vyhledávače jsou spolehlivě zacílené. Oficiální web města nabízí rychlou navigaci k žádoucímu obsahu včetně průvodcovské služby.⁴¹⁰ Takto zprostředkované informace jsou běžného charakteru, nevybočují z obvyklého standardu a nevyznačují se větší přidanou hodnotou.

Kvalita prezentace nejdostupnějších zdrojů je obdobná. Grafická stránka dostupných zdrojů je průměrná, výtvarně vybočuje web vystavený k příležitosti 25. letého výročí zapsání na seznam UNESCO a stránka unesco-czech.cz věnovaná všem statkům UNESCO na našem území.

Nepřehledně se v on-line obsahu projevuje dvojjedinnost statku složeného z centra KH a sedlecké katedrály. Bohatší obsah je hůře dostupný, nicméně existuje. V tomto ohledu jsou obdivuhodné zejména informace a materiály dostupné na webu Zmizelá KH a na stránkách Českého muzea stříbra.

Letáky a jiné tištěné materiály dostupné v infocentrech nepřevyšují obvyklý standard, nicméně jsou informativní a spolehlivě přibližují prostředkovaný obsah.

Obyvatelé

Obecné povědomí historického významu statku je mezi obyvateli města na vysoké úrovni. Obyvatelé městské jádro navštěvují, dosud slouží jako přirozené funkční spádové centrum, některé funkce ale už převzala obchodní střediska na předměstích. Nejvýznamnější hodnoty statku jsou patrné i z veřejných prostranství. Veřejnost se do dění ve městě zapojuje prostřednictvím spolků a sdružení jako jsou například Klub rodáků a přátel KH,⁴¹¹ Hora žije⁴¹² nebo Denemark.⁴¹³

⁴¹⁰ <https://pskh.cz/>

⁴¹¹ <https://www.klubrodaku-kutnahora.cz/>

⁴¹² <https://horazije.cz/>

⁴¹³ <http://denemark.jidol.cz/>

V dubnu 2022 proběhla akce Panuj Hoře, ve které mohli občané města posílat své návrhy na zlepšení veřejného prostranství.⁴¹⁴

Prostředkem komunikace s občany je také městský zpravodaj Kutnohorské listy.⁴¹⁵

Subjekty

Statek je jako celek prezentován v expozici Dačického domu v němž také sídlí Nadace KH – památka UNESCO⁴¹⁶ a na níž je také navázán projekt Zmizelá KH.⁴¹⁷

V Českém muzeu stříbra⁴¹⁸ sídlícím v objektu Hrádku je možné nahlédnout historii města a jeho hornické tradice včetně návštěvy zpřístupněné části historického dolu. Dnešní muzeum stojí na základech, které v KH položil archeologický sbor Vocel. Za své poslání si vytýčil, aby „písemné a umělecké památky ve zdejší krajině byly sbírány, před zkázou chráněny a známost o nich a tím i větší šetrnost k nim v lidu se budila, šířila a udržovala“.

Prohlídka Vlašského dvora⁴¹⁹ zahrnuje královskou audienční síň, pokladnici s expozicí mincí, které se v KH razily, a kapli sv. Václava a Vladislava. Prohlídka je doprovázena výkladem o historii KH, důlní činnosti a ražbě pražského groše. Ve Vlašském dvore je také možné navštívit na děti zaměřenou expozici kutnohorských pověstí, duchů a strašidel.

Navštívit je možné i chrám sv. Barbory v němž je instalována expozice věnovaná stavební historii chrámu.⁴²⁰ Zpřístupněné bývají i kostely sv. Jakuba⁴²¹ a Panny Marie na Náměti⁴²². K městským muzeím patří také Tylův dům⁴²³ se stálou expozicí díla Josefa Kajetána Tyla a expozicí věnovaných průzkumům podzemí a Kamenný dům⁴²⁴ s expozicí měšťanské kultury a života v KH, ve sklepě domu je instalované lapidárium kamenických prvků, dále ještě Sankturinovský dům, který právě prošel rozsáhlou obnovou a galerie Felixe Jeneweina⁴²⁵ a výstavní prostor ve Spolkovém domě. Dějiny KH přiblíží také Muzeum knihtisku⁴²⁶ s instalovanou tiskařskou dílnou z 20. let 20. století.

V Sedlci je možné navštívit chrám Nanebevzetí Panny Marie a kostel Všetech svatých s kostnicí.⁴²⁷ V budově zrušeného sedlecký klášter⁴²⁸ je k vidění expozice historie zpracování tabáku v KH od roku 1812 až po současnost včetně přehledu technologie výroby. Součástí výstavy je také prohlídka refektáře cisterciáckého kláštera včetně původně románské kaple.

Řada objektů je veřejnosti přístupná, některé za poplatek. Jedinečná stavební historie ve své komplexnosti veřejně prezentována není.

⁴¹⁴ <https://mu.kutnahora.cz/mu/panuj-hore>

⁴¹⁵ <https://kutnohorskelisty.cz/>

⁴¹⁶ <http://www.dacickehodum.cz/cs/>

⁴¹⁷ <http://www.zmizelakutnahora.cz/cs/>

⁴¹⁸ www.cms-kh.cz

⁴¹⁹ <https://pskh.cz/vlassky-dvur>

⁴²⁰ <https://chramsvatebarbory.cz/>

⁴²¹ <https://khfarnost.cz/cs/kostel-svateho-jakuba-4/>

⁴²² <https://khfarnost.cz/cs/kostel-matky-bozi-na-nameti/>

⁴²³ <https://www.cms-kh.cz/oteviraci-doba-a-vstupne>

⁴²⁴ <https://www.cms-kh.cz/kamenny-dum-expozice>

⁴²⁵ <http://gfj.kh.cz/gfj.php?id=1&l=cz>

⁴²⁶ <https://www.knihtiskarna.cz/>

⁴²⁷ <https://www.sedlec.info/>

⁴²⁸ <https://destinace.kutnahora.cz/d/muzeum-tabaku>

Návštěvníci

Návštěvníci města ocení přehledný web MKH nabízející kalendář akcí a přístup k informacím o jednotlivých městských památkách, muzeích a galeriích, ale i ubytování a lokálních produktech. Web nabízí přechod k spřízněným destinačním agenturám a souvisejícímu obsahu.

Výstupy pro MP:

- Provázat vizuální působení statku jako celku – spolupráce aktérů.
- Zapojení občanů do rozhodování o podobě statku nad rámec akce Panuj Hoře.

B.7 FINANCOVÁNÍ

Programy MK ČR

Program záchrany architektonického dědictví⁴²⁹ – každoroční dotační program zaměřený na záchranu a zachování nejceněnějších (obvykle rozlehlých) KP nebo těch jejích částí, které tvoří podstatu KP.

	2018	2019	2020	2021	2022
Alokace programu (mil. Kč)	228	246	235	238	234
z toho SK (mil. Kč)	41	42	41	40	45
Počet příjemců SK	43	42	45	44	49
Dokončené akce KH	0	0	0	0	0

Výběr z podřazených akcí od roku 2018:

- Oprava krovu a střešního pláště Hrádku (2020 = 800 tis. Kč, 2021 = 700 tis. Kč, 2022 = 700 tis. Kč).

Program regenerace MPR a MPZ⁴³⁰ – každoroční dotační program zaměřený na obnovu památek v MPR a MPZ. Dotační program si vyhlašuje, administruje a finančně se na něm podílí každá obec.

	2018	2019	2020	2021	2022
Alokace programu (mil. Kč)	185	188	164	163	114
z toho SK (mil. Kč)	17	19	16	15	9
Počet příjemců SK	50	50	63	53	42
Kvóta MPR KH (tis. Kč)	2 275	2 375	1 805	2 235	1 155

Program regenerace MPR KH byl aktualizovaný v roce 2016⁴³¹ a obsahuje také indikativní seznam památek určených k obnově. Podle Rozpisu státní finanční podpory v Programu regenerace na rok 2023⁴³² jsou v KH připraveny akce za 20,9 mil. Kč, kvóta byla nastavena na 1 535 tis. Kč.

Výběr z podpořených akcí od roku 2018:

- Oprava opěrné zdi kolem chrámu sv. Barbory (2018 = 700 tis. Kč, 2019 = 685 tis. Kč, 2020 = 950 tis. Kč, 2021 = 885 tis. Kč, 2022 = 655 tis. Kč).
- Kamenný dům, Václavské náměstí č.p. 183 (2018 = 600 tis. Kč, 2019 = 500 tis. Kč, 2020 = 405 tis. Kč, 2021 = 600 tis. Kč).
- Oprava vnějšího pláště domu náměstí Národního odboje č.p. 56 (2020 = 250 tis. Kč, 2021 = 500 tis. Kč, 2022 = 500 tis. Kč).
- Obnova altánu v parku pod Vlašským dvorem (2020 = 200 tis. Kč).
- Obnova fasády Šultysova č.p. 165 (2018 = 415 tis. Kč, 2019 = 400 tis. Kč).
- Restaurování Morového sloupu (2018 = 490 tis. Kč, 2019 = 340 tis. Kč).
- Restaurování parapetní zdi pod jezuitskou kolejí (2018 = 270 tis. Kč, 2019 = 300 tis. Kč).
- Oprava krovu a střešního pláště Hrádku (2019 = 150 tis. Kč).

⁴²⁹ <https://www.mkcr.cz/program-zachrany-architektonickeho-dedictvi-283.html>

⁴³⁰ <https://www.mkcr.cz/program-regenerace-mestskych-pamatkovych-rezervaci-a-mestskych-pamatkovych-zon-282.html>

⁴³¹ <http://www.nadaceunesco.cz/cs/23-zajisteni-agendy-svetoveho-dedictvi-unesco-steering-group/>

⁴³² https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/rozpis-a-kvoty-pro-pr-2023_schvalene-uk-pr-16485.pdf

Podpora obnovy KP prostřednictvím ORP⁴³³ – každoroční dotační program zaměřený na stavební obnovu a restaurování KP mimo MPR. Pro rok 2022 nebyl program z úsporných důvodů vyhlášen.

	2018	2019	2020	2021
Alokace (mil. Kč)	140	138	121	119
z toho SK (mil. Kč)	20	19	17	16
Počet příjemců SK	100	92	91	92
Kvóta ORP KH (tis. Kč)	1 992	1 924	1 346	1 346
Počet akcí ORP KH	6	5	3	3

Přehled podpořených akcí od roku 2018:

- Oprava fasády Tylova divadla (2021 = 600 tis. Kč).
- Oprava ohradní zdi kostela Věch svatých (2020 = 400 tis. Kč).
- Obnova vnějšího pláště radnice Kaňk č.p. 1 (2018 = 400 tis. Kč, 2019 = 500 tis. Kč).
- Obnova věže kostela Nejsvětější Trojice (2018 = 250 tis. Kč, 2019 = 250 tis. Kč)

Havarijní program⁴³⁴ – program určený na záchranu a zajištění nejnaléhavějších oprav nemovitých KP, zejména na odstranění havarijního stavu.

	2018	2019	2020	2021	2022
Alokace programu (mil. Kč)	82	84	82	86	88
z toho SK (mil. Kč)	10	10	9	13	13
Počet příjemců SK	37	40	38	51	41

Přehled podpořených akcí od roku 2019:

- Pivovar Sedlec (2021 = 200 tis. Kč).

Kromě toho o příspěvek žádali, nicméně příspěvek neobdrželi vlastníci památek: pivovar Sedlec (FO, 2022 a 2023), ohradní zeď mezi starou a novou částí hřbitova Věch Svatých (MKH, 2021).

Program restaurování movitých KP⁴³⁵ – každoroční dotační program zaměřený na akce restaurování movité KP.

	2018	2019	2020	2021	2022
Alokace programu (mil. Kč)	30	34	33	34	33
z toho SK (mil. Kč)	3	3	3	3	3
Počet příjemců SK	15	14	14	11	12

Od roku 2018 nebyl podpořen žádný projekt v KH.

⁴³³ <https://www.mkcr.cz/podpora-obnovy-kulturnich-pamatek-prostrednictvim-obci-s-rozsirenou-pusobnosti-274.html>

⁴³⁴ <https://www.mkcr.cz/havarijni-program-281.html>

⁴³⁵ <https://www.mkcr.cz/program-restaurovani-movitych-kulturnich-pamatek-285.html>

Program podpory pro památky světového dědictví⁴³⁶ – každoroční dotační program zaměřený na tvorbu MP a nominačních dokumentací, na vědecko-výzkumné projekty statků a na prezentaci, osvětu a edukaci.

	2018	2019	2020	2021	2022
Alokace (tis. Kč)	4 965	4 910	6 002	4 129	4 421
z toho KH (tis. Kč)	0	0	320	0	388
Počet příjemců KH	0	0	1	0	3

Přehled podpořených akcí od roku 2018:

- Zpracování nového MP – historické jádro KH s chrámem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci (2022 = 150 tis. Kč).
- Chrám sv. Barbory – kamenické šablony a plány z chrámového depozitáře (2022 = 98 tis. Kč).
- UNESCO spojuje! (2022 = 140 tis. Kč).
- Oslavy 25. výročí zápisu KH na Seznam světového dědictví (2020 = 320 tis. Kč).

Programy MMR

Mezi lety 2016 a 2022 byl aktivní **Národní program podpory CR v regionech**,⁴³⁷ který zahrnoval dva níže uvedené podprogramy. Pro rok 2023 prozatím nebyl připraven žádný následnický dotační program.

Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury CR – každoroční dotační program zaměřený na podporu nové nebo rozvoj a zkvalitnění stávající doprovodné infrastruktury CR. Program je členěn na tři dotační tituly: Podpora nadregionálních aktivit, Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury CR, Rozvoj veřejné infrastruktury CR.

	2017	2018	2019	2020	2022
Alokace (mil. Kč)	180	150	150	90	200
z toho nadregionální aktivity (mil. Kč)	36	15	15	9	20
z toho zákl. a dopr. infrastruktura - SK (mil. Kč)	6	6	3	2	5
z toho veřejná infrastruktura - SK (mil. Kč)	6	6	3	2	5

V roce 2018 dosáhl na podporu 1,8 mil. Kč projekt Ekovláčkem po známých i neznámých místech KH a okolí společnosti KH Hotels s.r.o. (nynější Hotel Muzeum Lega).

Marketingové aktivity v CR – každoroční dotační program zaměřený na zvýšení povědomí o nabídce CR, zkvalitnění a rozšíření produktů nebo komunikační kampaně. Program je členěn na tři dotační tituly: marketingové aktivity na úrovni krajů, oblasti a národní úrovni.

	2017	2018	2019	2020	2021
Alokace (mil. Kč)	120	100	100	60	60
z toho kraje - SK (mil. Kč)	3,4	2,4	2	1,2	1,2
z toho oblasti - SK (mil. Kč)	7,4	5,8	2,5	1,5	1,5
z toho národní (mil. Kč)	0	10	15	9	9

⁴³⁶ <https://www.mkcr.cz/program-podpory-pro-pamatky-svetoveho-dedictvi-drive-unesco-279.html>

⁴³⁷ <https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/cestovni-ruch/narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regione>

V roce 2021 dosáhl na podporu 200 tis. Kč projekt Vytvoření „Strategie rozvoje produktů CR v destinaci a definice produktového portfolia“ spolku Turistická oblast Kutnohorská a Kolínsko z.s. Opakovanou podporu pak získala Středočeská centrála CR, p.o. (na projekt Střední Čechy královské) nebo České dědictví UNESCO.

Programy SK

Středočeský Fond kultury a obnovy památek⁴³⁸ – zahrnuje dotační programy mj. na obnovu KP (alokace 2022 = 2023 = 7,5 mil. Kč) a obnovu památek určených ke společenskému využití (alokace 2022 = 2023 = 27,5 mil. Kč).

Obnova KP cílí na samotné stavební práce, ale také na průzkum památky, zpracování záměru restaurování nebo průzkum biotického napadení. Druhé tematické zadání pak cílí na nemovitě KP, které se využívají pro spolkový nebo společenský život.

Výběr z podpořených akcí:

- Oprava krovu a střešního pláště kláštera Voršilek (2022 = 300 tis. Kč).
- Oprava krovu a střešního pláště Hrádku (2019 = ?, 2020 = 500 tis. Kč).
- Oprava jihozápadní fasády Tylova divadla (2022 = 527 tis. Kč).

Středočeský Fond podpory CR v letech 2023–2025⁴³⁹ – zahrnuje dotační programy pro podporu TIC a pro podporu významných kulturních, společenských a sportovních akcí přispívajících k rozvoji CR.

Podpora rozvoje destinačních managementů⁴⁴⁰ – program na rok 2023 rozděljuje 8,7 mil. Kč mezi oblastní a lokální destinační společnosti na území SK.

Programy MKH

Fond regenerace MKH⁴⁴¹ – doplňkový nástroj MKH k Programu regenerace MPR s cílem zachovat stavebně-historické, uměleckořemeslné a archeologické hodnoty KH. Příspěvky jsou poskytovány na obnovu nemovitých a movitých památek, dalších nemovitostí v MPR a ochranném pásmu, na provádění záchranných archeologických výzkumů a také na vývěsní štíty a jiná reklamní zařízení.

	2018	2019	2020	2021
Čerpáno (tis. Kč)	2 450	2 110	2 478	2 537
Žádostí	34	27	26	25

Alokace fondu pro rok 2022 je 3 016 tis. Kč. Do termínu podávání žádostí o příspěvek do 14.1.2022 bylo podáno 19 žádostí.

KH – památka UNESCO⁴⁴² – grantové programy nadace jsou zaměřeny na restaurování kamenných portálů a ostění, dřevěných stropů, výplní otvorů nebo fasádních uměleckých děl.

Fond rozvoje bydlení MKH⁴⁴³ – MKH prostřednictvím fondu poskytuje zvýhodněné půjčky vlastníkům nemovitostí na zvelebení BD a RD.

⁴³⁸ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/20786/174>

⁴³⁹ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/20786/180>

⁴⁴⁰ <https://www.kr-stredocesky.cz/web/20786/179>

⁴⁴¹ <https://mu.kutnahora.cz/file/8896/download/>, <https://mu.kutnahora.cz/file/8901/download/>

⁴⁴² <http://www.nadaceunesco.kh.cz/cs/grantove-programy/>

⁴⁴³ <https://mu.kutnahora.cz/mu/zapujcky-z-fondu-rozvoje-bydleni>

Výstupy pro MP:

- Využití dotačních programů pro obnovu statku je uspokojujivé. MKH je úspěšné s pravidelných čerpáním programů na postupné opravy památek (Hrádek, opěrná zeď kolem chrámu sv. Barbory, Tylovo divadlo apod.).
- K čerpání Programu regenerace MPR a MPZ prakticky nemají přístup jiní příjemci než MKH.
- Vhodným nástrojem pro podporu drobných vlastníků památek je alespoň Fond regenerace MKH se svým financováním z příjmů za filmování.
- Potenciál ke zlepšení je u čerpání programů MK (havarijní program, movité KP, UNESCO), MMR i SK. Velký potenciál je pak pro čerpání podpory na jiné než investiční projekty (propagace a marketing, programy spolupráce, produkty CR apod.).

C SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je zaměřena výhradně na památku a zachování jejích hodnot. Vyhodnocuje její silné a slabé stránky, příležitosti pro využití jejích kvalit a hrozby, které by ji mohly oslabit. SWOT analýza je zpracována z hlediska kritérií hodnot a indikátorů.

SWOT analýza je z důvodu rozsahu památky a jejích dílčích prvků zpracována pro okruhy:

- hmotná podstata (OUV),
- památková péče a prezentace hodnot a
- využívání.

Jednotlivé prvky ve všech částech všech okruhů jsou označeny ve struktuře XY-ZZ, kde X je část SWOT analýzy (tedy S silné stránky, W slabé stránky, O příležitosti a T ohrožení), Y je okruh SWOT analýzy (tedy 1 hmotná podstata (OUV), 2 památková péče a prezentace hodnot a 3 využívání) a ZZ je pořadí prvku.

Tučně jsou zvýrazněny významné prvky slabých stránek, příležitostí a ohrožení.

C.1.1 Hmotná podstata (OUV)

Silné stránky

Označení	Prvek
S1-01	Členitý a malebný krajinný rámeček. Město v krajině a krajina ve městě. Údolí s říčkou Vrchlice. Silueta města s architektonickými dominantami přehledná přes údolí.
S1-02	Tradiční a dosud patrná funkční vazba vystavěného sídla a jeho přírodního prostředí.
S1-03	Historické vztahy cisterciáckého kláštera v Sedlci a KH. Dvě gotické katedrály jako výraz jedinečné prosperity a kulturního významu.
S1-04	Dobře dochovaný urbanismus hornického města dokládající jeho jedinečný a živelný rozvoj včetně stop zaniklé sídelní aglomerace a těžby uvnitř i v okolí městského jádra a částečně dochované gotické opevnění vymezující neobvykle rozsáhlý historický sídelní celek rozdělený na Horní a Dolní město a okresek kolem chrámu sv. Barbory.
S1-05	Vysoká umělecko-historická hodnota městského jádra vynikající i v mezinárodním srovnání, a to zejména bohatství pozdně gotické sakrální architektury s dominantou chrámu sv. Barbory s kaplí Věch svatých a kostely sv. Jakuba a Panny Marie na Náměti, ale i gotickou světskou architekturou s výjimečným významem Vlašského dvora, Hrádku, Kamenného domu nebo Kamenné kašny, ale i velkého množství autentických stavebních součástí mnoha dalších staveb nebo jejich vybavení. Mimořádnou hodnotu památky spoluutváří goticko-barokní katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci.
S1-06	Specifický a cenný je kolísavý a zároveň přirozený rozvoj města víceméně prostý problematických zásahů z 20. a 21. století. Velmi hodnotný je nejen gotický základ, ale i výrazná barokní stylová vrstva s dominantou Jezuitské koleje, nedostavěným areálem kláštera Voršilek, kostelem sv. Jana Nepomuckého a řadou výrazných barokních nebo barokizovaných domů. Barokní architekturu doplňuje Santiniho obnova sedlecké katedrály ze začátku 18. století, která může být zároveň unikátním předobrazem série puristických obnov z konce 19. století určujících obraz nejdůležitějších kutnohorských památek včetně chrámu sv. Barbory. KH vyniká také mnoha příklady zdařilých staveb z 1. poloviny 20. století.
S1-07	V KH i v Sedlci je dosud dobře patrný postupný urbanistický a stavební vývoj a tedy i hledisko plynoucího času podávající přesvědčivé svědectví minulosti.
S1-08	Velmi dobrý stav většiny staveb, ale i zachovaný potenciál recentně neopravovaných a tedy autenticky dochovaných staveb pro nová poznání.
S1-09	Městské jádro KH s různorodým charakterem a měřítkem jednotlivých částí, ale zřetelně hierarchizované podobou veřejných prostranství a městskými dominantami.
S1-10	Lidské měřítko a malebný interiér města. Křivolaké ulice různých šířek, převážně nízká zástavba, chodcům přiměřená veřejná prostranství a některé přístupné zahrady.
S1-11	Bohatá a rovnoměrně rozložená zeleň uvnitř města (veřejné prostory, parky, vnitrobloky, zahrady).
S1-12	V okolí městského jádra KH a Sedlce jsou urbanisticky a architektonicky hodnotné lokality a stavby včetně prohlášených nemovitých kulturních památek, které dotváří prostředí památky.
S1-13	Rozsáhlý systém podzemních prostor.
S1-14	Bohaté umělecké a literární dědictví zachované přímo na místě nebo spojené s KH a klášterem v Sedlci.
S1-15	Historicky přiměřená a přesto různorodá barevná řešení historických domovních fasád a oken vytvářející dojem volně komponovaného celku.
S1-16	Potenciál pro relativně nekonfliktní stavební rozvoj a intenzifikaci městského jádra.
S1-17	Poměrně celistvá historická střešní krajina zasažená jen omezeně novodobými zásahy, dodatečným technickým vybavením či nevhodnými krytinami. Významně převládá tradiční režná pálená krytina. V malé míře se objevuje i krytí eternitovými šablonami.

Slabé stránky

Označení	Prvek
W1-01	Disproporční a problematická urbanistická a provozní vazba dvou částí památky – centra KH s chrámem sv. Barbory a katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci.
W1-02	Katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci je významově a prostorově izolovaná. Historicky byla ústřední stavbou zrušeného cisterciáckého kláštera, který vynikal svou rozlohou utvářející podstatu celého Sedlce, a který dal vznik právě takové velkorysé stavbě. Na národní úrovni je chráněna spolu s bývalým klášterním konventem, který je ale v jiném vlastnictví. Zámek a hřbitovní kaple Všem Svatých, které historicky náležely ke klášteru, jsou také chráněny individuálně. Žádné další budovy ani plochy související s klášterem nebo jeho rezidui chráněny ani sledovány nejsou.
W1-03	Od zrušení kláštera na konci 18. století je velkorysé založení klášterního areálu v Sedlci postupně fragmentarizováno a vztahy jeho jednotlivých částí se postupně ztrácí, zanikají a nebo zarůstají novou zástavbou, která nezohledňuje historické dědictví a náležitost k historickému celku.
W1-04	Současný urbanistický kontext (dopravní zatížení, stav veřejného prostranství, ale i některých budov) katedrály v Sedlci a zejména přístup k ní od jádra KH je nedůstojný významu a prezenci památky UNESCO.
W1-05	Prvky současné architektonické tvorby realizované v historickém centru města, ale ani mimo něj obvykle nedosahují kvality historicky, urbanisticky a architektonicky jedinečného prostředí. Nevzniká tak dostatečně výrazná a kvalitní soudobá architektonická vrstva, kterou by bylo možné vnímat jako pokračování výjimečné lokální tradice.
W1-06	Podzemní prostory jsou zmapované jen rámcově a místy mohou být nestabilizované.
W1-07	Urbanistické a umělecko-historické hodnoty v lokalitách kolem jádra KH podílející se nepřímo jako kontext na hodnotě památky nejsou vždy dostatečně a efektivně chráněny a udržovány (Sedlec, Kaňk, Malín).
W1-08	Historické povrchy místy omezují jízdu na kole, pojezd kočárků, ale i pohyb pěších.
W1-09	Historicky asanované a dosud nedořešené části města.
W1-10	Některá veřejná prostranství vyžadují kultivaci.
W1-11	Některé nevyužívané nebo nevhodně využívané objekty. Objekty vyžadující péči.
W1-12	Omezená pěší propustnost.

Příležitosti

Označení	Prvek
O1-01	Existence významných památek v dostupné vzdálenosti KH, např.: zaniklé kostely, stopy historické těžby, Slavníkovské hradiště v Malíně, hřebčín v Kladrubech nad Labem, zámek Kačina, kostel sv. Jakuba v Církvici, hornické památky, KPZ Žehušicko a další.
O1-02	Zájem turistů o město KH v prostorových a významových souvislostech.
O1-03	Zájem investorů o vytváření kvalitní současné architektury a architektonických doplňků, které by dotvářely veřejný prostor nebo dokonce strukturu historické zástavby.
O1-04	Architektonické soutěže.
O1-05	Politická reprezentace města zaměřená na péči o památku UNESCO.
O1-06	Výročí 30 let od zápisu památky na Seznam světového dědictví v prosinci 2025.
O1-07	Regulativy a strategie na úrovni kraje, státu, EU.
O1-08	Dotační prostředky na obnovu památky z MK (havarijní program, movité KP, UNESCO), MMR i SK, také pro jiné než investiční projekty.
O1-09	Dotační tituly podporující proměnu veřejných prostranství.
O1-10	Strategický dokument rozvoje města zahrnující hledisko ochrany památky UNESCO.
O1-11	Strategický dokument rozvoje města zahrnující hledisko role SG.
O1-12	Strategický dokument rozvoje města zahrnující hledisko role SM.
O1-13	On-line platformy a digitální nástroje prezentace a komunikace

Ohrožení

Označení	Prvek
T1-01	Klimatické změny.
T1-02	Nežádoucí vysoušení vlhkých konstrukcí podzemních prostorů.
T1-03	Omezení veřejné podpory péče o památku.
T1-04	Změna priorit a vnímání architektonického dědictví.
T1-05	Negativní precedenty stanovující změnu zavedené rozhodovací praxe státní památkové péče.
T1-06	Poškození nevhodným užíváním, vandalismem, ale i přílišným provozním zatížením, např. dopravou, ale i turismem.
T1-07	Ohrožení požárem.
T1-08	Negativní změny prostředí památky.
T1-09	Postupná ztráta charakteru žijícího historického centra města.
T1-10	Zánik autenticky dochovaných historických situací.
T1-11	Modernizační adaptace a konverze zasahující památkovou podstatu staveb.
T1-12	Nová výstavba ovlivňující negativně chráněného hodnoty a charakter prostředí.
T1-13	Převážení ekonomického nebo provozního hlediska nad památkovou hodnotou.
T1-14	Nevhodné stavební záměry v historickém centru poškozující měřítko a charakter výjimečného prostředí.
T1-15	Nová zástavba v nárazníkové zóně a přírodních partiích horizontů okolí města (ohrožení výhledu z centra i na panorama centra).
T1-16	Poddolovanost historického centra, nezmapovaná důlní díla, rizika propadů.
T1-17	Nárůst dopravního zatížení včetně dopravy v klidu s negativním dopadem na kvalitu veřejného prostoru i prostředí chráněných staveb včetně rizika fyzického poškození stavební podstaty objektů, a to zejména s ohledem k existenci podzemních prostorů, ale i například příliš těsné blízkosti frekventované silnici I. třídy v případě katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci.

C.1.2 Památková péče a prezentace hodnot

Silné stránky

Označení	Prvek
S2-01	Uvědomělá soustavná péče o architektonické dědictví sledovatelná až do 19. století.
S2-02	Existence právních předpisů dostatečných při důsledném dodržování pro efektivní ochranu památky.
S2-03	Plošná státní památková ochrana památky jako celku a individuální ochrana velkého počtu jednotlivých objektů.
S2-04	Pravidelný monitoring památky.
S2-05	Aktuální a uplatňované územně plánovací dokumenty - ÚAP (2020), ÚP (2020), Územní studie. Zpracovaný generel dopravy města. Koordinační činnost městského architekta. Zásady pro spolupráci s investory.
S2-06	Management památky (SG, SM) i destinační management v součinnosti s působením státní památkové péče a koordinovaný s Nadací KH – památka UNESCO.
S2-07	Velmi dobrá péče o plochy veřejných prostranství města. Kamenná zádlažba je většinou v dobrém stavu, místy vyniká vlastní umělecko-historickou hodnotou.
S2-08	Dobrá dostupnost urbanistických a umělecko-historických hodnot památky. Naprostá většina veřejných prostranství města je přístupná bez omezení. Stěžejní městské dominanty jsou alespoň z části veřejně přístupné a vzhledem ke komerčnímu užívání je možné nahlédnout i do dalších budov.
S2-09	Vzdělávací a prezentační centrum kulturního dědictví UNESCO v Dačického domě provozované Nadací KH – památka UNESCO. Prezentace on-line obsahu věnovaného péči o kulturní dědictví KH.
S2-10	Prezentace historie města a hornictví v Českém muzeu stříbra a publikace průzkumů i archivních materiálů i on-line. Prezentace obrazu, historie a proměn památky v rámci projektu Zmizelá KH (dostupné on-line).
S2-11	Velmi dobrá aktivní znalost většiny objektů pracovníky státní památkové péče.
S2-12	Dlouhodobá personální kontinuita v obou složkách státní památkové péče znamenající také konzistentní jednání a předvídatelnost rozhodování.
S2-13	Těsná součinnost státní památkové péče s archeology.
S2-14	Město KH disponuje vlastním Fondem regenerace poskytujícím finanční podporu vlastníkům KP i ostatních objektů v MPR.
S2-15	Personálně dobře vybavené Oddělení památkové péče na MÚ KH.
S2-16	Uspokojivé čerpání dotačních prostředků na obnovu památky.

Slabé stránky

Označení	Prvek
W2-01	Nejednoznačné označení památky a jejích jednotlivých částí.
W2-02	Nejednoznačné označení jednotlivých částí památky.
W2-03	Část půdorysu historicky opevněného města stojí stranou MPR.
W2-04	Diskontinuita plánování strategických projektů na MÚ. Omezená koordinace samosprávných projektů a obou složek státní památkové péče.
W2-05	Nedostatečná prostorová regulace centra KH, Sedlce, ale i v rámci OP. Absence podrobnější územně plánovací dokumentace (Plán ochrany, Regulační plán, Územní studie)
W2-06	Absence upřesňujících materiálů a publikací státní památkové péče, které by její postup do jisté míry standardizovaly a činily předvídatelným pro investory, jako například k opakujícím se žádostem předzahrádek, označení a reklamě nebo novým technologickým vybavením jako FVE.
W2-07	Kvalita veřejných prostranství je velmi různorodá a poplatná projektantům a době poslední obnovy.
W2-08	Nedostatečně efektivní nástroje státní památkové péče při motivaci k výstavbě kvalitních prvků přiměřené soudobé architektury.
W2-09	Nedostatečná veřejná podpora pro zajištění optimální péče o památku.
W2-10	Omezené zdroje kvalitních lokálních projektantů ochotných navrhovat v historickém prostředí a omezené možnosti investorů a dohlížejících zástupců státní památkové péče.
W2-11	Velmi omezená výše dostupných finančních prostředků z dotačních titulů cílená převážně na drobné opravy a pravidelnou údržbu.
W2-12	Omezené možnosti uplatňování a vynucování sankcí za porušování právních předpisů a nedodržování schválených postupů a projektových záměrů.
W2-13	Nedostatečné uplatňování sankcí za porušení existujících právních předpisů vztahujících se k ochraně památkového fondu, jako například práce bez ZS nebo proti ZS.
W2-14	Některé zanedbané objekty v majetku města.
W2-15	Omezeně on-line dostupné základní informace (mapa chráněných oblastí a znění Výnosu a Rozhodnutí) pro vlastníky památek a objektů v MPR a OP MPR.
W2-16	Obnova historického stavební fondu vyžaduje mnohdy výjimečný přístup obtížně přijatelný v rámci uplatňovaných stavebních norem a předpisů. Výjimky jsou možné na prohlášených KP, nicméně na objektech v MPR jsou téměř nemožné.
W2-17	Roztříštěnost informací o památce UNESCO.
W2-18	Nevyužitý potenciál rozhraní GIS včetně veřejného přístupu.
W2-19	Prezentace památky UNESCO a jejích hodnot je někdy roztříštěná, nejednotná a kolísající v kvalitě.
W2-20	Absence zakotvení SG a SM v české legislativě.
W2-25	Absence systémové role SG a SM na regionální úrovni.
W2-26	Absence zástupce orgánu státní památkové péče ve SG.
W2-21	Významný rozdíl ve stavu exponovaných uličních a skrytých vnitroblokových fasád.
W2-22	V rámci národního systému památkové péče není systematicky uvažováno o udržitelnosti volených řešení.
W2-23	Nedostatečná koordinace společných zájmů samosprávy a složek státní památkové péče.
W2-24	Sedlec je chráněn jen jako součást OP KH. Ochrana sledující cíleně prostředí katedrál, historického urbanismu obce nebo zaniklého kláštera chybí.

Příležitosti

Označení	Prvek
O2-01	Plánované investice do objektů v KH, které by bylo možné z pozice města nebo jiných aktérů péče o památku podpořit nebo pozitivně ovlivnit.
O2-02	Město i kraj disponuje strategickými dokumenty, ale některé nejsou provázané.
O2-03	Dotační příležitosti na tvorbu strategických a metodických dokumentů, ale i např. Plánu ochrany MPR dle zákona č. 20/1987 sb. o státní památkové péči.
O2-04	Spolupráce s VŠ na ověřování potenciálu města urbanistickými a architektonickými studiemi.
O2-05	Státní podpora architektonických soutěží.
O2-06	Přirozený zájem občanů města o městský majetek a zacházení s ním (příklady dobré péče).
O2-07	Zájem investorů o podporu, kterou je možné motivovat k lepším výsledkům.
O2-08	Postupně se rozšiřující provázaná databáze „architektonických manuálů“ (BAM, JAM, PAM, KAM a další) a související know-how.
O2-09	Rozšiřující se poznání památky UNESCO, které je možné široce uplatnit.
O2-10	KH jako laboratoř romantické obnovy gotických památek od Santiniho po Láblera a dále a umělecky cítěného obrazu středověkého města.
O2-11	Hodnotné příklady památek z 1. poloviny 20. století a působení pobočky Klubu za starou Prahu. Moderní stavby v kontextu historického města.
O2-12	Celostátní podpora digitalizace využitelná k doplnění on-line obsahu o památce UNESCO.
O2-13	Soukromé a sponzorské prostředky, které by bylo možné využít nebo je nasměrovat k péči o památku, resp. v nějaké ohledu zlepšit její stav.
O2-14	Vytvoření přehledu existující dokumentace k památce a její využití pro další správu památky.
O2-15	Nové technologie využitelné k dokumentaci, projektování, opravě nebo prezentaci památek.

Ohrožení

Označení	Prvek
T2-01	Nedodržování zákona o státní památkové péči nebo působení proti smyslu Výnosu o MPR a Rozhodnutí o OP MPR a smyslu vyhlášení památky UNESCO.
T2-02	Personální vyčerpání, nekompetentní jednání pověřených aktérů, mylné interpretace.
T2-03	Změna preferencí hodnot – upřednostnění ekonomických nebo provozních ukazatelů na úkor památkové hodnoty.
T2-04	Nedostatek veřejných i soukromých prostředků na péči o památku.
T2-05	Technologické inovace uplatňované na památky bez respektu k jejich podstatě.

C.1.3 Využívání

Silné stránky

Označení	Prvek
S3-01	Široké povědomí obyvatel Česka o velkém významu KH. Povědomí o klášteře a katedrále Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci je menší, ale velmi populární je kostnice.
S3-02	Silné povědomí místních o kulturně-historických hodnotách města.
S3-03	Rozšířený pocit identifikace domácích obyvatel s vlastním městem.
S3-04	Malebné prostředí je příležitostí pro různé využití – film, svatby a další.
S3-05	KH je významná lokalita a kulturní centrum v rámci Středočeského kraje.
S3-06	Sídlo významných kulturních institucí (České muzeum stříbra, GASK a další).
S3-07	Velkorysá nabídka prostorů (interiér i exteriér) pro kulturu. Stálá kulturní infrastruktura.
S3-08	Dobrá dopravní dostupnost v rámci spádové oblasti, ale i Kolína a ostatních větších okolních měst.
S3-09	Dobrá dostupnost z a do Prahy znamená možnost jednodenní návštěvy, ale i dojíždění za prací.
S3-10	Obydlené historické jádro města s bohatým každodenním provozem do jisté míry nezávislým na turistech.
S3-11	Nízká nezaměstnanost.
S3-12	Relativně symbiotické a vyvážené soužití místních obyvatel a turistů. Turismus přináší některé jinak neudržitelné služby místním a naopak dostatek obyvatel a běžné infrastruktury zajišťuje návštěvníkům pocit autentického životního prostředí.
S3-13	Bohatá nabídka návštěvníkům města. Většina stěžejních hodnot je veřejně dostupná. Kulisy městského interiéru jsou malebné a návštěvnicky vděčné.
S3-14	Aktivní parter frekventovaných ulic.
S3-15	Struktura turistů se modifikovala současně s pandemií, nyní je většina vícedenních (2021).
S3-16	Dopravní dostupnost a obslužnost centra města veřejnou hromadnou dopravou, ale i pěšky.
S3-17	Motivace ke zkvalitňování nabídky cestovního ruchu.
S3-18	Různorodé využívání centra města. Přítomnost domu s pečovatelskou službou, školky, školy, sportoviště.
S3-19	Zpracovaná analýza Smart City.
S3-20	Centrem KH a Sedlci prochází cyklostezka. V centru KH se setkává trojice turistických tras. Žlutá turistická trasa vytváří okruh kolem KH, Kaňku a Sedlce.
S3-21	Díky péči o kulturní dědictví se v kraji udržují tradiční řemesla.

Slabé stránky

Označení	Prvek
W3-01	Složitě majetkoprávní vztahy, relativně větší počet klíčových aktérů (MKH, dvě farnosti, SČK).
W3-02	Neutěšené prostředí katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci, která se z historicky ústřední pozice v rámci kláštera stala izolovaným objektem při dopravním průtahu. Nevhodné akce (např. Sedlecká pouť) a rostoucí charakter spíše neudržované a vyloučené lokality.
W3-03	Dílčí excesy zanedbané údržby nebo obnovy památek (např. hotel Černý kůň). Některé drobné změny prostředí probíhající nezávisle na státní památkové péči.
W3-04	Rozsah památkové ochrany reflektoval dobové zájmy a není aktuální – MPR nezahrnuje jižní část centra. Některé cenné objekty a lokality nejsou KP.
W3-05	Absence aktuální umělecko-historické topografie města.
W3-06	Problematická intenzifikace využívání ploch v nárazníkové zóně (např. obchodní centrum na Masarykově ulici nebo Nové mlýny).
W3-07	Klesající počet obyvatel centra i celého města.
W3-08	Nedostatečná veřejná podpora bydlení v centru města.
W3-09	Mizející služby a obchody denní potřeby z centra města, zejména v důsledku atraktivnější konkurence v nárazníkové zóně.
W3-10	Přetíženost centra města individuální automobilovou dopravou, a to i dopravou v klidu.
W3-11	Chybějící podrobnější monitoring cestovního ruchu.
W3-12	Problematická prezentace některých obchodů a služeb v centru města (např. smíšené zboží na Palackého ulici).
W3-13	Neutěšený stav terminálů veřejné hromadné dopravy u centra města (železniční stanice Sedlce, KH město, autobusové nádraží).
W3-14	Chybějící záchytná parkoviště pro centrum města včetně terminálu a zázemí pro turistické autobusy.
W3-15	Centrum města zatížené automobilovou dopravou. Vozidla zabírají místa na veřejných prostranstvích, pohyb vozidel je hlučný a na intenzivně pěší dopravou využívané komunikace je také nebezpečný.
W3-16	Turisté soustředění do několika málo lokalit.
W3-17	Velký podíl jednodenních návštěvníků.
W3-18	Poměrně omezené působení lokálních kulturních aktérů, spolků a sdružení.
W3-19	Dopravní dostupnost středu města hromadnou dopravou je složitá.
W3-20	Nedostatek ubytovacích kapacit, proměnná kvalita stávajících ubytovacích kapacit.
W3-21	Absence moderně vybaveného velkokapacitního zařízení pro konání koncertů.
W3-22	Omezená tematizace veřejného prostoru – sochy v ulicích, zažít město jinak...
W3-23	Absence strategického materiálu pro kulturu.
W3-24	Složitá koordinace kulturních akcí.
W3-25	Poměrně malá atraktivita některých upomínkových předmětů.
W3-26	Omezený pohyb po městě a omezená dostupnost památek pro osoby se zdravotním postižením.
W3-27	UNESCO představuje světové dědictví. KH a katedrála v Sedlci je v prezentována v relativně omezeném kontextu Českého národa, království, státu, mezinárodní a mezikulturní kontext je spíše opomíjen.
W3-28	Velmi selektivní navigační systém.

Příležitosti

Označení	Prvek
03-01	Malebnost města v dálkových pohledech zajímavá pro cestovní ruch.
03-02	Nakládání s objekty v majetku města (příkladná obnova bývalé školy pro knihovnu nebo Dačického dům, potenciálně např. dům U Tří pávů), ale i soukromými jako se strategickým nástrojem přímo ovlivňujícím kvalitu (životního) prostředí a prezentaci památkových hodnot památky (např. Dačického dům).
03-03	Chápání investic do hmotné podstaty jako součást ekonomického procesu a udržitelnosti dalšího rozvoje včetně podpory bydlení a podnikání.
03-04	Preference pěší dopravy po městském centru.
03-05	Vytváření sdílených komunikací.
03-06	Provazování zájmů cestovního ruchu a památkové péče.
03-07	Užší spolupráce klíčových aktérů (město, dvě farnosti, kraj) – společný produkt cestovního ruchu, s cílem koordinovaného postupu jednotlivých zájmů a eventuálně získání větší státní podpory.
03-08	Využívání cyklistické dopravy po městě.
03-09	Dobrá dopravní dostupnost do Prahy, ale i okolních regionálních center.
03-10	Atraktivita KH jako místa pro život, podnikání, práci.
03-11	Podpora opatření směřujících k udržitelnosti.
03-12	Architektura, urbanismus a historie jako součást studijního plánu základních a středních škol. Potenciál výuky v terénu.
03-13	KH - památka UNESCO jako součást životního prostředí dětí.
03-14	Poptávka studentů a odborníků po praktických příkladech obnovy historických staveb.
03-15	Poptávka po aktualitách z prostředí památky UNESCO.
03-16	Zájem návštěvníků o vícedenní pobyt.
03-17	Vytváření příležitostí pro nová pracovní odvětví a nová podnikání, která mohou využívat předností KH.
03-18	Podpora bydlení v historickém centru.

Ohrožení

Označení	Prvek
T3-01	Neúměrně rostoucí intenzita cestovního ruchu, zejména jednodenních návštěvníků.
T3-02	Zužování zájmu a přetížení nejnavštěvovanějších turistických lokalit a objektů.
T3-03	Další pokles počtu obyvatel a stárnoucí populace.
T3-04	Rozrůstání vizuálního smogu v historickém centru.
T3-05	Narušení střešní krajiny FVE nebo jinými technickými prvky, či nepřiměřenými půdními vestavbami s výraznými prosvětlovacími prvky.
T3-06	Omezování služeb ekonomicky náročného provozu některých zařízení, např. GASK.
T3-07	Zvyšování počtu ubytovacích zařízení a s tím související potenciálně destruktivní konverze historických objektů
T3-08	Zhoršující se stav technické infrastruktury

D NÁVRHOVÁ ČÁST

D.1 CÍLE MANAGEMENT PLANU

Na základě zpracované analytické části včetně SWOT analýzy a tedy poznání aktuálního stavu památky byly stanoveny cíle MP. Tyto cíle byly ověřeny s aktéry při jednání SG 12.10.2023.

Cíle jsou z důvodu rozsahu památky zpracovány pro okruhy:

- hmotná podstata (OUV),
- památková péče a prezentace hodnot,
- využívání.

Jednotlivé cíle jsou označeny ve struktuře CX-Y, kde X je okruh cílů (tedy 1 - hmotná podstata (OUV), 2 - památková péče a prezentace hodnot a 3 - využívání) a Y je pořadí cíle.

Tučně jsou zvýrazněny významné cíle.

Hmotná podstata (OUV)

Označení	Cíl
C1-1	Zachování hodnot památky
C1-2	Průběžný monitoring stavu a využívání památky a jejího prostředí
C1-3	Přiměřený a udržitelný rozvoj památky
C1-4	Prohlubování poznání památky a široká dostupnost informací

Slovní popis cílů:

Cíl C1-1 Zachování hodnot památky: OUV jsou podstatou památky UNESCO. Tyto a další významné kulturně - historické hodnoty zachováme pro budoucí generace.

Cíl C1-2 Průběžný monitoring stavu a využívání památky a jejího prostředí: Město je souborem fyzických objektů, které se v čase mění. Tuto změnu budeme sledovat a vyhodnocovat.

Cíl C1-3 Přiměřený a udržitelný rozvoj památky: Památka UNESCO je součástí společnosti, která na ni klade měnící se nároky. Budeme se připravovat a usilovat o přiměřený a udržitelný rozvoj památky, která je zároveň jedinečným místem k životu.

C1-4 Prohlubování poznání památky a široká dostupnost informací: Památka představuje nekonečný zdroj poznání, které sbíráme, uchováujeme a předáváme dál.

Památková péče a prezentace hodnot

Označení	Cíl
C2-1	Management proměny památky založený na spolupráci relevantních aktérů
C2-2	Regulace území památky a ochranného pásma
C2-3	Podpora vlastníků v péči o památku
C2-4	Identifikace a prezentace ostatních hodnot

Slovní popis cílů:

Cíl C2-1 Management proměny památky založený na spolupráci relevantních aktérů: Management města, které je z podstaty složitým a různorodým organismem shrnujícím všechny možné zájmy, vyžaduje širokou spolupráci všech, kteří na jeho podobu mají nebo mohou mít vliv. S ohledem k zachování sdílených hodnot budeme koordinovat závažná rozhodnutí a usilovat o společná řešení.

Cíl C2-2 Regulace území památky a ochranného pásma: Památka UNESCO je součástí širšího městského kontextu. S cílem zachování stěžejních hodnot památky a zároveň vytvoření podmínek pro přiměřený budoucí rozvoj ověříme možné změny v rámci tohoto prostředí a zpracujeme regulativy pro další výstavbu v území.

Cíl C2-3 Podpora vlastníků v péči o památku: Péče o kulturní dědictví vyžaduje výjimečné nasazení a proto ji budeme všestranně (strategicky, odborně, ekonomicky aj.) podporovat.

Cíl C2-4 Identifikace a prezentace ostatních hodnot: Město je nejen rozlehlou, ale také pestrou a mnohavrstevnatou památkou. Budeme připomínat jeho široké přírodní, historické, kulturní, urbanistické a architektonické bohatství včetně méně známých témat a souvislostí.

Využívání

Označení	Cíl
C3-1	Podpora bydlení a související infrastruktury v centru
C3-2	Optimalizace dopravy
C3-3	Veřejný sektor jako příkladný vlastník
C3-4	Optimalizace cestovního ruchu

Slovní popis cílů:

Cíl C3-1 Podpora bydlení a související infrastruktury v centru: Město je první řadě sídlem utvářeným jeho obyvateli. Budeme aktivně podporovat bydlení v centru města a s ním spojenou autenticitu živoucího místa.

Cíl C3-2 Optimalizace dopravy: Struktura a architektura historického města byla utvářena především pro pěší a pomalý pohyb povozů. Automobilová doprava je pro takové město cizorodá a pro veřejný prostor představuje výraznou zátěž. Budeme usilovat o příznivější podíl prostoru pro pěší v centru města.

Cíl C3-3 Veřejný sektor jako příkladný vlastník: Výsledky práce veřejného sektoru jsou přirozeně vnímány a posuzovány všemi. Jako vlastníci budeme usilovat o výsledky naplňující kritéria veřejného zájmu ve smyslu příkladného využívání a péče o historické dědictví a veřejný prostor historického města, který je jedinečnou kulisou pro život a setkávání lidí.

Cíl C3-4 Optimalizace cestovního ruchu: Zájem turistů je obvykle poměrně úzký. Vytvoříme nabídku s pestrou paletou cílů a zážitků pro všechny generace.

D.2 OPATŘENÍ MANAGEMENT PLANU

Na cíle MP a SWOT analýzu navazují opatření MP.

Opatření MP jsou zpracována pro okruhy cílů a dílčích cílů⁴⁴⁴:

C1 Hmotná podstata (OUV)

C1-1 Zachování hodnot památky

C1-2 Průběžný monitoring stavu a využívání památky a jejího prostředí

C1-3 Přiměřený a udržitelný rozvoj památky

C1-4 Prohlubování poznání památky a široká dostupnost informací

C2 Památková péče a prezentace hodnot

C2-1 Management proměny památky založený na spolupráci relevantních aktérů

C2-2 Regulace území památky a ochranného pásma

C2-3 Podpora vlastníků v péči o památku

C2-4 Identifikace a prezentace ostatních hodnot

C3 Využívání

C3-1 Podpora bydlení a související infrastruktury v centru

C3-2 Optimalizace dopravy

C3-3 Veřejný sektor jako příkladný vlastník

C3-4 Optimalizace cestovního ruchu

Tučně jsou zvýrazněny prioritní cíle.

⁴⁴⁴ Většina opatření zajišťuje realizaci více než jediného cíle. Na konci kapitoly jsou proto nadepsána všechna opatření, která k realizaci cíle významně přispívají a v hodnocení opatření je vyhodnocen dopad na všechny sledované cíle.

Opatření jsou zpracována v jednotné struktuře.

Označení: Jednotlivá opatření jsou označena ve struktuře CX-YZ, kde X je okruh cílů (tedy 1 hmotná podstata (OUV), 2 památková péče a prezentace hodnot a 3 využívání), Y je pořadí cíle a Z je pořadí opatření.

Okruh: Tematické zaměření opatření.

Opatření: Název opatření.

Popis: Bližší popis opatření.

Kroky: Jednotlivé navrhované kroky pro realizaci opatření.

Nositel: Nominace nositele opatření.

SWOT: Odkaz na příslušné prvky SWOT analýzy.

Cíle a jejich hodnocení: Vyjádření významu opatření s ohledem na cíle MP. Hodnoty u jednotlivých cílů vyjadřují, zda opatření plní cíl zcela (hodnota 2) nebo alespoň částečně (hodnota 1). Pakliže je cíl významný (označený tučně), je jeho váha zvýšena o polovinu. Hodnocení je provedeno pro okruhy cílů i pro cíle MP jako pro celek.

Priorita: Označení priority opatření s ohledem na hodnocení cílů, vazbu na SWOT analýzu a subjektivní hodnocení zpracovatelů MP. Priorita I je nejvyšší, V je nejnižší.

Předchází / Následuje: Odkaz na opatření, které předchází nebo následují danému opatření.

Příprava / Realizace: Návrh časového období pro přípravu a realizaci opatření.

Náklady: Odhad nákladů na přípravu a realizaci opatření.

Financování: Návrh možného zdroje financování přípravy a / nebo realizace opatření.

C1 HMOTNÁ PODSTATA (OUV)

Všechna opatření by měla vést přímo nebo zprostředkovaně vytvářením vhodných podmínek k zachování chráněných hodnot památky a jejímu přiměřenému rozvoji.

Předpokladem pro zachování chráněných hodnot památky jsou informovanost všech relevantních aktérů od veřejnosti po nejdrobnější řemeslníky, podpora státní památkové péči, ale i podpora státní památkové péče a veřejného sektoru všem, kteří se na podobě památky podílí. Úspěšnost zachování hodnot je přímo úměrná znalostem, připravenosti a schopnosti předcházet rizikovým jevům, čemuž slouží nejen systém státní památkové péče, ale i stavební legislativa a odpovídající principy územního plánování a související regulativy.

Autentická hmotná podstata památky je nositelkou širokého komplexu hodnot a zároveň je zdrojem neopakovatelné poznání. Památka světového dědictví je tvořena Městskou památkovou rezervací Kutná Hora a solitérní objektem katedrálou Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci. Zatímco prostředí rezervace s významnými dominantami je stabilizované a dobře udržované, prostředí katedrály, je i přes výskyt dalších hodnotných staveb nesourodé a zanedbané.

■ C1-1 Zachování hodnot památky

Označení	C1-11					Okruh		Hodnoty				
Opatření	Specifikace hodnot památky nad rámec prohlášení o OUV											
Popis	Výjimečné univerzální hodnoty představující chráněnou podstatu památky UNESCO jsou komplexními hodnotami, které jsou utvářeny mnoha dílčími a zároveň je nad obvykle sledovaný rámec mnoho dílčích hodnot doplňuje a vytváří tak celek živoucího historického města. Opatření sleduje zájem na strukturované a artikulované práci s těmito hodnotami, které jsou nebo mohou být významnou součástí obrazu chráněného celku a východiskem pro jeho komplexní ochranu, ale i prezentaci. Široká paleta hodnot může být předmětem zájmu běžných i odborných návštěvníků města a dosud nebyly takto soustředěny a tematizovány.											
Kroky	Identifikace a popis hodnot Precizace h. Prezentace h.											
Nositel	MKH, NPÚ, Nadace					SWOT		T1-08, T1-10, O2-08, O2-09. O2-10, O2-11, O2-13, T3-02, T3-04, T3-05				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	2	2	2	2	1	2			1	
	11,0				9,5				1,5			
	22											
Priorita	I											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024					Realizace		2024				
Náklady	---											
Financov.	---											

Označení	C1-12					Okruh		Hodnoty				
Opatření	Identifikace hodnot na území historického Sedlce											
Popis	Identifikace, popis a inventarizace kulturně-historických, urbanistických a architektonických hodnot na území historického Sedlce. Zvláštní hodnocení vyžadují rezidua podávající svědectví zrušeného kláštera.											
Kroky	Identifikace a popis hodnot. Inventarizace hodnot nejlépe v prostředí GIS. Zveřejnění poznatků.											
Nositel	MKH, NPÚ					SWOT		W1-02, W1-03, W1-04, W1-07, W1-10, O1-02, O1-09, T1-10, W3-02, O3-06				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	1	1	2	2	2	2	2			1	1
	8,0				11				2,5			
	21,5											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		C1-13				
Příprava	2024					Realizace		2024 - 2025				
Náklady	50 tis. Kč											
Financov.	---											

Označení	C1-13					Okruh		Památková ochrana				
Opatření	Památková ochrana prostředí katedrály v Sedlci											
Popis	Část území Sedlce vykazuje specifické kulturně-historické hodnoty vyplývající z existence zrušeného kláštera. Ústřední úlohu sehrává katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele, kterou doplňují objekty býv. kláštera, areál zámku, hřbitovní kaple, ale i neobvyklá uliční síť a některé další individuální stavby. Specifický základ urbanismu Sedlce je i přes tehdejší zrušení kláštera ještě velmi dobře patrný na mapách stabilního katastru z roku 1839. Ochranu prostředí formou prohlášení za MPZ by muselo předcházet pečlivé zhodnocení stávajících KP a rozsahu jejich ochrany, ale také ostatních objektů v dotčeném území a dopadu takového prohlášení na jednotlivé vlastníky. Část území Sedlce sice spadá pod OP MPR KH, toto má ale primárně za cíl ochranu historického jádra KH, nikoliv objektů v Sedlci. Vyhlášení OP katedrály by mohlo být formulováno tak, aby zohledňovalo ústřední postavení katedrály a specifičnost území Sedlce založeného na tradici zrušeného kláštera, jehož byla středem. OP může postihovat pouze urbanismus a vnější vzhled budov a prostranství. Velmi záleží na podmínkách rozhodnutí, které pro KP může vydat MÚ OPP. Katedrála je prohlášena jako nemovitá kulturní památka. Hodnota stavby a náležitost k památce UNESCO jsou adekvátní nejvyšší možné domácí ochraně jako NKP.											
Kroky	Prohlášení katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci za NKP. Provéřit možné prohlášení společně s kostelem Všech svatých. Provéření možností a dopadů vyhlášení individuálního Ochanného pásma katedrály. Provéřit možnosti plošné ochrany území Sedlce s ohledem na existenci historického areálu (areál KP, MPZ, VPZ?). Důraz na ochranu jednotlivých KP zohledňující jejich historickou souvislost s areálem zrušeného kláštera.											
Nositel	MKH, NPÚ					SWOT		W1-02, W1-03, W2-24				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	1	1	1	2	1	1			1	1
	8,5				7,0				2,5			
	18,0											
Priorita	II											
Předchází	C1-12					Následuje		---				
Příprava	2025					Realizace		2025-2027				
Náklady	---											
Financov.	---											

Označení	C1-14					Okruh		Památková ochrana				
Opatření	Ochrana kulturně-historických hodnot v rozsahu celého historického opevněného města.											
Popis	Z hlediska celistvosti a autenticity památky se jako vhodná jeví ochrana historického města v celém rozsahu až po linii středověkého opevnění.											
Kroky	1. Identifikace a popis hodnot na území historického opevněného města stojící nyní mimo MPR. 2. Vyhodnocení zjištění a možností OP, projednání podpory relevantních aktérů pro rozšíření MPR, analýza dopadů a eventuální podání návrhu na rozšíření MPR na MK.											
Nositel	MKH, NPÚ, Nadace					SWOT		W1-07, T1-12, T1-14, T1-15, W2-03, W3-04, W3-06, T3-05				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1
	8,5				7,0				7,0			
	22,5											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024 - 2026					Realizace		2026 - 2030				
Náklady	---											
Financov.	---											

Označení	C1-15					Okruh	Památková ochrana						
Opatření	Prohlášení vytipovaných objektů za KP												
Popis	Prohlášení dalších objektů za KP. V době plošného prohlašování docházelo někdy k nahodilému výběru objektů, které by bylo možné v současnosti doplnit o opomenuté nebo tehdy přehlížené objekty.												
Kroky	Potenciální hodnoty je třeba identifikovat, popsat a eventuálně podat návrh na prohlášení objektu za KP.												
Nositel	NPÚ, Nadace					SWOT		O2-11					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	1			2	1	1			1		
	6,0				5,5				1,5				
	13,0												
Priorita	IV												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024 - 2026					Realizace		2026 - 2030					
Náklady	---												
Financov.	---												

■ C1-2 Průběžný monitoring stavu a využívání památky a jejího prostředí

Označení	C1-21					Okruh		Monitoring				
Opatření	Vícevrstevný monitoring památky založený na průběžném sdílení informací											
Popis	Město je složitý a vyvíjející se organismus utvářený mnoha subjekty s různými zájmy. Jeho monitoringem je sice pověřen site manager a zástupci státní památkové péče, ale je natolik složitý, že by měl být vykonáván v součinnosti všech zainteresovaných složek sdílejících aktuální informace. Součástí monitoringu je také průběžná dokumentace a následné vyhodnocování všech zjištění. Sledování a vyhodnocování důsledků změn na památky, ale i jejího okolí, které ji ovlivňuje, je výrazem zájmu předcházet potenciálně rizikovým jevům.											
Kroky	Vytvoření aktualizované platformy (včetně on-line rozhraní) pro sdílení informací o památce a komunikaci. Otázkou je zapojení veřejnosti, eventuálně její moderované příspěvky. Sledování a vyhodnocování důsledků změn stavu památky, opravných prací, obnov, nové výstavby. Sledování a vyhodnocování stavu veřejného prostoru a způsobů dopravy po městském centru. Sledování a vyhodnocování důsledků změny klimatu. Jedná se o relativně nové hledisko v souvislosti s péčí o památky. Může být velmi důležité nejen díky přímému vlivu klimatu na materiální podstatu, ale i z hlediska ekologie a ekonomie její údržby, resp. v souvislosti s energetickou infrastrukturou. Bylo by vhodné zajistit průběžné sledování vlhkosti vytípaných objektů, na kterých by bylo možné pozorovat eventuální dopady změny klimatu. Konstrukce budované jako stále přiměřeně vlhké mohou vysoušením nepředvídatelně měnit své vlastnosti a degradovat.											
Nositel	MKH, NPÚ, Nadace...					SWOT		T1-01, T1-02, T1-05, T1-08, T1-11, T1-17, T2-05, W1-05, W1-06, W1-11, W3-03				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	2	2	2	2	2	1			2	
	11,0				10,0				3,0			
	24,0											
Priorita	I											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024					Realizace		2024 -				
Náklady	200 tis. Kč											
Financov.	---											

Označení	C1-22					Okruh		Monitoring				
Opatření	Analytika bydlení v centru města											
Popis	Vytvoření systému pro sledování stavu obydlení a způsobu využívání centra města domácími obyvateli.											
Kroky	Sledování kapacit v centru města určených pro bydlení stálé a dočasné. Sledování funkčního využití domů v centru města a vnitrobloků, veřejných prostorů a zeleně. Sledování připravovaných záměrů změny využití a jejich realizace. Mapování nevyužitých domů a pozemků v centru. Sledování počtu trvale bydlících osob. Analýza potřeb a nabídky služeb. ...											
Nositel	MKH					SWOT		W1-11, T1-09, W3-07				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	2	1	2	2	1	1	2	1	2	1
	10,0				8,5				8,5			
	27,0											
Priorita	I											
Předchází	---					Následuje		C3-12				
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025+				
Náklady	200 tis. Kč											
Financov.	---											

Označení	C1-23					Okruh		Monitoring				
Opatření	Analytika cestovního ruchu											
Popis	Vytvoření systému pro sledování a optimalizaci cestovního ruchu.											
Kroky	Podrobnější sledování počtu návštěvníků jednotlivých míst a akcí. Identifikace struktury návštěvníků a návštěvníků více míst a akcí. Sledování charakteru návštěvníků (cílové skupiny, délka pobytu apod.). Dopravní návyky návštěvníků města. Analýza potřeb. ...											
Nositel	MKH					SWOT		W3-11				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1	1	1		1		1			1	1	2
	4,5				3,0				5,0			
	12,5											
Priorita	IV											
Předchází	---					Následuje		C3-43				
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025+				
Náklady	150 tis. Kč											
Financov.	---											

■ C1-3 Přiměřený a udržitelný rozvoj památky

Označení	C1-31					Okruh	Veřejný prostor						
Opatření	Kultivace veřejného prostoru												
Popis	Veřejný prostor je vizitkou města a místem setkávání. VP je třeba stále udržovat a aktivně vytvářet příležitosti k pobytu v něm.												
Kroky	Průzkum prvků veřejných prostranství. Manuál veřejných prostranství. Akční plán implementace manuálu veřejných prostranství pro městský majetek. Lokality vyžadující kultivaci: 1. Sady Milady Horákové. Příležitost pro péči o veřejné prostranství a komunikace. (MPR) 2. Vyšatův lom. Příležitost pro péči o historicky významnou lokalitu a veřejné prostranství. (OP MPR) 3. Oprava komunikace a kultivace “nábřeží” ul. Pobřežní. (OP MPR) 4. Ul. Masarykova jako součást cesty do Sedlce a zároveň reprezentativní městská třída s vraznou architekturou. (OP MPR) 5. Hradební příkop podél ulice Na Valech - ochrana a kultivace. Očištění veřejných ploch od zbytečných objektů - objektový a vizuální smog.												
Nositel	MKH					SWOT		W1-10, W2-07, O2-06, O2-13					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2		2		1	2	1	1		1	2		
	6,0				7,0				4,5				
	17,5												
Priorita	II												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025 -					
Náklady	Průzkum prvků a manuál veřejných prostranství - 200 tis. Kč												
Financov.	---												

Označení	C1-32					Okruh		Sedlec				
Opatření	Úprava veřejného prostoru v Sedlci v rozsahu existence zrušeného kláštera											
Popis	Prostředí katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele a historického kláštera je zanedbané, nezohledňuje existenci památky UNESCO ani významné historické dědictví. Opravy a kultivace komunikací, veřejných prostranství, nevyužitých ploch s cílem vytvořit adekvátní veřejný prostor připomínající existenci zrušeného historického kláštera např. formou jedinečného řešení uličních profilů, zádlažbou, výsadbou zeleně atd. Jedná se o minimální formu zohlednění historického dědictví.											
Kroky	Příprava a realizace obnovy veřejných prostranství na území Sedlce v majetku města přibližně v rozsahu historického kláštera.											
Nositel	MKH					SWOT		W1-03, W1-04, W2-24, W3-02				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2		2	2	2	2	2	2			2	1
	8,0				11,0				4,0			
	23,0											
Priorita	I											
Předchází	volně předchází C1-12					Následuje		---				
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025 -				
Náklady	1 - 100 mil. Kč											
Financov.	---											

Označení	C1-33					Okruh		Spolupráce				
Opatření	Vytvoření souboru příležitostí pro spolupráci města se soukromým sektorem											
Popis	Příprava a zveřejnění souhrnného materiálu mapujícího volná prostranství, stavební parcely a objekty v rámci památky i v jejím ochranném pásmu a širším okolí, které by bylo možné a žádoucí řešit formou spolupráce se soukromými investory nebo formou architektonické soutěže. Opatření sleduje zájem na transparentním, předvídatelném a udržitelném rozvoji památky s cílem dosahovat nejlepší možnou kvalitu vznikající architektury.											
Kroky	Analýza městského majetku a vytvoření seznamu příležitostí a jeho zveřejnění.											
Nositel	MKH					SWOT		O1-03, O1-04 , W2-10				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1		2		2	1	2	1	1		2	1
	4,5				8,5				5,5			
	18,5											
Priorita	III											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025				
Náklady	---											
Financov.	---											

Označení	C1-34					Okruh	Architektonické studie						
Opatření	Prověření problematičtých lokalit urbanistickými a architektonickými studiemi												
Popis	Vyhledání a zpracování problematičtých a palčivých témat, které mohou pomoci strategickému rozvoji památky a jejímu prostředí. Žádoucí připravenost všech, kteří mohou proměny památky ovlivnit, spočívá ve znalosti prostředí a jeho možností. Tyto je možné prověřovat studiemi a mnohdy i studentské práce pro porozumění a dobrou orientaci v problému stačí. Spolupráce s vysokými školami zaměřenými na historii, umění, architekturu a památkovou péči. Příležitost pro prezentaci památky UNESCO odborníkům s oboustrannými výhodami.												
Kroky	Výběr témat. Oslovení potenciálních zájemců o spolupráci na prověřování témat z prostředí MPR, OP MPR a Sedlce. Jedná se například o tyto lokality vhodné ke zpracování: 1. Předpolí kouřimské brány jako (ne)reprezentativní historický vstup do MPR a zaniklý kostel sv. Jiří. (rozhraní MPR a OP MPR) 2. Lokalita U Krupičků při kapli Panny Marie a zaniklé Klášterní brány (ul. Mezibranská, Štefánikova). (MPR). 3. Plochy na území MPR u křižovatky ul. Štefánikova a Benešova. (rozhraní MPR a OP MPR) 4. Obvod historického opevnění v rozsahu ul Na Valech a Československých legionářů a přilehlé plochy po obou stranách komunikace a křižovatka s ul. Českou. (rozhraní MPR a OP MPR) 5. Pokračování revitalizace lokality Na Náměti včetně proveření možností dostaveb domovního rámce. (MPR) 6. Lokalita Městské sady. Historicky dlouhodobě nezastavěná plocha bez zeleně. Lokálně využívané, ale turisticky neobjevené území. (OP MPR, bezprostředně u MPR) 7. Plocha mezi ul. Slavíkova, Sokolská, Uhelná. V místě stál do roku 2013 věžový dům ze 60. let. Dlouhodobě nezastavěná plocha hist. zahrad. (OP MPR, bezprostředně u MPR, v současnosti vydané stavební povolení na výstavbu garáží) 8. Sedlec. Okolí katedrály, zámek a jeho okolí, rozptýlené stavební dědictví cisterciáckého kláštera. (OP MPR)												
Nositel	MKH, NPÚ					SWOT		02-04, 03-14					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1	1	2	2	2	1	2	1	2	1	2	1	
	8				8				8				
	24												
Priorita	I												
Předchází	C1-12, C2-41, C2-43					Následuje		C2-21					
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2024 -					
Náklady	50 tis. - 3 mil. Kč												
Financov.	---												

Označení	C1-35					Okruh		Památková ochrana				
Opatření	Strategie požárního zabezpečení památek											
Popis	Systematický přístup k eliminaci požárního rizika.											
Kroky	Dokumentace zdolávání požárů Požární signalizace a centrální dohled Zajištění přístupu k památkám Dostatek hasební vody ...											
Nositel	MKH, NPÚ					SWOT		T1-07				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	1	1				2				2	
	6,0				3,0				3,0			
	12,0											
Priorita	V											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024 - 2026					Realizace		2026 - 2030				
Náklady	500 tis. Kč											
Financov.	---											

■ C1-4 Prohlubování poznání památky a široká dostupnost informací

Označení	C1-41					Okruh		Dokumentace				
Opatření	Dokumentace památky											
Popis	Autenticita prostředí a staveb je jednou ze stěžejních hodnot památky, o kterou je třeba pečovat. Zánik některých situací je nevyhnutelný, nicméně míra jejich zanikání musí být přiměřená a odůvodněná. Mnohdy se jedná o drobné detaily, které se podílí na hodnotném celku a mohou při posuzování projektu obnovy snadno ujít pozornosti. Dobrá znalost stávajícího stavu plynoucí z průběžná dokumentace památky je zásadní východiskem pro stanovení přípustné změny Státní památkovou péčí. V případě zániku hodnotné situace navozené nedostatkem údržby nebo realizací prací bez nebo proti ZS Státní památkové péče je při postupu dle zákona č. 20/1987 sb. o státní památkové péče dokumentace stěžejním důkazem. Nežádoucí změny je třeba sledovat a předcházet jejich opakování. Památky jsou fyzickým a dokonale nevyčerpatelným zdrojem informací a poznatků. Tyto informace je třeba získávat a uchovávat. Prostor pro získání informací může být v případě zanikajících autentických situací neopakovatelný. Dokumentace města by měla být doplňována za využití nejmodernějších měřičských prostředků, které v mnohém přesahují starší prostředky a zároveň představují velmi zajímavý materiál pro další využití včetně prezentace.											
Kroky	Evidence a dokumentace změn nejrozličnějšími prostředky, jejich archivace a sdílení mezi relevantními aktéry správy památky.											
Nositel	MKH, NPÚ, Nadace, Archeologové					SWOT		T1-10, T1-11, T1-14, T2-05				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	1	2	1	1	1	1			1	
	9,5				5,5				1,5			
	16,5											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	---					Realizace		2024 -				
Náklady	různé											
Financov.	---											

Označení	C1-42					Okruh		Dokumentace				
Opatření	Umělecko-historická topografie centra KH											
Popis	KH je jedním z nejvýznamnějších a nejlépe dochovaných historických měst státu, které zasluhuje adekvátní topograficky zaměřenou publikaci.											
Kroky	Zajištění finanční podpory. Zpracování. Vydání publikace eventuálně on-line prezentace výstupů											
Nositel	MKH, NPÚ, Muzeum Stříbra					SWOT		O2-09, W3-05				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	1	2		2	2	2			2	
	9,5				8				3,0			
	20,5											
Priorita	II											
Předchází						Následuje		---				
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025 - 2028				
Náklady	1 mil. Kč											
Financov.												

Označení	C1-43					Okruh		Dokumentace				
Opatření	Systematický průzkum podzemí											
Popis	Podzemní díla jsou zmapovaná jen rámcově a místy mohou být nestabilizovaná. Průzkum podzemí umožní jejich poznání pro další prezentaci a případně nutná opatření.											
Kroky	Analýza možností průzkumu. Podpora systematického průzkumu. Postupná realizace průzkumu dle možností a zpřístupnění prostorů.											
Nositel	MKH, Muzeum stříbra, Archeologové					SWOT		W1-06				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	1	2	1	1	1	2			1	
	9,5				6,5				1,5			
	17,5											
Priorita	IV											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025 -				
Náklady	---											
Financov.	---											

C2 PAMÁTKOVÁ PÉČE A PREZENTACE HODNOT

Centrum města KH a katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci jakožto památka světového dědictví je složitým a vyvíjejícím se městským organismem podléhajícím zájmu státní památkové péče. Památková péče jako stěžejní aktér usiluje o zachování chráněných kulturně-historických hodnot, podílí se ale také na jejich dokumentaci, interpretaci a prezentaci. Orgán státní památkové péče vydává stanoviska na základě odborných vyjádření NPÚ, ve kterých stanovuje podmínky, za kterých je možné uvažované záměry obnovy památky na základě současného stavu poznání kulturně historických hodnot, vykonávat.

Veřejný zájem na památce uplatňuje vedle ostatních složek státní správy také městská samospráva prostřednictvím vlastního majetku, jako účastník ve stavebních řízeních, ale i prostřednictvím dotační podpory a zejména pořizováním ÚPD stanovující modely možného budoucího rozvoje a tyto v KH do jisté míry absentují.

Stranou české legislativy stojí role SM a SG, které plynou ze statutu památky UNESCO. SM by měl být postavou, „u níž se sbíhají potřebné aktivity a informace ve vazbě na statek světového dědictví“, a který je povinován sestavováním pravidelného monitoringu, a dále SG, která „by měla být ustanovena k dohlížení na plánování a provádění procesů souvisejících s konkrétním plánem řízení statku světového dědictví“. Tyto role je třeba efektivně integrovat do systému sledování a managementu rozvoje památky.

■ C2-1 Management proměny památky založený na spolupráci relevantních aktérů

Označení	C2-11					Okruh		Správa památky				
Opatření	Posílení role Steering Group											
Popis	Systémové posílení role SG jako řídicí platformy památky působící v součinnosti se složkami cestovního ruchu, územního plánování, městského architekta a statní památkové péče (orgány a organizace), kteří disponují potřebnými informacemi a relevantními nástroji.											
Kroky	Vytvoření nového strategického plánu zahrnujícího fungování a pravomoci SG, případně jiné systematické zařamování činnosti SG v rámci samosprávy. Rozšíření činnosti SG o další odborníky a další relevantní vlastníky památek. Nominace zástupce orgánu státní památkové péče do SG. Zástupci státní památkové péče vynikají znalostí prostředí, vlastníků, ale i trendů a aktuálních záměrů investorů. Úředníci nemohou volně poskytovat informace nabitě v rámci správních řízení, ale i tak mohou poskytnout cenné obecné informace a zároveň mohou být touto cestou přímé účasti na jednání informování o záměrech a názorech SG, které mohou dále prostředkovat. Sdílení informací, záměrů a potřeb v rámci pravidelných setkání. Jednání SG by mohla být jednou za čas otevřena širšímu rámci vlastníků památky. Zajištění účasti zástupců SM a SG na relevantních jednáních na městské, regionální i celostátní úrovni. Podpora tvorby strategických materiálů a směrnic zohledňujících roli SM a SG na městské, regionální i celostátní úrovni. Setkávání s managementy ostatních památek a upozorňování na nedostatek legislativní podpory. Setkávání památkářů, SG a SM s jinými památkami – UNESCO včetně mezinárodní spolupráce. Předávání zkušeností.											
Nositel	MKH, Nadace					SWOT		O1-11, W2-20, W3-01, O3-06				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1
	8,5				7,0				7,0			
	22,5											
Priorita	I											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024					Realizace		2024 -				
Náklady	---											
Financov.	---											

Označení	C2-12					Okruh	Správa památky						
Opatření	Profesionalizace role Site Managera												
Popis	Profesionalizace role SM při managementu památky a řízení SG.												
Kroky	Vytvoření nového strategického plánu zahrnujícího fungování a pravomoci SM. Doplnění agendy SM např. o: - komunikace s drobnými vlastníky památek, eventuálně formou tiskových konferencí a zpráv - provazování jednotlivých činností města a klíčových aktérů na území památky, provázanost jejich strategií, systemizace role SM - součinnost se zástupci státní památkové péče při posuzování podstatných stavebních záměrů - sledovat aktualizace PÚR ČR, ZÚR SK, změny ÚP, přípravu ÚS, vyhodnocovat vliv záměrů na památku (např. dálkové pohledy), orientace v Politice architektury a stavební kultury ČR - zapojení do zpracování strategického plánu rozvoje města, jehož součástí by měla být jednání s vlastníky památek a obecně obyvateli města - sledovat přípravu investic z veřejných zdrojů - monitoring dotačních příležitostí, - rozvíjení spolupráce s partnerskými městy zapsanými na Seznam světového dědictví.												
Nositel	MKH, Nadace					SWOT		01-12, 03-06					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	
	8,5				7,0				7,0				
	22,5												
Priorita	I												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025 -					
Náklady	mzdové náklady												
Financov.	---												

Označení	C2-13					Okruh	Dokumentace						
Opatření	Vytvoření přehledu vnějších příležitostí, směrnic a výzev												
Popis	Vytvoření přehledu externích směrnic a výzev dotýkajících se památky. Regulativy pořizované na úrovni států nebo krajů mohou představovat omezení, ale i nové příležitosti, typicky např. dotační. Jedním z materiálů pořizovaných krajem a majícím přímý vliv na památku je např. Plán ochrany, který pro oblast KH (a nejen pro ni) neexistuje.												
Kroky	Vytvoření přehledu evropských, národních a regionálních směrnic a výzev dotýkajících se přímo či nepřímo předmětné památky.												
Nositel	Nadace KH památka UNESCO					SWOT		01-07					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	1	
	8,5				9,5				8,5				
	26,5												
Priorita	I												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024					Realizace		2024 - 2025					
Náklady	50 tis. Kč												
Financov.	---												

Označení	C2-14					Okruh	Památková péče						
Opatření	Kontinuita výkonu státní památkové péče												
Popis	Legální možnosti, ale i kapacity státní památkové péče jsou velmi omezené. Adekvátní péče o zájmové objekty v případě zamítnutí spolupráce vlastníků je obtížně vynutitelná a vedení přestupkových řízení je velmi náročné. Alternativou k perzekutivnímu přístupu je pozitivní motivace, kterou je ale třeba formulovat stále a předem.												
Kroky	Udržení stálé obsazenosti pozic a předávání zkušeností na Oddělení památkové péče MÚ a NPÚ a eventuálně jejich posílení. Součinnost zaměstnanců právního oddělení MÚ v případech vedení náročných správních řízení. Součinnost s Krajským úřadem a památkovou inspekcí. Aktivní spolupráce zástupců státní památkové péče a dalších relevantních aktérů při obhajobě výjimečného přístupu k chráněným objektům a objektům v chráněném prostředí. Aktivní sledování a vyhodnocování hlediska udržitelnosti při rozhodování o změnách památky. Předávání zkušeností, konsenzuální rozhodování a zajištění kontinuity rozhodování na základě zákona č 20/1987 Sb. o státní památkové péče.												
Nositel	MKH					SWOT		T1-05, W2-12, W2-16, W2-22, T2-01, T2-02					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	2	1	1	1	2	1			1		
	8,5				7,0				1,5				
	17,0												
Priorita	II												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024-2026					Realizace		2025+					
Náklady	---												
Financov.	---												

Označení	C2-15					Okruh	Veřejný prostor						
Opatření	Kultivace vizuálního smogu, reklamy, označení provozoven a předzahrádek												
Popis	Motivace soukromých investorů k jedinečnému a kontextuálnímu řešení vlastní prezentace souladné s prostředím a domovní fasádou. Důslednější sledování a regulace vizuálního smogu a způsobu komerční prezentace ve veřejném prostoru. Eventuálně zpracování metodických listů. Manuál pro reklamy a předzahrádky. Sjednocení informačního systému v centru města. Zadání formou například architektonické soutěže.												
Kroky	Analýza stávajícího stavu vizuálního smogu a systematický zájem o jeho kultivaci. Vydání manuálů pro zřizování předzahrádek a označení provozoven Zajištění pozitivní motivace žadatelů k postupu dle vydaného manuálu.												
Nositel	MKH, NPÚ					SWOT		W3-12, W3-28, T3-04					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		2		2	2	2	1			2	1	
	4,5				10,0				4,0				
	18,5												
Priorita	II												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025 -					
Náklady	Analýza a manuály 150 tis. Kč. Náklady na podporu žadatelů v případě pozitivní motivace finanční podporou.												
Financov.													

Označení	C2-16					Okruh	Správa památky						
Opatření	Vytvoření nového strategického plánu a zohlednění potřeb památky												
Popis	Systematické provazování různorodých zájmů je důležité pro plánování, předvídatelnost a udržitelnost budoucího rozvoje.												
Kroky	Vytvoření zadání strategického plánu. Výběr zpracovatele strategického plánu. Zpracování strategického plánu, zapojení aktérů a participace veřejnosti. Schválení strategického plánu.												
Nositel	MKH					SWOT		O1-10					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	2		1		1	1	2	1	2	1	
	7,5				4,0				8,5				
	20												
Priorita	II												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2025					Realizace		2025 - 2027					
Náklady	400 tis. Kč												
Financov.	---												

Označení	C2-17					Okruh	Dokumentace						
Opatření	Zpracování metodických příruček nebo informačních brožur k opakujícím se problematickým změnám v rámci MPR												
Popis	Metodiky přispívají k předvídatelnosti výkonu státní památkové péče, stanovují žádoucí standard a žadatelům mohou sloužit jako pozitivní inspirace.												
Kroky	Vytipování problematických změn v rámci MPR. Zpracování zadání. Výběr zpracovatelů. Zpracování a připomínkování příruček.												
Nositel						SWOT		W2-06					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	2	2	1	2	2	2	1	2		2		
	10,0				10,0				6,0				
	26,0												
Priorita	I												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2024 - 2026					
Náklady	min. 150 tis. Kč, záleží na počtu materiálů												
Financov.	---												

■ C2-2 Regulace území památky a ochranného pásma

Označení	C2-21	Okruh	Památková ochrana									
Opatření	Regulace území památky											
Popis	Územní plánování je časově a technicky náročné a má velký dopad do území. Přípravě zadání těchto dokumentů je třeba věnovat velkou péči, velmi dobře zvolit rozsah řešených území a v průběhu příprav při tom informovat relevantní aktéry, jejichž kontinuální podpora bude v průběhu trvajících zpracovávání velmi potřebná. Elementární přípravou může být například i spolupráce se studenty a to nejen z oboru architektury. Územní plán je velmi obecným nástrojem územního plánování, který zřejmě nedostačuje k vyloučení potenciálně problematické intenzifikace využití exponovaných ploch a budov v rámci OP. Je proto třeba usilovat o doplňující územně regulační prvky a hledat možnosti v rámci platné legislativy státní památkové péče. Územní studie jsou důležitým územně plánovacím podkladem a základním nástrojem pro ověření možností a podmínek pro změny v území. Slouží jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, také jako podklad k pořizování územně plánovací dokumentace a jejích změn, a dále slouží jako podklad pro rozhodování v území. Územní studie, o níž byla data vložena do evidence územně plánovací činnosti, slouží jako podklad pro pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejích změn a pro rozhodování v území. Regulační plán může být pořízen na libovolně široké území a nemusí být limitován rozsahem MPR. Pro přehlednost je účelné vymezit celistvé území. Vzhledem k rozsahu historického města se doporučuje řešení oblasti v rámci historické opevnění včetně části území MPR. Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření. Pokud regulační plán vymezuje územní rezervu, použije se pro ni ust. § 36 odst.1 - v územní rezervě jsou zakázány změny v území (§ 2 odst. 1 písm. a)), které by mohly stanovené využití podstatně ztížit nebo znemožnit. Změnit územní rezervu na plochu lze pouze změnou územního plánu. Plán ochrany zpracovaný podle § 6a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky Ministerstva kultury č. 420/2008 Sb. ze dne 28. listopadu 2008, kterou se stanoví náležitosti a obsah plánu ochrany památkových rezervací a památkových zón (dále jen Vyhláška).“ Plán ochrany je opatřením obecné povahy (§§ 171–174 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád) o ochraně památkové rezervace nebo památkové zóny nebo jejich částí, které může vydat krajský úřad po projednání s ministerstvem kultury, orgánem územního plánování a příslušnou obcí jako dotčenými orgány (§ 6a odst. 1 památkového zákona). Plány ochrany mají grafickou a textovou část (§ 1 odst. 1 Vyhlášky).											
Kroky	Prověření podpory pro vznik územních regulativů a příprava jejich zadání včetně stanovení a popisu řešeného území. Územní regulativy a postup dle zákona č. 20/1987 sb. o státní památkové péči s odkazem k Výnosu o MPR a Rozhodnutí o OP MPR. Zadání územních studií prověřujících problematické části města a po dokončení jejich eventuální zaevidování. Zadání regulačního plánu. Eventuální iniciace vzniku Plánu ochrany MPR. Příprava architektonických soutěží na kultivaci veřejných prostranství, obnovu významných budov.											
Nositel	MKH, Středočeský kraj		SWOT	W2-05, O2-05, W3-06								
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	1	2	2	1	2	1	1	2	2	1	1
	9				7,0				8,5			
	24,5											
Priorita	I											
Předchází	---					Následuje			---			
Příprava	2024 - 2027					Realizace			2025 - 2030			
Náklady	v závislosti na zadání a počtu materiálů											
Financov.	MMR: Program 11722 Podpora architektonických a urbanistických soutěží 2023+ Nadace Proměny											

Označení	C2-22					Okruh	Správa památky					
Opatření	Systematický a koordinovaný přístup města k záměrům investorů											
Popis	Soukromé stavební počiny je z hlediska samosprávy možné ovlivnit pouze vydanými územními regulativy nebo důsledným postupem města jako účastníka řízení. Státní správa postupuje dle platné legislativy, která vyžaduje mnohdy značnou míru interpretace a je přímo úměrná připravenosti a zkušenosti úředníků. Žádoucí připravenost všech dotčených spočívá ve znalosti prostředí a jeho možností, které je možné prověřovat studiemi, mnohdy i studentské práce pro dobrou orientaci stačí.											
Kroky	Koordinování stanoviska napříč MÚ Příprava aneb “víme, co chceme” Aktivní přístup města jako účastníka řízení s cílem prosazovat zájmy veřejnosti Aktivní přístup ve smyslu posuzování “přiměřenosti prostředků navrhované soudobé architektury” z hlediska státní památkové péče											
Nositel	MKH					SWOT		T1-12, T1-14, T1-15				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1	1	2		2	2	1		1		2	1
	6,0				7,5				5,5			
	19,0											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024					Realizace		2024+				
Náklady	---											
Financov.	---											

Označení	C2-23					Okruh	Sedlec					
Opatření	Zadání regulačního plánu a ÚS15 v Sedlci											
Popis	V bezprostředním okolí katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele a v ose jejích průčelí se nachází řada nevyužitých ploch, jejichž stávající, ale i budoucí podoba má a bude mít zcela zásadní vliv na urbanistické zapojení a výraz katedrály. V rámci přípravy regulačního plánu by měla být řešena doprava, budoucí zástavba v okolí, ale i rozsah veřejných prostranství. Prvním krokem může být vypracování a registrace územní studie nejvíce problematického území.											
Kroky	Tvorba zadání Zadání studie ÚS15 Zadání regulačního plánu území řešícího urbanistické zapojení katedrály											
Nositel	MKH					SWOT		W1-02, W1-03, W2-24				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1		2		1	2	1	1			2	1
	4,5				7,0				4,0			
	15,5											
Priorita	III											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025 - 2028				
Náklady	500 tis. Kč											
Financov.	---											

■ C2-3 Podpora vlastníků v péči o památku

Označení	C2-31					Okruh		Dokumentace				
Opatření	Dostupnost informace o památce											
Popis	Dostupné informace a vzájemná informovanost jsou základním předpokladem pro poučenou péči o památku. Umístění relevantních informací pro vlastníky KP nebo objektů v chráněných územích na webové stránky MÚ, Středočeského kraje, doplnění aktuálních informací v památkovém katalogu. Dostupné informace a vzájemná informovanost je základním předpokladem pro poučenou péči o památku a zároveň jsou předpokladem pro návštěvu informovaných turistů s potenciálem delšího pobytu. Sdílení aktualit o památce a komunikace s veřejností.											
Kroky	Sjednocení stěžejních informací a zajištění provázanosti veřejných informačních zdrojů. Kompletace, katalogizace, digitalizace a zpřístupnění (včetně on-line) veřejně dostupných informací a dokumentů, studií, průzkumů a dalších historických zdrojů o památce, včetně například studentských prací, které by doplnily už nyní on-line dostupné historické materiály.											
Nositel	MKH, NPÚ, Nadace					SWOT		W2-15, O2-12, O2-14				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	1	2	2	1	2	2			2	
	9,5				9,5				3,0			
	22,0											
Priorita	I											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024					Realizace		2024 -				
Náklady	200 – 300 tis. Kč a další výdaje spojené s archivací a provozem webu											
Financov.	---											

Označení	C2-32					Okruh	Dokumentace						
Opatření	Vzdělávání												
Popis	Rozšíření nabídky programů zaměřených na historii, architekturu a urbanismus KH pro různé stupně škol a další zájemce z řad veřejnosti i odborníků.												
Kroky	Rozšíření nabídky programů a témat. Zajištění přístupu do zajímavých objektů. Zajištění zajímavých lektorů.												
Nositel	MKH, Muzeum stříbra, Nadace					SWOT		W2-10, O2-10, O2-11, O3-12					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1	1	
	11,0				8,0				5,5				
	24,5												
Priorita	I												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025+					
Náklady	na zajištění prostorů a mzdové náklady												
Financov.	---												

Označení	C2-33					Okruh	Spolupráce					
Opatření	Spolupráce veřejného a soukromého sektoru											
Popis	Spolupráce veřejného sektoru při obnově vybraných staveb. Spolupráce při prověřování možností budoucího využití a případné konverze.											
Kroky	Aktivní i pasivní forma spolupráce na projektech a proměnách památky, na kterých má město zájem. Spolupráce veřejného sektoru při obnově vybraných staveb: 1. Kollárova 314/6 2. Hradební 9 3. Husova 141/22 4. Vladislavova 334 ... Spolupráce při prověřování možností budoucího využití a případné konverze: 1. Areál býv. továrny MODENA (ul. Vocolova 394). (MPR) 2. býv. Vojenská správa (mezi ul. Na Valech a Bartolomějská). (MPR) 3. Plocha mezi ul. Hradební a Na Pavláčce. (MPR) 4. Areál býv. Nových Mlýnů. (OP MPR) 5. Parcely č. 68, 69 ul. Roháčova... (MPR) ...											
Nositel	MKH, NPÚ, Nadace					SWOT		W1-11, T1-12				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1	1	2	1	2	2	2	1	1		2	1
	7,0				10,0				5,5			
	22,5											
Priorita	I											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024 -					Realizace		2025 -				
Náklady	v závislosti na míře a povaze spolupráce											
Financov.	---											

Označení	C2-34					Okruh	Spolupráce						
Opatření	Optimalizace Fondu regenerace a využívání sponzorského kapitálu												
Popis	Strategické, cílené, flexibilní a transparentní využívání veřejných dotačních prostředků kompenzujících náročnost péče o objektu v památkově chráněném prostředí a zároveň jako nástroj podpory cíleného zájmu. Systematická práce se sponzorským kapitálem. Připravenost projektů pro eventuální využití sponzorských prostředků. Sponzorské příspěvky je možné získat na realizaci zvláště potřebných nebo exponovaných projektů. Město by mělo mít zásobu takových projektů a průběžně o nich jednat s potenciálními investory.												
Kroky	Analýza potřeb Navýšení dotačních prostředků ve Fondu regenerace. Zvýšená podpora pravidelné údržby objektů. Rozšíření dotační podpory na vybrané výjimečné hodnotné a exponované objekty i mimo rámec MPR. Strategické, cílené, flexibilní a transparentní využívání veřejných dotačních prostředků k realizaci vlastních cílů. Reflexe aktuálních trendů a státních a regionálních programů na podporu udržitelného rozvoje.												
Nositel	MKH					SWOT		01-09, T1-03, 02-01, W2-09, W2-11, 02-07, 02-13, T2-04, 03-11					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	2	1	2	1	2	1			2		
	8,5				8,5				3,0				
	20,0												
Priorita	II												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025 -					
Náklady	v závislosti na cílené podpoře												
Financov.	---												

Označení	C2-35					Okruh	Sedlec						
Opatření	Vytvoření dotačního titulu pro Sedlec												
Popis	Vytvoření dotačního titulu cíleného na péči o prostředí zrušeného kláštera v Sedlci. Speciální podpora pro soukromé investory jakožto pozitivní motivace cílená na urbanistickou a architektonickou rehabilitaci objektů nacházejících se v prostředí zrušeného kláštera v Sedlci. Opatření sleduje zájem na připomenutí existence rozsáhlého kláštera, ale i zlepšení kvality životního prostředí v části obce, která je v současnosti zanedbaná.												
Kroky	Analýza potřeb Nastavení dotační podpory Prezentace programu												
Nositel	MKH					SWOT		W1-03, W2-11, W2-24, W3-02					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	2	1	2	1	2	1			2	1	
	8,5				8,5				4,0				
	21,0												
Priorita	II												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2025					Realizace		2026+					
Náklady	v závislosti na cílené podpoře												
Financov.	---												

Označení	C2-36					Okruh	Spolupráce						
Opatření	Podpora práce architektů v náročném historickém prostředí												
Popis	Navrhování v historicky, urbanisticky a architektonicky hodnotném prostředí vyžaduje reflexi těchto hodnot a nemůže být redukováno jen na technická řešení. Výstavba zcela nových objektů v takovém prostředí je komplexním úkolem, který musí být informován kontextem a musí z hlediska prostředí, do kterého vstupuje, generovat přidanou hodnotu. Architekti jsou školení v oblasti prostorového uspořádání, materiálů, konstrukcí, světla, ale i umění a dějinách architektury a stavitelství. V průběhu realizace může docházet a také mnohdy dochází k přehodnocování původních záměrů, nicméně tyto změny musí být odsouhlaseny státní památkovou péčí a musí být ku prospěchu generované hodnoty, nemělo by jít o neodůvodněně úsporná nebo zjednodušující opatření.												
Kroky	Součinnost zástupců státní památkové péče s architekty s cílem navrhovat a stavět promyšlenou, kvalitní a místu přiměřenou současnou architekturu. Motivace vlastníků památek k zadání náročnějších prací architektům. Prezentace a ocenění povedených realizací.												
Nositel	MKH, NPÚ, Nadace					SWOT		W2-08					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	1	1	2		2	1	1		1		
	7,0				7,0				3,0				
	17,0												
Priorita	III												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024					Realizace		2025+					
Náklady	100 tis. Kč na prezentaci realizovaných prací a organizaci ocenění												
Financov.	---												

■ C2-4 Identifikace a prezentace ostatních hodnot

Označení	C2-41					Okruh		Dokumentace				
Opatření	Evidence potenciálně hodnotných staveb a evidence hodnotných a ohrožených historických prvků											
Popis	Na území památky světového dědictví i za její hranicí se nachází dosud nezmapované hodnotné stavby a historické stavební prvky. Jejich identifikace a inventarizace může znamenat nové perspektivy vnímání celé památky											
Kroky	Personální a technické vybavení relevantních pracovišť. Zajištění eventuálního přístupu do vytipovaných objektů. Prezentace výstupů.											
Nositel	MKH, NPÚ, Nadace, Muzeum					SWOT		---				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	2	2	2	2	1	2			1	2
	11,0				9,5				3,5			
	24,0											
Priorita	I											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024 -					Realizace		2024+				
Náklady	mzdové náklady, eventuálně na vybavení a prezentaci											
Financov.	---											

Označení	C2-42					Okruh		Dokumentace				
Opatření	Kutnohorský architektonický manuál											
Popis	Účast na celorepublikovém projektu databáze moderní architektury (AMy).											
Kroky	Kooperace se zakladateli a provozovatelem BAMu (kontakt např. Veronika Jičínská, Dům umění města Brna) Získání prostředků na výstavbu KHAMu a provoz webového rozhraní.											
Nositel						SWOT		O2-08, O2-11, O2-12				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1	1	2	2	1		2	2	1		1	1
	8,0				6,5				4,0			
	18,5											
Priorita	III											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024 - 2025					Realizace		2025 - 2026				
Náklady	500 tis. – 1 mil. Kč											
Financov.	---											

Označení	C2-43					Okruh		Hodnoty				
Opatření	Identifikace a prezentace dalších hodnot v prostředí památky											
Popis	Identifikace a prezentace opomíjených hodnot a hodnot souvisejících s památkou nepřímo.											
Kroky	Identifikace a prezentace opomíjených témat. Zaměření pozornosti na opomíjená nebo sekundární témata, např.: - vliv těžby na urbanismus města - opevnění KH a městské brány - odkazy klasicismu - KH jako laboratoř romantické obnovy gotických památek od Santiniho po Láblera a dále a umělecky cítěného obrazu středověkého města - moderní vs historické - výsledky působení Klubu Za starou Prahu v KH v meziválečné době - obnova památek v letech 1948 – 1989 - objekty mimo hranice MPR - stopy cisterciáckého kláštera v Sedlci - objekty mimo chráněná území											
Nositel	MKH, NPÚ, Nadace, Muzeum					SWOT		O1-02				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	1	2	1	1			2		1	1	2
	8,5				3,5				5,0			
	17,0											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024 -					Realizace		2024 -				
Náklady	150 tis. Kč náklady na základní průzkum a další náklady při jeho rozpracovávání											
Financov.	---											

Označení	C2-44					Okruh	Hodnoty						
Opatření	Revize označení památky UNESCO												
Popis	Jednotné označení památky: Oficiální název památky světového dědictví je komplikovaný a nevystihuje její podstatu. Samotná změna oficiálního názvu památky světového dědictví může být komplikovaná. Žadoucí je však vytvořit jednotné alespoň neoficiální označení památky světového dědictví, které by ji komplexně postihlo. Např. Kutná Hora - město dvou katedrál.												
Kroky	---												
Nositel	NPÚ					SWOT		W2-01, W2-02					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		1	1				2			1	2	
	4,0				2,0				3,5				
	9,5												
Priorita	V												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2027+					Realizace		2027+					
Náklady	na prezentaci, vizuální styl...												
Financov.	---												

C3 VYUŽÍVÁNÍ

■ C3-1 Podpora bydlení a související infrastruktury v centru

Označení	C3-11					Okruh		Bydlení				
Opatření	Regulace krátkodobého nájmu v MPR											
Popis	Opatření by mohlo vést k omezení odlivu trvale bydlících obyvatel z MPR. Pro jeho realizaci je třeba prověřit dostupné nástroje a způsoby jejich zavedení.											
Kroky	Rešerše přístupu turisticky exponovaných měst v Česku a případně v zahraničí. Vytipování nástrojů pro regulaci krátkodobého pronájmu. Výběr nástroje. Schválení nástroje. Realizace											
Nositel	MKH – destinace					SWOT		W3-20, T3-07				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1		2		1	2	1		2	1	1	2
	4,5				6,0				8,0			
	18,5											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024-2025					Realizace		2025				
Náklady	100 tis. Kč											
Financov.	---											

Označení	C3-12					Okruh		Bydlení				
Opatření	Bytová politika města											
Popis	Prostřednictvím vlastního majetku může město ovlivňovat funkční využití území.											
Kroky	Zpracovat analýzu současného stavu městského majetku (domy, byty, jejich kvalita) a možnosti dalšího rozvoje. Prověřit nástroje pro minimální podíly funkce bydlení v jednotlivých plochách MPR. Promítnutí potřeb trvalých obyvatel centra do veřejných investic. Stimuly pro soukromé investice. Podpora bydlení a související infrastruktury.											
Nositel	MKH					SWOT		T1-09, W3-08, O3-03, O3-18, T3-03, T3-07				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1	1	1		1	1	1		2		2	1
	4,5				4,5				7,0			
	16,0											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024-2025					Realizace		2025-2030				
Náklady	200 tis. Kč bez investic do majetku											
Financov.	---											

■ C3-2 Optimalizace dopravy

Označení	C3-21					Okruh	Doprava						
Opatření	Návrh řešení dopravní situace před katedrálou v Sedlci												
Popis	Komunikace I. třídy probíhá středem Sedlce těsně vedle katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele a představuje zásadní omezení z hlediska jakéhokoliv dalšího rozvoje této památky a jejího okolí. Představuje fyzickou bariéru i ohrožení pro pěší, vibrace působená pojezdem vozidel ohrožuje podstatu souvisejících objektů. Elevace komunikace znemožňuje úpravu terénu. Opravy a kultivace komunikací, veřejných prostranství, nevyužitých ploch. Prostředí katedrály je zanedbané, nezohledňuje existenci památky UNESCO. Součinnost města, vlastníka komunikace a dalších dotčených vlastníků na návrhu řešení dopravní situace před katedrálou.												
Kroky	Analytická část – mapové podklady, data o využití všech komunikací jednotlivými módy dopravy, vlastnické vztahy, technické sítě, zájmy a připravené projekty apod. Návrhová část: - „měkká“ opatření pro okamžité zlepšení situace - „tvrdá“ opatření pro dlouhodobou vizi úpravy												
Nositel	MKH, SK, ŘSD					SWOT		W1-04, W3-02					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	2		2	1	2	1		2	1	1	
	7,5				8,5				5,5				
	21,5												
Priorita	I												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024					Realizace		2024					
Náklady	250 tis. Kč												
Financov.	---												

Označení	C3-22					Okruh		Doprava pěší				
Opatření	Prověření více prostoru pro pěší a pěších zón											
Popis	Cílem je zklidnění dopravy v hodnotných a návštěvnický exponovaných částech památky a vytvoření většího prostoru pro pěší (např. Palackého náměstí).											
Kroky	Vytipování ulic s vyšší frekvencí chodců. Prověření opatření pro podporu chodců v těchto ulicích (širší chodníky, zjednosměrnění, sdílená, obytná nebo pěší zóny). Realizace opatření.											
Nositel	MKH					SWOT		O3-04				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	1	2		1	2	1	1	1	2	2	2
	7,5				7,0				9,5			
	24,0											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		C3-24, C3-29				
Příprava	2024					Realizace		2025-2026				
Náklady	Příprava 100 tis. Kč. Realizace podle prověřených opatření.											
Financov.	Integrovaný regionální operační program											

Označení	C3-23					Okruh		Doprava				
Opatření	Strategie dopravy v centru											
Popis	Příprava změny dopravního režimu v centru města v zájmu zklidnění dopravy.											
Kroky	Zpracování analytické části zahrnující mj.: - analýza pohybu pěších a cyklistů ve veřejném prostoru včetně vyhodnocení historických povrchů z pohledu pohybů chodců, průjezdu kočárků i cyklistů, - analýza vytížení veřejného prostoru osobními automobily, - analýza dopravních potřeb s výhledem. Zpracování návrhové části zahrnující mj.: - opatření pro zlepšení prostupnosti území pro pěší a cyklisty - průjezdnost centra, - parkování rezidentů, - parkování pravidelných návštěvníků (zaměstnanců) a lokalizace záchytných parkovišť v okolí centra města, - parkování turistů, - komunikační strategie změn, - vymáhání pravidel.											
Nositel	MKH					SWOT		W1-08, W1-12, T1-06, W3-10, W3-14, W3-15				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1		2		1	2	1		2	2	2	2
	4,5				6,0				11,0			
	21,5											
Priorita	III											
Předchází	---					Následuje		C3-24, C3-25, C3-27				
Příprava	2025					Realizace		2026				
Náklady	400 tis. Kč											
Financov.	---											

Označení	C3-24					Okruh	Doprava pěší						
Opatření	Zlepšení prostupnosti území												
Popis	Zvýšení prostupnosti územím												
Kroky	Vytipování lokalit, např. 1. Prostup z ul. Smíškovská do zahrad u jezuitské koleje kolem těžebního trejvu. 2. Cesta (schodiště) z okrsku sv. Barbory dolů k Vrchlici do ul. Pod Barborou. 3. Prostup velkým domovním blokem z ul. Rakova, Rejskova do ul. Barborská. 4. Spojení z ul. Čsl. legionářů k ul. Jeneweinova.												
Nositel						SWOT		W1-12					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		2	1	1	1	1	2	1	2	2	1	
	5,5				6,5				8,5				
	20,5												
Priorita	III												
Předchází	C3-22, C3-23					Následuje		C3-28					
Příprava	2025					Realizace		2026-2030					
Náklady	Dle rozsahu a podoby nových pěších propojení.												
Financov.	---												

Označení	C3-25					Okruh		Doprava hromadná				
Opatření	Strategie hromadné dopravy											
Popis	Příprava změny obsluhy města hromadnou dopravou. Zahrnuje mj.: - jeden terminál HD KH město, - úprava terminálu KH hl.n. s přestupem na MHD do centra města, posílení MHD o víkendech, - prověřit zastávku KH Vlašský dvůr, - zefektivnění MHD do centra města, - doprava HD mezi částmi památky, - terminál a zázemí pro turistické BUS.											
Kroky	Analytická část – sběr dat o využití prostředků veřejné dopravy na území města. Sběr podnětů k optimalizaci veřejné dopravy na území města. Projednání s dotčenými aktéry. Sestavení zadání pro vznik strategie. Zpracování strategie a projednání dílčích výstupů s dotčenými aktéry. Schválení strategie.											
Nositel	MKH					SWOT		W3-19, 03-09				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1		2		1	1	1		2	2	2	2
	4,5				4,5				11,0			
	20,0											
Priorita	III											
Předchází	C3-23					Následuje		C3-26				
Příprava	2025					Realizace		2026				
Náklady	200 tis. Kč											
Financov.	---											

Označení	C3-26					Okruh	Doprava hromadná						
Opatření	Dokončení příprav a realizace obnovy dopravních terminálů												
Popis	Dopravní terminály KH město, KH hl.n. a další Zastávky (např. Vítězná v Sedlci)												
Kroky	Vytipování dopravních terminálů, také dle výstupů strategie hromadné dopravy. Prověření terminálu studiemi. Příprava dokumentace terminálů. Schvalovací proces. Výběr dodavatele. Realizace.												
Nositel	MKH, SK					SWOT		W1-01, W3-13 , W3-19, 03-19					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		2		2	1	1		2	2	2	2	
	4,5				6,0				11,0				
	21,5												
Priorita	III												
Předchází	C3-25					Následuje		---					
Příprava	2024-2026					Realizace		2025-2030					
Náklady	Dle rozsahu a podoby dopravních terminálů.												
Financov.	Integrovaný regionální operační program Středočeský kraj Podpora dopravních terminálů												

Označení	C3-27					Okruh	Doprava cyklistická						
Opatření	Strategie cyklistické dopravy												
Popis	Příprava změny dostupnosti pro cyklisty. Zahrnuje mj.: - cyklostezky nebo opatření mezi cíli ve městě, - cyklotrasy k cílům mimo město, - doplňková infrastruktura. - systém sdílených kol.												
Kroky	Analytická část – sběr dat na území města. Sběr podnětů k optimalizaci. Projednání s dotčenými aktéry. Sestavení zadání pro vznik strategie. Zpracování strategie a projednání dílčích výstupů s dotčenými aktéry. Schválení strategie.												
Nositel	MKH					SWOT		W1-12, O3-08					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		2		1	2		1	1	2	1	2	
	4,5				5,5				8,0				
	18,0												
Priorita	IV												
Předchází	C3-23					Následuje		---					
Příprava	2026					Realizace		2027					
Náklady	200 tis. Kč												
Financov.	---												

Označení	C3-28					Okruh	Doprava						
Opatření	Zajištění pohybu pro všechny												
Popis	Lokální doplnění veřejných prostranství prvky usnadňujícími pohyb na kole, pojezd kočárku, nebo pohyb pohybově znevýhodněných skupin. Doplnění je možné realizovat lokálně aniž by bylo nutné celého plochy obnovovat a revidovat tak mnohdy velmi cenné historické krytiny. Návrhy řešení by měly být připravovány architekty v součinnosti se zástupci státní památkové péče.												
Kroky													
Nositel						SWOT		W1-08, W1-12, W3-26					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		2		1	1	1		1	2	2		
	4,5				4,5				7,5				
	16,5												
Priorita	IV												
Předchází	C3-22, C3-24					Následuje		---					
Příprava	2026					Realizace		2027-2030					
Náklady	Dle rozsahu a podoby jednotlivých opatření.												
Financov.	---												

Označení	C3-29					Okruh	Doprava						
Opatření	Kultivace veřejného prostoru na spojnici obou hlavních částí památky												
Popis	Hlavní spojnice obou částí památky je ul. Masarykova, křižovatka Nové sady, Hrnčířská a ul. Vítězná. Zajištění kultivované cesty pro pěší po této trase by podpořilo spojení obou částí památky. I když je cesta pro pěší přednostně vytvořena při toku řeky, ul. Masarykova je velkoryse založeným bulvárem směřujícím z KH k Sedlci a měla by sloužit jako reprezentativní městská třída. Existence obchodních domů na křížení není z tohoto hlediska příliš šťastná, nicméně dostatečné množství veřejných prostranství i dále po trase ul. Vítězná dosud umožňuje vytvoření reprezentativního nástupu k průčelí katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele.												
Kroky	Vymezení řešeného území a jeho souvislostí. Vytipování a prověření měkkých opatření pro rychlou realizaci a vylepšení prostoru (opravy povrchů, cykloopatření, mobiliář apod.). Vytipování a prověření nástroje pro řízení kultivace (územní studie, urbanistická studie apod.). Zadání a zpracování studie.												
Nositel	MKH, SK					SWOT		W1-01					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		1		1		1			2	1	1	
	3,0				3,0				5,5				
	11,5												
Priorita	V												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2028					Realizace		2029-2031					
Náklady	Dle rozsahu a podoby jednotlivých opatření.												
Financov.	---												

■ C3-3 Veřejný sektor jako příkladný vlastník

Označení	C3-31					Okruh		Správa města				
Opatření	Seznam investičních akcí pro MPR											
Popis	Sdílení a pravidelná aktualizace souboru samosprávou plánovaných projektů dotýkajících se území MPR a ochranného pásma MPR napříč zainteresovanými složkami MÚ včetně Oddělení státní památkové péče a odbornou organizací státní památkové péče. Pro přípravu i realizaci městských projektů je důležité včasné sdílení informací, kontinuita a koordinace napříč MÚ, ale i s vnějšími relevantními aktéry. Prověření stavu technické infrastruktury a stanovení harmonogramu údržby. Cílem je zjištění horizontu náročných obnov technické infrastruktury na území památky pro koordinaci s dalšími aktivitami.											
Kroky	Shromáždění realizovaných, připravovaných a plánovaných investičních akcí na území MPR a jejího OP. Vytvoření seznamu investičních akcí. Zveřejnění seznamu. Průběžná aktualizace seznamu.											
Nositel	MKH, Nadace KH památka UNESCO					SWOT		W2-04, T3-08				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1	2	2		2	1	2		2	1	2	
	7,5				7,5				7,5			
	22,5											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024					Realizace		2024				
Náklady	50 tis. Kč											
Financov.	---											

Označení	C3-32					Okruh		Správa města				
Opatření	Rozvoj městského GIS											
Popis	Podpora rozvoje městského GISu jakožto nástroje pro uchování a uživatelsky přívětivou prezentaci důležitých informací o městě.											
Kroky	Analýza současného stavu městského GIS. Shromáždění potřeb odborů MKH a dalších aktérů na funkce GIS. Návrh dalšího rozvoje městského GIS. Postupné rozšiřování funkcí městského GIS.											
Nositel	MKH					SWOT		W2-18, O2-12				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	2	1	2	2	1	1	2			2	
	9,5				8,0				3,0			
	20,5											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024					Realizace		2025-2026				
Náklady	Příprava 150 tis. Kč Realizace dle rozsahu a podoby jednotlivých opatření.											
Financov.	---											

Označení	C3-33					Okruh	Obnova památky						
Opatření	Vzorový projekt obnovy městského majetku - stavby nebo prostranství												
Popis	Dobře provedená oprava, obnova, revitalizace je referencí pro další práci a zároveň příležitostí pro komunikaci s veřejností. Příkladná péče o objekty v majetku města stanovující vzory přístupů. Užší koordinace městských investic se státní památkovou péčí včetně odborné organizace. Užší spolupráce státní památkové péče a městského architekta.												
Kroky	Vytipování nemovitosti ke vzorové obnově. Příprava vzorové obnovy. Realizace vzorové obnovy. Průběžná prezentace prací a komunikace směrem k veřejnosti.												
Nositel	MKH					SWOT		01-05, 02-06, 02-13, 03-02					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		2	1	2		2	1	1	1	2	1	
	5,5				7,0				7,0				
	19,5												
Priorita	III												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2025-2026					Realizace		2027-2030					
Náklady	Dle rozsahu a podoby jednotlivých opatření.												
Financov.	Fond regenerace												

Označení	C3-34					Okruh	Obnova památky						
Opatření	Prověření možností úpravy či dostavby asanovaných, vybouraných nebo nevhodně užívaných částí města												
Popis	V dosavadním vývoji města došlo k asanaci některých jeho částí s tím, že dosud nebylo nalezeno a vyřešeno jejich využití.												
Kroky	1. Předpolí kouřimské brány jako (ne)reprezentativní historický vstup do MPR a zaniklý kostel sv. Jiří. (rozhraní MPR a OP MPR) 2. Lokalita U Krupičků při kapli Panny Marie a zaniklé Klášterní brány (ul. Mezibranská, Štefánikova). (MPR). 3. Plochy na území MPR u křižovatky ul. Štefánikova a Benešova. (rozhraní MPR a OP MPR) 4. Obvod historického opevnění v rozsahu ul Na Valech a Československých legionářů a přilehlé plochy po obou stranách komunikace a křižovatka s ul. Českou. (rozhraní MPR a OP MPR) 5. Pokračování revitalizace lokality Na Náměti včetně proveření možností dostaveb domovního rámce. (MPR) 6. Lokalita Městské sady. Historicky dlouhodobě nezastavěná plocha bez zeleně. Lokálně využívané, ale turisticky neobjevené území. (OP MPR, bezprostředně u MPR) 7. Plocha mezi ul. Slavíkova, Sokolská, Uhelná. V místě stál do roku 2013 věžový dům ze 60. let. Dlouhodobě nezastavěná plocha historických zahrad. (OP MPR, bezprostředně u MPR, v současnosti vydané stavební povolení na výstavbu garáží) 8. Sedlec. Okolí katedrály, zámek a jeho okolí, rozptýlené stavební dědictví cisterciáckého kláštera. (OP MPR)												
Nositel	MKH, Nadace KH památka UNESCO					SWOT		W1-09, T1-12					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2		2		1	2	1		2		2		
	6,0				6,0				6,0				
	18,0												
Priorita	IV												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2026-2029					Realizace		2027-2030					
Náklady	Dle rozsahu a podoby jednotlivých opatření.												
Financov.	Fond regenerace												

■ C3-4 Optimalizace cestovního ruchu

Označení	C3-41	Okruh	Prezentace města									
Opatření	Optimalizace prezentace města											
Popis	Soubor různých opatření zohledňujících KH jako prosperující otevřené město mnoha příležitostí. Pro prezentaci města je vhodné diverzifikovat jeho nabídku: UNESCO – kultura – odpočinek - zábava – práce – vzdělání. Spolupráce s renomovanými designéry na tvorbě nových upomínkových předmětů Upomínkové předměty se stávají součástí domácností návštěvníků města. Kvalitní zpracování takových předmětů by mohlo být zajímavou příležitostí pro aktivní tvorbu ušlechtilého obrazu města. Tvorba takových předmětů formou např. designové soutěže by také mohla být zajímavou příležitostí k diskuzi o městě atd. Sjednocení stěžejních informací a provázanost veřejných informačních zdrojů. Dostupné informace a vzájemná informovanost je základním předpokladem pro poučenou péči o památku. Důraz na mezinárodní kontext památky při zpracovávání prezentačních materiálů. Využití existujících webových rozhraní a platform pro on-line prezentaci památky UNESCO s velkým dosahem. Cílená prezentace výhod plynoucích z široké škály dochovaného architektonického dědictví a prestižní účast na seznamu UNESCO. Zachování kulturního dědictví nemusí být vnímáno jako samoúčelné, ale jako prostředek k jiným cílům a tedy jako podporyhodné z mnoha důvodů. Aktivní komunikace s veřejností prostřednictvím nových médií. Pravidelná prezentace aktualit, součinnost se soukromými vlastníky. Přirozený zájem veřejnosti o dění ve městě je příležitostí pro komunikaci s veřejností, předávání poznatků a budování pozitivního vztahu k památkám a vlastnímu životnímu prostředí.											
Kroky	Analýza současné prezentace města. SWOT analýza současné prezentace města. Návrh nové prezentace města – mezinárodní kontext, sjednocení informací, on-line nástroje, prezentace výhod UNESCO místním, aktuality. Příprava nových upomínkových předmětů.											
Nositel	MKH – destinace					SWOT		O1-13, T1-04 , T1-13, W2-17 , W2-19, T2-03 , W3-25, W3-27 , O3-05, O3-10 , O3-15				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	1		2	2	2		1	2			2	2
	6,5				6,5				5,0			
	18,0											
Priorita	II											
Předchází	---					Následuje		---				
Příprava	2024-2025					Realizace		2025-2027				
Náklady	2 mil. Kč											
Financov.	---											

Označení	C3-42					Okruh	Veřejné prostory						
Opatření	Pobytové příležitosti												
Popis	Cílená podpora pobytových příležitostí na veřejných prostranstvích a směřování návštěvníků k aktivní rekreaci. Vnitrobloky jsou hodnotnými plochami na území památky. Poskytují klidný prostor obyvatelům i návštěvníkům, případně zeleň. Vnitrobloky v centru je vhodné nejprve zmapovat (současné využití, vlastnické vztahy, funkce okolních objektů, limity).												
Kroky	Vytváření příležitostí a pobytových míst pro děti v rámci jádra KH a v Sedlci. Analýza vnitrobloků. Návrhy nového využití vnitrobloků.												
Nositel	MKH					SWOT		W2-21, W3-16, O3-13					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		2		1	2	1	1	1	2	1	1	
	4,5				7,0				7,0				
	18,5												
Priorita	II												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024-2026					Realizace		2025-2028					
Náklady	Dle rozsahu a podoby jednotlivých opatření.												
Financov.	---												

Označení	C3-43					Okruh	Cestovní ruch						
Opatření	Strategie cestovního ruchu												
Popis	Rozpracování a implementace širší strategie cestovního ruchu zahrnující např.: - analýza stavu cestovního ruchu včetně kapacit zařízení ve městě - spolupráce aktérů na společných produktech CR, také vícedenních, - společná prezentace aktérů a jednotné vizuální působení, - koordinace kulturních akcí a jejich jednotná prezentace, - rozvinutí prezentace hornických památek, ale i historie, vývoje a architektury města, - prezentace širšího spektra témat spojených s KH, - overturismus a možnosti bránit se mu, - spolupráce s hřebčínem v Kladrubech nad Labem a dalšími místy v okolí, - lepší dopravní propojení jednotlivých míst, - podpora a vývoj příležitostí pro kongresovou a konferenční turistiku, omezená infrastruktura pro konání konferencí, budoucí aktivní podpora pro vznik adekvátních příležitostí a zázemí, - regulace formou omezení počtu návštěvníků - registrace předem, vyšší zpoplatnění nebo nové příležitosti a odlišné formy prezentace celé destinace - příležitost pro nový turistický produkt, který může doplnit ty stávající												
Kroky	Analytická část – shromáždění dostupných dat, vytipování aktérů. Zadání strategie cestovního ruchu. Výběr zpracovatele strategie. Zpracování a průběžné připomínkování. Schválení.												
Nositel	MKH – destinace					SWOT		O1-02, O3-07, O3-09, T3-01					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1	2	2		2	1	1	1			1	2	
	7,5				7,0				3,5				
	18,0												
Priorita	II												
Předchází	---					Následuje		C3-47, C3-48					
Příprava	2024-2025					Realizace		2025-2026					
Náklady	500 tis. Kč												
Financov.	---												

Označení	C3-44					Okruh	Kultura						
Opatření	Kulturní strategie												
Popis	Bohatá kulturní tradice je výzvou, kterou je možné chápat, užívat, prezentovat a rozvíjet velmi různorodě. Komplexní materiál, který by nebyl omezený jen na městské jádro a vycházel by z širšího významu slova kultura a uváděl jednotlivé její složky v soulad, by mohl být velmi prospěšným nástrojem pro tvorbu žádoucího obrazu jedinečné KH.												
Kroky	Navýšení prostředků na podporu kultury. Vize: - KH - kulturní centrum. KH by vzhledem ke své poloze a kulturní tradici mohla sehrávat funkci kulturního centra širokého okolí. Strategie: - Stanovení strategických kulturních zájmů a služeb. Kulturní instituce jsou nástrojem k uchování a prezentaci kulturních hodnot. V rámci KH jsou situovány do významných historických objektů, které tak jsou tak přístupné veřejnosti. Existence těchto institucí je strategicky důležitá pro péči o obraz města a život v něm. Návrhová část: - Pořádání více cílených kulturních akcí a site-specific uměleckých intervencí, které tematizují život a veřejný prostor historického města. Historické město je specifickým životním prostředím člověka. Jedinečnost tohoto kulturního a zároveň fyzického prostoru je možné připomínat a aktualizovat cílenými akcemi a vstupy, které mají převážně krátkodobý charakter, ale mohou se stát i pravidelnými nebo dokonce stálými doplňky veřejného prostoru. - Sdílený kalendář akcí a systémový přístup k jeho naplňování. - Aktivní podpora pracovních příležitostí, nových kapacit a s ohledem na tradici zejména v oblasti kultury.												
Nositel	MKH – destinace					SWOT		W3-18, W3-22, W3-23, W324, W3-27, O3-06, O3-09, O3-17, T3-06					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	1		2	1	2		1	1				2	
	5,5				5,5				2,0				
	13,0												
Priorita	III												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2025-2026					Realizace		2026-2027					
Náklady	300 tis. Kč												
Financov.	---												

Označení	C3-45					Okruh	Prezentace města						
Opatření	Národní zahájení Dnů evropského dědictví 2025												
Popis	Dny evropského dědictví se v Evropě konají od roku 1991 a každoročně otevírají po celém Česku brány nejzajímavějších památek, budov, objektů a prostor, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo zcela nepřístupné. Každoročně se zahájení Dnů evropského dědictví uskutečňuje na počátku září v jiném městě a je spojeno s určitým tématem a doprovodnými akcemi.												
Kroky	Analytika dosavadních zahájení a seznámení s programem ve městech. Příprava argumentů pro uskutečnění zahájení dnů EHD v K a rámcového programu. Nabídka Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska na pořádání akce v roce 2025 v KH. Další příprava programu.												
Nositel	MKH, Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska					SWOT		O1-05					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	1	2	1		1	2			2	2	
	8,0				5,0				5,0				
	18,0												
Priorita	III												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024-2025					Realizace		9/2025					
Náklady	1 mil. Kč												
Financov.	MK ČR Soukromí sponzoři												

Označení	C3-46					Okruh	Prezentace města						
Opatření	Oslavy 30 let na Seznamu světového dědictví												
Popis	V prosinci 2025 uplyne 30 let o zápisu KH na Seznam světového dědictví. Tato příležitost je vhodná pro připomenutí významu KH, jejích památek a hodnot i důležitosti památkové péče. Vhodná společenská a kulturní akce může zvýšit povědomí místních i návštěvníků o těchto tématech a být vděčnou i z pohledu cestovního ruchu.												
Kroky	Příprava rámcového programu. Oslovení a hledání možné spolupráce s partnery. Zajištění financování akce. Příprava podrobného programu. Propagace akce.												
Nositel	MKH					SWOT		O1-06					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
	2	1	1	2	1		1	2			2	2	
	8,0				5,0				5,0				
	18,0												
Priorita	III												
Předchází	---					Následuje		---					
Příprava	2024-2025					Realizace		12/2025					
Náklady	1 mil. Kč												
Financov.	MK ČR Soukromí sponzoři												

Označení	C3-47					Okruh		Prezentace města				
Opatření	KH nejen hornická											
Popis	Aktualizovaná prezentace historie a vývoje města včetně významných osobností a širšího spektra témat nad rámec hornické tradice. Specifický kulturní program založený na tradici města. Virtuální realita.											
Kroky	Vytipování dalších témat. Výběr dalších témat pro prezentaci. Výběr způsobu prezentace témat.											
Nositel	MKH – destinace					SWOT		W2-19				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	1		2	1		1	2			1	2
	6,5				5,0				3,5			
	15,0											
Priorita	IV											
Předchází	C3-43					Následuje		---				
Příprava	2026					Realizace		2027-2028				
Náklady	Dle rozsahu a podoby jednotlivých opatření.											
Financov.	---											

Označení	C3-48					Okruh	Cestovní ruch						
Opatření	Společné produkty cestovního ruchu												
Popis	Opatření zatraktivňující vícedenní pobyt. Budování dalších příležitostí nad rámec běžné památkové turistiky, např. širší kulturní příležitosti, kongresová turistika, ale i sportovní příležitosti.												
Kroky	Analýza současných produktů cestovního ruchu v KH a okolí. Identifikace společných témat a vazeb. Vytvoření návrhu společných produktů cestovního ruchu, optimalizace současných produktů. Oslovení nositelů produktů. Vytváření společných produktů.												
Nositel	MKH – destinace					SWOT		W3-17, O3-16					
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4	
		1	1	1	2		1				1	2	
	4,0				4,5				3,5				
	12,0												
Priorita	V												
Předchází	C3-43					Následuje		---					
Příprava	2025-2026					Realizace		2026-2028					
Náklady	Dle rozsahu a podoby jednotlivých opatření.												
Financov.	---												

Označení	C3-49					Okruh						
Opatření	Prezentace hodnot mimo vlastní památku UNESCO											
Popis	Cílená identifikace a upozorňování na hodnoty mimo chráněné území s cílem poskytnout příležitosti k delšímu nebo opakovanému pobytu a zároveň rozptýlit návštěvníky památky UNESCO do širšího okolí.											
Kroky	Identifikace a prezentace hodnot za hranicemi památky UNESCO. Zajištění souladu vlastníků a přístupu do objektů v okolí.											
Nositel	MKH, Turistická oblast Kutnohorská a Kolínsko z.s., NPÚ, farnosti, Národní Hřebčín...					SWOT		01-01				
Cíle a jejich hodnoc.	C1-1	C1-2	C1-3	C1-4	C2-1	C2-2	C2-3	C2-4	C3-1	C3-2	C3-3	C3-4
	2	1	2	1	1			2		1	1	2
	8,5				3,5				5,0			
	17,0											
Priorita	III											
Předchází						Následuje						
Příprava						Realizace						
Náklady												
Financov.												

D.3 POSTUP A ZPŮSOB REALIZACE MANAGEMENT PLANU

Časový plán Management Planu

MP je koncipován jako dlouhodobý. Návrhové období MP je 8 let, tedy roky 2024 až 2031.

Opatření navrhovaná MP jsou časově stanovena rámcově. Jejich zahájení, průběh a dokončení si totiž vyžádá rozhodnutí nositelů těchto opatření. Opatření mohou být realizována nezávisle na sobě, u některých opatření jsou vyjádřena předcházející a navazující opatření.

Steering Group

SG je v současné době funkční a může se stát hlavní platformou pro iniciaci, podrobnější plánování, koordinaci a vyhodnocení plnění MP a jeho jednotlivých opatření. Posílení role SG je součástí opatření C2-11.

S ohledem na to, že SG je platformou pro setkávání a společné rozhodování aktérů a že nositeli jednotlivých opatření budou právě tito aktéři, kteří disponují vlastními personálními, technickými a finančními zdroji, je nezbytné, aby iniciace opatření probíhala v konsensu SG a těchto aktérů v roli nositelů opatření.

Site Manager

Roli SM v současné době vykonává jako další pracovní úvazek bývalý místostarosta města pan Vít Šnajdr. Současný způsob zajišťování role SM není s ohledem na rozsah památky a komplexnost řešených témat ideální. Profesionalizace role SM je součástí opatření C2-12.

Posílený SM by získal více prostoru na přípravu a organizaci jednotlivých opatření MP, ale také by se mohl více podílet na činnosti samotné SG a provazování aktivit a zájmů jednotlivých aktérů.

Profesionalizace role SM je navrhována zejména z důvodu složité struktury památky, její velké rozlohy a zapojení řady aktérů a jejich aktivit i zájmů.

Základní rozpočet Management Planu

U některých opatření je vyjádřen odhad nákladů spojených s přípravou a / nebo realizací těchto opatření. MP sám o sobě nemá žádný rozpočet, finančními zdroji disponují aktéři nominovaní jako nositelé jednotlivých opatření.

Tato nezávislost finančních zdrojů na zájmech památky je slabým místem a budoucím možným ohrožením. Změna je však možná pouze v případě zodpovědného fungování správy statku, tedy SM i SG a vůli aktérů přenést část své odpovědnosti včetně finančních zdrojů na rozhodování a úrovni společných zájmů památky.

D.4 PERIODICKÁ KONTROLA A ZPŮSOB HODNOCENÍ MANAGEMENT PLANU

MP navrhnul soubor vzájemně provázaných opatření ke stabilizaci stavu, pro pokračování obnovy památky a vyjádření a prezentaci jejích hodnot. Nositeli těchto opatření jsou různé subjekty. Projednání MP a jeho opatření je nezbytné zajistit u těchto subjektů, ideálně na SG.

Opatření jsou iniciována SG na základě doporučení SM s ohledem na vzájemnou věcnou a časovou koordinaci opatření. Opatření k realizaci připravuje SM v součinnosti s nositelem opatření a jeho personálními kapacitami. Zahájení realizace opatření včetně parametrů opatření stanovuje SG.

Opatření realizuje jeho nositel. Realizaci opatření průběžně koordinuje SM, který může doporučit nositeli operativní rozhodnutí. SM pravidelně reportuje SG, která přijímá strategická rozhodnutí.

Vyhodnocení dokončeného opatření provádí SM v součinnosti s nositelem opatření a projednává ho SG.

SG se schází pravidelně 1 x měsíčně. Součástí její agendy je rovněž **průběžné vyhodnocování realizace MP**. Zprávu o přípravě, realizaci a vyhodnocení opatření na jednání SG předkládá SM. Pokud SG zjistí, že jsou opatření připravována nebo realizována mimo schválený MP, přijme operativní rozhodnutí. Například v případě prodloužení harmonogramu opatření je nezbytné zajistit prodloužení přípravy a realizace navazujících opatření.

SM pak každoročně sestavuje Výroční zprávu o realizaci MP za kalendářní rok a předkládá ji po schválení SG na vědomí zúčastněným aktérům. V případě významných změn realizace od stanoveného MP (např. harmonogram, věcné změny, úpravy opatření apod.) je součástí této výroční zprávy rovněž aktuální plán realizace MP na další roky v rozsahu upravených karet opatření.

Kontrolu plnění činnosti na opatření provádí jeho nositel. Kontrolu plnění činnosti nositelů opatření provádí SM. Kontrolu plnění činnosti SM provádí SG. Kontrolu plnění činnosti SG provádějí jednotliví zúčastnění aktéři.

Kontrolující subjekt může v případě zjištěných nedostatků přijmout **operativní rozhodnutí**, případně eskalovat záležitost na vyšší úroveň. Přijatá operativní rozhodnutí i tak musí být reportována na vyšší úroveň, ideálně až ke SG.

Průběžné aktualizace karet opatření jsou možné po projednání SG na návrh SM. Vůči zúčastněným aktérům jsou změny prezentovány jako součást výročních zpráv. V případě požadavku na významnější změny nebo zajištění koordinace upravených opatření může být přizván externí zpracovatelé MP.

Průběžná aktualizace MP se doporučuje po nastartování všech procesů spolupráce zhruba ve třetině jeho časové platnosti, tedy na přelomu let 2025 a 2026.

Hodnocení dopadu realizovaných opatření je součástí pravidelného monitoringu. Podle nastavených indikátorů monitoringu památky je pak možné během průběžných aktualizací upravovat průběh a směr opatření tak, aby lépe naplnily indikátory monitoringu.

PŘÍLOHY

Seznam zkratk

BD	bytový dům
BESIP	bezpečnost silničního provozu
CR	cestovní ruch
CSD	celostátní sčítání dopravy
ČSÚ	Český statistický úřad
ČOV	čistička odpadních vod
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
DSO	dobrovolný svazek obcí
DT	dopravní terminál
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
FA	fakulta architektury
FV	fotovoltaický
FVE	fotovoltaická elektrárna
GASK	Galerie Středočeského kraje
GIS	geografický informační systém
HUZ	hromadná ubytovací zařízení
ICOMOS	International Council on Monuments and Sites (Mezinárodní rada pro památky a sídla)
kat. úz.	katastrální území
KH	Kutná Hora
KP	kulturní památka
KPZ	krajinná památková zóna
KÚ	krajský úřad
LAU	Local administrative unit (Místní správní jednotka)
MA	městský architekt
MAS	místní akční skupina
MD ČR	Ministerstvo dopravy České republiky
MHD	městská hromadná doprava
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MKH	Město Kutná Hora
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MP	Management Plan
MPR	městská památková rezervace
MPZ	městská památková zóna
MÚ	městský úřad
NKP	národní kulturní památka
NP	nadzemní podlaží
NPÚ	Národní památkový ústav
NTL	nízkotlaký plynovod
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistiques (Nomenklatura územních statistických jednotek)
OHK	okresní hospodářská komora
ORP	obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů

OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OÚ	obecní úřad
OUV	Outstanding Universal Value (výjimečná světová hodnota)
PID	Pražská integrovaná doprava
PÚR	politika územního rozvoje
RD	rodinný dům
RMZ	roční monitorovací zpráva
RP	regulační plán
RS	Rychlá spojení
RÚIAN	Registr územní identifikace, adres a nemovitostí
RURÚ	rozbor udržitelného rozvoje území
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SCLLD	Strategy Community-Led Local Development (Strategie komunitně vedeného místního rozvoje)
SG	Steering Group
SHP	stavebně-historický průzkum
SK	Středočeský kraj
SLDB	sčítání lidí, domů a bytů
SM	Site Manager
SP	stavební povolení
SŽ	Správa železnic
TEN-T	Trans-European Transport Network (transevropské dopravní síť)
TIC	turistické informační centrum
TR	transformátorová stanice
ÚAP	územně analytické podklady
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu)
ÚP	územní plán, územní plánování
ÚS	územní studie
ÚSES	územní systém ekologické stability
VN	vysoké napětí
VRT	vysokorychlostní trať
VTL	vysokotlaký plynovod
VVN	velmi vysoké napětí
VVTL	velmi vysokotlaký plynovod
ZŠ	základní škola
ZÚR	zásady územního rozvoje
ŽST	železniční stanice

Výstupy iniciační schůzky 26.7.2022

Termín: 26.7.2022, 15.00-16.30

Město Kutná Hora (MKH): Vít Šnajdr, místostarosta

Městský úřad Kutná Hora (MÚ KH): Věra Žáčková, vedoucí oddělení památkové péče

Zpracovatelé: Jiří Neubert (JN), Dalibor Pituch (DP)

Témata:

1. Výchozí stav pro zpracování Management Planu.
2. Statek UNESCO, stav dochování a způsob využití.
3. Správní zajištění statku, klíčoví vlastníci, další aktéři.
4. Strategické dokumenty.
5. Úkoly a další termíny.

Výchozí stav:

■ Současný Management Plan byl zpracován v roce 2011.⁴⁴⁵

■ MKH získala v květnu 2022 podporu z Programu podpory pro památky světového dědictví pro rok 2022 na zpracování nového Management Planu.⁴⁴⁶

■ DP předložil v září 2021 nabídku na zpracování nového Management Planu, nabídka předpokládala zahájení činnosti v lednu 2022 a dokončení v listopadu 2022. S ohledem na výrazně posunutý harmonogram bylo dohodnuto, že do prosince 2022 bude zpracována analytická část Management Planu s tím, že na zpracování návrhové části MKH podá žádost o podporu do stejného programu na rok 2023.

■ Forma spolupráce bude prostřednictvím dohod o provedení práce uzavřených na období srpen až prosinec 2022 s týmem zpracovatelů (4 osoby). Zpracovatelé navrhnou hodinovou odměnu 500,- Kč/hod., každý ze zpracovatelů bude v limitu odměny do 10 tis. Kč měsíčně.

Statek UNESCO:

■ Sériový statek byl na seznam světového dědictví zapsán 9.12.1995.⁴⁴⁷ Statek se skládá ze dvou částí, a sice historického centra města s kostelem sv. Barbory⁴⁴⁸ a katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci⁴⁴⁹. Statek disponuje nárazníkovou zónou zahrnující podstatnou část zastavěného území města a horizonty v okolí města.⁴⁵⁰ Statek ani nárazníková zóna nezasahují na území jiné obce než Kutné Hory.

■ Kritéria zápisu jsou na základě doporučení poradního orgánu ICOMOS ze září 1995⁴⁵¹ (ii)⁴⁵² a (iv)⁴⁵³.

⁴⁴⁵ <https://mu.kutnahora.cz/file/981/download/>

⁴⁴⁶ <https://www.mkcr.cz/program-podpory-pro-pamatky-svetoveho-dedictvi-drive-unesco-279.html>

⁴⁴⁷ <https://whc.unesco.org/en/list/732/>

⁴⁴⁸ <https://whc.unesco.org/document/107120>

⁴⁴⁹ <https://whc.unesco.org/document/107121>

⁴⁵⁰ <https://whc.unesco.org/document/107123>

⁴⁵¹ <https://whc.unesco.org/document/154140>

⁴⁵² Svědčí o výrazné výměně vlivů po dané období nebo ve vymezené kulturní oblasti, či ve vývoji stavebnictví nebo technologií, monumentálního umění, projektování měst nebo krajinné tvorby. / Městská struktura Kutné Hory je tvořena množstvím budov vysoké architektonické a umělecké kvality. Pozoruhodný je zejména chrám sv. Barbory, který měl zásadní vliv na následný vývoj architektury ve střední Evropě. Zdroj: <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-staturem/fotografie%20pametek%20UNESCO/Pamatky%20UNESCO%20web.pdf>

⁴⁵³ Představuje vynikající příklad určitého typu stavby nebo stavebního či technologického komplexu anebo krajiny, která je dokladem jednoho či více významných období v dějinách lidstva. / Historické jádro Kutné Hory s chrámy sv. Barbory a Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci představuje mimořádný příklad středověkého města, jehož bohatství a prosperita byly založeny na stříbrných dolech. Zdroj: <https://www.npu.cz/portal/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-staturem/fotografie%20pametek%20UNESCO/Pamatky%20UNESCO%20web.pdf>

■ Atributy výjimečné světové hodnoty⁴⁵⁴:

- Historické centrum města s kostelem sv. Barbory: urbanistická struktura, panorama, architektonické hodnoty, konstrukční a výtvarná kvalita kostela sv. Barbory, doklady hornické historie, archeologické dědictví.
- Katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci: architektonické hodnoty specifické syntézy gotiky a baroka.

Památková ochrana:

- Světové dědictví UNESCO: Kutná Hora: historické centrum města s kostelem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci.⁴⁵⁵
- Městská památková rezervace: Kutná Hora - městská památková rezervace.⁴⁵⁶
- Nárazníková zóna: Ochanné pásmo městské památkové rezervace Kutná Hora.⁴⁵⁷
- Národní kulturní památka: Chrám sv. Barbory.⁴⁵⁸
- Národní kulturní památka: Palác Vlašský dvůr.⁴⁵⁹
- Kulturní památka: celkem 321 nemovitých a 151 movitých kulturních památek.

Stav dochování statku:

- Za posledních cca 25 let byla realizována na území statku investiční akce za cca 2,5 mld. Kč, též s přispěním fondu regenerace (příspěvek MKH, SČK a MK).
- V současné době není v majetku města žádná památka v havarijním stavu. Město v minulých letech realizovalo řadu investičních projektů, též s přispěním fondů EU.⁴⁶⁰
 - V letech 2014 a 2015 byla realizována rekonstrukce Dačického domu s celkovým rozpočtem 83 mil. Kč. V domě vzniklo vzdělávací a prezentační centrum kulturního a přírodního dědictví UNESCO.⁴⁶¹
 - V letech 2018 až 2020 proběhla rekonstrukce Vlašského dvora, investice byla více než 120 mil. Kč.⁴⁶²
 - V letech 2018 až 2022 proběhla přestavba ZŠ J. A. Komenského (Na Náměti) na městskou knihovnu. Investice cca 144 mil. Kč.⁴⁶³
 - Od roku 2021 probíhá rekonstrukce Sankturinovského domu, po dokončení vznikne v domě expozice a výstavní prostor. Investice bude cca 61 mil. Kč.⁴⁶⁴
 - MKH realizovalo v letech 2009 až 2011 několik projektů na zlepšení veřejných prostranství ve městě (revitalizace a zádlažba historického jádra).⁴⁶⁵

⁴⁵⁴ Zdroj: https://iispp.npu.cz/mis_public/downloadDocumentCentral.htm?id=1378136

⁴⁵⁵ <https://www.pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/kutna-hora-historicke-centrum-mesta-s-kostelem-sv-barbory-a-katedralou-nanebevzeti-panny-marie-v-sedlci-84023>

⁴⁵⁶ <https://www.pamatkovykatalog.cz/kutna-hora-mestska-pamatkova-rezervace-7663538>

⁴⁵⁷ <https://www.pamatkovykatalog.cz/ochranne-pasmo-mestske-pamatkove-rezervace-kutna-hora-14540148>

⁴⁵⁸ <https://pamatkovykatalog.cz/chrám-sv-barbory-2154494>

⁴⁵⁹ <https://pamatkovykatalog.cz/palac-vlassky-dvur-2142580>

⁴⁶⁰ <https://www.kutnahora.cz/folder/235/display/>

⁴⁶¹ http://www.dacickehodum.cz/files/Dacickeho_dum-Kronika_projektu.pdf

⁴⁶² <https://mu.kutnahora.cz/file/1768/download/>

⁴⁶³ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/knihovna-kutna-hora-na-nameti.html,

https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/foto-knihovna-kutna-hora-se-otevrela-ctenarum-pojede-ve-zkusebnim-provozu-2022.html

⁴⁶⁴ <https://mu.kutnahora.cz/file/3087/download/>, <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/regiony-zpravy-stredocesky-kraj-rekonstrukce-sankturinovskeho-domu-v-kutne-hore-ma-byt-hotova-do-konce-roku-193379>

⁴⁶⁵ https://www.kutnahora.cz/file/1913_1_1/download/, https://www.kutnahora.cz/file/1693_1_1/download/

■ Nejvýznamnějším revitalizační projekt na území statku byla rekonstrukce Jezuitské koleje na Galerii Středočeského kraje, která probíhala v letech 2011 až 2014 s nákladem cca 260 mil. Kč.⁴⁶⁶

■ V roce 2020 byl stržen objekt bývalého Hotelu Černý kůň na Kollárově ulici. V jádru gotický dům měl modernistickou fasádou z roku 191. Stav památky byl dlouhodobě kritický, od 60. let 20. století byl objekt nevyužitý. V roce 2000 se zřítila zadní část domu, v roce 2013 byla zazděna okna hlavního průčelí.⁴⁶⁷

■ Památková péče v minulých letech neřešila žádné významné nedovolené zásahy do památek, s vlastníky probíhá kontinuální komunikace.

■ V ochranném pásmu MPR rovněž není zaznamenán výrazný problém. Sídliště z 2. poloviny 20. století jsou max. osmipodlažní, nynější územní plán limituje novostavby na max. 5 NP.

■ MKH v současné době nepřipravuje větší investice, zejména z důvodu stability rozpočtu v příštích letech.

■ MKH má informace o přípravě rekonstrukce zámku v Sedlci ve vlastnictví Karla Schwarzenberga.⁴⁶⁸

■ Objekty statku by měly být dobře zmapovány včetně obrazového materiálu (NPÚ, České muzeum stříbra, Zmizelá Kutná Hora⁴⁶⁹, asanační plán z roku 1961. V rámci projektu rekonstrukce Sankturinovského domu vzniká panoramatický model města zobrazující jeho postupný vývoj.

Způsob využití statku:

■ Na území historického centra trvale žije asi 2 500 místních obyvatel (z celkového počtu cca 20 tis. obyvatel ve městě).

■ Město každoročně navštíví cca 1,2 mil. turistů (2019), většina z nich však pouze na několik hodin (podle dat od mobilních operátorů). Tato intenzita návštěvnosti byla značná a dlouhodobě neúnosná. V současné době se návštěvnost pohybuje kolem 450 tis. turistů (2021), většina z nich jsou pak vícedenní návštěvníci. Kapacita ubytování ve městě je cca 1200 lůžek.

■ Problémem historického centra jsou mizející obchody a služby denní potřeby, zejména z důvodu širší sortimentní i časové nabídky větších řetězců mimo centrum města.

■ Některé památky nebo rozlehlé významné objekty v centru města jsou v současné době nevyužité. Pro tyto objekty se hledá funkce, stejně jako finanční prostředky pro krytí investičních a provozních nákladů (např. dům „U Tří pávů“ na Palackého náměstí).

■ Problémem centra města je rovněž dynamická i statická automobilová doprava.

■ Prozatím se plně nerozvinula spolupráce s nejbližším statkem UNESCO – Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem (30 min. cesty).⁴⁷⁰

■ Nevyužitý potenciál může skýtat podzemí města. České muzeum stříbra zpřístupnilo asi 250 m odvodňovací štoly v hloubce 22 m pod Jezuitskou kolejí. Podzemní prostory pod historickým centrem vzniklé při těžbě stříbra jsou ale rozsáhlejší a řada z nich není dosud lokalizována. Naskenování těchto prostor by umožnilo realizovat alespoň virtuální prohlídky a dále propagovat město a jeho historii.

⁴⁶⁶ https://www.idnes.cz/praha/zpravy/oprava-jezuitske-koleje-v-kutne-hore.A121003_162323_praha-zpravy_sfo

⁴⁶⁷ <https://www.cms-kh.cz/kutnohorske-stripky-lekarske>

⁴⁶⁸ <https://www.dumazahrada.cz/clanek/sedlec.html>, https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/karel-schwarzenberg-pozemky-prodej-kutna-hora-zastupitelstvo.html

⁴⁶⁹ <http://www.zmizelakutnahora.cz/cs/archiv/>

⁴⁷⁰ <https://whc.unesco.org/en/list/1589>

■ Aktuálně MKH registruje zvýšený zájem vlastníků o instalaci FVE na střechy objektů (až 5 žádostí za týden). V květnu 2022 proběhla na NPÚ metodická porada. Současně na MK vzniká metodika, lze předpokládat, že na střechy objektů v MPR nebude možné FVE umísťovat. Proti takovým závěrům se vlastníci odvolávají, nicméně obecný zájem památkové péče je v tomto případě nadřazen právům soukromého vlastnictví.

■ MKH nemá manuál veřejného prostoru nebo manuál pro reklamy a předzahrádky. MKH v tomto spoléhá na konzultace městského architekta.⁴⁷¹ Reklamní smog však MKH vnímá jako problém. MKH poskytuje příspěvky na reklamní a doprovodná zařízení.⁴⁷²

Správní zajištění statku:

■ Steering Group: v roce 2019 byl předsedou Steering Group jmenován Pavel Bezouška.⁴⁷³ Činnost Steering Group zajišťuje Nadace Kutná Hora – památka UNESCO.⁴⁷⁴ Členy Steering Group jsou klíčoví vlastníci památek.

■ Site Manager: Vít Šnajdr.

Klíčoví vlastníci památek a částí statku:

■ Město Kutná Hora⁴⁷⁵: vlastník veřejných prostranství na území statku, Vlašského Dvora, Dačického domu, Hrádku, Kamenného domu, Sankturinovského domu, Morového sloupu, Kamenné kašny a dalších měšťanských domů (s funkcí bydlení a/nebo administrativy). Zřizovatel Městského Tylova divadla v Kutné Hoře, které provozuje divadlo a kino Modrý kříž. Nositel destinačního managementu. Provozovatel informačních center na Kollárově ulici a na hlavním nádraží.⁴⁷⁶ Klíčové odbory a oddělení městského úřadu:

- vedení města,
- odbor správy majetku,
- odbor investic,
- odbor cestovního ruchu, školství a kultury,
- odbor dopravy a silničního hospodářství,
- oddělení památkové péče,
- oddělení regionálního rozvoje a územního plánování,
- oddělení informatiky,
- městský architekt.

■ Středočeský kraj: vlastník Jezuitské koleje, Tylova domu a ploch komunikací II. třídy. Zřizovatel Českého muzea stříbra a Galerie Středočeského kraje.

■ Římskokatolická farnost – arciděkanství Kutná Hora⁴⁷⁷: farní společenství u kostela sv. Jakuba v Kutné Hoře, správce chrámu sv. Barbory, kaple Božího těla, kostela Matky Boží Na Náměti, kostela Všech svatých (ulice Česká), kostela sv. Jana Nepomuckého (Husova ulice) a dalších sakrálních památek v okolí Kutné Hory. Provozovatel informačního centra u chrámu sv. Barbory.⁴⁷⁸

⁴⁷¹ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/novy-mestsky-architekt-se-predstavil-verejnosti-20200131.html

⁴⁷² <https://mu.kutnahora.cz/file/9953/download/>

⁴⁷³ <https://mu.kutnahora.cz/mu/15-kvetna-2019>

⁴⁷⁴ <http://www.nadaceunesco.cz/cs/23-zajisteni-agendy-svetoveho-dedictvi-unesco-steering-group/>

⁴⁷⁵ <https://sgi-nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&MarQueryId=D6B992BE&MarQParam0=647688205&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka>

⁴⁷⁶ <https://destinace.kutnahora.cz/d>

⁴⁷⁷ <https://sgi-nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&MarQueryId=D6B992BE&MarQParam0=646021205&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka>

⁴⁷⁸ <https://khfarnost.cz/cs/pamatky-a-cestovni-ruch/>

■ Římskokatolická farnost Kutná Hora – Sedlec: společenství křesťanů z Kutné Hory – Sedlce a okolních obcí. Správce katedrály Nanebevzetí Panny Marie, kostela Všech svatých s kostnicí a mj. také románského kostela sv. Jakuba v Církvicích. Provozovatel informačního centra v Sedlci.⁴⁷⁹

Další aktéři:

■ Drobní vlastníci památek: vlastnictví statku velice roztržštěné, více jak 600 vlastníků cca 412 objektů, žádný z drobných vlastníků nedisponuje více jak 3 objekty, z cca 90 % jsou vlastníky české fyzické a právnické osoby. U památek dochází ke změnám vlastnictví, nicméně MKH hodnotí situaci jako stabilní. MKH hodnotí vztahy s vlastníky jako dobré.

■ Národní památkový ústav:

● Aleš Pospíšil, garant území ORP Kutná Hora, autor projektu Zmizelá Kutná Hora⁴⁸⁰, výstav a expozic, pracovních listů, přednášek. Památkář a popularizátor památek.

● Jiří Mrázek, památkář UNESCO ve Středočeském kraji, zpracovatel ročních monitorovacích zpráv.

■ Nadace Kutná Hora – památka UNESCO: zřízena v roce 1997 za účelem prezentace a zachování statku, též pro součinnost plnění závazků vyplývajících ze statusu statku. Nadace podporuje soukromé vlastníky památek (technické záležitosti, konzultace, grantové programy), věnuje se dokumentaci, prezentaci a popularizaci památek, pořádá přednášky, semináře a výstavy, zprostředkovává komunikaci aktérů ve městě. Členy nadace jsou specialisté na památkovou péči, stavaři, architekti, restaurátoři nebo čelní představitelé městské samosprávy.⁴⁸¹

■ Kutnohorský o.p.s.: cílem aktivit šetrný a udržitelný rozvoj turismu. Pořadatel celoprázdninového kulturního festivalu Kutnohorské léto, provozovatel parku U Tří pávů.⁴⁸²

■ Turistická oblast Kutnohorský a Kolínský, z. s.: destinační manažer koordinující aktivity cestovního ruchu a marketingovou propagaci východní části Středočeského kraje. Sdružuje města a obce, mikroregiony a MAS, vlastníky památek a atraktivit ČR a provozovatele ubytovacích zařízení.⁴⁸³

■ Klub rodáků a přátel Kutné Hory: založen v roce 1990 v návaznosti na spolkový život v Kutné Hoře. Předmětem činnosti zachování a prezentace kulturního a myšlenkového dědictví. Klub pořádá kulturní festival Ortenova Kutná Hora, diskuzní večery, přednášky a semináře, spravuje nadaci podporující studenty gymnázií v Kutné Hoře.⁴⁸⁴

■ Hornický spolek Barbora, z.s.: zabývá se průzkumem, dokumentací a sanací podzemí.⁴⁸⁵

■ Martin Bartoš, vydavatelství a nakladatelství Kuttna, knihy s historickou tematikou.⁴⁸⁶

■ Hora žije: občanská iniciativa podporuje místní podnikatele a aktivity, pořádá akci Zažít město jinak.⁴⁸⁷

⁴⁷⁹ <https://www.sedlec.info/>

⁴⁸⁰ <http://www.zmizelakutnahora.cz/>

⁴⁸¹ <http://www.nadaceunescokh.cz/cs/o-nas/>

⁴⁸² <https://www.oskutnohorský.cz/s/o-nas/>

⁴⁸³ <https://www.kutnohorskýkolínský.cz/o-nas/>

⁴⁸⁴ <https://www.klubrodaku-kutnahora.cz/>

⁴⁸⁵ <https://www.facebook.com/Hornick%C3%BD-spolek-Barbora-392922394612427/>,

https://kutnohorský.deník.cz/zpravy_region/hornický-spolek-barbora-získal-prestizní-ocenění-cesky-permon-2019-20200929.html

⁴⁸⁶ <http://kuttna.sweb.cz/>

⁴⁸⁷ <https://horazije.cz/>

- Okresní hospodářská komora Kutná Hora: sdružuje některé místní podnikatele, s MKH nejsou intenzivní vazby.⁴⁸⁸ V roce 2017 iniciovala návštěvu francouzského architekta Gillese Martyho, který zpracoval a představil svoji vizi rozvoje cestovního ruchu ve městě.⁴⁸⁹
- Spolek kutnohorských podnikatelů: sdružuje asi 10 místních podnikatelů.⁴⁹⁰

Strategické dokumenty:

- Program regenerace MPR a MPZ 2020: přihláška do soutěže o cenu za nejlepší přípravu a realizaci programu regenerace MPR a MPZ za rok 2020.⁴⁹¹ Aktualizace Programu regenerace 2017-2022 a Aktualizace Programu regenerace 2011-2016.⁴⁹²
- Generel dopravy města Kutná Hora: v roce 2020 byl zpracován strategický dokument dopravy. V centru města je návrh zpracován ve třech variantách – razantní, mírné a konzervativní, kdy razantní více omezuje vjezd a parkování do centra města a konzervativní je výsledkem veřejného projednání. Součástí návrhů jsou též zachytaná parkoviště, optimalizace tras MHD a infrastruktura pro cyklistickou dopravu.⁴⁹³
- Analýza připravenosti města Kutná Hora na zavedení Smart City: zpracováno v roce 2019, zahrnuje též doporučení v oblastech inteligentní plánování území, zkvalitňování veřejných budov a kultura a turismus.⁴⁹⁴ Od 1.5.2021 má MKH svého Smart City manažera.⁴⁹⁵ V září 2022 se ve městě uskuteční Konference k Inovativnímu kreativnímu centru Kutná Hora.

Úkoly pro MKH:

- Svolat schůzku zástupců odborů a oddělení městského úřadu, čtvrtek 4.8.2022 14.00-16.00.
- Svolat Steering Group, úterý 23.8.2022 14.00-16.00.
- Zaslát zápisy ze Steering Group.
- Zaslát dostupné monitorovací zprávy statku.
- Zaslát analýzy cestovního ruchu a analýzy dat mobilních operátorů.
- Připravit DPP.

Úkoly pro zpracovatele:

- Zaslát podklady pro DPP.
- Připravit témata a podklady pro další schůzky.

Další schůzky:

- čtvrtek 4.8.2022 14.00-16.00 se zástupci odborů a oddělení městského úřadu,
- úterý 23.8.2022 14.00-16.00 se zástupci Steering Group.

Zpracoval: Dalibor Pituch a Jiří Neubert, 31.7.2022

⁴⁸⁸ <https://ohk-kh.cz/>

⁴⁸⁹ <https://ohk-kh.cz/projekty/francouzsky-architekt-predstavil-podnikatelum-svou-vizi-kutne-hory/>

⁴⁹⁰ <https://skhp.info/>

⁴⁹¹ https://mu.kutnahora.cz/file/8130_1_1/download/

⁴⁹² <http://www.nadaceunesco.cz/cs/23-zajisti-agendy-svetoveho-dedictvi-unesco-steering-group/>

⁴⁹³ <https://mu.kutnahora.cz/folder/872/>

⁴⁹⁴ <https://mu.kutnahora.cz/file/4756/download/>

⁴⁹⁵ <https://kutnohorskelisty.cz/zpravy/rozhovor-kutna-hora-ma-od-1-kvetna-smart-city-manazera-je-jim-jaroslav-kacer>

Výstupy schůzky 4.8.2022

Termín: 4.8.2022, 14.00-15.15

Místo: Vlašský dvůr, zasedací místnost

Město Kutná Hora (MKH) a Městský úřad Kutná Hora (MÚ KH):

Vít Šnajdr	místostarosta	327 710 101 602 361 346	snajdr@mu.kutnahora.cz
Věra Žáčková	vedoucí oddělení památkové péče	327 710 210 724 167 835	zackova@mu.kutnahora.cz
Jozef Králík	odbor investic, vedoucí oddělení realizace investic	327 710 235 721 564 996	kralik@mu.kutnahora.cz
Martin Kremla	odbor investic, investiční záměry	327 710 232	kremela@mu.kutnahora.cz
Vít Holub	oddělení reg. rozvoje a ÚP, ÚP KH	327 710 217	holub@mu.kutnahora.cz
Jiří Vomočil	oddělení reg. rozvoje a ÚP, GIS	327 710 216	vomocil@mu.kutnahora.cz
Monika Pravdová	vedoucí odboru CR, školství a kultury	603 859 538	pravdovam@mu.kutnahora.cz
Lenka Heřmanová	odbor správy majetku, vedoucí majetkového oddělení	327 710 180 727 902 522	hermanova@mu.kutnahora.cz
Pavel Procházka	odbor správy majetku, oddělení správy nemovitostí	327 710 189 606 616 309	prochazkap@mu.kutnahora.cz

Zpracovatelé:

Dalibor Pituch	731 507 404	dalibor.pituch@centrum.cz
Jiří Neubert	730 101 613	jiri.novybert@gmail.com

Témata:

1. Seznámení s účelem schůzky, Management Plan a proces jeho tvorby.
2. Subjektivně vnímané hodnoty centra Kutné Hory.
3. Diskuze se zástupci odborů a oddělení MÚ KH.

Management Plan je strategický dokument zaměřený na uchování výjimečné světové hodnoty statku zapsaného na seznam světového dědictví UNESCO.⁴⁹⁶ Zpracování Management Planu se řídí metodikou Ministerstva kultury.⁴⁹⁷ V minulých letech byly v Česku zpracovány Management Plany např. Historického centra Prahy⁴⁹⁸ nebo Historického centra Českého Krumlova,⁴⁹⁹ k novějším se řadí také lokální Management Plany nově zapsaného statku Slavné lázně Evropy⁵⁰⁰ nebo Management Plan památky z indikativního seznamu Ministerstva kultury ČR Žatec a krajina žateckého chmele.⁵⁰¹

⁴⁹⁶ <https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-statusem/Management-Plan>

⁴⁹⁷ <https://www.mkcr.cz/doporucena-struktura-managementu-planu-258.html>

⁴⁹⁸ https://pamatky.praha.eu/jnp/cz/unesco/management_plan/index.html

⁴⁹⁹ <https://data.ois.cz/files/8755-management-plan-plan-nakladani-se-statkem-zapsanym-na-seznam-svetoveho-dedictvi-unesco.pdf>

⁵⁰⁰ <https://mmkv.cz/sites/default/files/dokumenty/LMP%203.7%20Karlovy%20Varymale.pdf>,
https://www.muml.cz/e_download.php?file=data/kontakty/subjekty/poznamkacs31_10.pdf&original=LMP-ML-June-2019.pdf

⁵⁰¹ https://www.zatec-and-the-landscape-of-saaz-hops.com/resources/cs/UNESCO_Zatec_MP_A4.pdf

Statek (památko UNESCO) se v Kutné Hoře skládá ze dvou částí, a sice historického centra města s kostelem sv. Barbory⁵⁰² a katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci⁵⁰³. Statek disponuje nárazníkovou zónou zahrnující podstatnou část zastavěného území města a horizonty v okolí města.⁵⁰⁴

Subjektivně vnímané hodnoty centra Kutné Hory:

- V centru města žije a podniká velké množství obyvatel, kteří vytvářejí místní komunitu. Obyvatelé řady domů v nich mají své kořeny a/nebo podnikání.
- V centru města je řada středověkých budov, které prošly historickým vývojem. Hodnotou je také schopnost tyto budovy uchovat, pečovat o ně a zabezpečit jejich odpovídající využití a funkční náplň.
- Podzemí města. Město vděčí za svůj historický rozvoj dolování stříbra. Tématu se ve městě věnuje České muzeum stříbra, které zpřístupnilo cca 250 m podzemních chodeb. Podzemí je jinak nezmapované a nevyužívané. Tématu se ve městě věnuje mj. Česká geologická služba (Jolana Šanderová), České muzeum stříbra (Jana Králová) nebo Hornický spolek Barbora.
- Duchovní hodnoty. Vertikála podzemí – světský život – duchovní sféra.
- Kontinuita tradice rozhodování ve Vlašském dvoře, ve kterém se vždy dělala důležitá rozhodnutí. Nyní zde sídlí MÚ KH.

Další strategické dokumenty:

- Územní plán Kutná Hora⁵⁰⁵: v dubnu 2020 schválilo zastupitelstvo MKH nový územní plán. Územní plán je k dispozici v podobě elektronických dokumentů (formát PDF), je k dispozici v prostředí GIS (ve formátu dodaném zpracovatelem a dílčí výkresy pro prostředí QGIS).
- Regulační plány nejsou zpracované.
- Územní studie byly zpracované, ale týkají se nárazníkové zóny statku.⁵⁰⁶
- Zásady pro spolupráci s investory na rozvoji veřejné infrastruktury MKH⁵⁰⁷: v červnu 2022 schválilo zastupitelstvo MKH nové zásady, jejichž smyslem je nastavení pravidel jednání mezi MKH a investory o podílu investorů na tvorbě a péči o veřejnou infrastrukturu při realizaci rodinných domů, staveb pro rodinnou rekreaci, staveb a stavebních úprav jednotlivých bytů a to od celkového počtu 4 bytových jednotek (včetně) a stavebních úprav stávajících nebytových objektů, při nichž dochází ke změně využití a k vyššímu zatížení kapacity veřejné infrastruktury a se vznikem nových podlažních ploch nad 20 m².

Způsob péče o památku v majetku MKH:

- Pro potřeby běžné údržby lze v městském rozpočtu najít dostatečný objem financí. Aktivitu zajišťuje MÚ KH, odbor správy majetku, a to společně s údržbou mobiliáře a veřejného prostoru.
- Pro zásadnější investice je problémem kromě nedostatku financí mimo dotační programy též složité vytváření názorů u politické reprezentace na cílové využití budov, průběh investic nebo prodej některých budov. Je složité nalézt nadpoloviční shodu na konkrétním řešení. Často také dochází ke změnám již utvořeného názoru po změně politické reprezentace.
- Investiční akce zajišťuje MÚ KH, odbor investic.

⁵⁰² <https://whc.unesco.org/document/107120>

⁵⁰³ <https://whc.unesco.org/document/107121>

⁵⁰⁴ <https://whc.unesco.org/document/107123>

⁵⁰⁵ <https://mu.kutnahora.cz/mu/novy-uzemni-plan>

⁵⁰⁶ <https://mu.kutnahora.cz/mu/uzemni-studie>

⁵⁰⁷ <https://mu.kutnahora.cz/mu/zasady-pro-spolupraci-s-investory>

Další poznámky zástupců MÚ KH:

- Kompletní aktuální seznam památek na území statku je součástí Památkového katalogu NPÚ⁵⁰⁸, MKH nedisponuje vlastním seznamem památek.
- MK uplatnil v rámci posuzování územně plánovací dokumentace na centrum města velice konzervativní pohled, který sám o sobě výrazně limituje rozvoj centra města dle současných potřeb.
- V centru města nejsou v současné době větší nezastavěné rozvojové lokality ani větší proluky. Největší nezastavěný pozemek, kde je z hlediska platného územního plánu možná výstavba, je v Roháčově ulici⁵⁰⁹. Dva pozemky o výměrách 794 a 1 559 m² jsou ve vlastnictví fyzické osoby. V soukromém vlastnictví je rovněž rozsáhlý bývalý areál vojenské správy mezi ulicemi Na Valech a Bartolomějská, který z hlediska dalšího rozvoje představuje v rámci MPR nejzásadnější transformační území.
- Ohrožená památka Hotel Černý kůň je v soukromém vlastnictví, vlastník údajně plánuje opravu. Žádosti vlastníka o odpamátňení nebylo v minulosti vyhověno. Vlastník byl sankcionován za zanedbání údržby o památku, v současné době probíhá soudní spor.
- Hotel Mědínek na Palackého náměstí vznikl koncem 60. let, rozhodnutí o demolici původních domů – památek bylo vydáno v roce 1966. Objekt disponuje řemeslně zajímavými detaily. Jeho existenci se věnoval mj. Rostislav Švácha.⁵¹⁰
- GIS města obsahuje zejména digitální technickou mapu (mapový server Marushka, dále katastr nemovitostí a mapa městským majetkům), neobsahuje však investice, přehled vlastnictví, GIS je neveřejný. Správa GIS je v současné době zajištěna pracovníkem oddělení informatiky (František Blaha – licencování základních dat poskytovaných zdarma ČÚZK, komunikace s dodavatelem digitální technické mapy o pravidelných aktualizacích) a referentem oddělení regionálního rozvoje a územního plánování (Jiří Vomočil, 0,25 úvazek, vedení QGIS databáze ÚAP a ÚP obcí ORP Kutná Hora).

Cestovní ruch a kultura:

- Město nemá svoji strategii cestovního ruchu, dokument nepovažuje za potřebný. Město je příliš blízko Praze, která bude pro přenocování atraktivnější. Město se orientuje na udržitelnost cestovního ruchu a komplexní produkt (spolupráce Turistická oblast Kutnohorsko a Kolínsko, z. s.).
- Statistiky návštěvnosti města vznikají sčítáním návštěvnosti jednotlivých památek (konkrétní návštěvník města tedy může být zaznamenán vícekrát nebo vůbec)⁵¹¹, statistiky přenocování jsou přejímány z ČSÚ.⁵¹²
- Město zpracovává bilanci cestovního ruchu.⁵¹³
- Město také v roce 2018 získalo data od mobilních operátorů.⁵¹⁴

⁵⁰⁸ <https://www.pamatkovykatalog.cz/>

⁵⁰⁹

<https://mapy.cz/zakladni?x=15.27108&y=49.94835&z=20&pano=1&q=roh%C3%A1%C4%8Dova%20kutn%C3%A1%20hora&source=stre&id=100398&pid=44103712&newest=1&yaw=6.216&fov=1.571&pitch=0.092&ds=1&base=o-photo>

⁵¹⁰ https://www.architektura-urbanizmus.sk/wp-content/uploads/A_U_1_2_2015-02-svacha.pdf

⁵¹¹ <https://www.obzorykutnohorska.cz/clanek-kutna-hora-je-u-navstevniku-stale-oblibenejsi-v-roce-2018-padl-rekord>

⁵¹² https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU03a&z=T&f=TABULKA&skupId=1330&katalog=31743&pvo=CRU03a&str=v300&u=v300_VUZEMI_43_533955, https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU003-R&z=T&f=TABULKA&katalog=31743&str=v155&c=v3~8_RP2021&u=v155_VUZEMI_43_533955, https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU01&z=T&f=TABULKA&katalog=31742&str=v133&c=v3~8_RP2021&u=v133_VUZEMI_43_533955

⁵¹³ <https://destinace.kutnahora.cz/d/bilance-cestovniho-ruchu-v-kutne-hore-za-rok-2019>

⁵¹⁴ https://mu.kutnahora.cz/file/4256_1_1/download/

- U návštěvníků probíhá dotazníkové šetření.⁵¹⁵
- Program kulturních akcí ve městě je nasycený, město podporuje akce granty, prezentace jednotlivých akcí je pro větší konkurenci obtížná. Sloučení agend cestovního ruchu a kultury do jednoho odboru prospělo lepší koordinaci. Ideální cílový stav: 50 % účastníků akcí místní, 50 % turisté. Příklad komunitní kulturní akce: Kutnohorské PARKování 27.8.2022.⁵¹⁶

Možná opatření návrhové části Management Planu (hrubý koncept):

- Ustanovení platformy pro formulaci a realizaci dlouhodobé strategie nakládání s objekty (památkami) ve vlastnictví MKH.
- Hledání cest pro podporu podnikání a aktivit nejen v objektech (památkách) ve vlastnictví MKH.
- Zásadní rozvoj GIS města: aktualizovat informační strategii města, upravit procesní záležitosti nasazení GIS na MÚ KH, připravit projekt nasazení GIS pro rutinní použití, zpracovat různé vrstvy, využít nástroje GIS (serverovou i mobilní platformu) pro komunikaci mezi úřadem a veřejností.
- Parkování v centru města a záchytná parkoviště pro návštěvníky.
- Řešení parkování zájezdových autobusů.
- Řešení transferu návštěvníků centrum Kutné Hory – Sedlec a zpět.

Úkoly pro MKH:

- Svolat Steering Group, úterý 23.8.2022 14.00-16.00.
- Zaslát zápisy ze Steering Group.
- Zaslát dostupné monitorovací zprávy statku.
- Připravit DPP.

Úkoly pro oddělení regionálního rozvoje a územního plánování:

- Přehled realizovaných, plánovaných a očekávaných změn územního plánu v centru města.
- Přehled historických vizí, záměrů a projektů na území centra nebo na území města s vlivem na centrum.
- Přehled spolupráce s univerzitami na studiích a návrzích na území centra nebo na území města s vlivem na centrum.
- Konkrétní příklad uplatnění nových zásad pro spolupráci s investory.

Úkoly pro odbor správy majetku:

- Rámcový přehled finančních prostředků na běžnou údržbu objektů (domů a prvků veřejného prostranství) v centru města za posledních 5 let.

Úkoly pro odbor investic:

- Přehled zrealizovaných investic v historickém centru města za posledních 10 let nad rámec veřejně dostupných informací.⁵¹⁷
- Přehled připravených investic v historickém centru města nad rámec veřejně dostupných informací.⁵¹⁸

⁵¹⁵ <https://mu.kutnahora.cz/mu/marketingove-pruzkumy-a-monitoring-navstevnosti?lang=1>

⁵¹⁶ <https://www.kutnahora.cz/calendar/kutnohorske-parkovani>

⁵¹⁷ <https://mu.kutnahora.cz/mu/projekty-podporovane-eu>

⁵¹⁸ <https://mu.kutnahora.cz/mu/projekty-pripravene>

Úkoly pro zpracovatele:

- Zaslát podklady pro DPP.
- Připravit témata a podklady pro další schůzky.
- Navrhnout plán dalších schůzek (mj. NPÚ, subjekty zaměřené na dolování).

Další schůzky:

- úterý 23.8.2022 14.00-16.00 se zástupci Steering Group.

Zpracoval: Dalibor Pituch a Jiří Neubert, 7.8.2022, doplněno 13.8.2022

Výstupy Steering Group 23.8.2022

Termín: 23.8.2022, 14.00-15.30

Místo: Dačického dům, zasedací místnost

Město Kutná Hora (MKH) a Městský úřad Kutná Hora (MÚ KH):

Vít Šnajdr	místostarosta	327 710 101	snajdr@mu.kutnahora.cz
Ivo Šanc	radní	602 361 346	sancivo@seznam.cz
Věra Žáčková	vedoucí oddělení památkové péče	327 710 210	zackova@mu.kutnahora.cz
Jozef Králík	odbor investic, vedoucí oddělení realizace investic	724 167 835	kralik@mu.kutnahora.cz
Petr Janoš	městský architekt	327 710 235	kralik@mu.kutnahora.cz
		721 564 996	
		608 568 604	janoss.petr@gmail.com

Římskokatolická farnost - arciděkanství Kutná Hora:

Vladislav Brokeš	arciděkan	731 402 221	vladislav.brokes@khfarnost.cz
Soňa Krejčová	technická správa památek	732 653 055	sona.krejцова@khfarnost.cz

Římskokatolická farnost Kutná Hora – Sedlec:

Radka Krejčí	ředitelka organizační složky farnosti	734 280 990	krejci@sedlec.info
--------------	---------------------------------------	-------------	--

Národní památkový ústav (NPÚ):

Aleš Pospíšil	garant OPR KH	724 614 669	pospisil.ales@npu.cz
Jiří Mrázek	UNESCO SČK	274 008 212	mrazek.jiri@npu.cz
		606 686 113	

Nadace Kutná Hora – památka UNESCO (Nadace):

Jaroslav Rezler	předseda správní rady		
Pavel Bezouška	místopředseda správní rady, ředitel	603 470 910	

Zpracovatelé:

Dalibor Pituch		731 507 404	dalibor.pituch@centrum.cz
Jiří Neubert		730 101 613	jiri.novybert@gmail.com

Témata:

1. Představení účastníků schůzky, zpracování Management Planu.
2. Subjektivně vnímané hodnoty.
3. Subjektivně vnímané problémy.
4. Možný regulační plán centra KH.

Management Plan (MP) je strategický dokument zaměřený na uchování výjimečné světové hodnoty statku zapsaného na seznam světového dědictví UNESCO.⁵¹⁹ Zpracování MP se řídí metodikou Ministerstva kultury.⁵²⁰ Zadáním MKH je zpracovat MP jako praktický a reálný dokument, který by mohl být následně reálně plněn. Zpracovatelé MP musí proniknout do různých témat spojených se statkem a tyto následně agregovat.

Statek (památko UNESCO) se v Kutné Hoře skládá ze dvou částí, a sice historického centra města s kostelem sv. Barbory⁵²¹ a katedrály Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci⁵²². Statek disponuje nárazníkovou zónou⁵²³ zahrnující podstatnou část zastavěného území města, podstatné změny v tomto území musí respektovat charakter historického jádra a pohledy k němu.⁵²⁴ Statek v KH je v Česku nejpodobnější Českému Krumlovu⁵²⁵ (tam se ale nezachoval každodenní život města a intenzita cestovního ruchu je extrémní), Telč i Praha⁵²⁶ jsou měřítka odlišná (tam je ale podstatně větší rozloha a jiná struktura).

MPR KH je po Praze (8,66 km², 1330 památek, z toho 28 NKP), Brně (3,59 km²) a Olomouci (0,87 km²) 4. největší MPR v Česku (0,62 km², cca 500 objektů, z toho cca 320 památek, z toho 2 NKP). Katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele se nachází mimo MPR a je na národní úrovni chráněn individuálně jako KP.

Nadace působí ve městě více jak 25 let. K jejímu založení přistoupili tehdejší radní po zápisu KH na seznam světového dědictví UNESCO. Steering Group (SG) je složena ze zástupců klíčových vlastníků (město, farnosti, kraj), má stálé hosty (zástupci NPÚ, MÚ KH).

Subjektivně vnímané hodnoty:

- KH si přes svoji výjimečnost zachovala charakter města žijícího každodenním životem. V centru města trvale žijí obyvatelé, nabídka obchodů je také se zbožím denní potřeby. Vše se neorientuje pouze na cestovní ruch, počet penzionů v centru města zůstává únosný.
- Obyvatelé KH jsou hrdí na svoje dědictví.
- V nejbližším okolí KH se nachází řada stop po hornické a metalurgické činnosti, např. novodobý důl Turkaňk⁵²⁷, naučné Stříbrné stezky⁵²⁸ s řadou bývalých štol nebo výsypek. Tyto památky vysvětlují a umožňují pochopit historii a hodnoty města.
- Architektonická stopa 1. poloviny 20. století a první republiky ve městě. Možná inspirace pro dnešní investory – cílem staveb reprezentovat.

⁵¹⁹ <https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/pamatky-s-mezinarodnim-statusem/Management-Plan>

⁵²⁰ <https://www.mkcr.cz/doporucena-struktura-managementu-planu-258.html>

⁵²¹ <https://whc.unesco.org/document/107120>

⁵²² <https://whc.unesco.org/document/107121>

⁵²³ Rozhodnutí ONV o ochranném pásmu MPR Kutná Hora č.j. kult/75/80/H z 11.10.1982

⁵²⁴ <https://whc.unesco.org/document/107123>

⁵²⁵ <https://data.ois.cz/files/8755-management-plan-plan-nakladani-se-statkem-zapsanym-na-seznam-svetoveho-dedictvi-unesco.pdf>

⁵²⁶ https://pamatky.praha.eu/jnp/cz/unesco/management_plan/index.html

⁵²⁷ <http://podzemi.solvayovylomy.cz/cteni/4500/05.htm>

⁵²⁸ <https://mapy.cz/zakladni?source=base&id=2130818&x=15.2535208&y=49.9386236&z=15,https://mapy.cz/zakladni?source=base&id=2130799&x=15.2682046&y=49.9716940&z=15>

■ Zachovalé pohledy na město z okolí, dochované zapojení města do krajiny, např. ze strání Sukova.⁵²⁹

■ Kvalitní veřejné prostory v centru města. V letech 2009-12 nově předlážděno cca 20 ulic a 4 náměstí. V původním projektu HŠH architekti⁵³⁰ bylo minimum zeleně („KH je kamenné město“), město si prosadilo doplnění stromů. Stromy se v centru uplatňují jako doplňky zelených ploch (Park U Tří pávů, Sady JUDr. Milady Horákové, Sady Dr. Bedřicha Pacáka, Vorlíčkovy sady, Breuerovy sady, zahrady u Jezuitské koleje, zeleň na náměstí Národního odboje, Na Náměti, u Klabalovy ulice atd.)

Subjektivně vnímané problémy:

■ Sedlec je odtržený od samotného města. Sedlec je přitom starší než město KH a byl ke KH připojen v roce 1950. Vzdálenost centra KH a Sedlce jsou 2 km, cesta prochází nejprve historickou zástavbou centra KH, následně panelovou zástavbou a průmyslovými plochami z 2. poloviny 20. století. Katedrála v Sedlci je od okolí oddělena tahem silnice I/2 (cca 10 tis. vozidel/24 hod.)⁵³¹. Okolí katedrály není příliš atraktivní, katedrála je pod úrovní terénu, budí dojem nepřístupnosti. Roční návštěvnost katedrály je cca 135 tis. návštěvníků (2019), kostnice pak cca 500 tis. návštěvníků (2019) – nově společná vstupenka motivující k návštěvě katedrály. Možná řešení: zlepšení vnímání vztahu KH – Sedlec, zlepšení dopravního spojení, zlepšení okolí katedrály.

■ Některé obchody v centru města v poslední době zanikly (antikvariát, ryby a drůbež a další tradiční obchody). Důvodem mohou být také velkoprodejny v blízkosti centra (Tesco na Masarykově ulici cca 1,6 km – 2021, Billa na Lorecké ulici cca 1,4 km, Penny Market na Sběrné ulici cca 1,5 km, Albert na Masarykově ulici cca 2 km, Kaufland na Ortenově ulici cca 2,4 km).

■ Některé obchody v centru města mají problematickou prezentaci, smíšené zboží na Palackého náměstí nevhodným způsobem nabízí své výrobky v podloubí.

■ V historickém centru chybí stopa 21. století. Jeho proměny se od roku 1989 orientují takřka pouze na opravy. Rozvoj města se koná mimo historické centrum, vznikají intenzivně využívané lokality developmentu bydlení, obchodních center a průmyslových areálů.

■ Rozrůstající se zástavba je komplikovaná, surová a průměrná. Např. na jižních stranách jsou skvělé parcely, zástavba se aktuálně zastavila těsně pod horizontem výhledu k MPR, hranice zastavitelného území je stanovena v současném územním plánu. Možnosti regulace zástavby jsou minimální. V současnosti dalšímu rozvoji brání vinice.

■ Zástavba 19. století (např. dělnické domky v Braunově ulici⁵³²) prochází přestavbami (zateplování), mizí drobné detaily staveb a ty získávají utilitární výraz.

■ Absence zelených ploch v centru města, které by nabízely stín a klidové zóny. Otázka, zda řešit ve veřejném prostoru nebo ve vnitroblocích, možnosti mobilní zeleně. Uplatnění většího množství zeleně v centrech historických měst může být z hlediska památkové péče problematické. Současně je třeba volit přístup zohledňující změny klimatu.

Možný regulační plán centra KH:

■ Případnému zadání regulačního plánu centra KH by mělo předcházet shrnutí všech očekávání a zhodnocení, zda tato očekávání lze naplnit zpracováním regulačního plánu.

■ Územní rozsah nemusí být pouze MPR, ale také okolní zástavba z 19. století.

■ Následné zadání by mělo být zpracováno velice podrobně.

529

<https://mapy.cz/zakladni?pano=1&q=kut%C3%A1%20hora%20sukov&source=base&id=2179465&ds=2&gallery=1&sourcep=foto&idp=682075&x=15.2645353&y=49.9636060&z=16>

530 <https://hsharchitekti.cz/index.php?lang=cs&page=project&name=upravy-verejnych-prostor-historickeho-jadra-kutne-hory>

531 <https://www.rsd.cz/silnice-a-dalnice/scitani-dopravy#zalozka-celostatni-scitani-dopravy-2020>

532

<https://mapy.cz/zakladni?pano=1&q=kut%C3%A1%20hora%20braunova&source=stre&id=100252&pid=67380708&newest=1&yaw=3.611&fov=1.257&pitch=-0.048&x=15.2677788&y=49.9533456&ds=1&z=18>

- Při zpracování budou kladeny vysoké nároky také na strukturu MÚ KH.
- Historie: územní plán centrální zóny města KH.⁵³³

Možná opatření návrhové části Management Planu (hrubý koncept):

- Zlepšení vnímání významové osy KH – Sedlec.
- Zlepšení dopravního spojení KH a Sedlce.
- Revitalizace okolí katedrály v Sedlci.
- Pojmenování, akcent a ochrana relevantních hodnot v nárazníkové zóně.

Další schůzky: dle další domluvy v týdnu od 5.9.

Zpracovali: Dalibor Pituch a Jiří Neubert, 2.9.2022

Výstupy schůzky 20.10.2022

Termín: 20.10.2022, 10.30–12.15, 13.00–15.00

Místo: MÚ KH, Václavské náměstí 28

Městský úřad Kutná Hora (MÚ KH):

Jozef Králik	odbor investic, vedoucí oddělení realizace investic 10.30–12.15	327 710 235 721 564 996	kralik@mu.kutnahora.cz
Martin Kremļa	odbor investic, investiční záměry	327 710 232	kremļa@mu.kutnahora.cz
Vít Holub	oddělení reg. rozvoje a ÚP, ÚP KH 13.00–15.00	327 710 217	holub@mu.kutnahora.cz

Zpracovatelé:

Dalibor Pituch	731 507 404	dalibor.pituch@centrum.cz
Jiří Neubert	730 101 613	jiri.novybert@gmail.com

Témata:

- Realizované a připravované investice MKH a dalších investorů
- Územní plán
- Zásady pro spolupráci s investory

Investice

Obecně k investicím MKH:

- Investiční plán města je představován excelovým souborem. Koncepční strategie přípravy a plnění investic chybí. Řada investic je nyní realizována. V současnosti se očekává ustanovení nového vedení města, které určí další postup.
- Připravovaných investičních akcí je velké množství (cca 70 v interním seznamu), u zhruba poloviny je příprava přerušena, některé jsou připravené i před 10 lety. Ne všechny investice se týkají centra města, některé jsou mimo centrum, ale mají potenciál centrum ovlivnit.

⁵³³ SÚPRMO, Praha 1994, schválený zastupitelstvem města dne 26.10.1994

■ Investice města jsou primárně orientovány do oblastí s vyšší koncentrací osídlení – primárně sídliště, pak centrum města. Na sídlištích je deficit investic, v centru města je současně největší koncentrace bodů zájmu.

■ Investice města se připravují ve spolupráci odboru investic a oddělení regionálního rozvoje a územního plánu.

■ Město systematicky prověřuje dotační možnosti na své investice. Od září 2022 je jmenována dotační specialistka, která průběžně sleduje a vyhodnocuje využití programů z různých zdrojů.

■ Rada města jmenovala komisi pro strategické plánování a rozvoj města (do roku 2018 komise pro rozvoj a investice). Podle posledních dostupných zápisů⁵³⁴ z let 2019 až 2021 komise mj. iniciovala vznik městského architekta, hovořila o strategickém plánu nebo projednávala vytváření generelu dopravy⁵³⁵, územního plánu i analýzy Smart City⁵³⁶.

■ Základní koncepce pro přípravu a realizaci investic nebo časový investiční plán není stanoven. Některé připravované projekty tak byly po vynaložení personálních a finančních kapacit opuštěny, jiné zastarávají.

■ Strategický plán rozvoje města⁵³⁷ je z roku 2004, 1. aktualizace proběhla v roce 2005, 2. v roce 2008 a 3. v roce 2015. V současnosti vzrůstá potřeba na vytvoření nového strategického plánu. V roce 2019 bylo požádáno o dotaci na vytvoření nového strategického plánu (OP Zaměstnanost, 92. výzva), žádost nebyla podpořena.

■ V roce 2007 byl zpracován Integrovaný plán rozvoje města KH⁵³⁸. Aktualizován byl v letech 2009, 2010 a 2011. Strategický dokument se týkal zejména čerpání dotačních prostředků ze strukturálních fondů EU.

■ Vedení města nevyvíjelo vždy dostatečnou podporu připravovaným projektům. Chybí podpora některým městským projektům na úrovni kraje a státu (např. koordinace přestavby I/38 s křížením cyklostezky z KH na Kačínu).

Realizované investice MKH:

■ Sportovní areál Klimeška – dříve připravena komplexní studie rekonstrukce areálu, následné investice se však částečně odklonily od původního plánu. Na místě bývalého letního koupaliště vznikla nová sportovní hala⁵³⁹. Amfiteátr byl nahrazen volejbalovými kurty⁵⁴⁰. V areálu vzniknul i skatepark⁵⁴¹ nebo bobová dráha⁵⁴². U zimního stadionu bude v budoucnu nutná celková rekonstrukce, podobně jako u vnitřního (stáří cca 40 let) a vnějšího bazénu (stáří cca 20 let). Připravena studie dostavby okolí sportovní haly.⁵⁴³

■ Vlašský dvůr⁵⁴⁴ – rekonstrukce národní kulturní památky.

■ Dačického dům⁵⁴⁵ – rekonstrukce kulturní památky.

■ Spolkový dům⁵⁴⁶ – rekonstrukce kulturní památky.

■ Sankturinovský dům⁵⁴⁷ – rekonstrukce kulturní památky s gotickou věží a zahradou, v realizaci.

■ Breuerovy sady / Park pod Vlašským dvorem – původní projekt⁵⁴⁸ vzbudil v odborné i laické veřejnosti kontroverzním přijetím, realizováno etapovitě podle jiného konceptu⁵⁴⁹. Ústřední část parku nebyla rekonstruována

⁵³⁴ <https://mu.kutnahora.cz/folder/433/display/>

⁵³⁵ <https://mu.kutnahora.cz/mu/generel-dopravy-mesta-kutna-hora>

⁵³⁶ <https://mu.kutnahora.cz/file/4756/download/>

⁵³⁷ <https://mu.kutnahora.cz/mu/strategicka-plan-rozvoje-mesta>

⁵³⁸ <https://mu.kutnahora.cz/mu/integrovaný-plan>

⁵³⁹ https://kutnohorský.denik.cz/zpravy_region/sportovni-hala-klimeska-se-otevrela-verejnosti-20180503.html

⁵⁴⁰ https://kutnohorský.denik.cz/ostatni_region/volejbaliste-mohou-jasat-nove-hriste-bylo-dokonceno-20190912.html

⁵⁴¹ <https://nasregion.cz/kutna-hora-se-chlubi-novym-skateparkem-u-sportovni-haly-klimeska-287048/>

⁵⁴² <https://bobovadrahakutnahora.cz/>

⁵⁴³ <https://mu.kutnahora.cz/mu/dostavba-sportovniho-arealu-klimeska>

⁵⁴⁴ <https://mu.kutnahora.cz/file/1768/download/>

⁵⁴⁵ <https://mu.kutnahora.cz/file/1696/download/>

⁵⁴⁶ <https://mu.kutnahora.cz/file/1467/download/>

⁵⁴⁷ <https://mu.kutnahora.cz/file/3087/download/>

⁵⁴⁸ Ing. arch. Tomáš Jiránek, New visit

⁵⁴⁹ <https://www.studio-d4z.cz/zahrada-krajina/park-v-kutne-hore/>

- Městské sady – projekt rekonstrukce parku⁵⁵⁰, parkoviště mezi stromy po obvodu centrální plochy s hřištěm pro malé děti i teenagery. Realizována pouze část⁵⁵¹.
- Cyklostezka Vrchlice, etapa 1⁵⁵² – 1,4 km dlouhá cyklostezka mezi nádražím KH město a železniční zastávkou KH Sedlec, trasa je vedena podél řeky Vrchlice. Na západě navazuje na cyklotrasu v Pobřežní ulici a sportovní areál, na východě pokračuje trasa (cyklopiktokoridor v ulicích U Zastávky a dále trasy na sever na Kaňk a na východ k hlavnímu nádraží)⁵⁵³.
- Demolice bytového domu Uhelná 555⁵⁵⁴ – první výšková stavba v KH, postavena na okraji historického centra ve 2. pol. 60. let 20. století, narušovala pohledy. Před demolicí ověřována vize rekonstrukce na knihovnu (významná dominanta) i náhradní bytová zástavba. Zpracovány studentské práce a jednoduché projekty na využití uvolněné lokality.
- Povrchy v historickém centru⁵⁵⁵ – rozsáhlá rekonstrukce⁵⁵⁶ přinesla kvalitní povrchy, avšak převážně technicistní řešení založené zejména na vstřícnosti k automobilové dopravě v pohybu i v klidu. Větší zohlednění chodců se nepodařilo do projektů prosadit. Navíc současná kontrola parkování není důsledná. Součástí byly rovněž úpravy veřejných prostranství v okolí chrámu sv. Barbory⁵⁵⁷.

Drobné intervence ve veřejném prostoru:

- Informační systém pro centrum města – mapy v dlažbě⁵⁵⁸. Záměr náhrady svislých směrovek, začátek trasování na záhytných parkovištích, náhrada mapy v ruce. Realizováno 8 míst před cca 10 lety. Provedení jako skladba několika plastových vrstev.
- Zeď za sochou sv. Václava oddělující parkoviště⁵⁵⁹ na Václavském náměstí. Původní záměr náhrady parkoviště plochou pro relaxaci nebyl realizován.
- Vychýlení plochy komunikace Jiřího z Poděbrad⁵⁶⁰, rozšíření chodníku v místě schodiště a vstupu do bývalého Voršilského kláštera.

Připravované investice MKH:

- Úprava přednádraží KH hlavní nádraží⁵⁶¹ – projekt odložen, upřednostněna příprava parkoviště na východní straně kolejí u Malína, závisí však na prodloužení podchodu.
- Dopravní terminál⁵⁶² – projekt připraven vedením města 2014–2018, dosažena fáze

⁵⁵⁰ <https://mu.kutnahora.cz/mu/mestske-sady>

⁵⁵¹ <https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&pano=1&pid=67373512&newest=1&yaw=0.876&fov=1.523&pitch=0.061&x=15.2725063&y=49.9471559&z=19>

⁵⁵² <https://mu.kutnahora.cz/mu/cyklostezka-vrchlice>

⁵⁵³ <https://mu.kutnahora.cz/file/3863/download/>

⁵⁵⁴ https://www.idnes.cz/praha/zpravy/boura-se-panelak-v-kutne-hore.A131202_194542_praha-zpravy_ls
https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/byl-jednou-jeden-dum-cinzak-uhelna-555-ceka-na-demolici-20121130.html

⁵⁵⁵ <https://www.archiweb.cz/n/home/historicke-centrum-kutne-hory-projde-rozsahlou-rekonstrukci>

⁵⁵⁶ <https://mu.kutnahora.cz/file/1913/download/>

⁵⁵⁷ <https://mu.kutnahora.cz/file/1693/download/>

⁵⁵⁸ <https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&pano=1&pid=67380638&newest=1&yaw=2.345&fov=0.341&pitch=0.458&x=15.2650522&y=49.9486092&z=18>

⁵⁵⁹ <https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&pano=1&pid=67385302&newest=1&yaw=3.868&fov=0.700&pitch=-0.079&x=15.2648759&y=49.9496718&z=18>

⁵⁶⁰ <https://mapy.cz/turisticka?planovani-trasy&pano=1&pid=67382517&newest=1&yaw=3.884&fov=0.890&pitch=-0.020&x=15.2690615&y=49.9516745&z=18>

⁵⁶¹ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/jezdite-vlakem-u-nadrazi-byste-mohli-brzy-lepe-zaparkovat-20180827.html

⁵⁶² https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/bude-nove-autobusove-nadrazi-zalezi-na-dotaci-20170306.html
https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/novy-terminal-by-mel-vzniknout-u-zastavky-vlakoveho-nadrazi-20170410.html

studie a veřejného projednání⁵⁶³. Součástí projektu je také záchytné parkoviště pro centrum města – není potřeba pro přestupy z aut na hromadnou dopravu, většina přestupů je mezi autobusy a vlaky. Parkoviště lze realizovat samostatně. Další vedení města v přípravě projektu nepokračovalo. Současně dopravní generel neakcentoval potřebu vzniku dopravního terminálu, potřeba terminálu byla v generelu překryta jinými tématy a celkově byl generel vedením města i občany přijat rozpačitě. Přizpůsobeno trasování linek MHD, větší obsluha místa budoucího terminálu. Projekt terminálu je komplikován trasováním linek krajské dopravy – projekt předpokládá přímé železniční spoje z KH město přes hlavní nádraží do Kolína a případně Prahy – nutná výstavba přeložky železniční trati „Kutnohorský oblouk“ a elektrifikace. Samotný dopravní terminál však může být zásadním přínosem pro veřejnou dopravu na území města a v jeho okolí (zrychlení spojení KH centrum – Kolín – Praha, zlepšení integrace městských a příměstských autobusů a regionální železnice).

■ Přeměna současného autobusového nádraží – původně bylo zamýšleno realizovat na místě novostavbu knihovny, nakonec realizováno rekonstrukcí objektu bývalé základní školy Na Náměti 416⁵⁶⁴.

■ Dům s pečovatelskou službou⁵⁶⁵ – lokalita Lorecká ulice u autobusového nádraží.

■ Azylový dům pro matky s dětmi⁵⁶⁶ – lokalita Benešova ulice u autobusového nádraží, myšlenka blízkosti centra města.

■ Sportovní areál Sparta U Lorce v Šipší – areál zahrnuje stávající kulturní dům, hřiště a zázemí sportoviště. Kulturní dům je na rozhraní kulturní památky Pivovar Lorec⁵⁶⁷ – původně středověká tvrz přestavěná v baroku na pivovar. Areál je na periférii se špatnou dopravní dostupností a nedostatkem parkování. Projekt iniciován sportovním klubem, který je v nájmu městských nemovitostí. Připravena širší koncepce⁵⁶⁸ s návrhem postupné rekonstrukce⁵⁶⁹. Žádost o dotaci sportovnímu klubu nevyšla. Ideálním místem pro přesun aktivit by mohlo být současné autobusové nádraží.

■ Cyklostezka Vrchlice, etapa 2 – plánovaná trasa od železniční zastávky KH Sedlec k hlavnímu nádraží. Prozatím se nepodařilo najít vhodnou variantu kolem řeky Vrchlice, postupně řešeny majetkoprávní vztahy (směny pozemků). Etapa 3 na Nové Dvory prozatím není reálná, byť projekt rekonstrukce železniční trati předpokládá průchod cyklostezky pod tratí. Bariérou je I/38. Avšak vysoký potenciál cyklodopravy Kutná Hora – Sedlec – Kačina / Jakub.

■ Záchytná parkoviště v okolí centra města – různé studie akumulující potřebu parkování osobních aut, např. v ulici Na Valech (využití terénní prohlubně pro nižší podlaží parkoviště) nebo v ulici Československých legionářů v okolí bývalého Voršilského kláštera (částečné zastřešení parkoviště směrem k zahradě kláštera).

■ Buspark Sedlec⁵⁷⁰ – záměr zázemí a parkoviště pro autobusy a osobní auta u okružní křižovatky silnic I/2 a II/126 v Sedlci.

⁵⁶³ <https://mu.kutnahora.cz/mu/dopravni-terminal-kutna-hora-mesto-prezentace-zameru>

⁵⁶⁴ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/regiony-zpravy-stredocesky-kraj-v-kutne-hore-zacne-od-kvetna-slouzit-ctenarum-nova-mestska-knihovna-194120>, https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/foto-knihovna-kutna-hora-se-otevrela-ctenarum-pojede-ve-zkusebnim-provozu-2022.html, <https://mcvrk.mzk.cz/databaze-staveb/rekonstrukce-objektu-byvale-zs-j-a-komenskeho-v-kutne-hore-13j>

⁵⁶⁵ <https://mu.kutnahora.cz/mu/dum-s-pecovatelskou-sluzbou>

⁵⁶⁶ <https://mu.kutnahora.cz/mu/azylovy-dum-pro-matky-s-detmi>

⁵⁶⁷ <https://pamatkovykatalog.cz/pivovar-lorec-2152399>, https://iispp.npu.cz/mis_public/documentDetail.htm?id=468867

⁵⁶⁸ <https://mu.kutnahora.cz/mu/revitalizace-sportovniho-arealu-sparta-kutna-hora>

⁵⁶⁹ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/sportoviste-sparta-chysta-velkou-rekonstrukci-shani-penize-20180830.html

⁵⁷⁰ <https://mu.kutnahora.cz/folder/467/>

Investice dalších investorů:

■ V současné době probíhá na základě zadání vlastníka pozemků Karla Schwarzenberga zpracování širší studie úpravy roztříštěného Sedlce, autorem je Josef Pleskot. Již proběhlo představení ideových návrhů v zastupitelstvu města. Součástí návrhů je propojení kostnice a katedrály, do veřejných prostorů je začleněno území zámku, v části jeho areálu jsou navrženy bytové domy. Sklepy bývalého pivovaru mají být pod I/2 propojeny se sklepy hostince u katedrály, čímž vznikne mimoúrovňové křížení pěších a komunikace. Plánovaný buspark je přesunut k železniční zastávce, kde je navržen mikrodopravní terminál.

■ Kutnohorský oblouk – MKH nemá informace, střídají se období přípravy záměru⁵⁷¹ a klidu. Poslední zmínka při přípravě městské cyklostezky podél Vrchlice ze Sedlce k hlavnímu nádraží. Možná příprava budoucího záměru v projektu rekonstrukce hlavního nádraží. Výše investice bude zřejmě značná, otázka efektu a budoucího provozního řešení železničních linek.

■ Development Malín – společnost Marlo⁵⁷² (v minulosti v KH realizovala např. projekt Kutnohorské zahrady⁵⁷³) připravuje výstavbu bytových domů na zastavitelné ploše Z34 dle územního plánu v Malíně (regulativ BH), zajímavé návaznosti na rekonstruovanou železnici a I/38. Dosud nevyjasněná intenzita využití (při vyšším počtu bytů možnost snížení počtu obývaných bytů v centru nebo na sídlištích) a návazné občanské vybavenosti.

■ Development Sedlec – přestavba výrobního a skladovacího areálu S-FIRMA na Vítězné ulici na 6 bytových domů o 5 NP, přesun výroby.

Potřebné, avšak nepřipravované záměry:

■ Dům U Tří pávů – kulturní památka⁵⁷⁴, majetek MKH i s návaznou zahradou, v současné době bez využití, v roce 2013 nabízen k prodeji⁵⁷⁵. V minulosti různé pracovní skupiny posuzující možnosti využití domu, bez závěru. Dům vyniká zajímavou polohou na Palackého náměstí a zajímavými vnitřními prostory. Na zahradě domu provozována kavárna a komunitní prostor.

Územní plán

ÚP zóny MPR asi z konce 80. let 20. století měl značnou podrobnost, reguloval rozvoj i výstavbu na úrovni jednotlivých parcel a hmot. „Starý“ ÚP byl zpracován podle předchozí legislativy, nebyl vhodně zpracovaný pro perspektivní rozvoj města, pro oblast MPR byl bezobsažný, neobsahoval příliš regulací. „Nový“ ÚP je v současné době jediným strategickým dokumentem města, kde je nastavena vize a koncepce rozvoje města, jiná dlouhodobá strategie není.

„Nový“ ÚP 2020:

■ S novým ÚP dosud panuje – v rámci mezí daných zejména legislativními, metodickými aj. limity – spokojenost. Situace územního plánování ve městě se vylepšila.

■ V novém ÚP se osvědčuje nástroj ÚS, byť jsou ve formě územně plánovacích podkladů a neschvalují se. ÚS se nicméně evidují⁵⁷⁶, jsou do určité míry závazné (např. pokud investor nepředloží lepší řešení) a mj. prověřují základní urbanistické vazby.

⁵⁷¹ <https://www.obzorykutnohorska.cz/archiv&rok=2007&idc=969>

⁵⁷² <https://marlo.cz/>

⁵⁷³ <https://www.projektroku.cz/projekt-kutnohorske-zahrady-48/>

⁵⁷⁴ <https://pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/mestansky-dum-154247>

⁵⁷⁵ <https://kutnohorskelisty.cz/novinky-z-radnice/mesto-kutna-hora-nabizi-k-prodeji-komplex-domu-na-palackeho-namesti>

⁵⁷⁶

<https://www.uur.cz/eupc/ilas?typDokumentace=%C3%9AS&obecKod=533955&orpNazev=Kutn%C3%A1+Hora&krajNazev=St%C5%99edo%C4%8Desk%C3%BD&okresNazev=Kutn%C3%A1+Hora>

- Regulace nového ÚP se zdají být přiměřené (podlažnost, zastavěnost apod.) s ohledem na zájem vlastníků nemovitostí a investorů po maximalizaci výnosu. Podlažnost je vhodnou regulací, max. nadmořská výška by byla obtížně obhajitelná.
- MK a NPÚ požadovaly při zpracování ÚP snižování max. podlažnosti v rozvojových lokalitách a odstranění zastavitelných ploch v centru města.
- MKH neuvažuje o pořizování regulačních plánů, který by byl náročný na zadání, zpracování i projednání. Navíc k pořízení RP nejsou dostatečné kapacity na MÚ KH.
- Místa dálkových pohledů byla do koordinačního výkresu ÚP vnesena dodatečně, a to na základě požadavku památkářů. Místa byla převzata ze starého ÚP. Otázkou je vymahatelnost těchto pohledů v rámci ochranného pásma MPR.
- Nový ÚP je k dispozici kromě PDF na webu města také v prostředí GIS – to má jisté limity, kromě personálních i technické (volná verze QGIS).

Změna č. 1 ÚP KH⁵⁷⁷

- Předmětem stanovení nové plochy přestavby P8 v návaznosti na plochy přestavby P4 a P4a (jižně od Masarykovy ulice (a změna způsobu využití z plochy výroby a skladování s malou zátěží na plochu smíšenou obytnou – městskou), převedení již realizovaných ploch individuálního bydlení v lokalitách Třešňovka (Sedlec), Třešňovka (Šipší) a Vrchlice do stabilizovaných ploch.
- Změna zpracována v roce 2021, prozatím nevydána zastupitelstvem MKH.

Změna č. 2 ÚP KH

- Předmětem cca 25 podnětů, mj. zmenšení území ÚS15 Sedlec.
- Dokončeno zadání (resp. obsah změny, bude projednáno zkráceným postupem), vysoutěžen zpracovatel změny, veřejné projednání se očekává do konce 2022.

ÚS zpracované:

- ÚS4 V Šipší – komunikace při severní hranici lokality převzata do nového ÚP ze starého ÚP, má význam pro stávající (sídliště Šipší má 5 000 obyvatel) i novou zástavbu. Při projednání ÚS byla osa komunikace posunuta jižně do zastavěné plochy – představovala bariéru a také pro dosažení větší efektivity (technické sítě obsluhují zástavbu po obou stranách komunikace). MKH považuje výstup ÚS za úspěch, rozvojové území je vhodně navázáno na stávající lokalitu bytových domů o 10 NP a vytváří předpoklad dalšího rozvoje severním směrem.
- ÚS5 Třešňovka (Sedlec) – v území proběhla nevhodná parcelace za doby platnosti starého ÚP. Nová ÚS lokalitu částečně rehabilituje, doplňuje veřejná prostranství a zvyšuje přístupnost území.
- ÚS9 pro zastavitelnou plochu Z73 (2,6 ha, jižně od Kouřimské ulice za areálem nemocnice) – zpracováno alespoň v jižní části v okolí kaple sv. Anny, platné ÚR⁵⁷⁸, změna obtížná. Snahou alespoň zokruhování komunikací a realizace druhého vstupu do území.
- ÚS17 Malín – provázela obtížná jednání vlastníků. ÚS zaevidovaná, ale v příštích letech patrně bez možnosti realizace výstavby.

Kromě ÚS byl zpracovaný urbanistický koncept lokality Horní Žižkov zahrnující tři rozsáhlé zastavitelné plochy především pro individuální bydlení. Koncept jakožto dokument na pomezí územního plánu a územní studie řeší především systém dopravních komunikací, veřejných prostranství, protierozních opatření a plnohodnotné propojení celé lokality se stávající i plánovanou zástavbou. V návaznosti na urbanistický koncept budou zpracovávány jednotlivé ÚS – ÚS8, ÚS16 a ÚS18.

⁵⁷⁷ <https://mu.kutnahora.cz/mu/zmena-c-1-uzemniho-planu-kutna-hora-dokumentace-pro-potreby>

⁵⁷⁸ <https://www.rezidenceusvanny.cz/>

ÚS zpracováváné a plánované:

■ ÚS6 pro plochu asanace VA1 s plochami přestavby P4 a P4a (celkem 10,2 ha, mezi ulicemi Masarykova a Hrnčířská, areál bývalé Avie) – rozlehlá lokalita, na polovině OC Tesco dle dřívějšího stavební povolení. V lokalitě jen čtyři vlastníci, z toho jeden MKH, přesto dlouhý proces (cca rok) dohadování zadání a podílu nákladů vlastníků na zpracování ÚS (nakonec bude hradit 100% jeden z vlastníků). Schváleno zadání, výškový limit 3 až 4 NP (přímá pohledová osa z chrámu sv. Barbory a katedrálu v Sedlci. Architekt začal zpracovávat návrh, první konzultace návrhu ke konci roku 2022.

■ ÚS12 pro plochu přestavby P7 (1,8 ha, mezi ulicemi Čáslavská a železniční tratí, areál bývalého cukrovaru Karlov) – historický objekt se statusem kulturní památky⁵⁷⁹ aktuálně opravuje, za ním vzniká parkoviště, zbytek lokality v majetku MKH. Záměr architektonické soutěže nebyl odsouhlasen, v přípravě zadání ÚS.

■ ÚS15 pro území Sedlce – ideovou studii (jako možný podklad budoucího zadání ÚS15) aktuálně zpracovává Josef Pleskot.

U termínu 6 let od účinnosti ÚP na vyhotovení ÚS lze očekávat změnu ÚP, pokud k pořízení ÚS nedojde.

Intenzifikace města:

■ Obecně je cestou větší efektivity provozu města.

■ Občas se objeví i v centru, nicméně nemá dostatečnou kvalitu nebo podporu. Limity jsou také poddolovanost, struktura ulic, dopravní dostupnost, geologické podmínky neumožňují podzemní parkování. V minulosti záměry v Roháčově ulici (volná parcela) nebo Hradební ulici (zahrada staré vily, architektonická vize viladomů Jakuba Ciglera).

■ V centru se objevují rekonstrukce objektů (případně změna funkce využití), využití půd, navýšení domů a případně novostavby (Bartolomějská ulice).

■ Běžná údržba městských bytů v centru města je vzorná. Tendence privatizace městského majetku se zastavila.

■ Potenciál intenzifikace centra města byl prověřován také ve studentské práci.

Trasa severního obchvatu I/2 byla do nového ÚP převzata z nadřazené dokumentace – ZÚR Středočeského kraje. V současnosti se zpracovává vyhledávací studie, která upřesní trasu. Intenzity na I/2 jsou poměrně slabé, nelze očekávat příliš velký vliv na dopravu ve městě. Trasa vyvolává riziko ohrožení dálkových pohledů na město.

Velké průmyslové areály:

■ Průmyslový areál Philip Morris v Sedlci je náročný na infrastrukturu i dopravu. Výroba prosperuje, v současnosti mění orientaci z cigaret na výrobky se zahřívaným tabákem a elektronické cigarety. V bývalém klášteře působí vedení společnosti. V daleké budoucnosti lze uvažovat nad vymístěním mimo organismus města, nyní však není aktuální. Vztahy města a společnosti Philip Morris jsou považovány za symbiotické. Společnost se zajímá o aktivity ve svém okolí, aby nevzniknul záměr, který by pak mohl být výrobou nepříznivě ovlivňován.

■ Průmyslové areály Foxconn (elektronika od roku 2008)) a ČKD KH (těžký průmysl od roku 1967) v Karlově rovněž vyvolávají zvýšenou dopravní zátěž. V jednání je vymístění tranzitní nákladní dopravy z I/38 přes Kaňk a Hrnčířskou ulici. Přeložka dopravního napojení byla naznačena ve starém ÚP z Čáslavské ulice, v novém ÚP se již neobjevuje, jelikož není zpracován podrobnější podklad pro trasování.

⁵⁷⁹ <https://pamatkovykatalog.cz/cukrovar-2346775>

MKH rozvíjí spolupráci s vysokými školami, zejména FA ČVUT:

- Bakalářské a diplomové práce FA ČVUT, např. konverze areálu pivovaru v Sedlci⁵⁸⁰, doplnění bloku v Roháčově⁵⁸¹, v Rejskově⁵⁸², v Brandlově⁵⁸³ nebo Sokolské ulici⁵⁸⁴, revitalizace Nových Mlýnů⁵⁸⁵, dopravní terminál⁵⁸⁶ nebo rozvoj území U Lorce⁵⁸⁷.
- Diplomové práce FUA TUL, např. urbanistická revitalizace Sedlce⁵⁸⁸, doplnění bloku v Roháčově ulici⁵⁸⁹.
- Spolupráce s dřívějším ateliérem Novotný-Koňata-Zmek FA ČVUT. Jedním z projektů bylo prověření intenzifikace centra KH, území centra bylo rozděleno na 15 částí, ve kterých bylo prověřeno současné využití území a navržena jeho intenzifikace, součástí výstupů hodnotná data a zjištění, že celek má ještě určitou kapacitu nad rámec současného či minulého využití (rozvoj bydlení, služeb a dalších funkcí), aniž by byla ohrožena jeho chráněná hodnota.
- Výstavy studentských prací, např. v červnu 2018 v GASK.

Práce studentů nepřináší konkrétní řešení, ale nabízí nezaujatý pohled na problémová místa, ověřují možnosti, a vytváří předpoklady k diskuzi i možné rozvinutí intervence.

Zásady pro spolupráci s investory

Investoři prezentují své záměry na pracovní skupině pro rozvoj města, bezprostředně dostávají zpětnou vazbu a podle ní si mohou upravit svoje záměry. Výhodou pro investory je rychlejší proces, než kdyby konzultovali u jednotlivých dotčených úředníků.

Složení pracovní skupiny:

- Lukáš Seifert, starosta a zastupitel určený pro územní plánování (do podzimu 2022 Silvia Doušová, místostarostka)
- Martin Suchánek, tajemník
- Věra Klimentová, vedoucí oddělení regionálního rozvoje a územního plánování
- Vít Holub, územně plánovací dokumentace, koordinace, vedení jednání, zápisy
- Kristýna Kosová, vedoucí oddělení ochrany přírody a krajiny
- Dana Ladrová, vedoucí oddělení silničního hospodářství
- Lucie Štolbová, vedoucí technického oddělení
- Božena Marhanová, vyjadřování ke stavebním záměrům

⁵⁸⁰ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/15352-pivovar-sedlec-konverze-arealu>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5280-konverze-a-dostavba-pivovaru-v-sedlci-u-kutne-hory>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5340-konverze-a-dostavba-pivovaru-v-sedlci-u-kutne-hory>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5966-konverze-a-dostavba-pivovaru-v-sedlci-u-kutne-hory>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5214-konverze-a-dostavba-arealu-byvaleho-pivovaru-v-sedlci-kutne-hore>

⁵⁸¹ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/39769-bydleni-a-volnocasove-centrum-kutna-hora>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/39768-bydleni-a-kreativni-centrum-kutna-hora>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/29414-bydleni-a-volnocasove-centrum-v-kutne-hore>

⁵⁸² <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/29254-hudebni-skola>

⁵⁸³ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/27173-doplneni-mestske-struktury-kutna-hora>

⁵⁸⁴ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/6045-mestska-knihovna-v-kutne-hore>

⁵⁸⁵ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/44796-revitalizace-novych-mlynu-kutna-hora>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/39478-nove-mlyny-kutna-hora>

⁵⁸⁶ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/28906-autobusove-nadrazi-kutna-hora>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/29051-autobusove-nadrazi-kutna-hora>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/28447-autobusova-stanice-kutna-hora>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/28842-autobusove-nadrazi-kutna-hora>,
<https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/atelierove-prace/28743-autobusove-nadrazi-kutna-hora>

⁵⁸⁷ <https://www.fa.cvut.cz/cs/galerie/diplomove-prace/5348-bydleni-v-malomestskem-prostredi-rozvoj-uzemi-u-lorce-kutna-hora>

⁵⁸⁸ <https://dspace.tul.cz/handle/15240/152614>

⁵⁸⁹ <https://dspace.tul.cz/handle/15240/163343>

- Lenka Heřmanová, vedoucí majetkového oddělení
- Petr Janoš, městský architekt
- Rostislav Jukl, vedoucí stavebního úřadu
- Věra Žáčková, vedoucí oddělení památkové péče
- Jozef Králik, vedoucí odboru investic
- Martin Kremla, investiční záměry

Od září 2022 se uskutečnila 3 jednání (tématem projekty Poličany, Strakošovka, Vítězná), je plánované 4. Následně se bude u jednotlivých záměrů určovat koeficient zlepšen a dobrovolný příspěvek investora. Jedná se o zaměstnance úřadu, ve skupině nejsou žádní externí poradci urbanisté nebo architekti, kteří by mohli program doplnit svým odborným a neutrálním pohled.

Výstupy

Další informace:

- Městská informační centra provozují půjčovnu kol v centru města a na hlavním nádraží. K dispozici je 9 mechanických a 2 elektrokola a související vybavení. Půjčovna je v provozu od dubna do října každý den.
- Rada města jmenovala rovněž komisi pro památkovou péči.⁵⁹⁰

Možná opatření návrhové části Management Planu (hrubý koncept):

- Pokračovat v přípravě a realizaci drobných zásahů ve veřejném prostoru, které mají vysoký potenciál (vylepšení pro některé uživatele, upozornění na hodnoty apod.).
- Krátkodobá zkušební omezení automobilové dopravy v centru, náhrada parkovišť plochou pro chodce, restaurační zahrádky nebo jiné atraktivy. Vyzdvihovat jiné než dopravní hodnoty centra města.
- Kampaň ukazující hodnoty centra v porovnání s automobilismem („Auto v centru je nezbytné pro podnikatele.“ vs. „Když chci dobrou kávu, dojezu si autem do kavárny v centru pro kávu s sebou.“). Cílení: místní obyvatelé, podnikatelé, příznivci automobilismu, hospodářská komora.
- Organizace současných parkovišť a doplnění informačního systému pro navigaci návštěvníků na stávající parkoviště v okolí centra (Klimeška, Kouřimská, případně obchodní centra).
- Příprava záchytných parkovišť po obvodu centra pro vymístění dopravy v pohybu i v klidu.
- V návaznosti na dostavbu cyklistické infrastruktury zavedení bikesharingu – další spojení centra a Sedlce.
- Systematicky pokračovat ve spolupráci s vysokými školami.
- Pro domy v centru města hledat alternativní využití v případech, že dispozice a orientace domů již neplní současné požadavky (např. připravovat náhradu funkce trvalého bydlení funkcí dočasného bydlení).
- Doplnění uvolněných parcel v centru města a po jeho obvodu stavbami s přiměřeným strategicky voleným využitím, které je v souladu s jedinečným charakterem místa a potřebami, které není možné realizovat v původní historické zástavbě.
- Strategie města pro spolupráci na přípravě a realizaci veřejných investic se soukromým sektorem.⁵⁹¹
- Prověření potřebnosti dopravního terminálu u železniční stanice KH město, pakliže se potvrdí, pak architektonická soutěž na využití plochy stávajícího autobusového nádraží.
- Návrh využití a příprava rekonstrukce domu U Tří pávů.

⁵⁹⁰ <https://mu.kutnahora.cz/folder/140/>

⁵⁹¹ https://www.kutnahora.cz/file/3945_1_1/download

Úkoly Martin Kremla – zaslat zpracovatelům:

- prezentaci investičních záměrů,
- podrobnější situace prověřovaných záchytných parkovišť v okolí centra města,
- pokud to bude možné, tak investiční plán města – excelový soubor,
- případně návrh investičního rozpočtu města na rok 2023 a střednědobý výhled rozpočtu.

Úkoly Vít Holub – zaslat zpracovatelům:

- koncept studie Sedlec od Josefa Pleskota,
- zápisy z pracovní skupiny pro rozvoj města KH,
- urbanistický koncept Horní Žižkov,
- zpracovanou ÚS9 Kouřimská,
- zpracovanou ÚS17 Malín,
- zadání změny č. 2 ÚP KH,
- zadání ÚS6 a ÚS12,
- stanovisko MK ČR k návrhu územního plánu,
- případně další studentské práce, které by stály za zmínku, zejména zmíněný projekt intenzifikace centra KH.

Úkoly pro zpracovatele:

- zajistit zápisy z komise pro strategické plánování a rozvoj města z let 2021 a 2022,
- zajistit aktuální informace o přípravě strategického plánu města

Zpracoval: Dalibor Pituch a Jiří Neubert, 22.10.2022, doplněno 17.11.2022

Výstupy schůzky 31.10.2022

Termín: 31.10.2022, 10.45–12.30

Místo: MÚ KH, Václavské náměstí 182

Městský úřad Kutná Hora (MÚ KH):

Petr Janoš	městský architekt (MA)	608 568 604	janoss.petr@gmail.com
-------------------	------------------------	-------------	--

Zpracovatelé:

Dalibor Pituch		731 507 404	dalibor.pituch@centrum.cz
Jiří Neubert		730 101 613	jiri.novybert@gmail.com

Témata:

- Činnost MA
- MPR
- ÚP a ÚS
- Doprava
- Ostatní

Činnost MA

Činnosti MA předcházela Komise architektů Rady MKH. Jednalo se o poradní orgán složený z místních architektů, kteří projednávali podněty a doporučovali. V jejich činnosti nebyla kontinuita, např. záměr studie nové výstavby RD Na Rovinách.

MA byl jmenován v roce 2019⁵⁹² a zahájil činnost od roku 2020.⁵⁹³ Z příkazní smlouvy⁵⁹⁴ uzavřené mezi MKH a MA plyne následující sjednaná činnost:

- poradenská činnost v oblastech architektury a urbanismu pro potřeby a v zájmu MKH,
- konzultační činnost v oblastech architektury KH pro potřeby veřejnosti,
- zastupování MKH v oblastech architektury a urbanismu jako účastníka správních řízení,
- další činnost např. zpracovávání návrhů změn a dalších záměrů.

Praktickým předmětem činnosti MA je:

- Konzultace záměrů s majiteli pozemků a investory, spoluúčast a součinnost.
- Práce spojená s ÚP, konzultace zadání a průběžných výstupů ÚS a investičních záměrů města.
- Konzultace záměrů v součinnosti se zástupci státní památkové péče.
- Teoreticky i vlastní návrhy pro město na vyžádání města, nicméně na to není dostatek časového prostoru.

Rozsah spolupráce je do 50 hod. měsíčně, z toho je cca polovina času předem obsazena (např. účast na komisích a pracovních skupinách). MA nesmí navrhovat vlastní stavby na území KH.

Záměry se k MA dostávají jinak přímo od investorů, často však zatím přicházejí konzultovat až s projektem a nikoliv již ve fázi ideje nebo studie. Jednání v rané fázi se objevují zřídka, výjimečně se jednání účastní i architekt investora. MA v projektech upozorňuje na chyby a navrhuje vylepšení s ohledem na okolí.

⁵⁹² https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/kutna-hora-ma-sveho-mestskeho-architekta-20191201.html

⁵⁹³ https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/novy-mestsky-architekt-se-predstavil-verejnosti-20200131.html

⁵⁹⁴ <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/11702188?backlink=5sj1i>

Rozhodující pro stavebníky je však stanovisko dotčeného orgánu státní správy, MA předává pouze doporučení, podílí se na stanovisku městské samosprávy. Složitější pozici má MA v MPR, kde je rozhodující role památkové péče nebo v situacích, kde už existuje analogický precedens (např. zateplování řadových domků na Brandlově ulici). Obtížné nebo nemožné jsou také změny již vydaných rozhodnutí (např. demoliční výměr na malý domek v MPR v havarijním stavu).

Druhým zdrojem záměrů je úřednice odboru správy majetku, oddělení technického, MÚ KH, Božena Marhanová, která zpracovává koordinované stanovisko za MKH z pozice účastníka řízení (souhlas vlastníka sousedního pozemku nebo žádost o připojení k sítím technické infrastruktury). V těchto případech je ale případná aktivita MA příliš zpožděná.

Investoři prozatím nejsou příliš motivováni ke konzultacím v raných fázích přípravy, stejně jako nejsou motivováni ke změnám již připravených projektů. Většinou se podaří jen drobné změny, ne změny hmot navrhovaných objektů. Motivace investora prostřednictvím slevy na příspěvku je sice možná, nicméně vymahatelnost příspěvku je problematická.

MA také aktivně vstupuje do připravovaných projektů jiných odborů MÚ KH. V některých případech opět přistupuje pozdě. Některé projekty jsou již 8 až 10 let staré, průběžně se u nich prodlužuje SP, projekt už není aktuální, ale pokud přijde dotační příležitost, nebývá prostor na významnější aktualizací úpravy projektu (např. rekonstrukce Masarykovy ulice – alespoň se podařilo zvýšení počtu stromů, upravit skladba dlažby, zakrýt místa pro kontejnery, vybrat mobiliář).

MPR

Spolupráce a soulad MA se zástupci státní památkové péče se vytváří postupně (např. MA provedl částečné úpravy – kompozice fasád a hmotového řešení bytového domu na nároží Sokolské a Uhelné ulice, úpravu ale následně neodsouhlasil garant NPÚ). Uplatnění MA v MPR je omezené (např. řešení výkladců) z důvodu malého počtu stavebních záměrů v MPR. MA by uvítal odvážnější přístup k některým obnovám.

MK ČR při zpracování ÚP stanovilo, že se v centru nic stavět nebude (např. Hradební ulice starý ÚP zastavitelná plocha, nyní zeleň). V MPR tak není tolik příležitostí pro novou architekturu a moderní vrstvu, ta se může dočasně objevit právě ve veřejném prostoru (např. mobiliář a drobné intervence). MA se podílel na návrhu umístění stánků na Palackého náměstí (limitem rozvody elektro pro pódium a stánky). Palackého náměstí by si zasloužilo úpravu ploch, v současné době je to zastaralý koncept upřednostňující dopravní tahy.

Příklady vhodných novostaveb v MPR:

■ navržené umístění výtahu ve dvoru Sankturinovského domu⁵⁹⁵, návrh místního designéra Ondřeje Kubíka⁵⁹⁶ – přiměřený kontrast nové věci s původní památkou,

⁵⁹⁵ <https://www.studio-d4z.cz/#pers-10x15-jpg>, <https://www.studio-d4z.cz/#zakres-01fin-15x15-jpg>, <https://www.studio-d4z.cz/#vytah1a-img-5242b-sklo-10x15-jpg>

⁵⁹⁶ <https://www.studio-d4z.cz/>

■ novostavba objektu polyfunkčního domu – bydlení a knihkupectví⁵⁹⁷ na Komenského náměstí 683 z roku 2001 na místě původní památky⁵⁹⁸ zdemolované v roce 1947, skleněná věž na nároží obohacuje veřejný prostor, velikostně a měřítkově zapadá, ponechána však proluka v uliční frontě, kterou jsou vidět dvorní fasády a přístavby objektů Husovy ulice,

■ novostavba polyfunkčního domu⁵⁹⁹ na Anenském náměstí 353 z roku 2011 na místě původní památky⁶⁰⁰ zdemolované v roce 1981, oceňovány dvě hmoty objektu, pod římsou nízká okna, detaily dům posouvají z banálnosti.

Příklady nevhodných novostaveb v MPR:

■ novostavba polyfunkčního domu⁶⁰¹ v ulici Na Sioně⁶⁰², banální a fádní řešení.

ÚP a ÚS

Nový ÚP z roku 2020 přinesl posun, ten však mohl být výraznější. ÚP vznikl na základě dotace a v určité časové lhůtě. Nový ÚP z větší části přebírá zastavitelné plochy starého ÚP, uvádí do souladu s platnou legislativou, v celkovém konceptu jsou ale jisté rezervy (např. absence výškového limitu v lokalitě v Malíně). Na MÚ KH chybí personální kontinuita, kdy došlo k obměně úředníka ÚP a vzniku funkce MA.

Komentář k ÚS:

■ Urbanistický koncept Žižkov, následně 3 samostatné ÚS.

■ ÚS Šipší hodnocena dobře.

■ ÚS Třešňovka, Pod Rozhlednou, limitem již vydaná ÚR.

■ ÚS Malín U Haldy (server),

■ ÚS Malín jih se nyní se zpracovává, úvodní návrh 13 NP věžové domy – důvodem zastavitelnost dle ÚP 18 %, investor může při logickém zájmu maximalizace efektu jen do výšky (výškový regulativ v ÚP chybí). Záměr sice má jiný charakter zástavby, než je současný Malín, záměr však nezasahuje do dálkového pohledu od chrámu sv. Barbory údolím Vrchlice ke katedrále v Sedlci. Současně na druhé straně kolejiště je administrativní objekt s 8 NP, hromadné bydlení na dopravním uzlu dává svým způsobem smysl.

■ Ideová studie Sedlec – vzniklo před prázdninami 2022, proběhla prezentace vedení města, vedoucím odborů a MA, nyní se připravuje prezentace novému zastupitelstvu. Ve studii vytvořen pěší okruh propojující památky, nalezeno lepší umístění busparku u železniční zastávky (původní lokalita u okružní křižovatky, zde došlo ke směně pozemků směrem k městu, nyní bude chtít vlastník směniti zpět), místa pro development.

Doprava

Doprava je obecně diskutovaným problémem, velká část dopravy je navíc tranzitní (Přítoky – Na Valech – Legionářů - Štefánikova). Městu chybí obchvat, vnitroměstská doprava tvoří jen 50–60 % celkové intenzity.

⁵⁹⁷ <https://www.kosmas.cz/knihkupectvi/kutnahora/>

⁵⁹⁸ <http://www.zmizelakutnahora.cz/cs/archiv/26-cp-75-Komenskeho-nam/>

⁵⁹⁹ <https://mapy.cz/s/pebeletofe>

⁶⁰⁰ <https://pamatkovykatalog.cz/mestansky-dum-2302350>

⁶⁰¹ <https://www.mydlochovastavebni.cz/cs/novostavba-bytoveho-domu-sionska-kutna-hora/>

⁶⁰² <https://mapy.cz/s/mohemanabu>

Dopravní generel pospojoval různé nápady, které se už dříve objevovaly:

1. Integrovaná MHD je velkým posunem – na hlavním nádraží vytvořen přestup z rychlíku, za 8 min. odjíždí autobus do centra na jeden lístek, není nutné jezdit lokálkou a chodit pěšky do centra.

2. Terminály VHD:

a. Rekonstrukci hlavního nádraží SŽ posunula na 2026, nutná koordinace se záměry města, plnohodnotná vazba autobus–vlak, na malínské straně velké parkoviště P+R.

b. Městské nádraží by mělo sloužit k zastavování nebo odstavování turistických autobusů (KH z turistů nic nemá, Buspark Sedlec má stavební povolení, ale uvažuje se o posunu k železniční zastávce). V současné době není nutné přesouvat stávající AN, které je v současném místě jednou ze zastávek. Nabízí se zmenšení plochy, ponechání jedné zastávky a omezení odstavu vozidel.

c. Sedlec – vazba na parkoviště turistických autobusů.

3. Parkování centrum – zaměstnanci a turisté by měli parkovat na záchytných parkovištích, v ulicích pouze rezidenti a krátkodobí návštěvníci. V první fázi není vhodné rušit místa, ale zavést řád (vymáhat pravidla a kontrolovat) a management parkování. To je ale problém pro občany a podnikatele, kteří se obávají omezení dostupnosti a lukrativity. Parkování autobusů je možné u sportovní haly⁶⁰³, kde je velké prázdné parkoviště – turisté by odtud mohli být směřováni do centra (nyní není parkování autobusů zpoplatněné a pohyb turistů není domyšlený, pro parkování se také nabízí Vyšatův lom⁶⁰⁴).

Ostatní

■ Vzájemná spolupráce farností KH a Sedlec je zatím omezená (např. dva roky trvalo propojení účetních systémů pro společnou vstupenku), s městem neprobíhá prakticky vůbec žádná koordinace (integrace dalšího účetního systému pro KH pas prý není možná vůbec). Chybí role destinační agentury nebo spolupráce s nimi.

■ Bylo by žádoucí sjednotit informační systém.

■ Nové Mlýny – podle statického posudku by bývaly byly náklady na zachování objektu enormní. Investor dům zdemoloval, chce však postavit přesnou repliku, v ní se nabízí alespoň zachování původních fragmentů (např. dubové schodiště, dlažba). Lokalitě se také věnovaly studentské práce na FA ČVUT (zachování a obnova vily vytvářející nábřeží). Soukromým investorem je nyní na projekt vyhlášena architektonická soutěž⁶⁰⁵.

■ Obecně je vhodné u exponovaných lokalit vždy provádět architektonické soutěže s podrobně formulovaným zadáním.

■ V KH existuje spousta historických dokumentů a studií s řadou cenných informací. Bylo by vhodné kompletovat informace o zpracovaných dokumentacích, aby byly dohledatelné.

Zpracoval: Dalibor Pituch a Jiří Neubert, 18.11.2022

⁶⁰³ <https://mapy.cz/s/favolugohu>

⁶⁰⁴ <http://lokality.geology.cz/3190#>, <https://mapy.cz/s/copugofate>

⁶⁰⁵ <https://novemlynykutnahora.cz/>

Výstupy schůzky 14.11.2022

Termín: 14.11.2022, 10.00–12.00

Místo: NPÚ, Šultysova 167. KH

Národní památkový ústav (NPÚ):

Aleš Pospíšil	garant MPR KH	724 614 669	pospisil.ales@npu.cz
Jiří Mrázek	UNESCO SČK	274 008 212	mrizek.jiri@npu.cz
		606 686 113	

Zpracovatelé:

Dalibor Pituch	731 507 404	dalibor.pituch@centrum.cz
Jiří Neubert	730 101 613	jiri.novybert@gmail.com

Přístup NPÚ je z podstaty konzervativní z důvodu apriorního zájmu na ochraně dochovaných hodnot statku. Při jednání je ze strany NPÚ obvykle docilováno kompromisních řešení zohledňujících více důležitých kritérií.

Památky:

■ NKP: chrám sv. Barbory, Vlašský dvůr – (pře)opravené, ochrana je samozřejmá a nikdo ji nezpochybňuje

■ KP a další objekty: některé méně známé stavby v sobě ukrývají velmi autentické a ohrožené hodnotné detaily, takové objekty se nacházejí v MPR i mimo ni, důležité objekty pochází i z 20. století.

Prohlášená KP nemusí nutně být nositelem větší památkové hodnoty než stavba neprohlášená, která je „jen“ součástí MPR. Je vždy nutné přistupovat ke každému objektu při jeho vyhodnocování a následných úpravách a obnově individuálně.

MPR nezahrnuje celé historické opevněné centrum. Kolem Uhelné ulice a v části Dolního města MPR není vymezena (zřejmě historický záměr přestavby území při vyhlášení MPR). NPÚ toto nevnímá jako zásadní problém pro ochranu v místě situovaných objektů, jelikož i v ochranném pásmu MPR je výkon ochrany dostatečný. Specifickými hodnotami vyniká zcela jižní část města u trati.

Úvahy nad samostatnou MPZ Kaňk nebo Sedlec. Ochrana památkových hodnot v Sedlci je v důsledku striktně vymezených staveb v kontextu roztržitého urbanismu do jisté míry neefektivní. Za úvahu by stálo prohlášení části obce MPZ. Překážkou by byla přijatelná a udržitelná diverzifikace hodnot.

Atributy statku byly navrženy, jsou projednané, schválené a tím dané. Další precizace atributů není tak docela žádoucí, jelikož zahrnuje riziko přílišné selektivity a uzavřenosti.

Mezinárodní smlouvy nemají vliv na běžný provoz památky. Památka UNESCO není zakotvena v české legislativě.

Oblasti rozvoje historického centra:

- První jádro Vlašský dvůr
- Horní město – + druhá linie opevnění na konci 15. století
- Dolní město
- Nové město
- Svatobarborský okrsek

Sedlec:

- Území je fragmentované, nikdy nepožívalo ucelenou ochranu, bylo historicky ničené a přehodnocované. Masivní rozvoj v souvislosti s tabáčkou.
- Císařská silnice kolem katedrály byla vytyčená na začátku 19. století po zrušení kláštera. Následně prudký rozvoj tabáčky do konce 19. století (3000 zaměstnanců vs. 4000 obyvatel KH).
- Současný život: prázdné domy, ubytovny, zhoršující se bezpečnostní situace.
- Zápis na seznam UNESCO: motivem zřejmě KH jako město dvou katedrál (Dobroslav Líbal).

KH a dřevěné konstrukce v měšťanské architektuře – v KH uměli od středověku pracovat se dřevem, jelikož bylo hojně využíváno při těžbě, plavili ho i z Krkonoš – užíváno k pažení dolů a štol, sekundárně využívané při stavění domů:

- Krovky – nejstarší cca 1690 (poskládaný ze starších prvků), pak Voršilský klášter, většina konstrukcí je novější, omezené dochování v důsledku opakujících se požárů (hlavní 1770, 1823).
- Sruby – jeden dům možná předhusitský, ostatní těsně po ukončení nepokojů koncem 30. let 15. století, identifikovaných cca 20 příkladů s doloženým výskytem až do 17. století, systematická práce na mapování od 90. let 20. století, často výrazné změny, v řadě případů zánik.

Dokumentace:

- Při plošném průzkumu památek realizováno cca 29 bloků, ukončen v 90. letech 20. století. Průzkum pokračuje v podobě individuálních SHP, vše je k dispozici v papírové podobě.
- Periodický monitoring UNESCO – letos se zpracovává první část (rámec dotazníku, v KH zpracovává Site Manager, bývalý místostarosta Vít Šnajdr), následně druhá část, dokončení 2023.
- Každoročně se zpracovávají RMZ (JM), nyní návrh na zpracování každé dva roky. Každoročně by však stálo za to alespoň evidovat investiční akce a kompletovat fotodokumentaci. Garant MPR KH s RMZ ani s MP obvykle nepracuje.
- Oddělení NPÚ KH vydává Ročenky, do roku 2020 vycházely v tištěné podobě jako součást periodika Památky Středních Čech, následně pouze elektronicky.
- Vlastní archiv AP – složky fotek a informací o realizovaných akcích.

Řízení památky:

- Site Manager – měl by zůstat Vít Šnajdr.
- Steering Group – vznik iniciovala Nadace KH – UNESCO, Site Manager vnesl nápad účasti zástupců vlastníků památek. SG nyní představuje skupinu lidí, kteří se znají, mají co říct a setkávají se. SG projednává RMZ, což je hlavní zdroj informací o statku jako celku pro práci SG.. Do budoucna rozšíření zapojení aktérů a případně i mandátu (SG má skutečně řídit).
- Komise památkové péče Rady města KH⁶⁰⁶ – řídí program regenerace MPR, členy volí RM, nezasedají památkáři.

Dopravní řešení centra města:

- Vnímání hodnot návštěvníky vs. auta v pohybu i v klidu. Proměna myšlení a vztahu k automobilismu postupně probíhá.
- Parkovací domy v centru nerealistické (poddolování, investiční náklady).

⁶⁰⁶ <https://mu.kutnahora.cz/folder/140/display/>

- Předchozí dopravní generel z 90. let 20. století provedl zjednosměrnění ulic v centru města směrem dolů (úspora emisí a hluku), později potvrzeno novými zádlážbami.
- Během oprav dlažeb v roce 2009 řešeno i neorganizované parkování v Šultysově ulici, při úpravách se podařilo zmenšit parkoviště na Václavském náměstí se zachováním průhledu ze Šultysovy ulice.

Ostatní:

- Jedním ze současných problémů centra města je jeho zmrtnování, kdy se atraktivní funkce (obchod) přesouvají mimo centrum a dlouhodobě se snižuje počet trvale bydlících.
- V centru města je vhodné dokončit předlažby a dotvořit atmosféru historického centra – oživit starý plán (plán obnovy, investic, strategie postupu), případně vytvořit nový, navázat na rekonstrukci sítí.
- U turistů je vhodné sledovat a navigovat jejich pohyb tak, aby město nezatěžovali a zároveň měli možnost je obdivovat celé, nejen stále stejné atrakce. výstup u chrámu sv. Barbory, prostup městem z kopce dolů, nástup v prostoru městského nádraží.
- Potenciál má také Palackého náměstí – úprava dopravního režimu (dříve bylo dokonce autobusovým nádražím, vždy tu byl možný průjezd i ve staré zaniklé radnici, nyní je tu parkoviště), možná připomínka radnice ve středu prostranství, velká kvalita zahrada U Tří pávů.
- Ke struktuře MP nemá NPÚ připomínek.

Úkoly:

- AP zváží a případně zašle zpracovatelům vnímané tlaky na změny již dokončených pozitivních úprav.
- JM zašle zpracovatelům RMZ 2017, 2018, 2020 pro interní použití a orientaci při zpracování MP.

Zpracoval: Dalibor Pituch a Jiří Neubert, 18.11.2022

Realizováno za finanční podpory
Ministerstva kultury ČR

